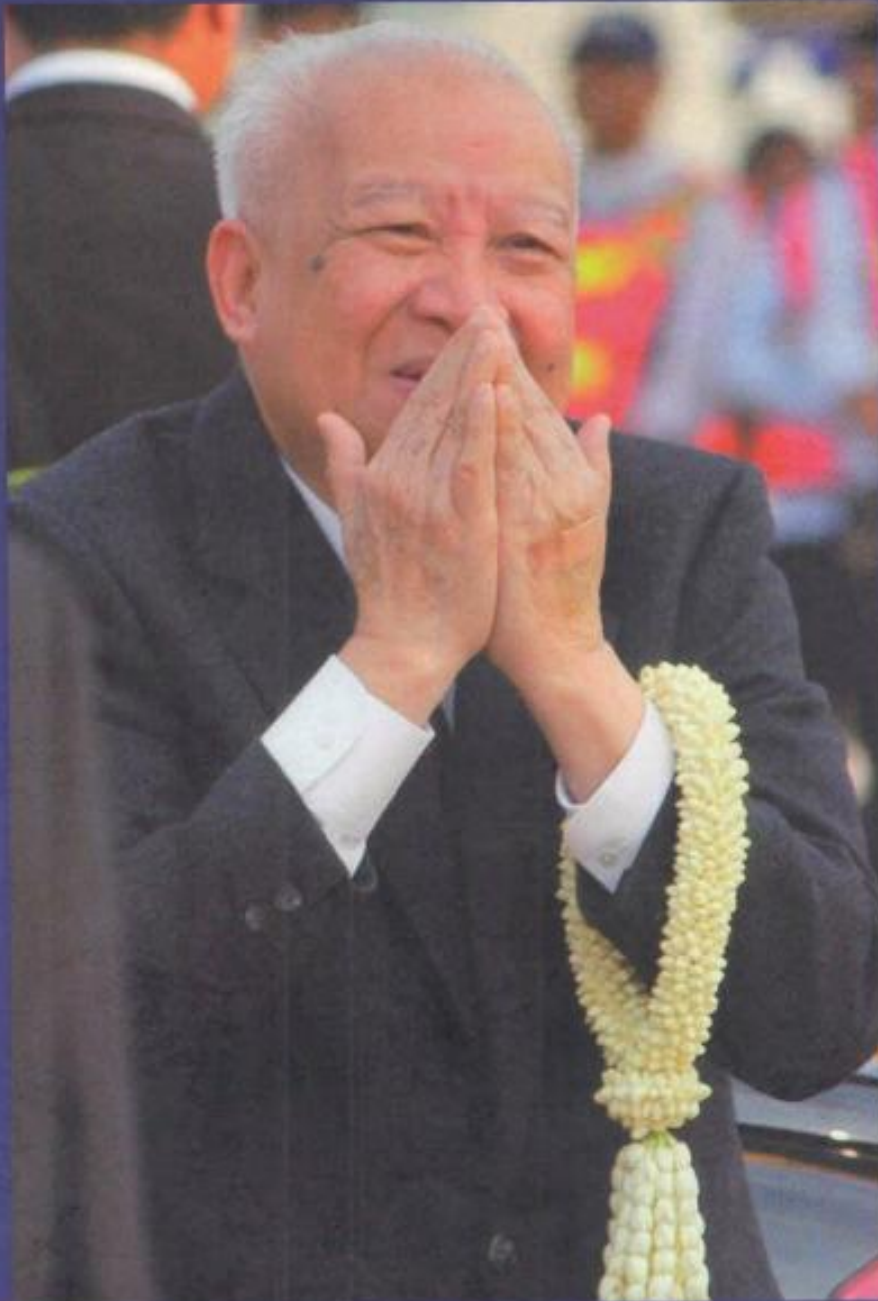

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ

កិស្សរជនអមតៈ

www.elibraryofcambodia.org

ព្រះបាទសម្តេចព្រះនរោត្តម សីហនុ

ព្រះរាជក្រឹត្យ
ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ១១៧ អនក្រ.ស ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២
ព្រះមហាក្សត្រ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ក្រឹត្យ

ព្រះបរមនាម (ជាព្រះមហាក្សត្រ)

ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ
រាជហរិវង្ស ឧកតោសុជាតិ វិសុទ្ធពង្ស អគ្គមហាបុរសរតន៍
និករោត្តម ធម្មិកមហារាជាធិរាជ បរមនាថ បរមបពិត្រ
ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

ព្រះបរមនាមកិត្តិយស

ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ
ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះវររាជបិតាឯករាជ្យ
បូរណភាពទឹកដី និងឯកភាពជាតិខ្មែរ

National Library of Cambodia

www.elibraryofcambodia.org

f

លេខកថា

សង្គមរាស្ត្រនិយម ឬភាសាសាមញ្ញហៅថា សង្គមចាស់គឺជាពាក្យដ៏មានប្រជាប្រិយ បំផុត សូម្បីក្នុងការជជែកគ្នាលេងនៅតាមភូមិដាច់ស្រយាលក៏ដោយ នាអំឡុងក្រោយឆ្នាំ១៩៧០មក។ ហើយតាំងពីកុមារភាពមក ខ្ញុំក៏ដូចជាជនរួមជាតិខ្មែរទូទៅធ្លាប់បានឮការសន្ទនានេះជារៀងៗ មិនដែលដាច់។

ក្រោយមកនៅពេលចម្រើនវ័យឡើង ទើបខ្ញុំបានដឹងថា ព្រះបាទសម្តេចព្រះនរោត្តម សីហនុ គឺជាស្ថាបនិក និងជាអគ្គមគ្គុទេសក៍ដ៏ឆ្នើមនៃសង្គមមួយដែលគេតែងនឹកដល់ឥតឈប់ឈរ។ គួរឲ្យអនិច្ចាតន់ពេកណាស់ ព្រះអង្គបានយាងចូលទិវង្គតទៅហើយ កាលពីថ្ងៃទី១៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២។

បើទោះបីជាព្រះកាយរបស់ព្រះអង្គឃ្លាតទៅឆ្ងាយក៏ដោយក្តី ប៉ុន្តែព្រះគុណ្យាបការក្នុងការ បំពេញព្រះរាជបូជនីយកិច្ច ការលះបង់ខ្ពស់ប្រកបដោយមហាវិភាគដ៏ស្មោះស្ម័គ្រ ព្រមជាមួយ ទឹកព្រះទ័យស្នេហាជាតិដ៏មោះមុត និងព្រះរាជទសពិធានដ៏អង្គុយសម្តេចខ្ចី សម្តេចតា សម្តេចតាទូត បន្តស្ថិតនៅក្នុងក្រអៅបេះដូងខ្មែរគ្រប់រូបគ្មានថ្ងៃបំភ្លេចបានឡើយ។

ដោយមានបំណងចូលរួមវិភាគទានជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាល ដែលមានសម្តេចអគ្គមហាសេនា បតីតេជោ ហ៊ុន សែន ជានាយករដ្ឋមន្ត្រី និងប្រជាជាតិខ្មែរទាំងមូលក្នុងកិច្ចតបស្នងសងគុណ ចំពោះព្រះមហាគុណ្យាបការដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមរបស់អង្គុយសម្តេចព្រះមហាវិស្សត្រ ព្រះវររាជបិតាឯក រាជ្យ បូរណភាពទឹកដីនិងឯកភាពជាតិខ្មែរនៃយើងទាំងអស់គ្នា ខ្ញុំបាទបានផ្តួចផ្តើមគំនិតរួមគ្នា ចងក្រងនូវកម្រងអនុស្សាវរីយ៍ស្តីពីការយាងចូលព្រះទិវង្គត ការចូលរួមកាន់ព្រះបរមមរណទុក្ខ រាជពិធីថ្វាយព្រះភ្លើង និងមនោសញ្ចេតនាសោកស្តាយអាឡោះអាល័យដ៏ជ្រាលជ្រៅពីសំណាក់ ប្រជាជាតិខ្មែរ ក៏ដូចជាពិភពលោកទាំងមូលចំពោះអង្គុយសម្តេច ព្រះនរោត្តម សីហនុ ដើម្បីទុកជាការដឹងគុណ និងចងចាំអស់កាលជាអង្វែងតទៅ។

សូមប្រជាជាតិខ្មែរ និងពិភពលោកទាំងមូលបន្តទទួលបាននូវសេចក្តីសុខក្សេមក្សាន្ត និង សេចក្តីចម្រើនជារៀងរហូត។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣

អាន ភឹមអៀង

មាតិកា

ចំណងជើង

ទំព័រ

ព្រះបរមបញ្ញាមរណនាម "ព្រះបរមរតនកោដ្ឋ"

១១-១៨

ព្រះរាជសារវៃថ្លង់អំណរគុណផ្សេងៗរបស់ សម្តេចព្រះមហាក្សត្រី
ព្រះវររាជមាតា នរោត្តម មុនិនាថ សីហនុ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
និងរបស់ព្រះករុណាព្រះបាទ សម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

១៩-៣២

ព្រះរាជពិធីដង្ហែព្រះបរមសពព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេច ព្រះនរោត្តម សីហនុ
ពិភាក្សាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញឆ្ពោះទៅកាន់ព្រះបរមរាជវាំង
(ថ្ងៃទី១៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២)

៣៣-៤២

ការចូលរួមវិលែកព្រះរាជមរណទុក្ខពីសំណាក់សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ
សម្តេចព្រះអគ្គមហាសង្ឃរាជជាតិបតី ទេព វង្ស សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សម្តេចព្រះអភិសិរសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជជាតិបតី បូរ ត្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

៤៣-៤៦

អារម្មណ៍របស់ឥស្សរជនជាន់ខ្ពស់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
សម្តេចអគ្គមហាធម្មពោធិសាល ជា សុម ប្រធានព្រឹទ្ធសភា
សម្តេចអគ្គមហាពញាចក្រី ហេង សំរិន ប្រធានរដ្ឋសភា
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី
សម្តេចក្រុមព្រះ នរោត្តម រណបូទិ៍ ប្រធានឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាព្រះមហាក្សត្រ
សារវិលែកព្រះរាជមរណទុក្ខរបស់ឥស្សរជនជាន់ខ្ពស់នានា
និងសកម្មភាពចូលគោរពព្រះបរមសពនៅព្រះបរមរាជវាំង

៤៧-៥២

សារវិលែកព្រះបរមមរណទុក្ខពីសំណាក់ ឥស្សរជនជាន់ខ្ពស់នានា
និងសកម្មភាពចូលគោរពព្រះបរមសពនៅព្រះបរមរាជវាំង

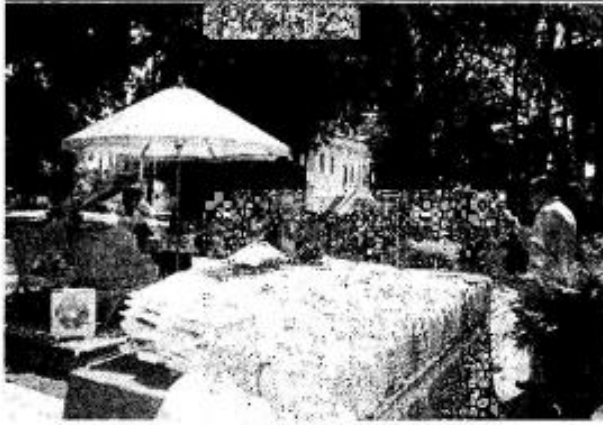
៥៣-៦៤

សារវិលែកព្រះបរមមរណទុក្ខពីសំណាក់ថ្នាក់ដឹកនាំ និងអតីតថ្នាក់ដឹកនាំបរទេស
នានានៅលើពិភពលោក

៦៥-៧៤

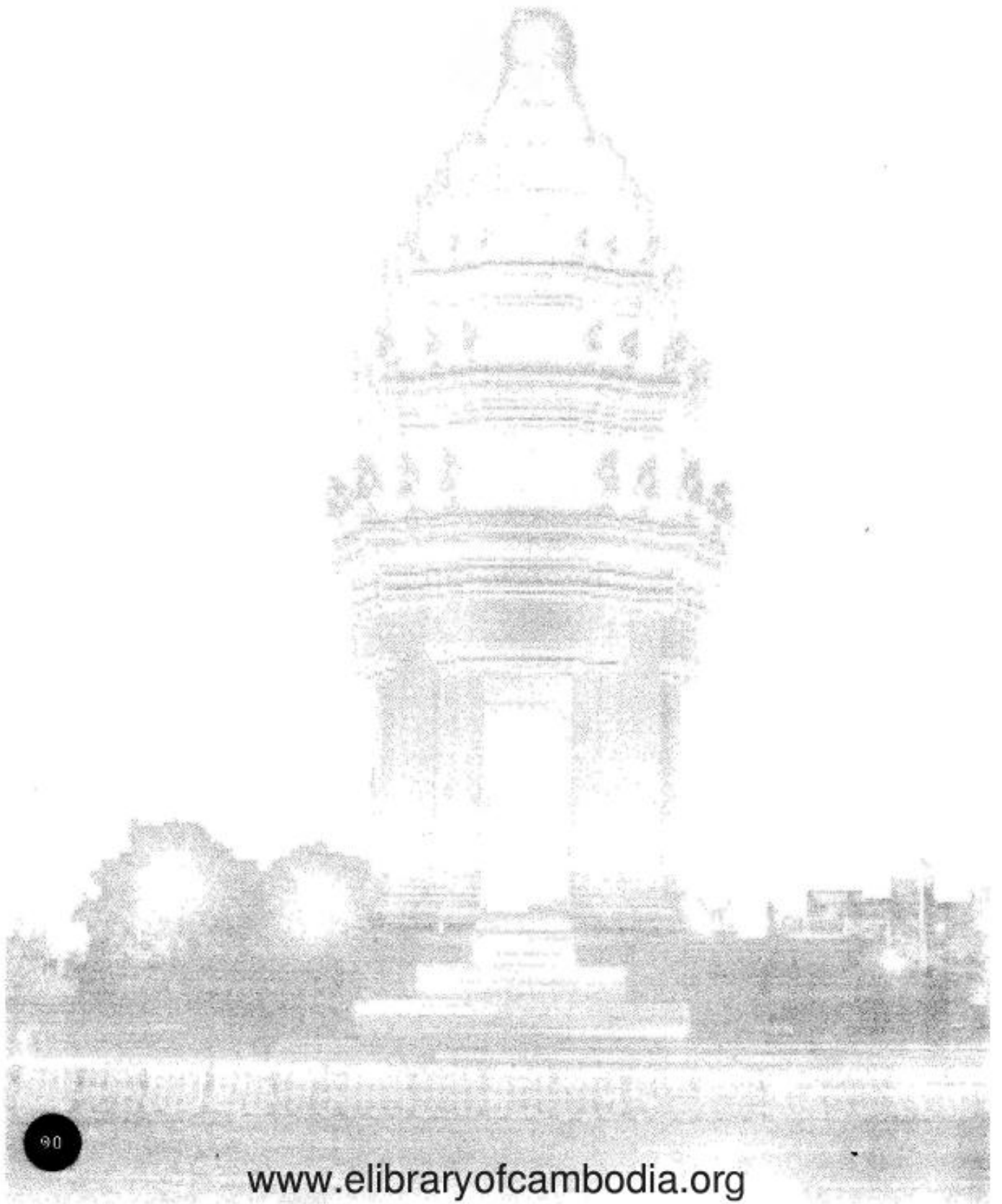
មាតិកា

ចំណងជើង	ទំព័រ
សារវិលៃកព្រះបរមមរណទុក្ខតិសំណាក់ថ្នាក់ដឹកនាំអង្គការអន្តរជាតិនានា	៧៥-៨០
សកម្មភាពចូលគោរពព្រះវិញ្ញាណក្ខន្ធ របស់ថ្នាក់ដឹកនាំបរទេស និងអង្គការអន្តរជាតិនានា	៨១-៨៦
ទស្សនៈរបស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយនានាដែលសរសេរជាភាសាខ្មែរ ទាក់ទងនឹងគុណសម្បត្តិរបស់សម្តេចព្រះវររាជបិតាព្រះបាទ ព្រះនរោត្តម សីហនុ	៨៧-៩២
ទស្សនៈរបស់បណ្តាសារព័ត៌មានអន្តរជាតិនានាបន្ទាប់ពីការយាងចូលទិវង្គត របស់សម្តេចព្រះវររាជបិតាព្រះបាទសម្តេច ព្រះនរោត្តម សីហនុ	៩៣-១០៦
ទស្សនៈនានារបស់មហាជនក្នុង និងក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា	១០៧-១២២
បទសម្ភាសជាមួយព្រះអង្គម្ចាស់ ស៊ីសុវត្ថិ ធម្មិកោ អតីតលេខាធិការ របស់សម្តេចព្រះវររាជបិតា ដោយ លោក គី សុខលីម	១៣៣-១៣៨
វិភាគ ៖ ព្រះមហាក្សត្រ និងការងារសង្គមដោយ លោក ប៉ែន បូណា	១៣៩-១៤២
អតីតព្រះមហាក្សត្រ និងភាពអច្ឆរិយៈ ដោយ លោក ប៉ែន បូណា	១៤៣-១៤៦
សំណង់ព្រះបរមមេត្តាម្ចាស់ប្រហែល ១,២លានដុល្លារអាមេរិក (ប្រភព ៖ សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន) និងកម្រងរូបភាពផ្សេងៗនៃព្រះរាជពិធីផ្តែសាកល្បង	១៤៧-១៦៤
សេចក្តីជូនដំណឹងសាកលវិទ្យាល័យ និងព្រះរាជក្រឹត្យផ្សេងៗ ក្រោយការយាងចូលទិវង្គតរបស់ព្រះមហាក្សត្រព្រះវររាជបិតាឯករាជ្យ បូរណភាពទឹកដី និងឯកភាពជាតិខ្មែរ	១៦៥-១៧៩

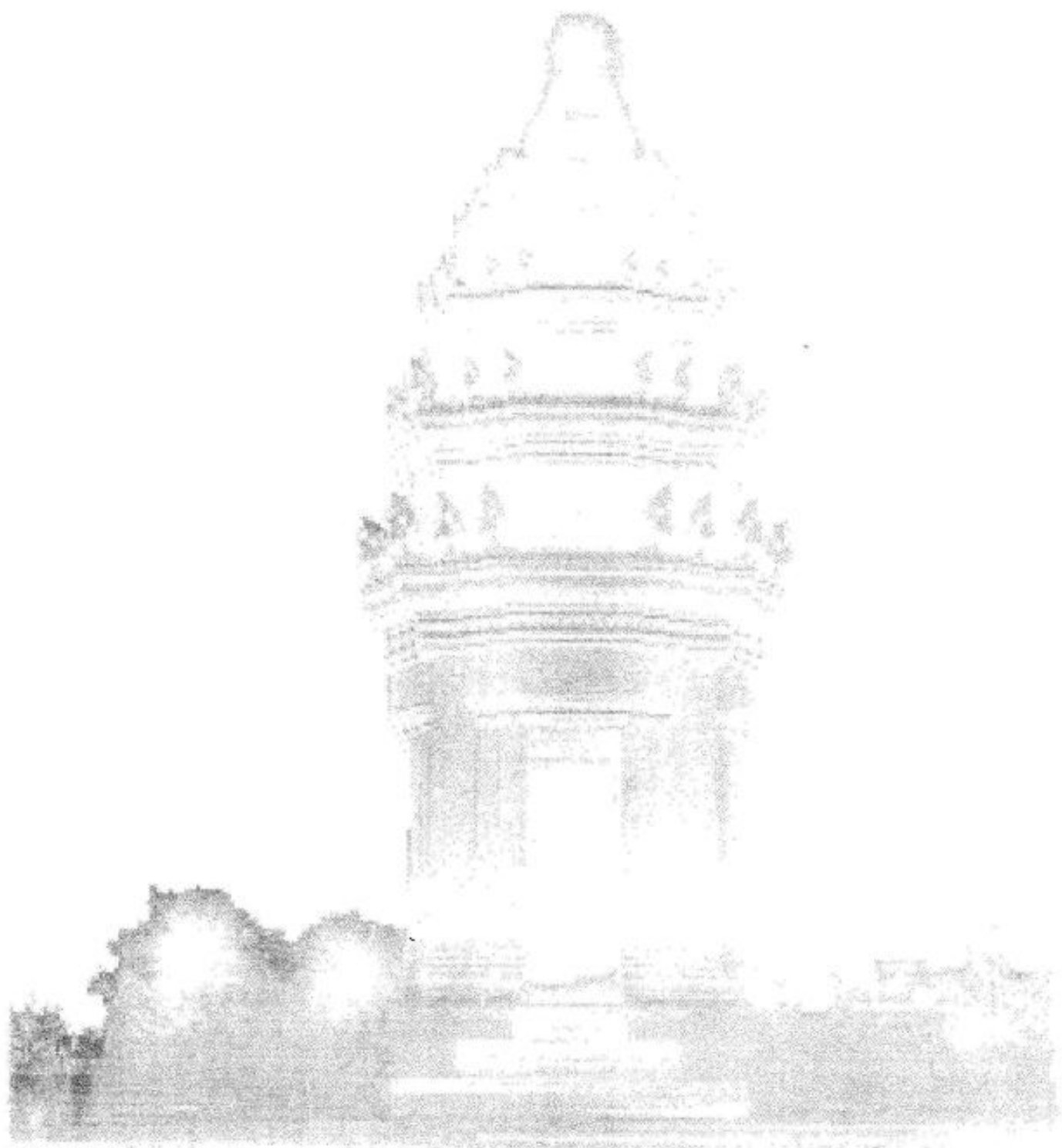

ព្រះបរមបច្ឆាមរណនាម
ព្រះបរមរតនកោដ្ឋ

ព្រះរាជក្រឹត្យ

ច្បាប់ចម្លង

នស/រកត/០០០២/៥៤៣

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

ប្រោសព្រះរាជណាម

ព្រះបរមបច្ចាមណេនាម

ព្រះបរមរតនកោដ្ឋ

ថ្វាយព្រះបរមសព

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ព្រះមហាវីរក្សត្រ
ព្រះនររាជបិតា ឯករាជ្យ បូរណភាពទឹកដី និងឯកភាពជាតិខ្មែរ

ន សីហមុនី

នរោត្តម សីហមុនី

ពស. ០៤១១.៥៤៣

បានប្រថាប់ព្រះរាជសញ្ញាអរហើយ

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង, ថ្ងៃទី ១០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២

អង្គប្រជុំ សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ និងសម្តេចព្រះសង្ឃ
ពិភាក្សាអំពី ព្រះបរម បច្ច័យវណ្ណនាម ថ្វាយ
ព្រះបរមសព ព្រះគន្ធាត្រាចរក្សាចារិក្សៈ ជាមីសក្ការៈដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត
នៅរសៀលថ្ងៃទី ១០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២

ព្រះរាជលេខាធិការដ្ឋាន
សម្តេចព្រះមហាក្សត្រី ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី
នរោត្តម មុនីរាជ សីហនុ
នៃកម្ពុជា

សេចក្តីជូនដំណឹង

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២

ព្រះរាជលេខាធិការដ្ឋាន សម្តេចព្រះមហាក្សត្រី ព្រះវររាជមាតាជាតិខ្មែរ មានកិត្តិយសសូមថ្វាយ និង ជំរាបសាធារណជនបានជ្រាបថា តាមប្រពៃណីជំរុញរូប តាំងតែពីសម័យអង្គរ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្នកាលនេះ ប្រជាជាតិកែងតែថ្វាយព្រះមហាក្សត្រកម្ពុជាដែលយោងចូលព្រះទីវង្គតនូវព្រះបរមបច្ច័យរណនាម ដើម្បីថ្វាយព្រះ មហាកិត្តិយស និងការគោរពចំពោះព្រះរាជគុណដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ជាទីបំផុតនៃអង្គព្រះមហាក្សត្រ។

ព្រះរាជលេខាធិការដ្ឋាន សម្តេចព្រះមហាក្សត្រី ព្រះវររាជមាតាជាតិខ្មែរ សូមថ្វាយ និងជូនព្រះបរម បច្ច័យរណនាមអតីតព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចាប់ពីព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេចព្រះអង្គខ្ពង់ ដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- ១- ព្រះបាទសម្តេចព្រះអង្គខ្ពង់ ថ្វាយព្រះបរមបច្ច័យរណនាម ព្រះករុណា ព្រះបរមកោដ្ឋ
- ២- ព្រះបាទសម្តេចព្រះនរោត្តម ថ្វាយព្រះបរមបច្ច័យរណនាម ព្រះករុណា ព្រះសុវណ្ណកោដ្ឋ
- ៣- ព្រះបាទសម្តេចព្រះស៊ីសុវត្ថិ ថ្វាយព្រះបរមបច្ច័យរណនាម ព្រះករុណា ព្រះរាជាគុកោដ្ឋ
- ៤- ព្រះបាទសម្តេចព្រះស៊ីសុវត្ថិ មុនីវង្ស ថ្វាយព្រះបរមបច្ច័យរណនាម ព្រះករុណា ព្រះបរមខត្តិយកោដ្ឋ
- ៥- ព្រះបាទសម្តេចព្រះនរោត្តម ព្រះសុរាម្រិត ថ្វាយព្រះបរមបច្ច័យរណនាម ព្រះករុណា ព្រះមហាកាព្វនកោដ្ឋ

នៅថ្ងៃទី២៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២ ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានថ្វាយ ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេចព្រះនរោត្តម សីហនុ ព្រះមហាវិរ ក្សត្រ ព្រះចៅក្រុង ២កក្ស ចុរណភាគទី២ និងឯកភាគទី២ខ្មែរ នូវព្រះបរមបច្ច័យរណនាម ព្រះករុណា ព្រះបរមគណកោដ្ឋ ។

សូមអរព្រះគុណ អរគុណជាអនេកប្បការ

ព្រះរាជសារថ្លែងអំណរគុណផ្សេងៗរបស់
សម្តេចព្រះមហាក្សត្រី ព្រះរាជមាតា
នរោត្តម មុនិនាថ សីហនុ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និងរបស់ព្រះករុណាព្រះបាទ សម្តេចព្រះបរមនាថ
នរោត្តម សីហមុនី ព្រះមហាក្សត្រ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

**សម្តេចព្រះមហាក្សត្រ នរោត្តម មុនីរាជ សីហនុ
ព្រះបរមរាជវាំងនារាជធានីភ្នំពេញ ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាល សេចក្តីថ្លែងប្រកាស និងសុំតម្កល់
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២

សូមក្រាបថ្វាយបង្គំសម្តេចព្រះសង្ឃរាជទាំងពីរគណៈ ជាទីគោរពសង្វារៈដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត
សូមក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះថេរវនុញ្ញៈគ្រប់ព្រះអង្គជាទីសង្វារៈ
សូមគោរពសម្តេច បងប្អូន ជនរួមជាតិ ជាទីស្រឡាញ់ដ៏ជ្រាលជ្រៅជាទីបំផុត

ក្នុងព្រះបរមនាមដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ព្រះករុណា ព្រះមហាក្សត្រ ខ្ញុំម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ
សូមសំដែងនូវអំណរព្រះរាជកុណា អំណរព្រះគុណ និងអំណរគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅជាទីបំផុតថ្វាយ
សម្តេចព្រះសង្ឃរាជទាំងពីរគណៈ ប្រគេនព្រះថេរវនុញ្ញៈគ្រប់ព្រះអង្គ ជូនសម្តេច បងប្អូន
ជនរួមជាតិទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលបានសំដែងនូវមនោសញ្ចេតនា សមាទិត្ត
ស្រណោះ អាឡោះអាលីយ ស្រឡាញ់ដ៏ជ្រាលជ្រៅថ្វាយសម្តេចនី សម្តេចតា សម្តេចតាទូត
ដែលស្តេចយាងចូលព្រះទីវង្គត។

ព្រះសង្ឃ ប្រជារាស្ត្រកម្ពុជាទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រ បាននិមន្ត អញ្ជើញមកពីគ្រប់
ទិសទី ជួបជុំគ្នាតាំងពីព្រលានយន្តហោះអន្តរជាតិភ្នំពេញ រហូតដល់ព្រះបរមរាជវាំង ដើម្បី
ថ្វាយការគោរពចំពោះព្រះបរមសព និងនៅថ្ងៃមន្ត្រីបន្ទាប់ ក្រោមកំដៅថ្ងៃ ហាលភ្លៀង ហាល
ខ្យល់ អញ្ជើញមកអុជធ្មប់ ថ្វាយកម្រងផ្កា ដើម្បីសំដែងនូវក្រៀមក្រំជាន់ពេក កាន់មរណ
ទុក្ខ នឹកស្រណោះអាឡោះអាលីយសម្តេចនី សម្តេចតា សម្តេចតាទូតដែលមានគុណបូករ
គុណដ៏ធំធេង ក្នុងព្រះរាជបេសកកម្មបំរើប្រជាជាតិ មាតុភូមិ សាសនា និងប្រជារាស្ត្រកម្ពុជា។
មនោសញ្ចេតនាគោរពស្រឡាញ់ដ៏ជ្រាលជ្រៅជាទីបំផុតនៃព្រះសង្ឃ ប្រជារាស្ត្រចាស់ក្មេង
ទាំងបុរស ទាំងស្ត្រីអញ្ជើញមកពីគ្រប់ទិសទី បាននាំឱ្យព្រះករុណា ព្រះមហាក្សត្រ និងខ្ញុំមាន
ហឫទ័យវត្តភ័យរំភើបជាន់ពេក។ នេះជាកម្លាំងចិត្តធ្វើឱ្យយើងខ្ញុំទាំងពីរ មានហឫទ័យ
បន្តរម្ងស់ជាមួយព្រះសង្ឃ និងប្រជារាស្ត្រទាំងអស់ជាទីស្នេហាដ៏ជ្រាលជ្រៅបំផុតនៃយើងខ្ញុំ
ដើម្បីបន្តបំរើនក្ខមប្រយោជន៍ប្រជាជាតិ សាសនា និងជនរួមជាតិលុះអារសាឡ។

មុនីរាជ សីហនុ

ក្នុងព្រះបរមនាមដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ព្រះករុណា ព្រះមហាក្សត្រ ខ្ញុំម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំសូមសំដែងនូវអំណរគុណ និងកតវេទិតាដ៏ជ្រាលជ្រៅជាទីបំផុត ជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល ដែលបានរៀបចំដោះស្រាយ សំរួលគ្រប់កិច្ចការបានជាប់រហ័ស ថ្វាយព្រះបរមសព្វព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ ឱ្យសក្តិសមនឹងព្រះកិត្តិនាម ព្រះកិត្តិយសរបស់ព្រះអង្គ។

នៅក្នុងឱកាសដ៏ល្អប្រសើរនេះ ខ្ញុំម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ សូមទូលថ្វាយ ប្រភេទជំរាបជូនជ្រាបថា លោកសាស្ត្រាចារ្យ វេជ្ជបណ្ឌិតចិន្តចំណានាលោកបានខិតខំថែរក្សាព្រះរាជសុខភាពសម្តេចឪ សម្តេចតា សម្តេចតាទុត ៤២ឆ្នាំហើយទទួលបានជោគជ័យជាជាច្រើនលើកមកហើយ ក្នុងការព្យាបាលព្រះរោគរបស់ព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ។ ថ្នាក់ដឹកនាំ រដ្ឋាភិបាល ប្រជាជនចិន លោកយកហឫទ័យទុកដាក់ជាទីបំផុត ចំពោះព្រះរាជសុខភាពរបស់ព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ ហើយខិតខំធ្វើយ៉ាងណាថ្វាយសម្តេចឪ សម្តេចតា សម្តេចតាទុត មានព្រះជន្មាយុយិនយូរ។ ព្រះរាជវត្តមាន និងព្រះរាជសុខភាពរបស់ព្រះអង្គមានសារៈសំខាន់ណាស់ចំពោះប្រទេសចិន។

លោកសាស្ត្រាចារ្យ វេជ្ជបណ្ឌិតចិន្តចំណានាលោកបានឱ្យខ្ញុំម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបានដឹង២ឆ្នាំហើយថា សម្តេចឪ សម្តេចតា សម្តេចតាទុតប្រឈួនព្រះហឫទ័យ(បេះដូង) ដែលមានសភាពធ្ងន់ធ្ងរ តែលោកចេះតែខិតខំថែរក្សាព្យាបាលព្រះរោគដោយយកចិត្តទុកដាក់ជាទីបំផុត។

នៅក្នុងរយៈប៉ុន្មានខែក្រោយនេះ សម្តេចឪ សម្តេចតា សម្តេចតាទុត សោយមិនសូវបាន ផ្ទុំក៏មិនបាន តែព្រះអង្គគង់ស្ងប់ស្ងៀម មិនសូវមានព្រះរាជឱង្ការ។ ជារៀងរាល់ថ្ងៃព្រះអង្គតែងតែថ្វាយបង្គំព្រះ។

នៅបីអាទិត្យមុនព្រះអង្គយាងចូលព្រះទីវង្គត ព្រះអង្គចាប់ផ្តើមមានអាការៈមិនស្រួល។ លោកសាស្ត្រាចារ្យ វេជ្ជបណ្ឌិតចិន្តចំណានាលោកបានតាមដានជាប់រហូត និងខិតខំរិះរកវិធីគ្រប់បែបយ៉ាង ថែទាំព្យាបាល តាមដានព្រះរាជសុខភាពយ៉ាងល្អិតល្អន់។ នៅយប់ថ្ងៃទី១៤ ខែតុលា ព្រះអង្គចាប់ផ្តើមព្រះហឫទ័យ(បេះដូង) ហើយខ្ញុំម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ និងកូនចៅអ្នកដង្ហែនៅប៉េកាំង បានតាមដង្ហែព្រះអង្គយាងទៅមន្ទីរពេទ្យប៉េកាំងជាបន្ទាន់។ នៅក្នុងមន្ទីរពេទ្យ ខ្ញុំម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ បានទូរស័ព្ទថ្វាយព្រះករុណា ព្រះមហាក្សត្រ ដើម្បីជ្រាបអំពីអាការៈព្រះរោគព្រះវររាជបិតា ហើយបានយកទូរស័ព្ទនេះទៅថ្វាយព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរព្រះសណ្តាប់។ ព្រះអង្គញញឹម និងមានព្រះឱង្ការពីរ បីព្រះឱស្តដោយព្រះអង្គប្រឈួន

នុត្តរិយនិហិត

ខ្លាំង។ នេះជាលើកចុងក្រោយនៃព្រះជន្មសម្តេចឪ សម្តេចតា សម្តេចតាទូត ដែលមានព្រះ
រាជឱង្ការតាមទូរស័ព្ទជាមួយរាជបុត្រ គឺព្រះករុណា ព្រះមហាក្សត្រកម្ពុជានៃយើង។ ក្នុងមួយ
ព្រះជន្មរបស់ព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ ព្រះអង្គមិនសព្វព្រះរាជហឫទ័យមានទំនាក់
ទំនង ព្រះរាជឱង្ការតាមទូរស័ព្ទជាមួយអ្នកណាម្នាក់ឡើយ។

លោកសាស្ត្រាចារ្យ វេជ្ជបណ្ឌិតចិន្តចំណានាអញ្ជើញមកពិគ្រប់មន្ទីរពេទ្យ បានមក
ជួយសង្គ្រោះសម្តេចឪ ដោយអស់ពីសមត្ថភាព កម្លាំងចិត្ត កម្លាំងកាយ និងបច្ចេកទេសដ៏ប៉ិន
ប្រសព្វ។

ក្នុងព្រះបរមនាមដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ព្រះករុណា ព្រះមហាក្សត្រ ខ្ញុំម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ
សូមថ្លែងអំណរគុណ និងកតវេទិតាដ៏ជ្រាលជ្រៅជាថ្មីម្តងទៀត ជូនថ្នាក់ដឹកនាំ រដ្ឋាភិបាលនៃ
សាធារណរដ្ឋ ប្រជាមានិតចិន្តជ្រុងរឿងដែលជាមហាមិត្តដ៏ល្អ និងស្មោះត្រង់ឥតងាករបស់
សម្តេចឪ សម្តេចតា សម្តេចតាទូត តាំងពីឆ្នាំ១៩៥៥ និងជារៀងរហូតមកដល់បច្ចុប្បន្នកាល
នេះ បានផ្តល់នូវការគាំទ្រទាំងផ្លូវចិត្ត ទាំងផ្លូវកាយ និងសម្ភារៈគ្រប់បែបយ៉ាង ថ្វាយសម្តេច
ឪ សម្តេចតា សម្តេចតាទូត ដើម្បីបុព្វហេតុជាតិ មាតុភូមិ។

ក្នុងព្រះបរមនាមដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ព្រះករុណា ព្រះមហាក្សត្រ ខ្ញុំម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ
សូមថ្លែងជាថ្មីម្តងទៀត នូវអំណរព្រះរាជគុណ អំណរព្រះគុណ អំណរគុណ និងកតវេទិតា
ដ៏ជ្រាលជ្រៅជាទីបំផុត ថ្វាយសម្តេចព្រះសង្ឃរាជទាំងពីរគណៈ ព្រះថេរវាណៈគ្រប់ៗព្រះអង្គ
ជនរួមជាតិជាទីស្រឡាញ់ដ៏ជ្រាលជ្រៅជាទីបំផុត រាជរដ្ឋាភិបាល គ្រប់ស្ថាប័នទាំងអស់ដែល
បានថ្វាយនូវការរំលែកទុក្ខ និងការគោរព សូមឱ្យព្រះវិញ្ញាណក្ខន្ធព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតា
ជាតិខ្មែរ យាងចូលព្រះសុគតិភព ព្រះបរមនិព្វាន ។

ក្នុងព្រះបរមនាមដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ព្រះករុណា ព្រះមហាក្សត្រ ខ្ញុំម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ
សូមថ្វាយព្រះពរព្រះសង្ឃគ្រប់ៗព្រះអង្គ ជូនពរសម្តេច ជនរួមជាតិទាំងអស់ជាទីស្រឡាញ់
ជ្រាលជ្រៅជាទីបំផុត សូមបានប្រកបដោយព្រះពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ
ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

សូមអរព្រះរាជគុណ អរព្រះគុណ និងអរគុណ

ន មុនីសារី ភីហាន

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេច
 ព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
 ព្រះមហាក្សត្រ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
 នីម
 សម្តេចព្រះមហាក្សត្រី ព្រះមរាចមាតា
 នរោត្តម មុនីនាថ សីហនុ
 នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជូន

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
 នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោជាទីរាប់អានដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត និងស្រឡាញ់ដ៏ជ្រាលជ្រៅបំផុត

យើងខ្ញុំមានមហាកិត្តិយសសូមសំដែងនូវអំណរគុណ និងកតរេទិតាដ៏ជ្រាលជ្រៅទីបំផុត ជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ដែលមានហឫទ័យដ៏សប្បុរសជាទីបំផុត ក្នុងការអញ្ជើញទៅកាន់រដ្ឋធានីប៉េកាំង ដង្វែព្រះបរមសព្វព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ យាងមកកាន់រាជធានីភ្នំពេញ និងណែនាំចាត់វិធានការយ៉ាងល្អិតល្អន់គ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដោះស្រាយសំរួលគ្រប់កិច្ចការបានឆាប់រហ័ស ថ្វាយព្រះបរមសព្វព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរបានសក្តិសមនឹងព្រះកិត្តិយស ព្រះកិត្តិទាមទារព្រះមហាវិរក្សត្រនៃប្រជាជាតិ ប្រជារាស្ត្រកម្ពុជា។

ពាក្យពេចន៍សច្ចាប្រណិធានដែលសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ បានថ្លែងជានិទាធនៅចំពោះមុខព្រះបរមសព្វនាំឱ្យហឫទ័យរបស់យើងខ្ញុំរំជួលក្នុងក្រលាញ់សប្បុរស ហើយជាកម្លាំងចិត្តចំពោះយើងខ្ញុំ នៅក្នុងឱកាសដ៏មហាសែនគ្រៀមគ្រំ ពោះមុខយើងដោយមហាទុច្ចរិតបំផុតព្រះសុមេរុ។

យើងខ្ញុំចងចាំជាដរាបនូវគុណភូមិការគុណដ៏ធំធេងនៃសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ និងលោកជំទាវជំនុំក្រឹត្យបណ្ឌិត ដែលបានអញ្ជើញទៅកាន់រដ្ឋធានីប៉េកាំង យាងព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ មាតុភូមិនិវត្តន៍មកកាន់មាតុ

ប្រទេស នៅថ្ងៃទី១៤ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩១ ហើយបានផ្ទេរព្រះអង្គក្នុងព្រះឋានជាប្រមុខរដ្ឋនៃកម្ពុជា។ ម្តងទៀត ភ្លេងជាតិ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានបដិសន្ធិឡើងវិញនៅលើទឹកដីអង្គរដ៏បវររុងរឿង។ ថ្នាក់ដឹកនាំគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា បានផ្ទេរយុត្តិធម៌ដល់ព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ ក្នុងការបំរើប្រជាជាតិ មាតុភូមិ ប្រជារាស្ត្រកម្ពុជា និងពូជសង្គមរាស្ត្រនិយម។

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ និងលោកជំទាវជំកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត បានសម្តែងនូវមនោសញ្ចេតនាដ៏ជ្រាលជ្រៅ បានចូលរួមប្រារព្ធពិធីបុណ្យឧទ្ទិសផ្ទេរព្រះវិញ្ញាណច័ន្ទព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ នៅក្នុងឱកាសថ្ងៃខួបចំរើនព្រះចន្ទាយុតំរប់៩០ព្រះវស្សា នៅថ្ងៃទី៣០-៣១ ខែកុលា ឆ្នាំ២០១២ ដែលមានសម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជទាំងពីរករណៈ និងព្រះសង្ឃចំនួនសារម ៩២អង្គ។

ព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ រមែងសម្តែងនូវការកោតសរសើរដ៏កក់ក្តៅជាទីបំផុត ចំពោះសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ អ្នកដឹកនាំជាតិដ៏ឈ្លាសវៃ ប៉ិនប្រសព្វ ក្នុងការបំរើប្រជាជាតិ មាតុភូមិ និងប្រជារាស្ត្រកម្ពុជា។ សមិទ្ធិផលដ៏ច្រើនសន្តិកសន្ធាប់ ពាសពេញព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គឺជាសច្ចីកម្មជាប្រវត្តិសាស្ត្រនៃការបំពេញបេសកកម្មដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ដើម្បីជាឧត្តមប្រយោជន៍ប្រជាជាតិ និងប្រជារាស្ត្រកម្ពុជា។

យើងខ្ញុំសូមប្រសិទ្ធិពរដ៏ល្អបវរ សូមសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ និងលោកជំទាវជំកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត ទទួលបាននូវមហានិរោធដ៏ជាដរាប ព្រមទាំងបានប្រកបតែនឹងពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

សូមសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ និងលោកជំទាវជំកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត ទទួលនូវសេចក្តីរាប់អានដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត និងស្រឡាញ់ដ៏ជ្រាលជ្រៅបំផុត អំពីយើងខ្ញុំ។

ស៊ីហមុនី
នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
នាយករដ្ឋមន្ត្រី មុនីវារី ស៊ីហមុនី

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេច
 ព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
 ព្រះមហាក្សត្រ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
 និង
 សម្តេចព្រះមហាក្សត្រី ព្រះចៅក្រមក្រង
 នរោត្តម មុនីនាថ សីហនុ
 នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជូន

ឯកឧត្តម Hu Jintao
 ប្រធានាធិបតីនៃសភាពារណរដ្ឋ ប្រជាមានិតចិន

ឯកឧត្តមលោកប្រធានាធិបតីជាតិគោរព និងរាប់អានដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត

យើងខ្ញុំមានមហាកិត្តិយស និងហឫទ័យរំភើបពន់ពេកណាស់ សូមសម្តែងនូវអំណរព្រះករុណា និង
 កតរេទិតាដ៏ជ្រាលជ្រៅជាទីបំផុត ជូនឯកឧត្តមលោកប្រធានាធិបតី ចំពោះការយកវិការ មនោសញ្ចេតនាដ៏
 មហាសប្បុរសព្រមព្រៀបច្នៃប្រឌិត និងមហាមិត្តភាពជាទីបំផុតនៃរដ្ឋាភិបាល បក្សកុម្មុយនិស្ត ប្រជាជន
 ចិនដ៏មហិមាណៃមហាប្រទេសចិនដ៏រុងរឿងឆ្កែងឆ្កាន។ ឯកឧត្តមលោកប្រធានាធិបតីផ្ទាល់ ឯកឧត្តមអនុ
 ប្រធានាធិបតី ឯកឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រី ថ្នាក់ដឹកនាំដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នៃសភាពារណរដ្ឋ ប្រជាមានិតចិន បានអញ្ជើញ
 មកគោរពព្រះបរមសព្វព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ ធ្វើសារលិខិតរំលែកទុកយើងខ្ញុំ ទម្លាក់ទង់ជាតិ
 ចិនចូលរួមកាន់មរណាមុច្ឆជាមួយប្រជាជាតិ ប្រជាជនកម្ពុជាក្នុងឱកាសដ៏មហិមាណៃស្រៀមក្រំនេះ ព្រមទាំង
 ផ្តល់នូវព្រះទិវានិយាយហោះ Boeing 747 ដ៏ធំមួយ ដោយមានស្បៀងជនជាតិខ្ពង់ខ្ពស់ កំណាចរដ្ឋាភិបាល
 អ្នកបច្ចេកទេសផ្នែកមន្ទីរពេទ្យប៉េកាំងនៃសភាពារណរដ្ឋ ប្រជាមានិតចិន រួមផ្សំព្រះបរមសព្វពិរដ្ឋនាធិបតីប៉េកាំង
 មកកាន់រាជធានីភ្នំពេញ ឱ្យសក្តិសមនឹងព្រះកិត្តិយស ព្រះកិត្តិយសព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ។

យើងខ្ញុំចង់ចាំជានិច្ចនូវគុណភូមិការគុណដ៏ធំធេងនៃសភាពារណរដ្ឋ ប្រជាមានិតចិនដ៏រុងរឿងឆ្កែងឆ្កាន
 ដែលលោកតែងតែផ្តល់នូវការគាំទ្រ ទំនុកបំរុងជានិច្ច និងឧបត្ថម្ភគ្រប់បែបយ៉ាង ប្រកបដោយកិត្តិយស

ធម៌គ្មានអ្វីប្រៀបធៀបបាន ថ្វាយព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ ដើម្បីព្រះអង្គបំពេញព្រះរាជបេសកកម្ម
ជាប្រវត្តិសាស្ត្រជូនប្រជាជាតិ មាតុភូមិ និងប្រជាស្រុកម្តុំជា។

ថ្នាក់ដឹកនាំគ្រប់ជំនាន់ រដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណរដ្ឋ ប្រជាមានិតចិន បានពង្រឹង និងពង្រីក រក្សា
យ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួនឥតងាករេនូវចំណងមិត្តភាព មេត្រីភាពជាភាគរវាងប្រជាជាតិ និងប្រជាជនយើងទាំងពីរ
ដែលបានបដិសន្ធិនៅសន្និសីទ Bandung នាឆ្នាំ១៩៥៥ រវាងព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ និងឯក
ឧត្តមនាយករដ្ឋមន្ត្រី ជូ អែន ឡាយ។

ឯកឧត្តមសាស្ត្រាចារ្យ លោកវេជ្ជបណ្ឌិតជំនំណានានៃសាធារណរដ្ឋ ប្រជាមានិតចិន លោកបាន
ថែរក្សាជួយពិនិត្យព្យាបាលព្រះសុខភាពព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរចំនួន៤២ឆ្នាំមក ហើយដោយអស់
ពីដួងហឫទ័យ និងអស់ពីសមត្ថភាព ហើយទទួលបានជោគជ័យដ៏ធំជាច្រើនលើក ដើម្បីព្រះអង្គមានព្រះ
សុខភាពល្អបរិបូណ៌ បំរើប្រជាជាតិ មាតុភូមិ និងប្រជាជនកម្ពុជា។ ព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ
បានចាត់ទុកសាធារណរដ្ឋ ប្រជាមានិតចិនជាមិត្តដ៏ល្អ ដ៏ស្មោះត្រង់ ឥតកែប្រែ និងជាមាតុភូមិទី២ របស់
ព្រះអង្គ។

ព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ និងយើងខ្ញុំ ពេញហឫទ័យជាន់ពេកចំពោះចំណងមិត្តភាពជា
ភាគរវាង និងកិត្តិយសប្រតិបត្តិរវាងកម្ពុជា-ចិន ដែលមានការរីកចំរើន រឹងមាំ និង ស្ថិតស្ថិរចីរកាលតរៀងទៅ
ប្រៀបបានដូចទន្លេឡានធានា និងទន្លេមេកង្ក ដែលហូរទៅមុខរហូត មិនឈប់ឈរឡើយ។

យើងខ្ញុំសូមជូនពរដ៏ល្អបរិបូណ៌ សូមឯកឧត្តមលោកប្រធានាធិបតី បានប្រកបតែនឹងសុភមង្គល សុខ
ភាពល្អបរិបូណ៌ អាយុយិនយូរជាងរាប។

ជយោមហាមិត្តភាពជាអមតៈ និងភាគរវាងប្រជាជាតិ និងប្រជាជនយើងទាំងពីរ !

សូមឯកឧត្តម លោកប្រធានាធិបតី ព្រះមេត្តាទទួលនូវសេចក្តីគោរពស្រឡាញ់ និងរាប់អានដ៏ខ្ពង់
ខ្ពស់បំផុត អំពីយើងខ្ញុំ។

ស៊ីហមុនី
នរោត្តម ស៊ីហមុនី

ឧបនិធាន ស៊ីហមុនី
នរោត្តម ឧបនិធាន ស៊ីហមុនី

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេច
 ព្រះបរមនរោត្តម សីហមុនី
 ព្រះមហាក្សត្រ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
 និង
 សម្តេចព្រះមហាក្សត្រី ព្រះមរាជមាតា
 ព្រះបរមនរោត្តម មុនីនាថ សីហមុនី
 នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជូន ឯកឧត្តម Lin Jia Bin
 នាយកមន្ទីរពេទ្យប៉េកាំង
 នៃសាធារណរដ្ឋ ប្រជាមានិតចិន

ឯកឧត្តមជាទីរាប់អានដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់

យើងខ្ញុំមានកិត្តិយស សូមសម្តែងនូវអំណរគុណ និងកតវេទិតាដ៏ជ្រាលជ្រៅជាទីបំផុត ជូនឯកឧត្តម
 នាយកទាំងអស់ ឯកឧត្តមសាស្ត្រាចារ្យ លោកវេជ្ជបណ្ឌិត គិលានុប្បដ្ឋាក គិលានុប្បដ្ឋាយិកាទាំងអស់នៃ
 មន្ទីរពេទ្យប៉េកាំង ដែលមានមនោសញ្ចេតនាដ៏ជ្រាលជ្រៅ ហឫទ័យដ៏សប្បុរស និងមហាមិត្តភាពជាទីបំផុត
 ថ្វាយព្រះករុណា ព្រះមហាវិរក្សត្រ ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ។

ក្រោមការណែនាំរបស់រដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណរដ្ឋ ប្រជាមានិតចិន ឯកឧត្តមនាយកទាំងអស់ ឯក
 ឧត្តមសាស្ត្រាចារ្យ លោកវេជ្ជបណ្ឌិតដ៏ចំណាស់ លោកបានថែរក្សាជួយពិនិត្យព្យាបាលព្រះសុខភាព ព្រះ
 ករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរចំនួន៤២ឆ្នាំមកហើយ ដោយអស់ពីដួងហឫទ័យ និងអស់ពីសមត្ថភាព
 ហើយទទួលបានជោគជ័យដ៏ធំជាច្រើនលើក ដើម្បីព្រះអង្គមានព្រះសុខភាពល្អបរិបូណ៌ បំរើប្រជាជាតិ
 មាតុភូមិ និងប្រជារាស្ត្រកម្ពុជា។ ព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ បានចាត់ទុកសាធារណរដ្ឋ ប្រជា
 មានិតចិនជាមិត្តដ៏ល្អ ដ៏ស្មោះត្រង់ ឥតកែប្រែ និងជាមាតុភូមិទី២របស់ព្រះអង្គ។

ព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ មានព្រះជន្មាយុ៩០ព្រះវស្សា ដោយសារគុណបំណាច់ដ៏ធំធេង នៃឯកឧត្តមនាយកទាំងអស់ ឯកឧត្តមសាស្ត្រាចារ្យ លោកវេជ្ជបណ្ឌិតដ៏ចំណាត់ថ្នាក់ អនុវត្តន៍អនុសាសន៍ពី ថ្នាក់ដឹកនាំយ៉ាងហ្មត់ចត់ និងទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ បានតាមដានយ៉ាងល្អិតល្អន់ជារៀងរាល់ថ្ងៃ រាល់ខែ រាល់ ឆ្នាំ នូវព្រះសុខភាពតាមវិធីសាស្ត្របច្ចេកវិទ្យាទំនើប ទាំងសម័យ និងបុរាណប្រកបដោយទេពកោសល្យខ្ពង់ ខ្ពស់ រួមផ្សំជាមួយនឹងឱសថបុរាណ ទទួលបានជោគជ័យដ៏ធំធេងក្នុងការព្យាបាលព្រះរោគធំៗរបស់ព្រះ ករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ។

ព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ រមែងរំលឹកអំពីគុណបំណាច់ដ៏ធំធេងរបស់ឯកឧត្តមនាយក ទាំងអស់ ឯកឧត្តមសាស្ត្រាចារ្យ លោកវេជ្ជបណ្ឌិតចិន្តចំណាត់ថ្នាក់ ដែលបានថែទាំព្រះសុខភាពព្រះអង្គបាន ល្អបរិបូណ៌ ដើម្បីបំរើឧត្តមប្រយោជន៍ប្រជាជាតិ មាតុភូមិ និងប្រជារាស្ត្រកម្ពុជា។

យើងខ្ញុំចងចាំជាដរាបគុណបុគ្គលដ៏ធំធេងខាងលើនៃឯកឧត្តមនាយកទាំងអស់ ឯកឧត្តមសាស្ត្រា ចារ្យ លោកវេជ្ជបណ្ឌិត គិលានុប្បដ្ឋាក គិលានុប្បដ្ឋាយិកានៃមន្ទីរពេទ្យប៉េកាំង។

នៅក្នុងមនោសញ្ចេតនាគោរព ស្រឡាញ់ដ៏ជ្រាលជ្រៅ និងមហាមិត្តភាពជាទីបំផុត យើងខ្ញុំសូម ជូនពរឯកឧត្តមនាយកទាំងអស់ ឯកឧត្តមសាស្ត្រាចារ្យ លោកវេជ្ជបណ្ឌិត គិលានុប្បដ្ឋាក គិលានុប្បដ្ឋាយិកា នៃមន្ទីរពេទ្យប៉េកាំង សូមមានសុខភាពល្អបរិបូណ៌ អាយុយិនយូរជាដរាប ព្រមទាំងទទួលបានជោគជ័យ ក្នុងភារកិច្ចបំរើប្រជាជាតិ ប្រជាជនចិន។

សូមឯកឧត្តម ទទួលនូវសេចក្តីស្រឡាញ់រាប់អានដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ អំពីយើងខ្ញុំ។

ស៊ីហមុនី
នរោត្តម សីហមុនី

ហុន ធីនាថ សីហនុ
នរោត្តម ហុនធីនាថ សីហនុ

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២

**សម្តេចព្រះមហាក្សត្រ ព្រះបរមរាជវាំង
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ស៊ីហងុ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

**ជូន សម្តេចចៅហ្វាវ៉ាង គង់ សំអុល
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង**

សម្តេចចៅហ្វាវ៉ាងជាទីរាប់អានដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់

ខ្ញុំសូមសំដែងនូវអំណរគុណ និងកតវេទិកាដ៏ជ្រាលជ្រៅជាទីបំផុត ជូនសម្តេចចៅហ្វាវ៉ាង ដែលបានផ្តល់ព័ត៌មានយ៉ាងចាប់អារម្មណ៍ជាទីបំផុត ជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដើម្បីរៀបចំឱ្យបានទាន់ពេលវេលាថ្វាយព្រះករុណា ព្រះមហាក្សត្រ យាងទៅកាន់រដ្ឋធានីប៉េកាំង និងណែនាំចាត់វិធានការយ៉ាងល្អិតល្អន់ គ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ថ្វាយព្រះបរមសព្វព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរបានសក្តិសមនឹងព្រះកិត្តិយស ព្រះកិត្តិនាមជាព្រះមហាវិរក្សត្រនៃប្រជាជាតិ ប្រជារាស្ត្រកម្ពុជា។

ខ្ញុំសូមសរសើរដ៏កក់ក្តៅជាទីបំផុតសម្តេចចៅហ្វាវ៉ាង សហការី សហការិនី បុគ្គលិក កម្មករ ព្រមទាំងគងកម្លាំងនគរបាលការពារព្រះបរមរាជវាំងដែលមានស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ បច្ចេកទេសទំនើប ក្នុងការរៀបចំតុបតែងថ្វាយព្រះបរមសព្វព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ គង់ក្នុងព្រះទីនាំងទេវាវិនិច្ឆ័យបានយ៉ាងល្អិតល្អនោះ។

សម្តេចចៅហ្វាវ៉ាងបានរៀបចំព្រះរាជពិធីបុណ្យចំរើនព្រះជន្មាយុ៤០ព្រះវស្សានៃអង្គសម្តេចនី ព្រះរាជពិធីបុណ្យព្រះពុទ្ធសាសនាត្រារាជារៀងរាល់ថ្ងៃដែលប្រព្រឹត្តទៅបានយ៉ាងល្អប្រពៃណាស់-កម្មវិធីគោរពព្រះបរមសព សំរាប់គណៈប្រតិភូជាន់ខ្ពស់ជាតិ និងអន្តរជាតិ អង្គការមហាជន សមាគម ប្រជារាស្ត្រ ។ល។ បន្ថែមពីលើនេះនៅមុខព្រះបរមរាជវាំងក៏មានការរៀបចំទឹកខ្លែងបានយ៉ាងសមរម្យ មានសុវត្ថិភាព សណ្តាប់ធ្នាប់សំរាប់ព្រះសង្ឃរាប់ពាន់អង្គ ប្រជារាស្ត្រកម្ពុជា ជនជាតិបរទេសដែលគោរពស្រឡាញ់ ស្រឡាញ់អាឡោះអាដីយសម្តេចនី និមន្ត និងអញ្ជើញមកពិគ្រប់ទិសទីជារៀងរាល់ថ្ងៃ ថ្វាយក្រៀងសព្វារៈ ឧទ្ទិសថ្វាយព្រះវិញ្ញាណភ្នំព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ។

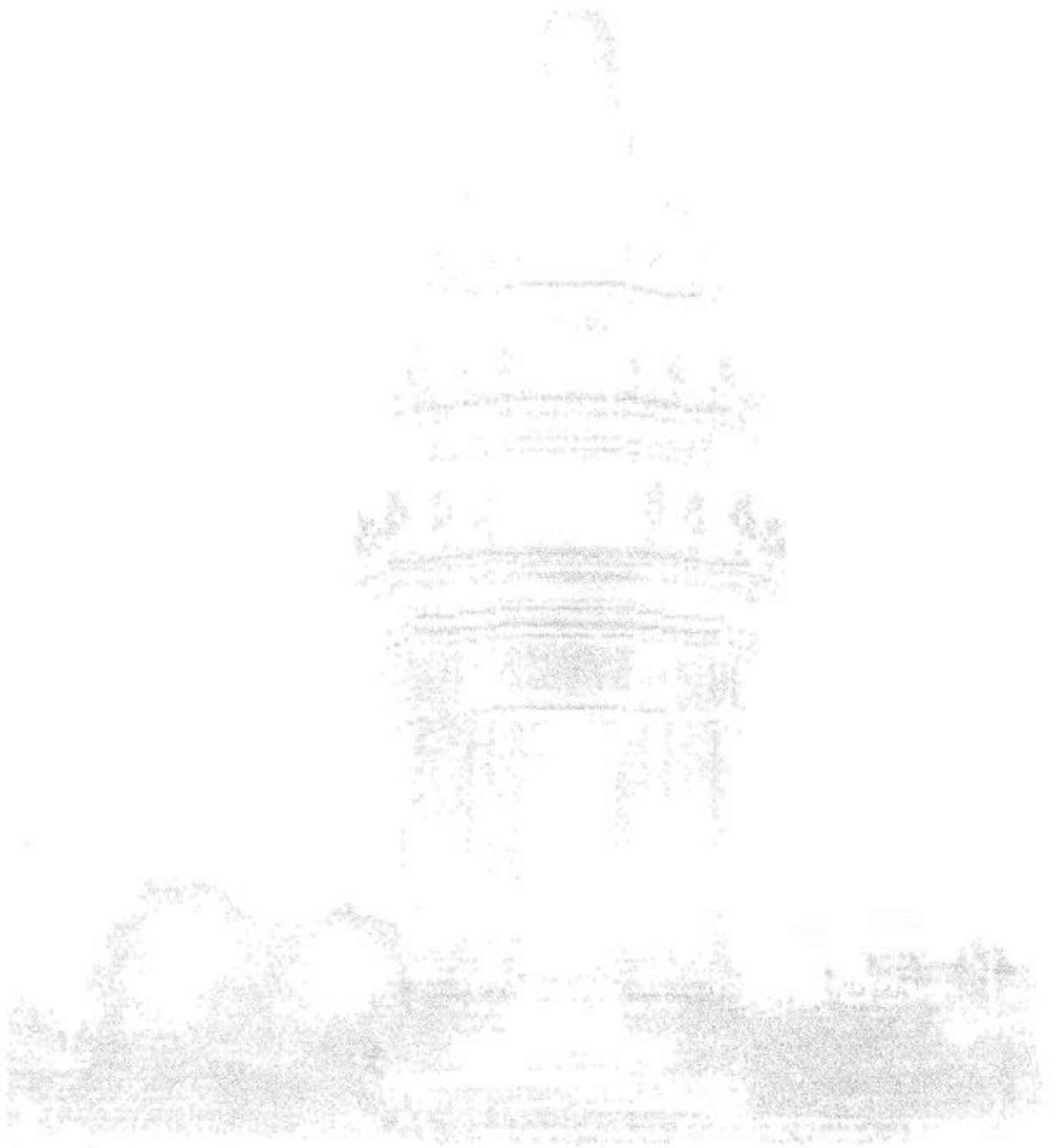
ព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ រមែងសរសើរដ៏កក់ក្តៅជាទីបំផុតសម្តេចចៅហ្វាវ៉ាង អ្នកស្នេហាជាតិដ៏ប្រពៃ ដែលបានដង្ហែបរើព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ និងខ្ញុំ តាំងតែពីស្តេចយាងនិវត្តន៍មកកាន់មាតុប្រទេសនៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩១។ សម្តេចចៅហ្វាវ៉ាងបានបំពេញភារកិច្ចបំរើប្រជាជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ និងប្រជារាស្ត្រកម្ពុជា ទទួលបានជោគជ័យជាច្រើន គួរជាទីពេញហឫទ័យនៃព្រះករុណា ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរ និងខ្ញុំ។

ខ្ញុំសូមជូនពរសម្តេចចៅហ្វាវ៉ាង សូមទទួលបាននូវមហាជោគជ័យជាបន្តទៀត ក្នុងភារកិច្ចដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម ព្រមទាំងបានប្រកបតែនឹងពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។
សូមសម្តេចចៅហ្វាវ៉ាង និងលោកជំទាវ ទទួលនូវសេចក្តីរាប់អានដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ អំពីខ្ញុំ។

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ស៊ីហងុ
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ស៊ីហងុ

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២

ព្រះរាជវិទ្យាស័ក្តិវិទ្យា
ព្រះករុណា
ព្រះបាទសម្តេច
ព្រះនរោត្តម សីហនុ
ពីអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ
ឆ្ពោះទៅកាន់ព្រះបរមរាជវាំង

(ថ្ងៃទី១៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២)

ព្រះរាជដីវប្រវត្តិសង្ខេប
 ព្រះករុណា
 ព្រះបាទសម្តេច
 ព្រះនរោត្តម សីហនុ

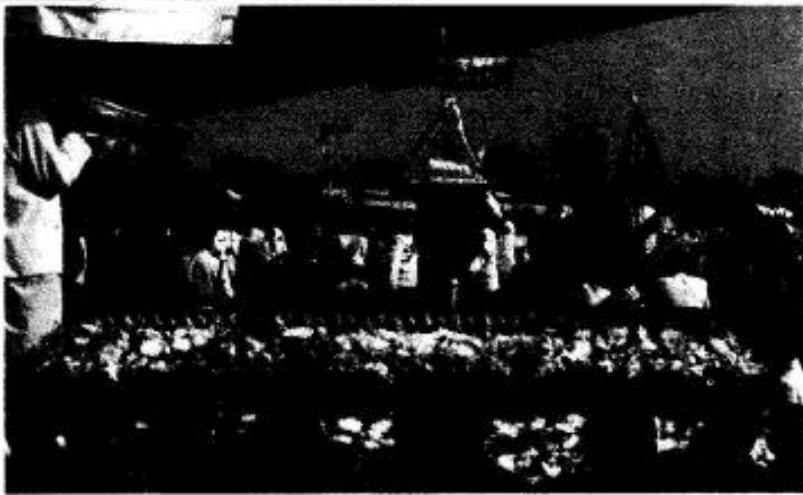
ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ

កិស្សរជនអមកៈ

ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេចព្រះ
 នរោត្តម សីហនុ ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះ
 វររាជបិតាឯករាជ្យ បូរណភាពទឹកដី និង
 ឯកភាពជាតិខ្មែរ ប្រសូតនៅថ្ងៃអង្គារ
 ១១កើត ខែកត្តិក ឆ្នាំបូ ចត្វាស័ក ព.ស
 ២៤៦៦ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី៣១ ខែតុលា ឆ្នាំ
 ១៩២២ នៅរាជធានីភ្នំពេញ។ ព្រះអង្គ
 ជាព្រះរាជបុត្ររបស់ព្រះករុណាព្រះបាទ
 សម្តេចព្រះនរោត្តម សុរាម្រិត និងព្រះ
 មហាក្សត្រិយានី ស៊ីសុវត្ថិ មុនីវង្ស
 កុសុមៈនារីវត្ត សិរីវិទ្យានា។

ពីឆ្នាំ១៩៣០ ដល់ឆ្នាំ១៩៤០ ព្រះអង្គ
 បានចូលសិក្សានៅសាលាបឋមសិក្សា
 ហ្វ្រង់ស័រ បូឌូអឺន (Francois Bau-
 doin) និងវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ
 រាជធានីភ្នំពេញ។ បន្ទាប់មក ព្រះអង្គ
 បានបន្តការសិក្សានៅវិទ្យាល័យបារាំង
 សាសលូឡូបា (Lycée Chasseloup
 Laubat) នៅព្រៃនគរ (រៀនណាម

ខាងត្បូង) ។

*State, ...
Le ...*

ព្រះបាទសីហនុ ព្រះមហាក្សត្រនៃកម្ពុជា ព្រះមហាក្សត្រីនៃកម្ពុជា និង ព្រះកង្វះព្រះបាទសីហនុ ព្រះមហាក្សត្រនៃកម្ពុជា

នៅថ្ងៃទី២៣ មេសា ១៩៤១ ក្រោយពីព្រះអយ្យកោ ព្រះបាទសីហនុ មុនីវង្ស ចូលទិវង្គត សម្តេចព្រះនរោត្តម សីហនុ ដែលកាលនោះមានព្រះជន្ម ១៨ ព្រះវស្សា ត្រូវបានក្រុមប្រឹក្សាព្រះរាជសម្បត្តិ ក្នុងសម័យនោះ ជ្រើសតាំង និងថ្វាយព្រះឋានៈព្រះអង្គ ជាព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ព្រះអង្គឡើងគ្រងរាជសម្បត្តិនៅថ្ងៃទី២៨ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៤១ ។ ខណៈនោះ ប្រទេសកម្ពុជាស្ថិតនៅក្រោមអាណានិគមបារាំង និងជាផ្នែកមួយនៃតំបន់ឥណ្ឌូចិនរបស់បារាំង ។

នៅឆ្នាំ១៩៤៦ ព្រះអង្គបានយាង
ទស្សនកិច្ចជាលើកដំបូងនៅប្រទេស
បារាំងតាមការអញ្ជើញរបស់លោក
ប្រធានាធិបតី Felix Gouin
និងបានជួបលោកឧត្តមសេនីយ៍
Charles de Gaulle នៅ Colombey ។

ពីឆ្នាំ១៩៤៦ ដល់ឆ្នាំ១៩៤៨
ព្រះអង្គបានបន្តការសិក្សាជាន់ខ្ពស់នៅ
សាលាអនុវត្តទ័ពសេះ និងកងទ័ព
ថេរាសដែកនៅសូមូរ (Saumur)
ប្រទេសបារាំង ។

ក្នុងឆ្នាំ១៩៤៧ ព្រះអង្គបានទទួល
ជោគជ័យក្នុងការទាមទារឲ្យរាជាណាចក្រ
ថៃ សងមកព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាវិញ
ជាដាច់ខាតនូវខេត្តខ្មែរដែលថៃបានយក
ពីកម្ពុជាក្នុងអំឡុងពេលសង្គ្រាមលោក
លើកទី២ គឺខេត្តបាត់ដំបង សៀមរាប
កំពង់ធំ និងស្ទឹងត្រែង ។

ឆ្នាំ១៩៤៩ ព្រះអង្គបានទាមទារឲ្យ
ប្រទេសបារាំងបញ្ឈប់នូវសន្និសីទ
អាណាព្យាបាលដែលបានចុះហត្ថលេខា
នៅឆ្នាំ១៩៥៣ និងឆ្នាំ១៩៨៤ ។

នៅឆ្នាំ១៩៤៩ដដែល ព្រះអង្គបាន
ឡាយព្រះហស្តលេខាលើសន្និសីទ
ឯករាជ្យដែលប្រទេសបារាំងព្រមទទួល
ស្គាល់តាមផ្លូវច្បាប់នូវឯករាជ្យរបស់
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ សន្និសីទ
ឆ្នាំ១៩៤៩ នេះ លុបចោលនូវសន្និសីទ
អាណាព្យាបាលឆ្នាំ១៩៥៣ និងឆ្នាំ
១៩៨៤ ។

ពីឆ្នាំ១៩៥២ ដល់ឆ្នាំ១៩៥៣

ព្រះអង្គបានយាងបំពេញព្រះរាជ
បូជនីយកិច្ចទាមទារកេតនកណ្តាងកកដុំ
១០០ កាតរយជូនជាតិមាតុភូមិ។

នៅថ្ងៃទី០៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៥៣
ដោយស្នាព្រះហស្តដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមរបស់
ព្រះអង្គ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបាន
ទទួលឯករាជ្យទាំងស្រុងពីសាធារណរដ្ឋ
បារាំង។ ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាទូទាំងប្រទេស
សូមថ្វាយព្រះកិត្តិនាមព្រះអង្គជា "ព្រះ
មហាវីរបុរសជាតិ-ព្រះបិតាឯករាជ្យជាតិ"។

នៅឆ្នាំ១៩៥៤ ព្រះអង្គបានបញ្ជូន
រាជគណៈប្រតិភូជាតំណាងរបស់ព្រះអង្គ
ទៅចូលរួមនៅក្នុងសន្និសីទស្តីពីឥណ្ឌូចិន
នៅទីក្រុងហ្សឺណែវដែលមានប្រទេស
កម្ពុជាចូលរួមក្នុងឋានៈជាមជ្ឈដ្ឋាន
ឯកភាពជាតិ។

នៅថ្ងៃទី០៣ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៥៥
 ព្រះអង្គបានដាក់កង្វាយព្រះករុណា
 ព្រះបាទសម្តេចព្រះនរោត្តម សុរាម្រិត
 ជាព្រះរាជបិតា។ ព្រះករុណាព្រះបាទ
 សម្តេចព្រះនរោត្តម សុរាម្រិត
 បានប្រទានចំពោះព្រះករុណាព្រះបាទ
 សម្តេចព្រះនរោត្តម សីហនុ នូវ
 ព្រះបរមងារជា "សម្តេចព្រះឧបយុវរាជ
 នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា"។

ថ្ងៃទី២៣ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៥៥
 ព្រះអង្គបានបង្កើតចលនាសង្គមកស្រី
 និងមន្ត្រីដែលមានគណបក្សជាច្រើន
 ចូលរួមនៅក្នុងចលនានេះ។

ពីថ្ងៃទី ១៨ ដល់ថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា
 ឆ្នាំ១៩៥៥ ព្រះអង្គបានយាងចូលរួមក្នុង
 សន្និសីទកំពូលអាហ្វ្រិក-អាស៊ីលើកទី១
 នៅទីក្រុងបានឌុង ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី។
 នៅទីនោះ ព្រះអង្គបានប្រកាសនយោបាយ
 អព្យាក្រឹតក្នុងឯករាជ្យទាំងស្រុង និង
 សន្តិសហវិជ្ជមាននៃព្រះរាជាណាចក្រ
 កម្ពុជាជាមួយបណ្តាប្រទេសទាំងអស់
 ដោយមិនគិតពីមនោគមវិជ្ជាឡើយ។
 ព្រះអង្គបានជួបជាលើកដំបូងជាមួយនឹង
 លោក Jawaharlal Nehru

នាយករដ្ឋមន្ត្រីឥណ្ឌា លោក Gamal Abdel Nasser ប្រធានាធិបតីសាធារណរដ្ឋអារ៉ាប់រួម លោក Ahmed Sukarno ប្រធានាធិបតីឥណ្ឌូនេស៊ី លោក Zhou An Lai នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន ។

នៅថ្ងៃទី១១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៥៥ ព្រះអង្គបានទទួលមហាជោគជ័យក្នុងការបោះឆ្នោតសម្រេចជាតិ អ្នករាមការតាំងទ្រព្យប្រជាស្រុកខ្មែរដើម្បីទម្រើមសេចក្តីសុខដុមរិះសុខសុខសាន់ ។

ព្រះអង្គបានទទួលព្រះរាជឋានៈជា
នាយករដ្ឋមន្ត្រី។ ក្នុងព្រះរាជឋានៈជា
ប្រមុខនៃប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ព្រះអង្គបាន
បំពេញព្រះរាជកិច្ចដឹកនាំ ដើម្បីអភិវឌ្ឍ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាទូទៅនៅក្នុង
គ្រប់វិស័យនៃការកសាងជាតិរបស់
ព្រះអង្គ ជាពិសេសការលើកស្ទួយនៃវប្ប
មានសិទ្ធិស្មើភាពនិងបុរសក្នុងការងារ។

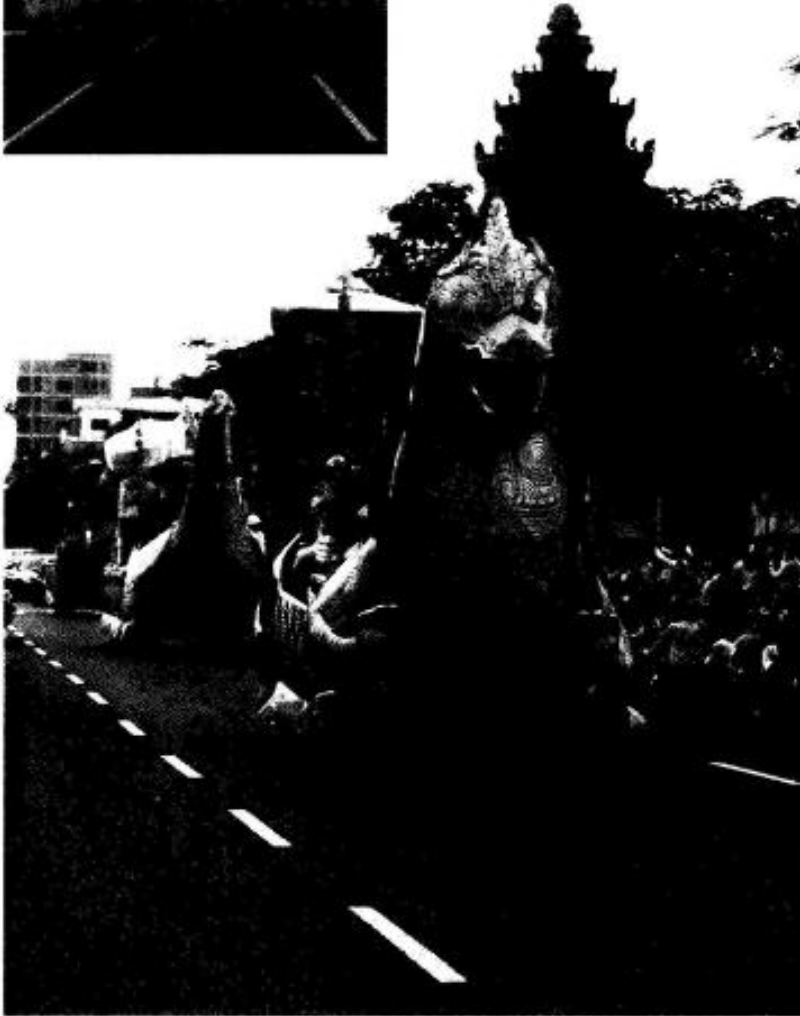
ថ្ងៃទី១៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៥៨
ក្រោមព្រះរាជកិច្ចដឹកនាំរបស់ព្រះអង្គ
ប្រទេសកម្ពុជាបានចូលជាសមាជិក
នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

នៅឆ្នាំ១៩៥៦ នៅទីក្រុង Brioni
នៃសាធារណរដ្ឋសហព័ន្ធសង្គមនិយម
យូហ្គោស្លាវី ព្រះអង្គបានក្លាយជាបិតា
ស្ថាបនិកទី៥នៃចលនាមិនចូលបក្ស
សម្ព័ន្ធ ដោយបានឡាយព្រះហស្តលេខា
លើធម្មនុញ្ញនៃចលនាមិនចូលបក្ស
សម្ព័ន្ធ បន្ទាប់ពីអ្នកផ្តួចផ្តើមគំនិតដ៏
សំខាន់ៗប្រឡោះគឺលោក Josip Broz
Tito ប្រធានាធិបតីយូហ្គោស្លាវី
លោក Jawaharlal Nehru នាយក

រដ្ឋមន្ត្រី លោក Ahmed Sukarno
ប្រធានាធិបតីឥណ្ឌូនេស៊ី និងលោក
Gamal Abdel Nasser ប្រធានាធិបតី
សាធារណរដ្ឋអារ៉ាប់រួម ។

នៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៥៦ ព្រះករុណា
ព្រះបាទសម្តេច ព្រះនរោត្តម សីហនុ ក្នុង
ព្រះរាជហ៊ុនជាតាមការរដ្ឋមន្ត្រី ព្រះអង្គ
បានយាងទៅបំពេញទស្សនកិច្ចជាផ្លូវរដ្ឋ
នៅសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន និង
បានជួបជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំចិនជាច្រើន
រូប មានឯកឧត្តមប្រធាន ម៉ៅ សេទុង
(Mao Tse-Tung) ជាដើម ។
ព្រះអង្គបានឡាយព្រះហស្តលេខាលើ
សេចក្តីប្រកាសរួមស្តីពីមិត្តភាពកម្ពុជា-
ចិន ។

នៅឆ្នាំ១៩៦០ ព្រះករុណាព្រះបាទ
សម្តេចព្រះ នរោត្តម សុរាម្រិត ទ្រង់បាន
សោយព្រះទិវង្គត ដោយនៅពេលនោះ
ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម
សីហនុ ត្រូវបានសមាជិកសភាខ្មែរ
សម្រេចជាឯកច្ឆន្ទ ជ្រើសតាំងព្រះអង្គជា
ព្រះប្រមុខរដ្ឋខ្មែរក្នុងព្រះរាជកិច្ចកសាង
ជាតិមាតុភូមិយ៉ាងសកម្មបំផុត ។

ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៦០ នៅមហា

ការចូលរួមរំលែកព្រះរាជមរណទុក្ខ
ពីសំណាក់សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ

សម្តេចព្រះអគ្គមហាសង្ឃរាជាធិបតី នេត រង្ស
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

សម្តេចព្រះអភិសិរសុគន្ធមហាសង្ឃរាជាធិបតី ឬ ត្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

សន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ ព្រះអង្គ
បានលើកឡើងនូវផែនការបង្កើតនៅ
អាស៊ីអាគ្នេយ៍ជាតំបន់អព្យាក្រឹតរវាងប្លុក
មហាអំណាចទាំងពីរ។

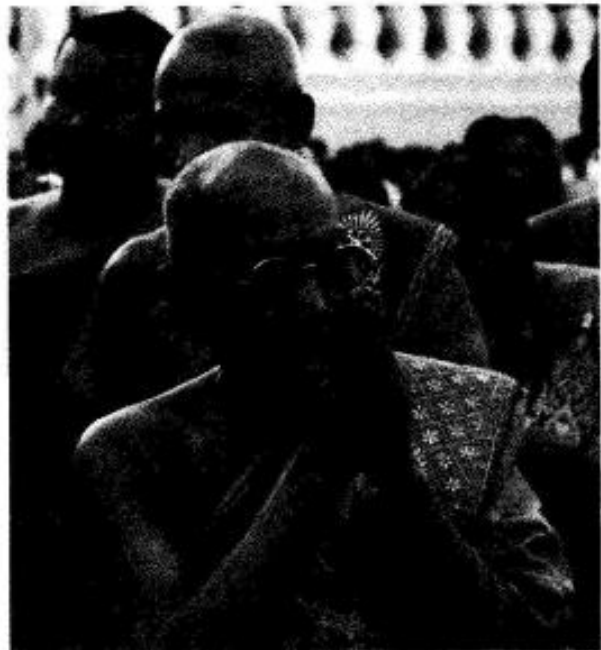
នៅខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៦១ តាមព្រះ
រាជតម្រិះផ្តួចផ្តើមរបស់ព្រះអង្គ សន្និសីទ
អន្តរជាតិមួយត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅ
ទីក្រុងហ្សឺណែវ ដើម្បីដោះស្រាយទំនាស់
រវាងភាគីទាំងបីនៅប្រទេសឡាវ។

ចាប់ពីខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៦១
ព្រះអង្គបានបំពេញព្រះរាជសកម្មភាព
នយោបាយការទូតដើម្បីទាមទារ
ប្រាសាទព្រះវិហារជាសម្បត្តិវប្បធម៌
បេតិកភណ្ឌជាតិខ្មែរពីប្រទេសថៃវិញ
ដោយគុណការក្រុងឡាអេ។ ព្រះវិហារ
ត្រូវបានប្រគល់មកឲ្យព្រះរាជាណាចក្រ
កម្ពុជាវិញនៅថ្ងៃទី១៥ ខែមិថុនា
ឆ្នាំ១៩៦២។

នៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៦១ ព្រះអង្គ
បានយាងចូលរួមក្នុងសន្និសីទកំពូល
លើកទីមួយនៃចលនាមិនចូលបក្ស
សម្ព័ន្ធនៅទីក្រុងបែលក្រាដនៃប្រទេស
យូហ្គោស្លាវីដែលមាន២៩ប្រទេសចូល
រួម។ នៅទីនោះ ព្រះអង្គបានថ្កោល
ទោសចំពោះអំពើរបស់ពួកអាណានិគម
និយមចក្រភពគ្លីនិយម និងការប្រកាន់ពូជ
សាសន៍។

**សម្តេចព្រះអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ វង្ស សម្តេច
ព្រះមហាសេនាបតីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

«ព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរគឺជាព្រះមហាវីរក្សត្រ
ដែលមានគុណធំធេងសម្រាប់ជាតិមាតុភូមិទឹកដី
អង្គរនៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាដោយបាននាំមក
ជូនជាតិ និងប្រជារាស្ត្ររបស់ព្រះអង្គនូវឯករាជ្យ
បូរណភាពទឹកដី ឯកភាពជាតិ
ការអភិវឌ្ឍជាតិ និងកិត្យានុភាពជាតិនៅលើ
ឆាកអន្តរជាតិ ពិសេសព្រះអង្គ
ជាអគ្គពុទ្ធសាសនូបត្ថម្ភ
មហាធុរធ្វើមួយព្រះអង្គ»។

**សម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជជាតិបតី
បូរ ត្រី សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជនៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

«ថ្វីបើព្រះរូបព្រះកាយរបស់ព្រះ
ករុណាព្រះមហាវិក្យត្រូវលាយខន្ធយាងទៅ
កាន់បរលោកហើយក្តី ព្រះគុណធម៌
ព្រះគិគ្គិសន្ទ ព្រះរាជកិច្ចសង្ខារបែបយ៉ាង
ប្រកបដោយព្រះមេត្តាស្នេហាប្រជាជាតិ
ប្រជារាស្ត្រខ្មែរ ដឹកនាំឆ្ពោះទៅរកសន្តិភាព
ប្រកបដោយព្រះបញ្ញាញាណ ជាព្រះបិតាដ៏
ឆ្នើមនៅគ្រប់វិស័យរបស់អង្គសម្តេចខ្ចីជាអម្ចាស់
ទ្រង់ស្ថិតជាប់នៅជានិច្ចស្ថិតស្ថេរគង់វង្ស
ជាអមតៈរៀងរហូតទៅក្នុងដួងចិត្តប្រជារាស្ត្រ
ខ្មែរដែលមិនអាចរលុបទៅបានឡើយ»។

នៅខែមិថុនាឆ្នាំ១៩៦៤ លោក
ឧត្តមសេនីយ៍ Charles de Gaulles
ប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋបារាំង
បានរៀបចំបដិសណ្ឋារកិច្ចជាឱ្យរិក
ថ្វាយព្រះករុណាព្រះបាទ សម្តេច
នរោត្តម សីហនុ នៅទីក្រុងប៉ារីស។
លោកប្រធានាធិបតីបានទទួលដោយ
ស្មោះសរនូវសំណើរបស់ភាគីកម្ពុជា
ស្តីពីការទទួលស្គាល់អព្យាក្រឹតនៃ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

នៅចុងខែសីហា និងដើមខែកញ្ញា
ឆ្នាំ១៩៦៦ ព្រះអង្គបានរៀបចំបដិ-
សណ្ឋារកិច្ចទទួលជាឱ្យរិក លោក
ឧត្តមសេនីយ៍ Charles de Gaulle
ដែលមកបំពេញទស្សនកិច្ចជាផ្លូវរដ្ឋនៅ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

នៅថ្ងៃទី០១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៦៦
នៅក្នុងសន្ទរកថាដែលថ្លែងនៅពហុកីឡា
ដ្ឋានជាតិអូឡាំពិកភ្នំពេញ លោក
ប្រធានាធិបតី Charles de Gaulle បាន
គាំទ្រព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែល
ការពារឯករាជ្យ បូរណភាពទឹកដី អព្យា-
ក្រឹត សន្តិភាពនៃខ្លួន។

ពីថ្ងៃទី២៦ ខែវិច្ឆិកា ដល់ថ្ងៃទី៦

អារម្មណ៍របស់តស៊ូជនជាន់ខ្ពស់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ សាវណ្ណ ជា ស៊ុម
ប្រធានព្រឹទ្ធសភា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហេង សំរិន
ប្រធានរដ្ឋសភា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចក្រុមព្រះ នរោត្តម រណឫទ្ធិ
ប្រធានឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាព្រះមហាក្សត្រ

សាររំលែកព្រះរាជមរណនុក្ខរបស់តស៊ូជនជាន់ខ្ពស់នានា
និងសកម្មភាពចូលគោរពព្រះបរមសពនៅព្រះបរមរាជវាំង

LES PREMIERS JEUX DES NOUVELLES FORCES MONTANTES D'ASIE

គីឡូ "ស្តេវ៉េនដេឡា" អារ៉ូសេតធីខ

ATHLETISME អត្តពលកម្ម

ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៦៦ ព្រះអង្គបានយាងជា ព្រះរាជាធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ក្នុងឱកាស ព្រះរាជពិធីបើក និងបិទកីឡា Ganefo អាស៊ីលើកទីមួយ។

នៅថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៧០ ក្នុងពេលដែលព្រះអង្គកំពុងបំពេញ ព្រះរាជទស្សនកិច្ចជាផ្លូវការនៅ សហភាពសូវៀត ព្រះអង្គត្រូវទទួលបាន គ្រោះដោយសាររដ្ឋប្រហារ មិនស្រប ច្បាប់មួយនៅភ្នំពេញ។ រដ្ឋប្រហារ នោះមានលន់ នល់ ជាមេខ្លោង។ សាធារណរដ្ឋខ្មែររបស់ លន់ នល់

សម្តេចអគ្គមហាទេពព្រះរាជសាល ជា ស៊ីម ប្រធានព្រឹទ្ធសភា

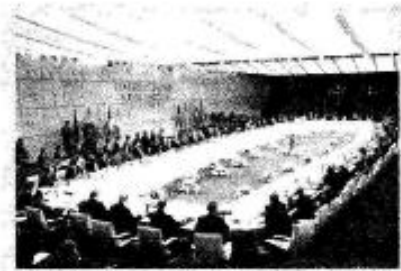
«ព្រះអង្គបានធ្វើព្រះរាជបូជនីយកិច្ចដើម្បី ឯករាជ្យ បូរណភាពទឹកដី និងឯកភាពជាតិ ប្រកបដោយព្រះរាជគតិបណ្ឌិត។ ព្រះអង្គជានិមិត្តរូបជាតិដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមក្នុង ការនាំមកនូវការផ្សះផ្សាបង្រួបបង្រួមជាតិ ឯកភាពជាតិ សុខសន្តិភាព ស្ថិរភាព និងជាម្លប់ដ៏ត្រជាក់ត្រជុំ ដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ទូទៅរស់នៅក្នុងសុភមង្គល សម្បូរណ៍សប្បាយរុងរឿង»។

**សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
ប្រធានរដ្ឋសភាជាតិ**

«ខ្ញុំ និងគណៈកម្មាធិការនៅតែចង់ចាំមិនអាចបំភ្លេច
បាននូវព្រះរាជសកម្មភាពដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមរបស់
សម្តេចព្រះវររាជបិតាជាតិខ្មែរដែលមួយជីវិត
របស់ព្រះអង្គ ទ្រង់បានបំពេញព្រះរាជ
បូជនីយកិច្ចដើម្បីឯករាជ្យ បូរណភាព
ទឹកដី និងឯកភាពជាតិខ្មែរប្រកបដោយ
ព្រះបញ្ញាញាណភ្នំថ្លាគ្រប់កាលៈទេសៈ»។

ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅខែតុលា ឆ្នាំ១៩៧០។

នៅថ្ងៃទី២៣ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៧០ ព្រះអង្គជាព្រះប្រធានចលនាស៊ីកម្ពុជា "ណេសិរ្សរួមជាតិកម្ពុជា" (FUNC) ក្រុមជាមួយនោះក៏មានបង្កើតនូវរដ្ឋាភិបាលរួមជាតិកម្ពុជា (GRUNK) ។

នៅខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧០នៅកងក្នុង (សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន) ព្រះអង្គជាអ្នកផ្តួចផ្តើមនៃសន្និសីទកំពូលរបស់ប្រជាជនឥណ្ឌូចិនដែលនៅក្នុងនោះមានការចូលរួមដោយថ្នាក់ដឹកនាំមកពីប្រទេសកម្ពុជា ពីសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យវៀតណាម ដឹកនាំដោយលោកនាយករដ្ឋមន្ត្រី Pham Van Dong ពីណេសិរ្សជាតិរំដោះវៀតណាមខាងត្បូងដឹកនាំដោយលោក Nguyen Huu Tho និងណេសិរ្សស្នេហាជាតិឡាវ (Neo Lao Haksat) ដឹកនាំដោយព្រះអង្គម្ចាស់ Souphanouvong ។

ភាគីទាំងនេះបានប្រកាសជាឱទ្ធិការថា ប្រទេសរបស់ខ្លួនទទួលស្គាល់ និងគោរពជាដរាប បូរណភាពទឹកដីក្នុងព្រំដែនបច្ចុប្បន្នរបស់កម្ពុជា។

ថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ កងទ័ពរំដោះប្រជាជនជាតិនៃណេសិរ្សរួមជាតិកម្ពុជា (FUNC) ដណ្តើម

បានជ័យជម្នះទាំងស្រុងនៅកម្ពុជា។
 «កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ» ត្រូវបានបង្កើត
 ដែលមានព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេច
 ព្រះនរោត្តម សីហនុ ជាព្រះប្រធាន។
 ប៉ុន្តែនៅខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៦ ព្រះអង្គ
 បានសព្វព្រះរាជហឫទ័យលាលែងមុខងារ
 ជាព្រះប្រធាននៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ
 នេះ ហើយត្រូវបានពួកខ្មែរក្រហម
 យំបាំងព្រះអង្គ និងសម្តេចព្រះរាជ
 អគ្គមហេសី ព្រមទាំងធ្វើគត់ព្រះរាជ
 បុត្រាបុត្រីមួយចំនួនផង។

នៅឆ្នាំ១៩៧២ ព្រះអង្គត្រូវបាន
 ជ្រើសតាំងជាព្រះប្រធានកម្ពុជា
 ប្រជាធិបតេយ្យជាលើកទីពីរ។

ពីឆ្នាំ១៩៧២ ដល់ឆ្នាំ១៩៩០ ព្រះ
 អង្គជាព្រះប្រធាននៃចលនាស៊ីជាតិ
 កម្ពុជា (SNC)។

ចាប់ពីឆ្នាំ១៩៧៧ ព្រះអង្គបាន

**សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
 នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

«ខ្ញុំមានការសោកសៅណាស់ ដោយសារតែ ២១
 ឆ្នាំមុន (ឆ្នាំ១៩៩១) ខ្ញុំ និងកិរិយា
 បានទៅដង្ហែព្រះអង្គពីប៉ែកជើងមក។
 ២១ ឆ្នាំក្រោយ នៅក្នុងចំរើល
 មិនខុសគ្នាប៉ុន្មានទេ ខ្ញុំទៅដង្ហែសាជាថ្មីម្តងទៀត
 ប៉ុន្តែលើកនេះ គឺខុសប្លែកគ្នា។ ស្ថានភាពហ្នឹងហើយ
 ដែលជាទុក្ខសោករបស់ខ្ញុំ។ កាលពីឆ្នាំ១៩៩១ ខ្ញុំ
 និងកិរិយាខ្ញុំ ដង្ហែសម្តេចឪ និងសម្តេចម៉ែ
 មកទាំងគូ... ប៉ុន្តែ២១ឆ្នាំក្រោយ ទិដ្ឋភាពផ្សេងគ្នា
 ខ្ញុំទៅដង្ហែមកដែរ តែខ្ញុំទៅបានតែម្នាក់
 ហើយក៏ដង្ហែបានតែហ្នឹងម៉ែ ឯសម្តេចឪ គណ្តឹះក្នុង
 ស្ថានភាពមួយផ្សេង...»។

**សម្តេចក្រុមព្រះ នរោត្តម រណឫទ្ធិ
ព្រះរាជបុត្រ និងជាប្រធានក្រុម
ឧត្តមប្រឹក្សាផ្ទាល់ព្រះមហាក្សត្រ**

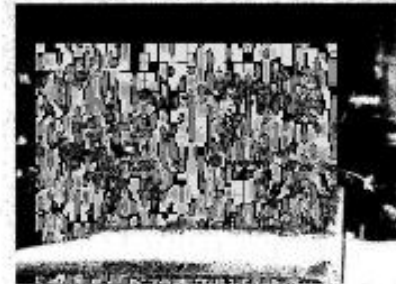

«ប៉ាប៉ាមានគុណដ៏មហាសាលចំពោះប្រទេសជាតិលើ
គ្រប់វិស័យដែលប្រវត្តិសាស្ត្របានចារឹកថ្វាយនូវ
គុណ្ណាបការៈដ៏ធំធេងនេះថាជាវរជនដ៏កន្ត្រៃប្រទេសដ៏
កំពូលក្នុងការបម្រើប្រទេសជាតិមាតុភូមិឱ្យរុងរឿង
ប្តុំផ្តើង និងជាព្រះប្រមុខរដ្ឋដឹកនាំដ៏ល្បីល្បាញ
លើឆាកជាតិ និងអន្តរជាតិ»។

ខិតខំអស់ពីព្រះកាយពល ដើម្បីបង្រួប
បង្រួមភាគីជម្លោះកម្ពុជាទាំងអស់ រីះរក
នូវដំណោះស្រាយនយោបាយសមស្រប
ដើម្បី បញ្ចប់ជម្លោះនៅកម្ពុជា ។ ព្រះអង្គ
តែងតែប្រទានចំពោះឯកឧត្តមលោក
ហ៊ុន សែន និងគណៈប្រតិភូនៃរដ្ឋកម្ពុជា
ចូលក្រាបថ្វាយបង្គំគាល់ជាបន្តបន្ទាប់
នៅប្រទេសបារាំង ៖

-ពីថ្ងៃទី០២ ដល់ថ្ងៃទី០៤ ខែធ្នូ
ឆ្នាំ១៩៨៧ ជំនួបលើកទីមួយនៅ
Fère-en-Tardenois ។

-ពីថ្ងៃទី២០-២១ ខែមករា ឆ្នាំ
១៩៨៨ ជំនួបលើកទីពីរនៅ Saint-
Germain-en-Laye ។

នៅថ្ងៃទី២៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ១៩៩១
ព្រះអង្គបានទទួលពីមេដឹកនាំនៃភាគីខ្មែរ
ទាំង៤ ដើម្បីប្រកាសជាឱ្យារិកនូវ
ក្រុមប្រឹក្សាជាតិជាន់ខ្ពស់ ហើយទទួល
ស្គាល់ការបញ្ចប់ជាបណ្តោះអាសន្ននូវ
ការបាញ់គ្នានៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាទាំង
មូល និងបញ្ចប់ការផ្តល់ជំនួយយោធា
អាវុធ... ពីប្រទេសជប៉ុន ដល់កងទ័ព
កម្ពុជាទាំង៤ភាគី។ ទីក្រុងភ្នំពេញត្រូវ
បានជ្រើសរើសដោយក្រុមប្រឹក្សាជាតិ
ជាន់ខ្ពស់កម្ពុជា (SNC) ក្រោម
ព្រះរាជាធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់
ព្រះករុណា ព្រះបាទ សម្តេចព្រះ
នរោត្តម សីហនុ ជាទីស្នាក់ការ
ផ្លូវការអចិន្ត្រៃយ៍ និងលេខាធិការដ្ឋាន

**សារីលេកព្រះបរមមរណនុក្ខពីសំណាក់
កសិយុជនជាន់ខ្ពស់នានា
និងសកម្មភាពចូលគោរព
ព្រះបរមសពនៅព្រះបរមរាជវាំង**

«ការយាងចូលព្រះទិវង្គតរបស់ព្រះមហាវីរក្សត្រ
គឺជាការបាត់បង់ដ៏ធំធេងបំផុតក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជា
នូវព្រះអគ្គមគ្គិទេសក៍ដ៏ឆ្នើម ព្រះបិតាឯករាជ្យជាតិ
ផ្សះផ្សាជាតិ បង្រួបបង្រួមជាតិដែលព្រះអង្គ
បានប្រកាន់ខ្ជាប់ខ្លួននូវទេសពិធរាជធម៌
ក្នុងការដឹកនាំប្រទេសជាតិ
និងតែងតែយកព្រះទ័យទុកដាក់អស់ពីព្រះកាយពល
និងព្រះបញ្ញាញាណពុំខ្លាចនឿយហត់ ហើយបានលះបង់
ព្រះរាជទ្រព្យដើម្បីរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងការអភិវឌ្ឍ
សង្គមជាតិ ជាពិសេសនៅក្នុងវិស័យមនុស្សធម៌»។

**ញាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ញាក់ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រី អភិបាលខេត្ត-រាជធានី
និងប្រធានស្ថាប័ននានានៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

របស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិជាន់ខ្ពស់កម្ពុជា (SNC) ។

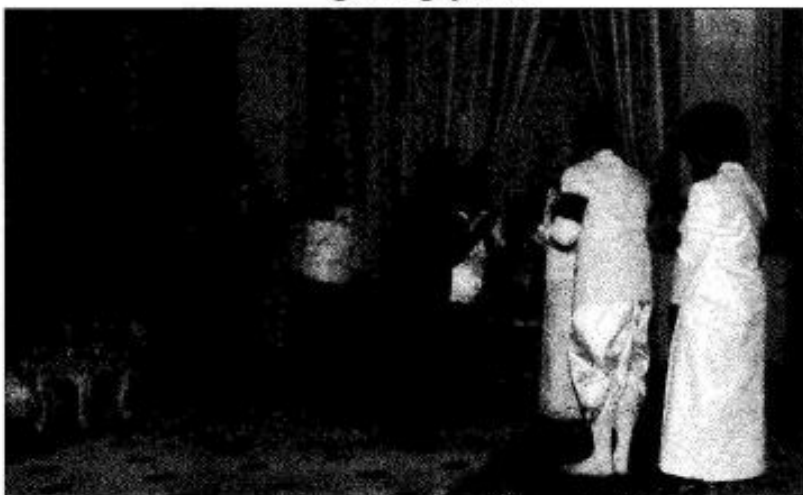
នៅថ្ងៃទី ១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩១ ព្រះអង្គបានយាងចាកចេញពីប្រធាន នៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងចលនាស៊ី ជាតិកម្ពុជា (CNR) ដើម្បីដាក់ព្រះកាយ ព្រះអង្គនៅពីលើកាតី និងទស្សនៈ នយោបាយកម្ពុជានានា។ ព្រះអង្គត្រូវ បានសមាជិកទាំង ១១ នៃក្រុមប្រឹក្សា ជាតិជាន់ខ្ពស់កម្ពុជា (CNC) ជ្រើសតាំង ជាឯកច្ឆន្ទជាព្រះប្រធាន «អព្យាក្រឹត» នៃក្រុមប្រឹក្សានេះ។

ថ្ងៃទី ២៣ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៩១ នៅទីក្រុងប៉ារីស ព្រះអង្គបានឡាយ ព្រះហស្តលេខា «លើកិច្ចព្រមព្រៀងស្តី ពីដំណោះស្រាយនយោបាយរួមមួយនៃ ជម្លោះកម្ពុជា» ជាមួយសមាជិកនៃក្រុម ប្រឹក្សាជាតិជាន់ខ្ពស់កម្ពុជា ១១ ប្រទេស ជាមួយតំណាងរដ្ឋាភិបាល នៃប្រទេស ចំនួន ១៨ និងជាមួយលោកអគ្គលេខា ធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ។

នៅថ្ងៃទី ១៤ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩១ ព្រះអង្គបានយាងនិវត្តន៍មកកាន់រាជធានី ភ្នំពេញវិញប្រកបដោយជោគជ័យ និង សុវត្ថិភាព។ ក្រោយមាតុភូមិនិវត្តន៍របស់ ព្រះអង្គ រដ្ឋាភិបាលនៃរដ្ឋកម្ពុជាដែលមាន ឯកឧត្តមលោក ហ៊ុន សែន ជានាយករដ្ឋ មន្ត្រី និងឯកឧត្តមលោក ជា ស៊ីម

សម្តេចអគ្គមហាធម្មតោធិសាល ជា ស៊ីម ប្រធានព្រឹទ្ធសភា

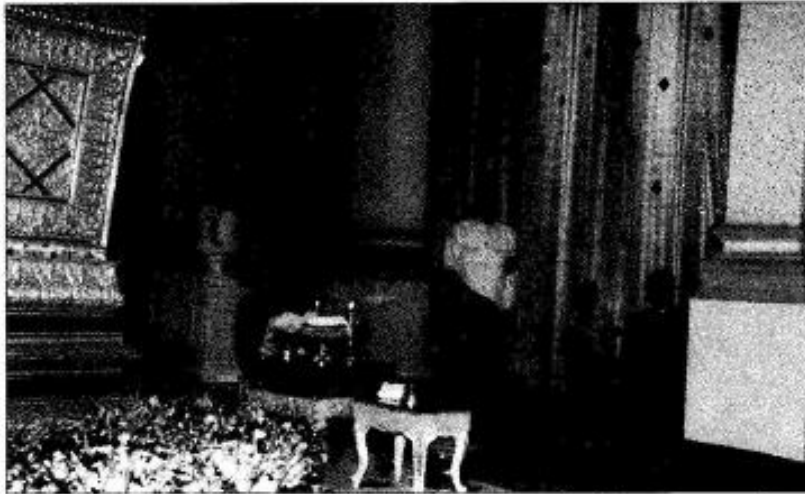
សម្តេចអគ្គមហាពញាចក្រី ហេង សំរិន ប្រធានរដ្ឋសភាជាតិ និងលោកជំទាវ

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី និងលោកជំទាវកិត្តិព្រឹទ្ធបណ្ឌិត ប៊ុន រ៉ានី ហ៊ុន សែន

គណៈប្រតិភូក្រសួងមហាផ្ទៃ
ដឹកនាំដោយឯកឧត្តម ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ស ខេង

គណៈប្រតិភូក្រសួងការបរទេសនិងសហប្រតិបត្តិការ អន្តរជាតិ
ដឹកនាំដោយឯកឧត្តម ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហោ ណាំហុង

គណៈប្រតិភូក្រសួងការពារជាតិ
ដឹកនាំដោយឯកឧត្តម ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ទៀ បាញ់

ជាប្រធានគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា
គណបក្សហ្វ៊ុនស៊ិនប៉ិច ដែលមាន
ព្រះអង្គម្ចាស់ នរោត្តម រណឫទ្ធិ
ជាប្រធាន គណបក្សប្រជាជិតេយ្យ
សេរីនិយមព្រះពុទ្ធសាសនាដែលមាន
សម្តេចបរសេនា ស៊ិន សាន ជាប្រធាន
និងភាគីកម្ពុជាប្រជាជិតេយ្យដែល
មានលោក ខៀវ សំផន ជាប្រធាន
បានប្រកាសជាបន្តបន្ទាប់ ជាផ្លូវការ
និងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរថា
ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម
សីហនុ នៅតែជាព្រះប្រមុខរដ្ឋពេញ
លក្ខណៈច្បាប់នៃប្រទេសកម្ពុជា
ទាំងមូល ម្យ៉ាងទៀត ព្រះអង្គជាផ្លូវការ
នៅតែរក្សាទុកតួនាទីជាព្រះប្រមុខរដ្ឋ
ហេតុដល់មានការបោះឆ្នោតនៅកម្ពុជា
នាឆ្នាំ១៩៩៣ ។

នៅថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៩៣
ព្រះអង្គបានឡាយព្រះហស្តលេខាលើ
ព្រះរាជក្រមប្រកាសឲ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវ
ការនូវរដ្ឋធម្មនុញ្ញថ្មីនៃព្រះរាជាណាចក្រ
កម្ពុជាដែលសភាធម្មនុញ្ញកម្ពុជាបាន
អនុម័ត ។

នៅថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៣
ដដែល មហាមិទ្ធិញ្ញមហាជនមួយ ក៏ត្រូវ
បានរៀបចំឡើងដោយមានមហាជន
យ៉ាងច្រើនកុះករចូលរួម ដើម្បីសម្តែង
មនោសញ្ចេតនាអបអរសាទរស្វាគមន៍
ចំពោះរដ្ឋធម្មនុញ្ញថ្មី និងព្រះឋានៈ

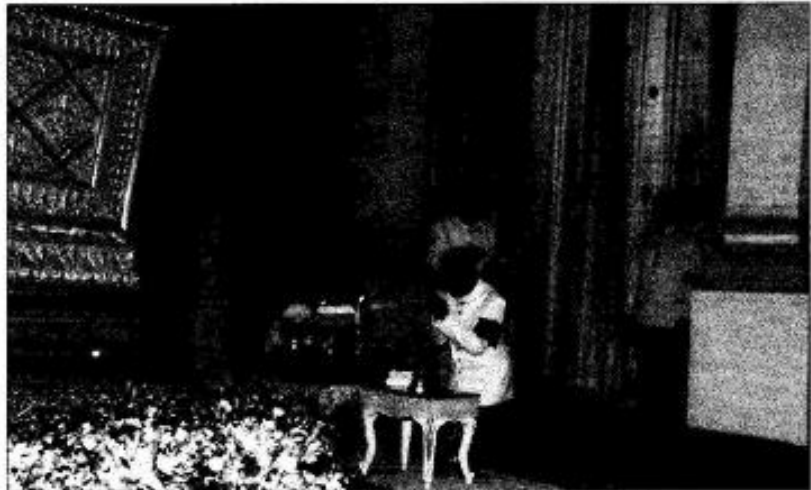
ព្រះអង្គជា «ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា» ។ ការយាងត្រងរាជសម្បត្តិសាជាថ្មីនៅឆ្នាំ១៩៩៣ របស់ព្រះអង្គដែលមិនធ្លាប់មាននៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រពិភពលោកកន្លងមក ត្រូវបានកត់ត្រាទុកនៅក្នុងសៀវភៅកំណត់ត្រាពិភពលោក ។

ព្រះអង្គបានបំពេញព្រះរាជកិច្ចខ្ពង់ខ្ពស់ជាទីបំផុតក្នុងការបង្រួបបង្រួមផ្សះផ្សាជាតិកាន់ពីដើមរហូតមក ។ ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យចេញជាប្រវត្តិរាជរដ្ឋាភិបាលចម្រុះដែលមានសហនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៅឆ្នាំ១៩៩៣ ហើយជាពិសេសព្រះអង្គបានបំពេញព្រះរាជកិច្ចធ្វើឲ្យថ្នាក់ដឹកនាំនៃគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា និងគណបក្សហ៊្វិនស៊ិនប៉ិច ចុះហត្ថលេខាលើសេចក្តីប្រកាសរួមអំពីគោលការណ៍សហប្រតិបត្តិការដែលបានសម្រេចក្នុងកិច្ចប្រជុំកំពូល ក្រោមព្រះរាជាធិបតី ភាពរបស់ព្រះអង្គនៅមហាប្រាសាទខេមរិន្ទ ព្រះបរមរាជវាំង នាថ្ងៃទី១២-១៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៨ ។

នៅថ្ងៃទី៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៤ ព្រះអង្គបានសព្វព្រះរាជហឫទ័យប្រកាសយាងចូលនិវត្តន៍ ។

នៅថ្ងៃទី១៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៤ ក្រុមប្រឹក្សារាជសម្បត្តិបានកោះប្រជុំ និងបោះឆ្នោតជាឯកច្ឆន្ទជ្រើសរើសសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី ជាព្រះមហាក្សត្រថ្មីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

រដ្ឋសភាជាតិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានព្រមព្រៀងថ្វាយជូនព្រះអង្គនូវព្រះគោរមងារជាផ្លូវការជា

គណៈប្រតិភូក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ដឹកនាំដោយឯកឧត្តម ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី តាត ឈន់

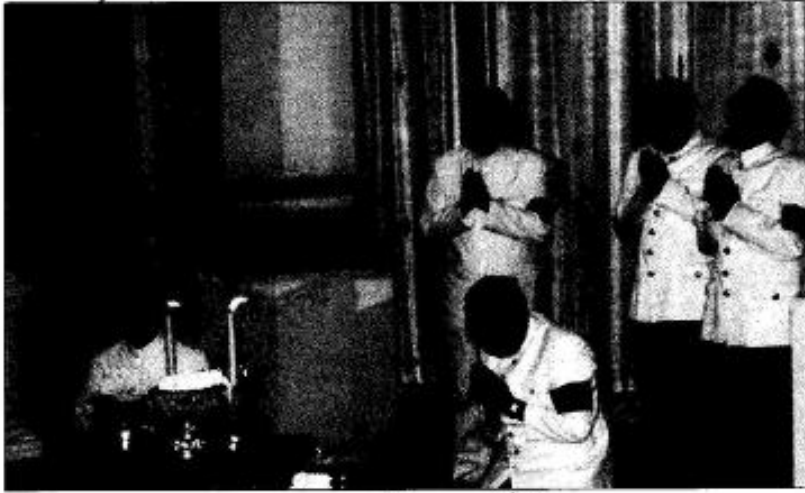

គណៈប្រតិភូក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ដឹកនាំដោយឯកឧត្តម ទេសរដ្ឋមន្ត្រី ចម ប្រសិទ្ធ

គណៈប្រតិភូក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ដឹកនាំដោយឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រី ជា សុផារ៉ា

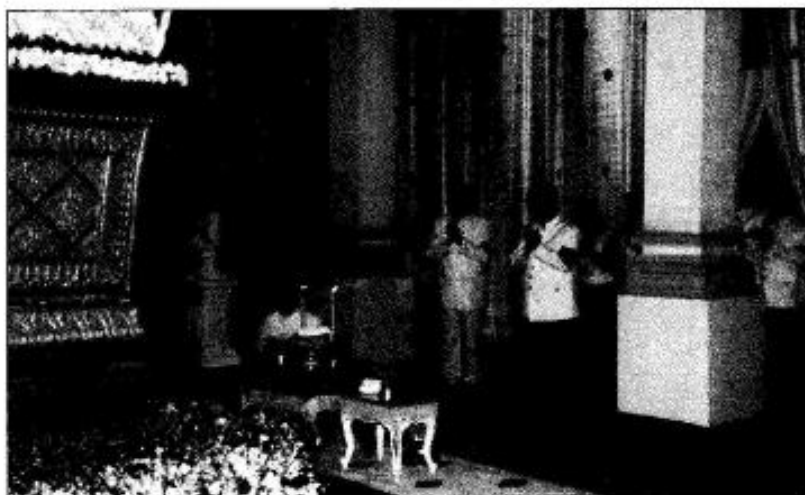

គណៈប្រតិភូក្រសួងផែនការ
ដឹកនាំដោយឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី ឆាយ ថន

គណៈប្រតិភូក្រសួងព័ត៌មាន
ដឹកនាំដោយឯកឧត្តម រដ្ឋមន្ត្រី ខៀវ កាញារីទ្ធ

គណៈប្រតិភូក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និង ថាមពល
ដឹកនាំដោយឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រី ស៊ុយ សៃម

«ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេច ព្រះនរោត្តម សីហនុ ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះរាជបិតា ឯករាជ្យ បូរណភាពទឹកដី និងឯកភាពជាតិខ្មែរ» ជាមួយនឹង ព្រះរាជបុព្វសិទ្ធិពិសេស ក៏ដូចជា ព្រះរាជអភ័យឯកសិទ្ធិដូចកាល ដែលព្រះអង្គនៅត្រង់រាជ្យ។

ព្រះមហាក្សត្រតែងតែបំពេញព្រះរាជសកម្មភាពសង្គមកិច្ច ដូចជាកសាង ព្រះវិហារ កុដិ សាលាបុណ្យ សាលារៀន មន្ទីរពេទ្យ ផ្ទះសំបែង ផ្លូវថ្នល់ ទំនប់ ប្រឡាយ អណ្តូងទឹក ស្រះទឹក សម្រាប់ ប្រគេនព្រះសង្ឃ និងជូនប្រជាកស្រែ។

ព្រះអង្គបានប្រោសព្រះរាជទាន និងបន្ត នូវការប្រោសព្រះរាជទាន (រៀងរាល់ សប្តាហ៍) ព្រះរាជអំណោយ ដល់ប្រជាកស្រែទីទំលាក់ និងជីវភាព ខ្វះខាតខ្លាំង។ ព្រះអង្គបានប្រោស ព្រះរាជទានដល់ប្រជាកស្រែដោយមិន ប្រកាន់ជាតិកំណើត ជំនឿសាសនា ពណ៌សម្បុរឡើយ។

នៅទីបំផុត ព្រះអង្គបានយាងចូល ព្រះទិវង្គត នៅថ្ងៃចន្ទ ទី ១៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២ ត្រូវនឹងថ្ងៃ ១៥ កើត ខែ កទ្របទ ឆ្នាំរោង ចត្វាស័ក វេលាម៉ោង ១ និង ២០ នាទីយប់ (ម៉ោងនៅកម្ពុជា) នៅទីក្រុងប៉េកាំង គឺនៅមុន ១៦ ថ្ងៃ នៃថ្ងៃបុណ្យចម្រើនព្រះជន្ម៩០ព្រះវស្សា របស់ព្រះអង្គដែលនឹងប្រព្រឹត្តទៅនៅ ថ្ងៃទី៣១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២។

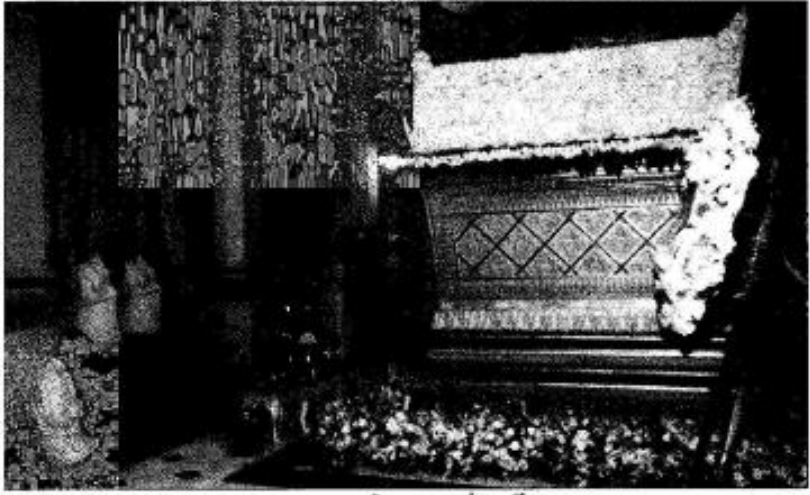
បើទោះបីព្រះអង្គយាងចូលទិវង្គតក្តី ក៏ព្រះរាជបូជន័យកិច្ចដើម្បីជាតិដ៏ ឧត្តុង្គ ឧត្តមរបស់ព្រះអង្គដឹកជាប់ជានិរន្តរ៍ ក្នុងដួងចិត្តកូនចៅខ្មែរគ្រប់រូប។

ព្រះរាជបូជនីយកិច្ច
 តាមការដាក់រាជ្យ
 បរិបូណ៌ជាតិមាតុភូមិ

យោងតាមឯកសាររបស់
 គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំបុណ្យជាតិ-
 អន្តរជាតិ ឲ្យដឹងថា នៅក្នុង ព្រះរាជ
 បេសកកម្ម ដើម្បីជាតិមាតុភូមិ និងប្រជា
 រាស្ត្រខ្មែរ សម្តេចព្រះបាទនរោត្តម
 សីហនុ ទ្រង់បានលះបង់ ព្រះកាយពល
 និងព្រះបញ្ញាញាណយ៉ាងភ្ញឺរក្សាបំផុត
 ធ្វើការតស៊ូក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃ ព្រះរាជ
 បូជនីយកិច្ច ដើម្បីទាមទារឯករាជ្យនៅ
 កម្ពុជាឱ្យចាកផុតពីអាណានិគម
 និយមបារាំង ដែលប្រវត្តិសង្ខេប នៃ
 ព្រះរាជបូជនីយកិច្ចទាមទារឯករាជ្យនៅ
 កម្ពុជា ដូចតទៅនេះ ៖

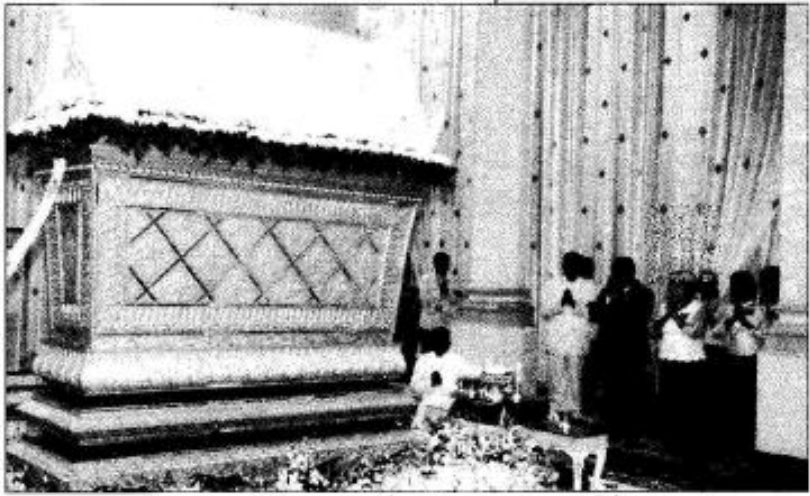
តាមសន្និសីទសញ្ញាចុះថ្ងៃទី ០៨ វិច្ឆិកា
 ឆ្នាំ១៩៤៩ បារាំងបានទទួលស្គាល់
 តាមផ្លូវច្បាប់នូវ ឯករាជ្យ របស់
 ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

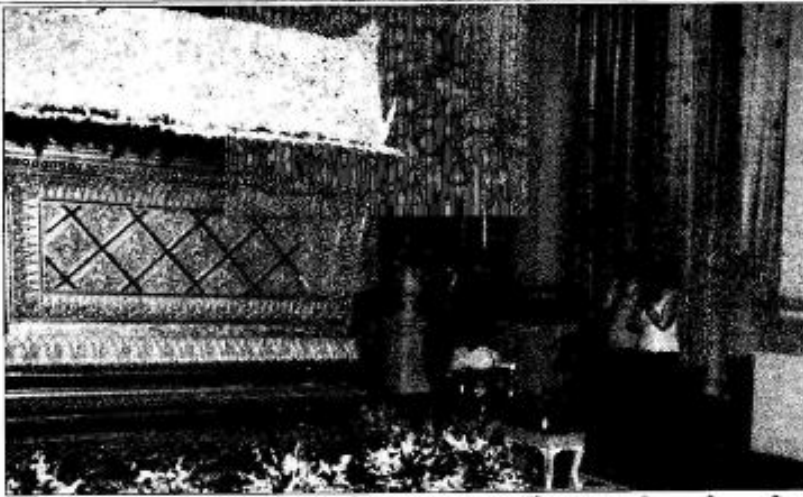
គណៈប្រតិភូស្ថាប័នព្រឹទ្ធសភា
 ដឹកនាំដោយ ឯកឧត្តម សាយ ឈុំ ប្រធានស្តីទី

គណៈប្រតិភូស្ថាប័នរដ្ឋសភាជាតិ
 ដឹកនាំដោយ ឯកឧត្តម ជួន ញ៉ែល អនុប្រធានទី១

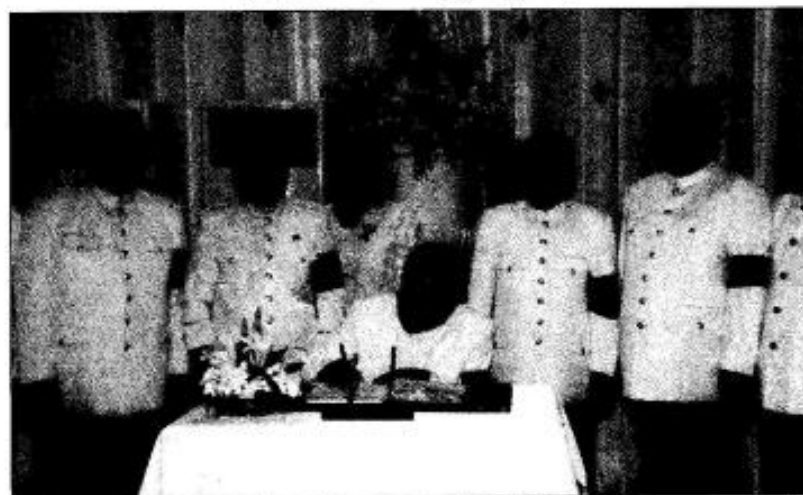
គណៈប្រតិភូទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
 ដឹកនាំដោយឯកឧត្តម ជា ចាន់តូ

គណៈប្រតិភូក្រសួងទំនាក់ទំនងរដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច ដឹកនាំដោយលោកជំទាវឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ម៉ែន សំអន

គណៈប្រតិភូក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ដឹកនាំដោយឯកឧត្តម ត្រាំ អ៊ុំរតិក

គណៈប្រតិភូក្រសួងសង្គមកិច្ច និងយុវនីតិសម្បទា ដឹកនាំដោយឯកឧត្តម អ៊ុត សហេង

ជាគោលការណ៍តាមផ្លូវច្បាប់ ឯករាជ្យនេះ យើងទទួលបានមែន ប៉ុន្តែ ចំពោះការអនុវត្តជាក់ស្តែង ឯករាជ្យនេះ នៅខ្លះវិស័យជាច្រើនទៀត ដូចជា អធិបតេយ្យខាង យុត្តិធម៌ ប៉ូសិស អំណាចបញ្ជាការយោធា ការទូត ការប្តូរ និងការឱ្យបាយធនបំប្រុង ដើម្បីឲ្យមាន ឯករាជ្យ ទាំងស្រុង ។

តាមសេចក្តីប្រកាសថ្ងៃទី ១៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៥២ ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេច ព្រះនរោត្តម សីហនុវ្តែន បានសន្យាយ៉ាង ឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាល ប្រជាពលរដ្ឋរបស់ព្រះអង្គថា ព្រះអង្គនឹង ជំនួយយក ឯករាជ្យទាំងស្រុងនេះ ដើម្បីមាតុភូមិក្នុងរយៈពេល ៣ ឆ្នាំ យ៉ាងយូរបំផុត ។

នៅថ្ងៃទី ០៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៥៣ ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុវ្តែន បានយាងចាកចេញ ពី ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្ពោះទៅកាន់ ប្រទេសបារាំង ដើម្បីទាមទារឯករាជ្យ របស់កម្ពុជាជាមួយប្រមុខរដ្ឋបារាំង ។

នៅដីឡាណាពូល ថ្ងៃទី០៥ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៥៣ ព្រះករុណា ព្រះបាទ

សម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ វ្យែន បានធ្វើ ព្រះរាជសារលិខិតមួយច្បាប់ជូនចំពោះ លោក វ៉ងសង់ អូរីយ៉ូល ប្រធានាធិបតី នៃសាធារណរដ្ឋបារាំង ដើម្បីរៀបរាប់ បង្ហាញឱ្យប្រធានាធិបតី នៃសាធារណរដ្ឋ បារាំងដឹងពីភាពចាំបាច់សំដៅ ធ្វើឱ្យ បារាំងពង្រីកគ្របខ័ណ្ឌឯករាជ្យខ្មែរ ។ ក្លាប់នឹងព្រះរាជសារលិខិតនេះ មានការ សិក្សាគ្រប់គ្រាន់ ដោយទទួលបាន សំអាងបញ្ជាក់ អំពីការទាមទាររបស់ សម្តេច និងការផ្តល់យោបល់ពីបែបបទ នៃការផ្តល់អំណាចជាយថាហេតុ ។

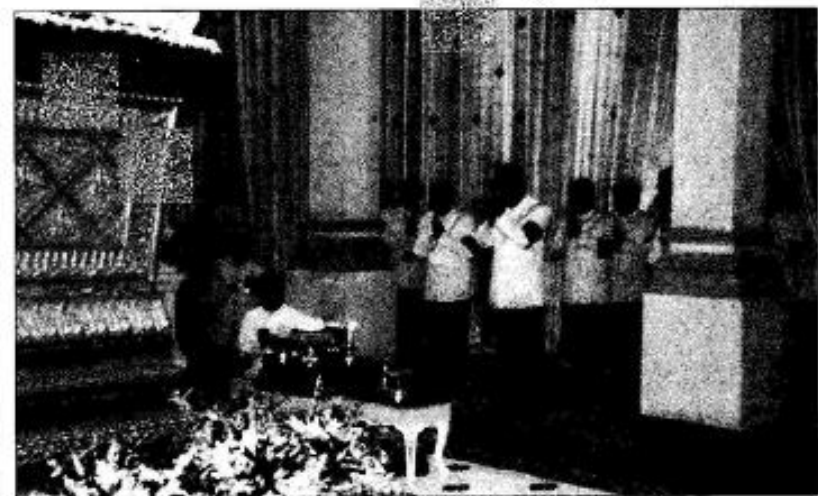
នៅដីឡាណាពូល ថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៥៣ បន្ទាប់មកនៅ ហុងកែនណា ឬ ថ្ងៃទី០៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ១៩៥៣ ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះនរោត្តម សីហនុវ្យែន បានសរសេរព្រះរាជសារ លិខិតចំនួន ០៣ ច្បាប់បន្តទៀត ធ្វើជូន វ៉ងសង់ អូរីយ៉ូល និងរដ្ឋាភិបាលបារាំង ដើម្បីបំពេញបន្ថែមលើ ទស្សនៈរបស់ ព្រះអង្គ ដែលបានទង និងឯករាជ្យខ្មែរ និងដើម្បីស្នើឱ្យរដ្ឋាភិបាលបារាំងប្រញាប់ ប្រញាល់ដោះស្រាយបញ្ហានេះ ។

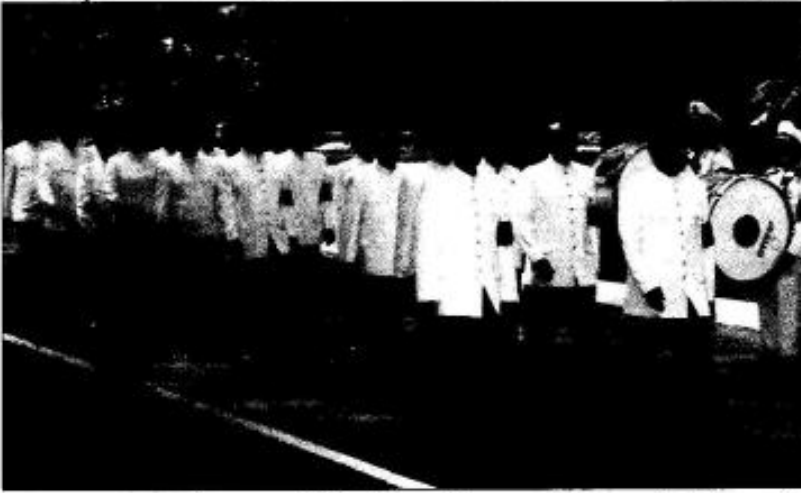
គណៈប្រតិភូក្រសួងបរិស្ថាន ដឹកនាំដោយឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី ម៉ុក ម៉ារ៉េត

គណៈប្រតិភូក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍ ដឹកនាំដោយឯកឧត្តម សូរ យុន

គណៈប្រតិភូក្រសួងជំនាញទឹក និងឧតុនិយម ដឹកនាំដោយឯកឧត្តមស៊ឹម គានហោ

គណៈប្រតិភូក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ដឹកនាំដោយឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី អ៊ុំ ឈុនលីម

គណៈប្រតិភូក្រសួងសុខាភិបាល ដឹកនាំដោយឯកឧត្តម ម៉ម ប៊ុនហេង

គណៈប្រតិភូក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដឹកនាំដោយឯកឧត្តម ច័ន្ទ សារុន

នៅចំពោះមុខការលាក់លៀមរបស់ រដ្ឋាភិបាលបារាំង ព្រះករុណាព្រះបាទ សម្តេច ព្រះនរោត្តម សីហនុវ្យែន បាន យាងចាកចេញពីប្រទេសបារាំង នៅថ្ងៃទី ១១ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៥៣ ឆ្ពោះទៅកាន់ ប្រទេសកាណាដា និងសហរដ្ឋអាមេរិក ដែលនៅទីនោះ ព្រះអង្គបានធ្វើយុទ្ធនា ការយោសាសនា ដើម្បីឯកភាពរូបរបស់ ប្រទេសព្រះអង្គ ។

សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេច ព្រះនរោត្តម សីហនុ វ្យែន ត្រូវបានចុះផ្សាយដោយកាសែតដ៏ធំ ញូវយ៉កថែម នៅថ្ងៃទី១៩ ខែមេសា ឆ្នាំ ១៩៥៣ លាន់ឮខ្លួនខ្លាចពេញពិភពលោក ទាំងមូល ហើយបានបង្ខំឱ្យរដ្ឋាភិបាល បារាំងទទួលយល់ព្រមធ្វើការចេរចា ជាមួយតំណាងផ្ទាល់ របស់ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ។ តំណាងនេះ គឺឯកឧត្តម ប៉ែន នុត

Vue de la ville du Cambodge
24 juin 1954. Sihanouk en compagnie du 1er ministre
M. Pompidou dépose une gerbe à l'Arc-de-Triomphe.

ដោយ មានការចូលរួមពីឯកឧត្តម សម សារី ផងដែរ។

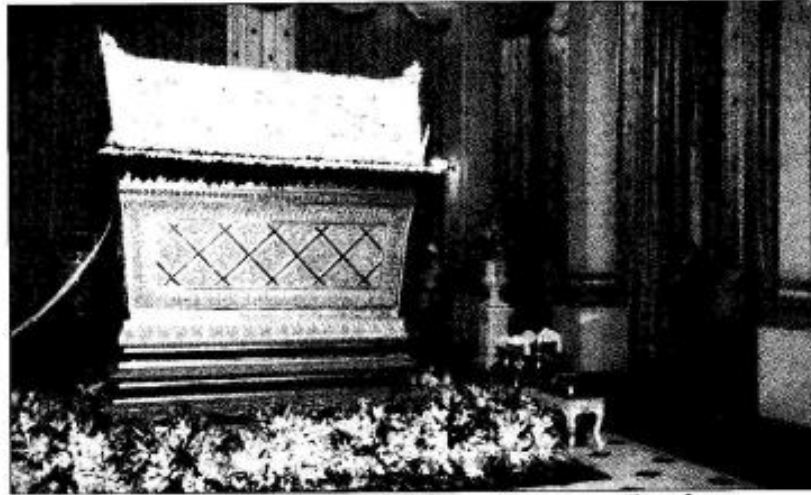
ការចេញនៅបារាំងបានឈានទៅដល់សំណើមួយ ដែលធ្វើឡើងដោយមានប្រទេសបារាំង យល់ព្រមផ្តល់សម្បទានដ៏សំខាន់ខ្លះដល់កម្ពុជា។ ថ្ងៃទី ១២ ខែឧសភា ឆ្នាំ ១៩៥៣ ឯកឧត្តម ប៊ែន នុត បានអញ្ជើញវិលត្រឡប់មកកាន់កម្ពុជាវិញ ដើម្បីទទួលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រអំពីលទ្ធផលដែលទទួលបាននៅបារាំង។ ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ រ្យុន បានយាងមកកាន់ រាជធានី ភ្នំពេញវិញ នៅថ្ងៃ ទី១៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៥៣ ដើម្បីជួបជាមួយសេដ្ឋកិច្ច និងនាយករដ្ឋមន្ត្រី នៅព្រះអង្គ។

ចំពោះប្រជាកស្រែរបស់ព្រះអង្គដែលបានថ្វាយ ព្រះកិត្តិយសចំពោះព្រះអង្គជាអ្នកទទួលជ័យជម្នះ និងជាវិបុលនោះ ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះនរោត្តម សីហនុ រ្យុន ទ្រង់បានសន្យា

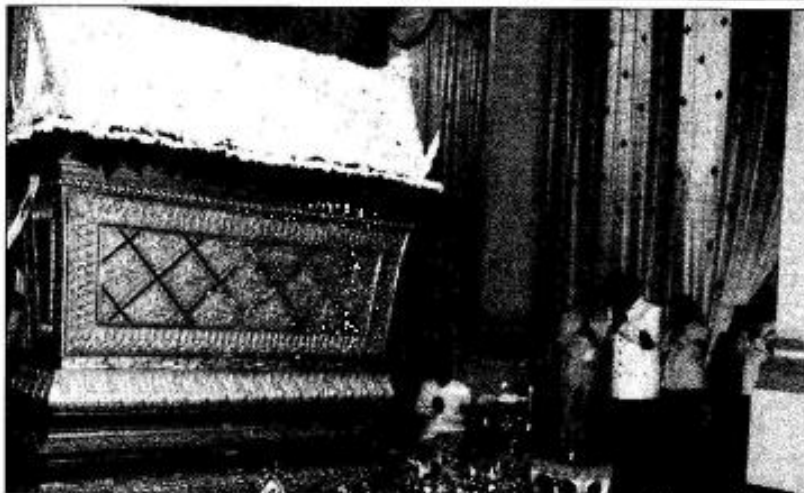
គណៈប្រតិភូកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលកម្ពុជា ដឹកនាំដោយឯកឧត្តមប្រធាន លោក ហុនលី

គណៈប្រតិភូអាជ្ញាធរជាតិកំចាត់មីនកម្ពុជា ដឹកនាំដោយឯកឧត្តម ប្រាក់ សុខុន រដ្ឋមន្ត្រីប្រតិភូអមនាយករដ្ឋមន្ត្រី

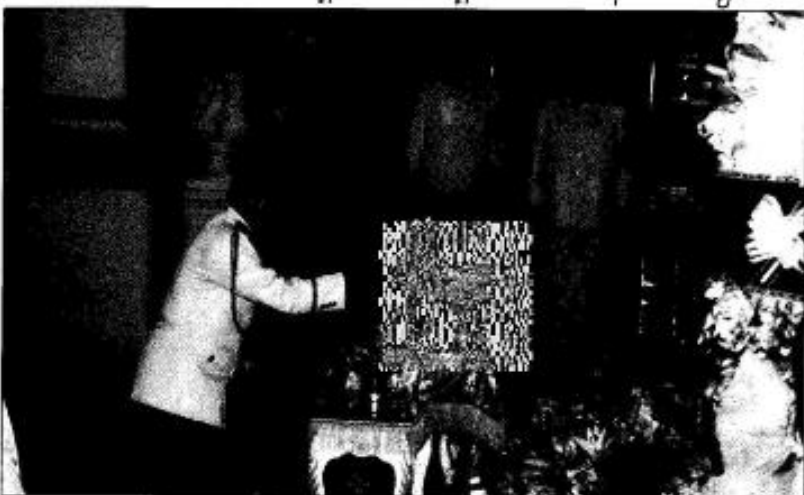
គណៈប្រតិភូ ក្រុមហ៊ុនសូគីមិចត្រែប ដឹកនាំដោយអ្នកឧកញ៉ា សុខ គង់

គណៈប្រតិភូអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងគ្រឿងញៀន ដឹកនាំដោយឯកឧត្តម ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី កែ តមយ៉ាន

គណៈប្រតិភូកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ដឹកនាំដោយឯកឧត្តម នាយឧត្តមសេនីយ៍ ប៉ុល សារឿន

គណៈប្រតិភូស្នងការនគរបាលជាតិ ដឹកនាំដោយឯកឧត្តម នាយឧត្តមសេនីយ៍ នេត សារឿន

ព្រះបាទ ១០ ប្រាសាទ
ស្រីព្រះបាទ ១១
១១-១០-១១
ព្រះបាទ ១២
ព្រះបាទ ១៣

Fig. 18. 1900. 100. 100. 100. 100. 100. 100. 100.

យ៉ាងមហោឡារឹកនៅក្នុងព្រះសុន្ទរកថា មួយដែលទ្រង់បានថ្លែង នៅថ្ងៃទី ១៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៥៣ ពីព្រះទីនាំង ចន្ទ តាយា ថា ព្រះអង្គនឹងបូជាជីវិតដើម្បី ដណ្តើមយកឯករាជ្យឲ្យបាន១០០ ភាគរយ ។

នៅថ្ងៃទី១៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៥៣ ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ រ្នែន ទ្រង់បានកៀសព្រះកាយទៅ ប្រទេសថៃ ក្រោយពីមានសេចក្តីប្រកាស មួយដែលទាក់ទាញពិភពលោកស្តីពី ការមិនពេញចិត្ត និងបំណងប្រាថ្នា ស្របច្បាប់របស់ប្រជាជនខ្មែរ ។ ការមិន ពេញចិត្តនេះអាចនាំមកនូវផលវិបាក យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទាំងសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា និងពិភពលោកទាំងមូល ។

ក្រោយពីបានដឹងថា គ្រប់ប្រជាជាតិ មានការយោគយល់ចំពោះការទាមទារ ឯករាជ្យ និង ចំពោះព្រឹត្តិការណ៍នៅ ប្រទេសកម្ពុជា ព្រះករុណាព្រះបាទ

សារវិលេកព្រះបរមមរណនុក្ខ
ពីសំណាក់ថ្នាក់ដឹកនាំ
និងអតីតថ្នាក់ដឹកនាំបរទេសនានា
នៅលើពិភពលោក

សម្តេច ព្រះនរោត្តម សីហនុវ្យែន បានយាងត្រឡប់មកមាតុភូមិរបស់ព្រះអង្គវិញ ហើយយាងទៅតាំងនៅតំបន់ស្វយ័តមួយ ដែលរួមមានខេត្ត សៀមរាប បាត់ដំបង និងកំពង់ធំ ។

ស្វយ័តភាពផ្នែកយោធានៃខេត្តទាំងនេះ ត្រូវបានប្រគល់ឱ្យប្រទេសកម្ពុជា ដោយមានការទាមទារមួយរបស់ព្រះរាជា ដែលបានធ្វើឡើងនៅឆ្នាំ ១៩៤៩ សម្រាប់ខេត្តសៀមរាប និងខេត្តកំពង់ធំ និងនៅឆ្នាំ១៩៥២សម្រាប់ខេត្តបាត់ដំបង ។

ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេចព្រះនរោត្តម សីហនុវ្យែន ទ្រង់បានប្តូរភាសាជា ព្រះអង្គនិងយាងចូលរាជធានីភ្នំពេញវិញ នៅពេលណាដែលបារាំងព្រមផ្ទេរមកឱ្យប្រទេសកម្ពុជាវិញនូវកេតនភណ្ឌចុងក្រោយនៃឯករាជ្យរបស់ខ្លួន ។

ដើម្បីគាំពារនូវព្រះរាជបូជនីយកិច្ចនេះ ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេចព្រះនរោត្តម សីហនុវ្យែន ទ្រង់បានបង្កើតកងកម្លាំងជីវពល និងនាវិក្ខាហាន ដែល

ហើយខ្ញុំនៅចង់ចាំយ៉ាងច្បាស់នូវស្នាមព្រះករុណាស្នាមញញឹម និងព្រះរាជសព្វរបស់ព្រះអង្គ។

«ព្រះករុណា ព្រះមហាវិក្សត្រឡប់បានចាត់ទុកប្រទេសចិន គឺជាមាតុភូមិទីពីររបស់ព្រះអង្គ ហើយព្រះអង្គក៏ជាអ្នកបង្កើតទំនាក់ទំនងមិត្តភាពជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំចិនជាច្រើនជំនាន់ ជាជំនួះសតវត្សរ៍មកហើយ។ ព្រះអង្គគឺជាស្ថាបនិកថែរក្សានិងបង្កើនទំនាក់ទំនងមិត្តភាពចិន-កម្ពុជា ដែលត្រូវបានទុកក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រជារៀងរហូត។ ខ្ញុំបានជួបព្រះអង្គជាច្រើនដង

ឯកឧត្តម Jang Zemin អតីតប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន

«ព្រះបាទ នរោត្តម សីហនុ គឺជាមេដឹកនាំដែល មានការគោរពពាសពេញពិភពលោក។ ការយាងចូលទិវង្គិតរបស់ព្រះអង្គបានបង្ហាញឱ្យឃើញនូវការគោរព និងសេចក្តីស្រឡាញ់យ៉ាងជ្រាលជ្រៅអស់ពីដួងចិត្តពីប្រជាជនកម្ពុជាគ្រប់រូបចំពោះព្រះអង្គ»។

លោកជំទាវ Julia Gillard នាយករដ្ឋមន្ត្រីអូស្ត្រាលី

«ព្រះបាទ នរោត្តម សីហនុ ជាឥស្សរជនប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏ធ្វើមួយរូបនៅក្នុងទ្វីបអាស៊ី ជាអ្នកទ្រទ្រង់ និងជាស្ថាបនិកនៃចលនាមិនចូលបក្សសម្ព័ន្ធ។ ព្រះអង្គបានខិតខំបំពេញព្រះរាជកិច្ចអស់មួយជីវិតដើម្បីប្រជាជន និងស្ថិរភាពនៅកម្ពុជា ក៏ដូចជាទ្វីបអាស៊ី ព្រមទាំងគាំពារសិទ្ធិ យុត្តិធម៌ និងសន្តិភាពនៅលើពិភពលោក និងបានផ្តល់ការគាំទ្រយ៉ាងពេញទំហឹងចំពោះសិទ្ធិរបស់ប្រជាជនប៉ាឡេស្ទីន ក្នុងការសម្រេចចិត្តដោយខ្លួនឯង និងការបង្កើតរដ្ឋប៉ាឡេស្ទីនឯករាជ្យ។ ការយាងចូលទិវង្គិតរបស់ព្រះអង្គគឺជាការបាត់បង់នូវមិត្ត និងអ្នកគាំទ្រដ៏ស្មោះចំពោះសិទ្ធិជាតិស្របច្បាប់នៃប្រជាជនប៉ាឡេស្ទីនយើង»។

ឯកឧត្តម Mahmoud Abbas ប្រធានអាជ្ញាធរជាតិ ប៉ាឡេស្ទីន

«ខ្ញុំដឹងអំពីទំនាក់ទំនងដ៏ខ្លាំងក្លា និងជាប្រវត្តិសាស្ត្រ រវាង ព្រះអង្គ និងប្រទេសបារាំង ហើយដែលតាមរយៈព្រះអង្គទំនាក់ទំនងទាំងនេះ បានរួមចំណែកធ្វើឱ្យប្រទេសជាតិ និងប្រជាជនយើងទាំងពីរ កាន់តែខិតជិតគ្នា។ សម្រាប់មនុស្ស ភាគច្រើន ព្រះអង្គគឺជានិមិត្តរូបនៃនយោបាយអាស៊ីមួយដែលលើកតម្កើងនូវសមភាព និងការការពារអធិបតេយ្យភាព នៃ

ប្រជាជាតិនានា។ ទ្រង់គឺជាអ្នកការពារដ៏ក្លៀវក្លានូវវប្បធម៌ ប្រវត្តិកូហូនី ភាសា និងសិល្បៈនៃប្រទេសប្រើប្រាស់ភាសាបារាំង ព្រមទាំងទស្សនៈ ពហុសាសន៍នៃទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ»។

**ឯកឧត្តម Francois Hollande
ប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋបារាំង**

«ការយោងចូលទិវង្គតរបស់ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ គឺជាការបាត់បង់ដ៏ធំធេងរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា។ ទោះបីយ៉ាងណាក្តី ខ្ញុំជឿជាក់ថា ប្រជាជនកម្ពុជានឹងឆ្លងផុតពីទុក្ខសោកដ៏មហាធំធេងនេះ និងបន្តការអភិវឌ្ឍ ដោយផ្អែកលើស្មារតីដែលព្រះអង្គសម្រេចបាន»។

**ឯកឧត្តម Kim Hwang-sik
នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃសាធារណរដ្ឋកូរ៉េ**

«ព្រះបាទ នរោត្តម សីហនុ បានបន្ទូលនូវស្មារតីស្នាដៃសំខាន់ពិតប្រាកដមិនត្រឹមតែចំពោះប្រជាជាតិកម្ពុជាប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងចំពោះពិភពលោកផងដែរ។ យើងនឹងចង់ចាំនូវការរួមចំណែកដ៏ធំធេងរបស់ព្រះអង្គជានិច្ចកាល ចំពោះការជំរុញឱ្យមានសន្តិភាពតំបន់ វិបុលភាព និងចំពោះការពង្រឹងសាមគ្គីភាពក្នុងចំណោមប្រជាជាតិកំពុងអភិវឌ្ឍន៍»។

**ឯកឧត្តម Susilo Bambang
ប្រធានាធិបតីនៃប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី**

ក្រោយមកមានតួនាទីយ៉ាងធំធេង ។ ឯកឧត្តម ប៊ែន នុត នាយករដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុករ៉ាប់រងការពារតំបន់ស្វយ័តរបស់ព្រះរាជា ។

ការចេញដែលប្រព្រឹត្តទៅ នៅក្រុងភ្នំពេញ ដោយមានការណែនាំពីព្រះរាជា និងក្រោមការដឹកនាំរបស់ឯកឧត្តម ប៊ែន នុត បានសម្រេចដោយជោគជ័យទាំងស្រុង ។ នៅថ្ងៃទី២៩ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៥៣ មានការចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងផ្ទេរអំណាចតុលាការ ។

ថ្ងៃទី២៩ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៥៣
មានការចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀង
ផ្ទេរសមត្ថកិច្ចរបស់ប៉ូលីស នៅចុងបញ្ចប់
ថ្ងៃទី១៧ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៥៣ មានការ
ចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀង ស្តីពី
អធិបតេយ្យ ខាងយោធារបស់ប្រជាពលរដ្ឋ
ខ្មែរនៅទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ជាមួយគ្នានេះ អធិបតេយ្យទាំងមូល
លើផ្នែកការទូតត្រូវបានធ្វើឡើង
តាមរយៈការប្តូរលិខិតរវាងរដ្ឋាភិបាល
បារាំង និងរាជរដ្ឋាភិបាល (ចម្លើយ
របស់រដ្ឋាភិបាលបារាំងចំពោះកំណត់
មួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនៅថ្ងៃទី១២
ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៥៣ ដែលប្រគល់ដោយ
អគ្គស្នងការរបស់សាធារណរដ្ឋបារាំង
លេខ ៣៩៣ អិម ចុះថ្ងៃ ទី២៤ ខែកក្កដា
ឆ្នាំ១៩៥៣ លិខិតទទួល និងភាព
ត្រឹមត្រូវលើការអនុវត្តនៃកិច្ច ព្រមព្រៀង
មានចែងក្នុងកំណត់មួយសម្រាប់
រាជរដ្ឋាភិបាលដែលប្រគល់ជូន
អគ្គស្នងការនៃសាធារណរដ្ឋបារាំងនៅ
ថ្ងៃទី២៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៥៣ ក្រោម
លេខ ៦៧-ប៉េ សេ អិម អែស អិម) ។

នៅថ្ងៃទី ៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៥៣

ជាផ្លូវផ្ទាល់ដាច់ៗ វិភាគទានយ៉ាងជំនំរបស់ព្រះអង្គដើម្បី
អភិវឌ្ឍទំនាក់ទំនងរវាងចិន-កម្ពុជានឹងបានដាច់ដូចជ្រុងប្រវត្តិសាស្ត្រជា
អមតៈ»។

ឯកឧត្តម Hu Jintao
ប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន

ក្នុងអំឡុងពេលសង្គ្រាមស៊ីវិល ហើយព្រះអង្គបានដឹកនាំប្រជាជន
ធ្វើកាត់ការលំបាកជាច្រើនឆ្នាំដោយសេចក្តីត្យាហាន និងការប្តេជ្ញា
ខ្ពស់»។

ឯកឧត្តម Tony Tan Keng Yam
ប្រធានាធិបតីសិង្ហបុរី

នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិត ប្រជាធិបតេយ្យកម្ពុជា

«ព្រះអង្គជាអ្នកនយោបាយដ៏ធ្វើមដែល
បានបូជាអស់មួយជីវិតដើម្បីឯករាជ្យ
បូរណភាពទឹកដី ឯកភាពផ្សះផ្សាជាតិ និង
រុងរឿងនៃប្រទេសកម្ពុជា និងជាមិត្តភក្តិដ៏ជិត
ស្និទ្ធរបស់ប្រជាជនយើង ដែលបានរួម
វិភាគទាន យ៉ាងជំនំក្នុងការរីកចម្រើន
ទំនាក់ទំនងមិត្តភាព និងសហប្រតិបត្តិការ
រវាងប្រជាជននៃប្រទេសទាំងពីរ កូរេ-
កម្ពុជា»។

ឯកឧត្តម លោក Choe Yong-din

«ព្រះអង្គជាអ្នកដឹកនាំដ៏ឆ្នើមបំផុតនៃ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលបានលះបង់
ព្រះកាយពល និងព្រះជន្មរបស់ព្រះអង្គ
ដើម្បីបម្រើជាតិ។ ព្រះអង្គនឹងត្រូវបាន
ចងចាំជាព្រះនិមិត្តរូបនៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ
កម្ពុជា»។

ឯកឧត្តម Janca Ader
ប្រធានាធិបតីហ្សឺត្រី

«ព្រះអង្គគឺជាអ្នកប្រសើរដ៏ពិតប្រាកដដែល
បានប្តូរព្រះជន្មដើម្បីប្រទេស និង
ប្រជាជនកម្ពុជា។ ការសោយទិវង្គតរបស់
ព្រះអង្គគឺជាការបាត់បង់ដ៏ធំធេងបំផុតរបស់
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងក្នុងតំបន់»។

ឯកឧត្តម Najib Abdul Razak
នាយករដ្ឋមន្ត្រីម៉ាឡេស៊ី

«ព្រះអង្គគឺជានិមិត្តរូបបញ្ជាក់ពីកម្ពុជា
នាសម័យបច្ចុប្បន្ន។ សមត្ថភាព ភាព
ទន់ភ្លន់ និងកម្លាំងពលកម្ម អាចប្តូរកិរិយារបស់
ព្រះអង្គត្រូវបានគេលើកសរសើរខ្លះខ្លាញ់ទៅ
ក្រៅប្រទេសផងដែរ»។

ឯកឧត្តម Jean Asselborn
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសលុចសែម

«ព្រះអង្គគឺជាឥស្សរជនដឹកនាំដ៏ឆ្នើម
មួយព្រះអង្គដែលបានតស៊ូដើម្បីសន្តិភាព
និងសេរីភាព។ ព្រះអង្គបានបន្តការតស៊ូ
អស់មួយព្រះជន្មរបស់ព្រះអង្គដោយបាន
ទទួលសំឡេងគាំទ្រពីប្រជារាស្ត្ររបស់
ព្រះអង្គ»។

ឯកឧត្តម Heinz Fischer **ប្រធានាធិបតី**
នៃសាធារណរដ្ឋសហព័ន្ធអូស្ត្រ៊ី

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេច ព្រះនរោត្តម
សីហនុវ្យែន បានយោងចូលមកក្នុង
រាជធានីភ្នំពេញវិញ លើចម្ងាយផ្លូវ ៣០០
គ.ម ដែលព្រះអង្គធ្វើដំណើរ ប្រជា
រាស្ត្រខ្មែរក្នុងក្តីជួលចិត្តបានធ្វើឱ្យព្រះ
អង្គទទួលបាននូវជោគជ័យមួយដែល
មិនធ្លាប់មានពីមុនមក។ នៅថ្ងៃទី៩
ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៥៣ គឺ ៨ ខែមុន
សន្ធិសញ្ញា ហ្សឺណែវ មានធ្វើពីដីមួយ
នៅមុខព្រះបរមរាជវាំង ដែលឧទ្ទិស
ចំពោះការដកថយ នៃអំណាចរបស់
បារាំងពីប្រទេសកម្ពុជា ។

លោកឧត្តមសេនីយ៍ ឡុងក្លាត បាន
ប្រគល់យ៉ាងមហោឡារិកនូវអំណាច
បញ្ជាការរបស់ខ្លួនថ្វាយព្រះរាជា ។ កង
ទ័ព និងអគ្គសេនាធិការរបស់បារាំងបាន

ដកថយ ពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ឯករាជ្យរបស់ខ្មែរបានក្លាយទៅជា
ឯករាជ្យអចិន្ត្រៃយ៍ និងទាំងស្រុង ។
បែកខ្ញែកខ្លះនិងបាក់ខ្លះត្រូវបានបញ្ចប់ ។
ពលករខ្មៅចុងក្រោយដែលបិទបាំង
មិត្តភាពខ្មែរចាក់បានរលាយសាបសូន្យ
ទាំងស្រុង បន្ទាប់ពីការទទួលស្គាល់
ទាំងស្រុងពីប្រទេសបារាំងនៅ ខែធ្នូ ឆ្នាំ
១៩៥៤ លើអធិបតេយ្យទាំងមូលរបស់
កម្ពុជាលើសិរិយសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

គណៈប្រតិភូខ្មែរ ដែលបញ្ជូនទៅ
ក្រុងប៉ារីស ដោយព្រះករុណាព្រះបាទ
សម្តេចព្រះនរោត្តម សីហនុវ្រែង ដើម្បី
ស្នើឱ្យរដ្ឋាភិបាលបារាំង ទទួលស្គាល់ជា
ផ្លូវការ គឺត្រូវដឹកនាំដោយឯកឧត្តម ចាន់
ណាក បន្ទាប់ពីឯកឧត្តម បានទទួល
មរណភាពនៅទីក្រុងប៉ារីសនោះ គណៈ
ប្រតិភូខ្មែរត្រូវដឹកនាំដោយ ឯកឧត្តម
ញឹក ជុំឡុង និងនៅចុងក្រោយបង្អស់
ដឹកនាំដោយ ឯកឧត្តម អូ ឈីន ដែល
នៅពេលនោះ ជាឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី និង
ចូលរួមដោយឯកឧត្តម សិន សាន ។

នៅខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៥៤ ការចុះ
ហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងនៅ

«ព្រះបាទ នរោត្តម សីហនុ និងត្រូវបាន
គេចង់ចាំ និងគោរពកោតសរសើរចំពោះ
ព្រះរាជបូជនីយកិច្ចក្នុងមួយជីវិតរបស់
ព្រះអង្គចំពោះប្រជាជន និងប្រទេសជាតិ
កម្ពុជា។ យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នានៅក្នុងប្រទេស
ឥណ្ឌា សូមថែរក្សាចំណងមិត្តភាពដ៏
ពិសេសរបស់ព្រះអង្គជាមួយនិងថ្នាក់ដឹកនាំ
ឥណ្ឌាច្រើនជំនាន់ដែលក្នុងនោះរួមមាន
ទាំងឯកឧត្តម Pandit Jawaharla Nehru
(អតីតប្រធានាធិបតីឥណ្ឌា) និងលោកជំទាវ Indira Gandhi
(អតីតនាយករដ្ឋមន្ត្រីឥណ្ឌា) ដែលបានរួមគ្នាជាមួយព្រះអង្គនាំមក
នូវសន្តិភាពដល់តំបន់របស់យើង»។

**ឯកឧត្តមបណ្ឌិត Manmohan Singh
នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌា**

«ក្នុងវិស័យទំនាក់ទំនងជាមួយប្រទេស
ជប៉ុន ព្រះអង្គបានកសាងគ្រឹះ នៃ
ទំនាក់ទំនងមិត្តភាពរវាងប្រទេសយើង
ទាំងពីរ សម្រាប់អនាគតដោយបានធ្វើ
ព្រះរាជកិច្ចដូចជា ការយាងមកបំពេញ
ព្រះរាជដំណើរទស្សនកិច្ចជាផ្លូវរដ្ឋនៅ
ប្រទេសជប៉ុន នៅឆ្នាំ១៩៥៥ ហើយ
បានយល់ដឹងយ៉ាងជ្រាលជ្រៅជាទីបំផុត
អំពីវិភាគទានរបស់ប្រទេស ជប៉ុន
ក្នុងដំណើរការស្វែងរកសន្តិភាពនៅប្រទេសកម្ពុជា»។

**ឯកឧត្តម Yoshihiko Noka
នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃប្រទេសជប៉ុន**

«ព្រះរាជវិភាគទានរបស់ ព្រះករុណា
នរោត្តម សីហនុ ក្នុងការពង្រឹងចំណង
មិត្តភាព និងសាមគ្គីភាពរវាងប្រទេស
យើងទាំងពីរ ព្រមទាំងព្រះរាជសកម្មភាព
ជានិរន្តរ៍របស់ព្រះអង្គក្នុងបុព្វហេតុជួយ
រំដោះប្រជាជាតិចេញពីរបបអាណានិគម
ការជួយគ្នាទៅវិញ ទៅមក និងកិច្ចសហ
ប្រតិបត្តិការក្នុងពិភពលោកមួយសន្តិភាព
នៅតែជិតជាប់ជានិច្ចក្នុងស្មារតីចង់ចាំរបស់
ខ្លួនព្រះបង្គំយើងខ្ញុំ»។

**ឯកឧត្តម Abdelaziz Bouteflika ប្រធានាធិបតី
នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតអាល់ហ្សេរី**

«ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេចព្រះ
នរោត្តម សីហនុ ស្តេចទ្រង់បានយាងទៅ
ជួបជុំជាមួយបុព្វបុរសរបស់ព្រះអង្គ។
ដោយព្រះអង្គជាបិតានៃរបបរាជានិយម
ដ៏ចំណាស់មួយក្នុងពិភពលោក
ព្រះវររាជបិតាគឺជានិមិត្តរូប អភិបាលកិច្ចល្អ
ក្នុងបរិយាកាសលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ»។

**បណ្ឌិត Goodluck Ebele Azikwe Jona-
than ប្រធានាធិបតី អគ្គបញ្ជាការកងទ័ពនៃ
សាធារណរដ្ឋសហព័ន្ធ នីហ្សេរីយ៉ា**

ហ្ស៊ីណែវ បានប្រព្រឹត្តទៅ ដោយ
រួមបញ្ចូលគូបដឹកដៃដែលមានវិទ្យុនៅ
ឥណ្ឌូចិន ។ នៅសន្និសីទក្រុងហ្ស៊ីណែវ
ព្រះមហាក្សត្របានបញ្ជូន គណៈប្រតិភូ
មួយក្រុមដឹកនាំដោយឯ.ខ ទេព ផន
នៅពេលនោះជាអ្នកត្រួតពិនិត្យប្រទេស និង
មានឯ.ខ ញឹក ជុំឡុង ឯ.ខ សម សារី
ឯ.ខ នង តឹមនី ឯ.ខ សិន សាន ។ល។
ដែលក្រោមការណែនាំពីព្រះមហាក្សត្រ
បានដឹងថា សន្និសីទ ប្រកាសដកទ័ព
របស់ប្រទេសជិតខាងមួយចេញពីព្រះ
រាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ប្រទេសកម្ពុជា
ចេញពីសន្និសីទហ្ស៊ីណែវនេះ «កក្កដា
-១៩៥៤» ដោយគ្មានការខូចខាតអ្វី
ទាំងអស់។ ផ្ទុយពីប្រទេសឡាវ និង
វៀតណាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
អាចចៀសវាងការបែងចែកទឹកដី ។

«ព្រះបាទ នរោត្តម សីហនុ បានលះបង់
ព្រះកាយពលដ៏ថ្លៃថ្លាពេញមួយព្រះជន្ម
របស់ព្រះអង្គដើម្បីប្រជាជនកម្ពុជា។
ព្រះអង្គ បានតស៊ូយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួនដើម្បីសុខុ
មាលភាពប្រជារាស្ត្រខ្មែរ ទោះបីជានៅក្នុង
កាលៈទេសៈលំបាកក៏ដោយ។ ព្រះរាជកិត្តិ
នាមរបស់ព្រះអង្គនឹងផ្សារភ្ជាប់ជានិច្ច
ជាមួយនឹងការសម្រេចបានឯករាជភាព
ការអភិវឌ្ឍនៃរដ្ឋដ៏ទំនើប ការការពារ

អធិបតេយ្យភាពរបស់ប្រទេស និងចុងក្រោយបង្កើនស័ក្តិសិទ្ធិយុវជនលើ
ក្រុមខ្មែរក្រហមដែលធ្លាប់បានបង្កការឈឺចាប់ និងភាពអយុត្តិធម៌
យ៉ាងខ្លាំងមកលើប្រទេសរបស់ព្រះអង្គ»។

**ឯកឧត្តម Joachim Gauck
ប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋសហព័ន្ធអាល្លឺម៉ង់**

«ប្រទេសវៀតណាមបានបាត់បង់នូវ
មហាមិត្តដែលជួយឧបត្ថម្ភដ៏មានតម្លៃ
និងគាំទ្រ និងចែករំលែកចំណង់មិត្តភាព
ដ៏ស្និតស្នាលក្នុងអំឡុងការតស៊ូដ៏លំបាក
ដើម្បីឯករាជ្យជាតិ ក៏ដូចជាក្នុងបុព្វហេតុ
ការកសាងជាតិ និងការអភិវឌ្ឍនៃ
ប្រទេសនីមួយៗ។ សម្តេច នរោត្តម សីហនុ
នឹងស្ថិតនៅក្នុងការចងចាំជានិច្ចរបស់
បក្ស រដ្ឋ រដ្ឋសភា រដ្ឋាភិបាល និងប្រជាជន

វៀតណាមចំពោះការរួមចំណែកដ៏ធំធេងរបស់ព្រះអង្គ»។

**ឯកឧត្តម Nguyen Tan Dung
នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម**

ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេច ព្រះ
នរោត្តម សីហនុវ្តែន ក្នុងរយៈពេល
យ៉ាងតិច ៣ ឆ្នាំ ទើបអាចបំពេញនូវកិច្ច
សន្យារបស់ព្រះអង្គចំពោះប្រជារាស្ត្រ ។
ប្រជារាស្ត្រខ្មែរ បានថ្វាយព្រះឋានៈ
ចំពោះព្រះអង្គថា ជាព្រះបិតាឯករាជ្យ
ជាតិ ហើយតាមសំណូមពរ របស់
តំណាងរាស្ត្រក្នុងក្របខ័ណ្ឌក្រុមប្រឹក្សា
ពិគ្រោះជាតិ រដ្ឋាភិបាលបានលើកព្រះ
អង្គជាវិបុលជាតិ ព្រះមហា
កិត្តិយសដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ខ្ពង់ខ្ពស់របស់
ព្រះអង្គ ។

**សមិទ្ធផលសំខាន់ៗ
នៅក្នុងសម័យ
សង្គមកស្រីនិយម**

ក្រោមព្រះរាជកិច្ចដឹកនាំរបស់ព្រះ
អង្គក្នុងសម័យសង្គមកស្រីនិយម
ប្រជាកស្រីបានថ្វាយព្រះនាមព្រះអង្គថា
ជា ព្រះបិតាឯករាជ្យជាតិ ព្រះបិតាសិក្សា
ធិការជាតិ ព្រះបិតាសុខាភិបាលជាតិ
ព្រះបិតាស្ថាបនាជាតិ តាមរយៈ
សមិទ្ធផលធំៗដែលត្រូវបានកសាង
ឡើង និងប្រារព្ធព្រះរាជពិធីសម្ពោធនា
ជាបន្តបន្ទាប់។

សមិទ្ធផលទាំងនោះមានដូចជា៖
- វិមានឯករាជ្យ

Le Parc de l'Indépendance et le Parc de l'Éducation des enfants indépendants de Phnom Penh

«ព្រះអង្គតែងតែត្រូវបានគេរំលឹកថា
មហាវជនក្នុងប្រទេសដែលបានដឹកនាំកម្ពុជា
ឆ្លងកាត់ពេលវេលាដ៏វិបាកជាច្រើនហើយ
បាននាំមកនូវសន្តិភាពវិបល្លាស និង
ស្ថិរភាពជូនព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ការ
យាងចូលទិវង្គតរបស់ព្រះអង្គគឺជាបាត់បង់
ដ៏ធំធេងមិនចំពោះប្រជាជនកម្ពុជាប៉ុណ្ណោះទេ
តែក៏ចំពោះប្រជាជនបង្កាវដែលសង្ឃឹមព្រះ
អង្គទទួលបាននូវការគោរពដ៏ជ្រាលជ្រៅ»។

លោកជំទាវ Sheikh Hasina

នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតបង់ក្លាដែស

«សិទ្ធិបុរីនិងមិនបំភ្លេចតួនាទីដ៏សំខាន់
របស់ព្រះមហាក្សត្រដែលបានទ្រទ្រង់មិត្ត
ភាពស្នូលស្នេហារវាងប្រទេសទាំងពីរ។ កម្ពុជា
គឺជាមិត្តភក្តិដ៏ជិតស្និទ្ធរបស់សិទ្ធិបុរី ហើយ
យើងចង់ចាត់វាយដឹងគុណថា កម្ពុជាជា
ប្រទេសទីមួយដែលទទួលស្គាល់សាធារណ
រដ្ឋថ្មីរបស់យើង ក្នុងពេលសិទ្ធិបុរីបានទទួល
ឯករាជ្យនៅឆ្នាំ១៩៦៥»។

ឯកឧត្តម Lee Helen Loong
នាយករដ្ឋមន្ត្រីសិង្ហបុរី

«ព្រះអង្គជាអ្នកនយោបាយដ៏ឆ្នើម
ដែលបានដឹកនាំប្រទេសកម្ពុជាទទួលបាន
ឯករាជ្យ។ ដោយសារព្រះរាជកិច្ចខិតខំប្រឹង
ប្រែងយ៉ាងខ្លាំងក្លារបស់ព្រះអង្គ ព្រះរាជា
ណាចក្រកម្ពុជាបានក្លាយជាប្រទេស
មួយល្បីល្បាញនៅក្នុងសាធារណរដ្ឋនៃកម្ពុជា»។

ឯកឧត្តម Vaclav Klaus
ប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋតៃបេ

«ព្រះអង្គគឺជាថ្នាក់ដឹកនាំដ៏ប្រពៃ ហើយ
ស្មោះត្រង់របស់ព្រះអង្គនឹងត្រូវបានចង
ចាំជាពិសេសការរួមចំណែករបស់ព្រះអង្គ
ចំពោះសន្តិភាព ស្ថិរភាពនិងអភិវឌ្ឍ
ប្រទេស»។

ស្តេចស៊ុលតង់ Hassanal Bolkiah
នៃប្រទេសប៊្រុយណេ

«ព្រះអង្គនឹងស្ថិតនៅជាប់ក្នុងការចងចាំរបស់យើងទាំងអស់គ្នាដោយព្រះអង្គបានបំពេញព្រះរាជតួនាទីជាប្រវត្តិសាស្ត្រក្នុងការអភិវឌ្ឍកម្ពុជានាសម័យកាលថ្មី»។

**ឯកឧត្តម Rosen Plevneliev
ប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋប៊ុលហ្សារី**

«រដ្ឋាភិបាល និងប្រជាជនម៉ុងហ្គោលី ចង់ចាំជាពិសេសការធ្វើព្រះរាជទស្សនកិច្ចក្នុងនាមព្រះប្រមុខរដ្ឋនៃប្រទេសកម្ពុជា ឆ្នាំ១៩៦០ និងបានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការបង្កើតនូវមូលដ្ឋានវិន័យសម្រាប់ចំណងមិត្តភាពទ្វេភាគីរវាងប្រទេសយើងទាំងពីរ»។

**ឯកឧត្តម Tsakhialin Elbegdorj
ប្រធានាធិបតីម៉ុងហ្គោលី**

«ភាពជាអ្នកដឹកនាំវិសាមញ្ញ ភាពភ្ញៀវក្លា និងព្រះរាជបញ្ញត្តិណាមួយរបស់ព្រះអង្គ គឺជាគំរូធ្វើឲ្យព្រះអង្គមាន ព្រះរាជតួនាទីដ៏សំខាន់បំផុតក្នុងការដឹកនាំប្រទេសកម្ពុជាឆ្លងកាត់ស្ថានភាពប្រឈម និងភាពមិនច្បាស់លាស់ក្នុងអតីតកាល រហូតដល់ភាពជោគជ័យ និងវិបុលសុខជាតិនាពេលបច្ចុប្បន្ន»។

**លោកជំទាវ Yingluck Shinawatra
នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រថៃ**

«ខ្ញុំមានសេចក្តីសោកស្តាយយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ដោយបានដឹងថា ព្រះករុណាព្រះបិតានិរោត្តម សីហនុ បានសោយទិវង្គតិកាល ព្រះអង្គជាមហាមិត្តរបស់ប្រជាជនគុយបា»។

**ឯកឧត្តម Raúl Castro Ruz
ប្រធានក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ
និងក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋមន្ត្រីនៃប្រទេសគុយបា**

-វិមានរដ្ឋប្រឹក្សា (បច្ចុប្បន្ន ព្រឹទ្ធសភា)

-ចំណតអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិពោធិ៍ចិនតុង (បច្ចុប្បន្ន អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិភ្នំពេញ)

សារវិលេកព្រះបរមមរណនុក្ខ
ពីសំណាក់ថ្នាក់ដឹកនាំ
អង្គការអន្តរជាតិនានា

- ចំណតអាកាសយានដ្ឋាន សៀមរាប
- ចំណតអាកាសយានដ្ឋាន បែកចាន (ខេត្តបាត់ដំបង)
- ផ្លូវជាតិលេខ ៥
- ព្រះសីហនុ
- ផ្លូវដែកក្រុងភ្នំពេញ
- ព្រះសីហនុ

ភ្នាក់ងារអង្គការអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី
 គណៈកម្មាធិការស្រុកបាត់ដំបង
 LE PREMIER CABOT DE
 PHNOM PENH - SIHANOUK

« កេរដំណែលរបស់អតីតព្រះមហាក្សត្រ និងអនុញ្ញាតឲ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បន្តឈានមុខក្នុងដំណើរការផ្សះផ្សាជាតិរួមទាំងតាមរយៈការបន្តប្តេជ្ញាចិត្តចំពោះយុត្តិធម៌ » ។

**លោក Ban Ki-Moon
 អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ**

ក្រុង ភ្នំពេញ ខ្សែផ្លូវថ្នល់ប្រវែងបំផុតដែលបានសាងសង់ ឲ្យមានលើផ្លូវថ្នល់ប្រវែងបំផុត អង្គការអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវមរណទុក្ខយ៉ាងជ្រៀមជ្រួតជាមួយប្រជាជនកម្ពុជាចំពោះការសោយទិវង្គតរបស់ព្រះករុណាព្រះ នរោត្តម សីហនុ។ យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នា សូមចូលរួមរំលែកទុក្ខជាតិសេសជាមួយព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី និងព្រះញាតិវង្សានុវង្ស » ។

Le 11 Janvier 2010, l'Assemblée Générale de l'Asie-Pacifique a élu Ban Ki-moon à la présidence de l'Organisation des Nations Unies. Le premier ministre du Cambodge, Hun Sen, a exprimé ses condoléances et son soutien à l'égard de Sa Majesté le Roi Norodom Sihanouk. Le Secrétaire général de l'ONU, Ban Ki-moon, a exprimé ses condoléances et son soutien à l'égard de Sa Majesté le Roi Norodom Sihanouk. Le Secrétaire général de l'ONU, Ban Ki-moon, a exprimé ses condoléances et son soutien à l'égard de Sa Majesté le Roi Norodom Sihanouk.

« តាងនាមធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវមរណទុក្ខយ៉ាងជ្រៀមជ្រួតជាមួយប្រជាជនកម្ពុជាចំពោះការសោយទិវង្គតរបស់ព្រះករុណាព្រះ នរោត្តម សីហនុ។ យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នា សូមចូលរួមរំលែកទុក្ខជាតិសេសជាមួយព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី និងព្រះញាតិវង្សានុវង្ស » ។

**លោក Haruhiko Kuroda
 ប្រធានធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី**

ការសាងសង់ផ្លូវថ្នល់ប្រវែងបំផុតនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា
 The government of the Kingdom of Cambodia, with the support of the Asian Development Bank, is building the longest road in Cambodia.

- កំពង់ផែអន្តរជាតិក្រុងព្រះសីហនុ
- សណ្ឋាគារ "ឯករាជ្យ" ក្រុងព្រះសីហនុ

« ព្រះអង្គតិជានិមិត្តរូបរបស់អង្គការអន្តរជាតិប្រវែងក្រុងចំពោះកិច្ចការដែលព្រះអង្គបានបំពេញក្នុងក្របដោយភាពស្មោះត្រង់ ដោយយុត្តិធម៌ និងដោយមិនចេះនឿយហត់។ ការសោយទិវង្គតរបស់ព្រះអង្គតិជានិមិត្តរូបរបស់អង្គការអន្តរជាតិប្រវែងក្រុង និងសម្រាប់បុព្វហេតុដែលយើងបាន និងកំពុងបំពេញ ហើយទន្ទឹមគ្នានោះដែរ ក៏ជាការបន្តចំណង់មិត្តភាពជាមួយមិត្តចាស់របស់ព្រះអង្គតិជានិមិត្តរូប Léopold Sédar Senghor ដែលជាអ្នកស្នេហាជាតិ និងជាបុព្វការីក្នុងការកែប្រែសេដ្ឋកិច្ចជាតិ » ។

**លោក Abdou DIOUF អគ្គលេខាធិការ
 អង្គការអន្តរជាតិប្រវែងក្រុង**

«ការសោយទិវង្គតរបស់ព្រះអង្គ គឺជាការបាត់បង់ឥស្សរជនដ៏ធ្វើមក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាដែលក្នុងនោះព្រះមហាក្សត្រ បានភ្ជាប់វាសនាព្រះអង្គយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងប្រទេសជាតិ និងប្រជាពលរដ្ឋ»។

**លោក Herman Van Rompuy
ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាអឺរ៉ុប**

«អស់រយៈពេលជាច្រើនទសវត្សរ៍មកហើយ ព្រះវររាជបិតាបានដើរតួនាទីដ៏សំខាន់ក្នុងការផ្សារភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងកម្ពុជាជាមួយនិងសហគមន៍អន្តរជាតិ និងជាក្សត្រមួយអង្គដ៏ពិតប្រាកដក្នុងការគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍប្រទេសកម្ពុជា»។

លោក Douglas Broderick អ្នកសម្របសម្រួលអង្គការសហប្រជាជាតិប្រចាំកម្ពុជា

«ព្រះអង្គធ្លាប់ជាឥស្សរជនគួរឲ្យស្ងប់ស្ងែង និងមានសេចក្តីស្រឡាញ់ដែលព្រះអង្គបានភ្ជាប់វាសនាព្រះអង្គយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងប្រទេសជាតិ និងប្រជាជនក្នុងអំឡុងទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ»។

**លោក Jose Manuel Barroso
ប្រធានគណៈកម្មការអឺរ៉ុប**

«ព្រះអង្គជាមេដឹកនាំដែលមានព្រះចក្ខុវិស័យវែងឆ្ងាយប្រកបដោយសុភវិនិច្ឆ័យ ហើយបានបង្ហាញនូវព្រះមេត្តាធម៌ជាគំរូចំពោះអ្នករស់នៅដែលមានផ្ទុកមេរោគហ៊ីវ»។

លោក Michel Sidibé នាយកប្រតិបត្តិអង្គការកម្មវិធីសហប្រជាជាតិស្តីពីមេរោគហ៊ីវអេដស៍

LE THEATRE NATIONAL "PREAH SURAMARTI"
សាលាមហាស្រពជាតិ "ព្រះសុរាមិត្ត"

- សាលាមហាស្រពជាតិ "ព្រះសុរាមិត្ត" ភ្នំពេញ
- សាលសន្និសីទ "ចតុមុខ"
- ពហុកីឡដ្ឋានជាតិអូឡាំពិក ភ្នំពេញ

LE COMPLEXE SPORTIF NATIONAL
ពហុកីឡដ្ឋានជាតិ

LE COMPLEXE SPORTIF NATIONAL
ពហុកីឡដ្ឋានជាតិ

អង្គការជំនួយសេដ្ឋកិច្ច
សហប្រជាជាតិ
UNE RÉALISATION
MÉRITANTE DE
SANGKEM
LE PONT
PREAH BAT MONIVONG

- ស្ថានព្រះមុនីវង្សទី ២
- ស្ថាន "សង្គមរាស្ត្រនិយម" ឆ្លងកាត់ទន្លេសាប
- សាកលវិទ្យាល័យ "សង្គមរាស្ត្រនិយម" ភ្នំពេញ
- សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទបច្ចេកទេស
- សាលាភូមិន្ទរដ្ឋបាល
- មហាវិទ្យាល័យនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច
- មហាវិទ្យាល័យគរុកោសល្យ
- ពុទ្ធិកសាកលវិទ្យាល័យព្រះសីហនុរាជ
- មហាវិទ្យាល័យសិល្បៈស្ថាបនា
- មហាវិទ្យាល័យសិល្បៈ និងមុខរបរ
- សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទវិចិត្រសិល្បៈ
- សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទក្សេត្រសាស្ត្រ
- សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកំពង់ចាម
- សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទព្រះវិហារ
- សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទតាកែវកំពត
- រោងកាតយន្តរដ្ឋ
- ស្ថានីយទូរទស្សន៍ខេមរភូមិន្ទ

«ព្រះករុណាព្រះបាទព្រះ នរោត្តម សីហនុ តែងមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ជានិច្ចជាមួយយូណេស្កូដែលធ្វើឲ្យបាននូវ សមិទ្ធផលធំៗដូចជាយុទ្ធនាការដើម្បីរក្សា ការពារប្រាសាទអង្គរវត្ត និងការចុះក្នុងបញ្ជី បេតិកភណ្ឌពិភពលោកនាឆ្នាំ១៩៩២»។

លោក Kishore Rao នាយកមជ្ឈមណ្ឌល បេតិកភណ្ឌពិភពលោកថ្ងៃក្រហម

«ភក្តីភាពរបស់ព្រះអង្គចំពោះប្រទេស ជាតិ និងប្រជារាស្ត្ររបស់ព្រះអង្គ គឺអនុលោមតាមមាត់ដែលពុទ្ធបរិស័ទត្រូវ ប្រណិប័តន៍តាមព្រះធម៌ដ៏ប្រសើរថ្លៃថ្លា របស់ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់។ ព្រះអង្គគឺជាស្រ្តី ដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមដែលដឹកនាំមនុស្សទៅកាន់ សន្តិភាព ភាពសុខសាន្ត និងវិបុលភាព។ ព្រះអង្គស័ក្តិសមនឹងទទួលព្រះបរមងារ កិត្តិយសកំពូល ជាព្រះរាជបិតាព្រះពុទ្ធ សាសនាពិភពលោកដែលពុទ្ធបរិស័ទទូទាំងសកលលោកឧទ្ទិស ថ្វាយព្រះអង្គ»។

មហាព្រះតេជគុណ ចណ្ឌិត Kyuse Enshin Joh ប្រធានកិច្ចប្រជុំកំពូលព្រះពុទ្ធសាសនាពិភពលោក

«ព្រះអង្គបានបង្កើតឲ្យមានសម័យកាល ដ៏សំខាន់ក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់កម្ពុជា តាម រយៈការស្រោចស្រង់ប្រជាជនឲ្យត្រង់ផុតពី ឆ្នាំដ៏ច្របូកច្របល់ទៅកាន់ភាពទាន់សម័យ។ កិច្ចការមនុស្សធម៌ និងសមត្ថភាពជាច្រើន របស់សម្តេចព្រះវររាជបិតានរោត្តម សីហនុ ទទួលបាននូវការកោតសរសើរជាខ្លាំង។ ព្រះអង្គទទួលបាននូវការស្រឡាញ់ និងការ គោរពជានិច្ចពីសំណាក់ប្រជាជនកម្ពុជា»។

លោកស្រី Christine Beerl អនុប្រធានកាកបាទក្រហមអន្តរជាតិ

យោងតាមគេហទំព័រ

norodomsihanouk.info, norodomsihanoni.info,

គេហទំព័រទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និងក្រសួងការបរទេស សារវិលែក
 ព្រះរាជមរណទុក្ខដ៏ច្រើនលើសលប់ត្រូវបានធ្វើមកកាន់ស្ថាប័ន
 គ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ ព្រះមហាក្សត្រ រដ្ឋាភិបាល ក្រសួង និង
 ស្ថាប័នជំនាញនានា។ សស្សរជននៅលើពិភពលោកដែលចូលរួម
 វិលែកព្រះរាជមរណទុក្ខ រួមមាន ព្រះមហាក្សត្រ ប្រមុខរដ្ឋ
 ប្រមុខរដ្ឋាភិបាល ថ្នាក់ដឹកនាំស្ថាប័នជំនាញ
 ថ្នាក់ដឹកនាំអង្គការអន្តរជាតិ រួមទាំងអតីតថ្នាក់ដឹកនាំបរទេសនានា
 ដែលធ្លាប់មានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយសម្តេចខ្មី។

**ខាងក្រោមនេះ គ្រាន់តែឈ្មោះសស្សរជនបរទេស
 មួយចំនួនប៉ុណ្ណោះ៖**

ឯកឧត្តម Vaclav Klaus ប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋចែក,
 ឯកឧត្តម Heinz Fischer ប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋអូទ្រីស,
 ឯកឧត្តម Abdelaziz Bouteflika ប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋ
 ប្រជាធិបតេយ្យ ប្រជាមានិត អាល់ហ្សេរី,

ឯកឧត្តម Pranab Kumar Mukherjee
 ប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌា,

ឯកឧត្តម Vladimir Putin ប្រធានាធិបតីនៃសហព័ន្ធរុស្ស៊ី,

ឯកឧត្តម Rosen Plevneliev ប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋ
 ប៊ុលហ្គារី, លោកជំទាវ Quentin Bryce AC អគ្គទេសាភិបាលអូស្ត្រាលី,

ព្រះអង្គម្ចាស់ និងព្រះអង្គម្ចាស់ក្សត្រី Akishino នៃប្រទេសជប៉ុន,
 ឯកឧត្តម Choymmaly Sayasone ប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋ
 ប្រជាធិបតេយ្យ ប្រជាមានិតឡាវ, ព្រះមហាក្សត្រ Juan Carlos R

នៃរាជាណាចក្រអេស្ប៉ាញ, ឯកឧត្តម U Thein Sein

ប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋសហភាព

មីយ៉ាន់ម៉ា, ព្រះមហាក្សត្រិយានី Elizabeth II

ព្រះមហាក្សត្រិនៃចក្រភពអង់គ្លេស

លោក ជំទាវ Eveline Widmer-Schlumpf

ប្រធានាធិបតីនៃសហព័ន្ធរុស្ស៊ីស, អ្នកអង្គម្ចាស់ Tamim Bin Hamad

Al-Thani រាជទាយាទនៃរដ្ឋកាតា, ព្រះចៅអធិរាជ Akihito

នៃប្រទេសជប៉ុន, ព្រះបាទ Bhumibol Adulyadej

ព្រះមហាក្សត្រនៃរាជាណាចក្រថៃ, ឯកឧត្តម Lee Myunk-Bak

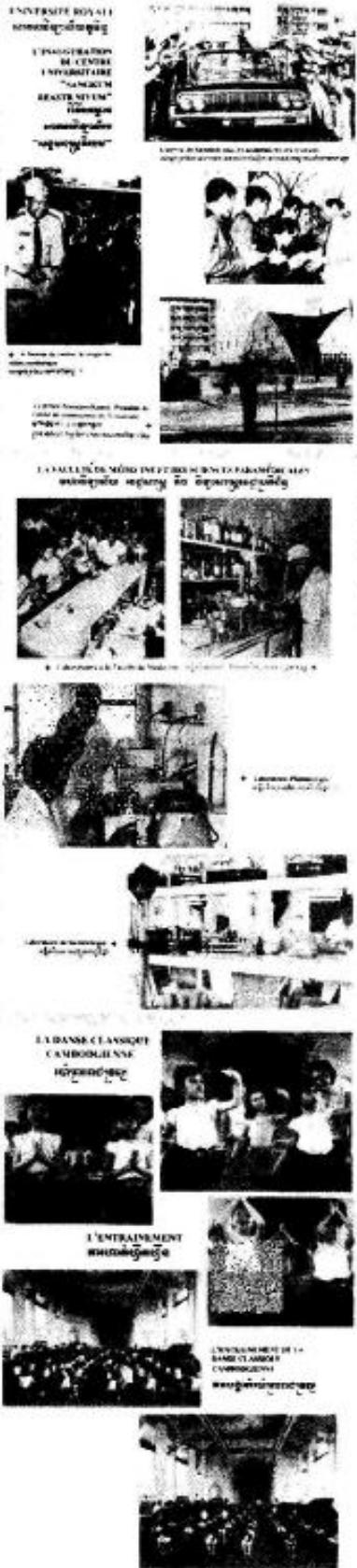
ប្រធានាធិបតីនៃសាធារណរដ្ឋកូរ៉េ, ព្រះចៅ Abdul Halim

នៃប្រទេសម៉ាឡេស៊ី, ឯកឧត្តម Michael Chilufya Sata ប្រធានាធិបតី

នៃសាធារណរដ្ឋហ្សំប៊ី...។

UNIVERSITES - FACULTES

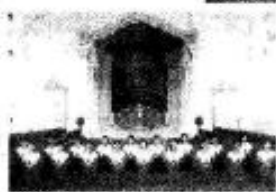
សកលវិទ្យាល័យ - មហាវិទ្យាល័យ

សកម្មភាពចូលគោរព
ព្រះវិញ្ញាណក្ខន្ធ
របស់
ម្នាក់ដឹកនាំបរទេស
និងអង្គការអន្តរជាតិនានា

លោកជំទាវ Yingluck Shinawatra
នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រថៃ

ឯកឧត្តម Lee Hsien Loong
នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃសាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី

ឯកឧត្តម Nguyen Tan Dung
នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃសាធារណរដ្ឋសង្គ្រមនិយមវៀតណាម

ឯកឧត្តម Sai Mauk Kham
អនុប្រធានាធិបតីសាធារណរដ្ឋសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា

ឯកឧត្តម Thongsing Thammavong នាយករដ្ឋមន្ត្រី
នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ

លោក Surin Pitsuwan
អគ្គលេខាធិការសមាគមអាស៊ាន

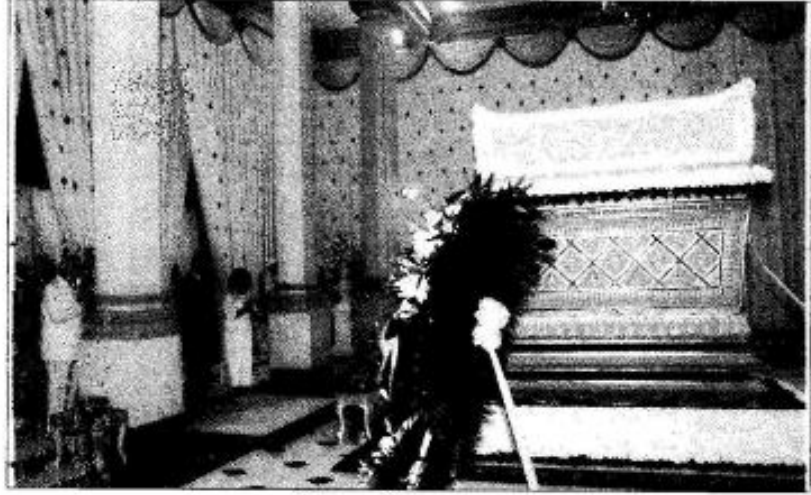
- មន្ទីរពេទ្យមិត្តភាពខ្មែរ-សូវៀត
- រោងចក្រចម្រាញ់ប្រេងកាត
ក្រុងព្រះសីហនុ
- រោងចក្រស្រាបៀរក្រុងព្រះសីហនុ
- រោងចក្រ "ព្រះនរោត្តម"
ដំឡើងត្រាក់ទ័រ និងរថយន្តធំ
ក្រុងព្រះសីហនុ
- រោងចក្រសួរស កំពង់ត្រាំ
ខេត្តកំពង់ស្ពឺ
- រោងចក្រវាយនភណ្ឌ
ខេត្តកំពង់ចាម
- រោងចក្រវាយនភណ្ឌ

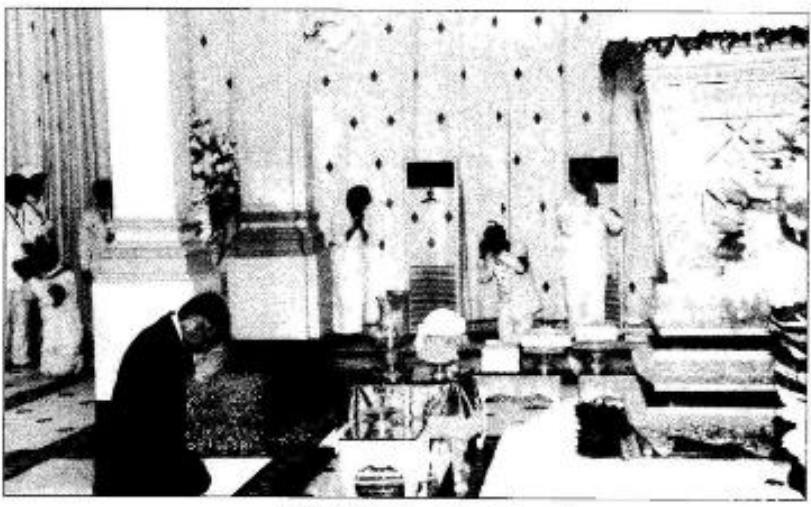
- ខេត្តបាត់ដំបង
- រោងចក្របារក្រៅ ដូនទាវ
- ខេត្តបាត់ដំបង
- រោងចក្រស៊ីម៉ង់ត៍ក្រីទឹង
- ខេត្តកំពត
- រោងចក្រកែវជើងឯក
- រាជធានីភ្នំពេញ
- រោងចក្រក្តារបន្ទះជិតដូ
- ខេត្តកណ្តាល
- រោងចក្រក្រដាសឆ្លូង ខេត្តក្រចេះ
- រោងចក្រដីជុំស្វាតទុកមាស

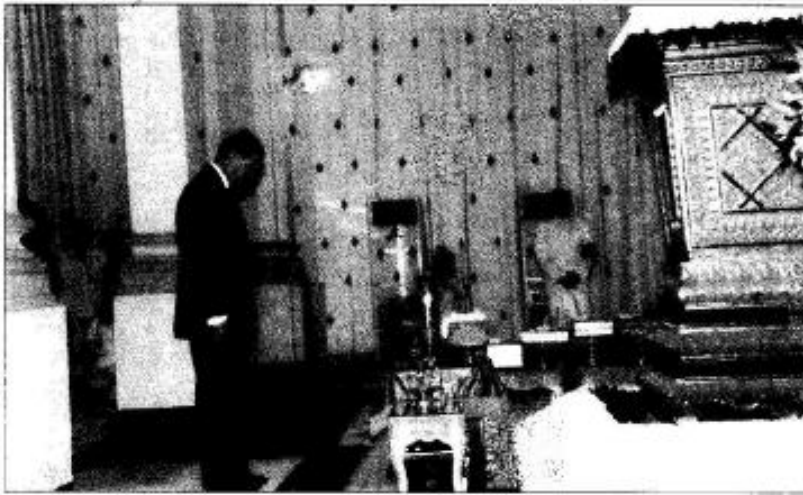
ឯកឧត្តម Yang Hyong-Sop អនុប្រធានគណៈប្រធានសភាប្រជាជន ជាតិខ្ពស់នៃសាធារណរដ្ឋ ប្រជាមានិតប្រជាធិបតេយ្យក្រុង

ស្តេចស៊ុលតង់ Haji Hassanal Bolkiah នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជាណាចក្រ ប្រ៊ុយណេដារូ យេសាឡឹម

ឯកឧត្តម Haruhiko Kuroda ប្រធានធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី

ឯកឧត្តម John Phillip Key
នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃប្រទេសនូវវែលសេឡង់

លោកជំទាវ Julia Gillard
នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃប្រទេសអូស្ត្រាលី

ឯកឧត្តម Manmohan Singh
នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃប្រទេសឥណ្ឌា

ខេត្តកំពត
-ពង្រឹងក្រសួងស្ថានភាពខ្មៅ
ខេត្តកំពត

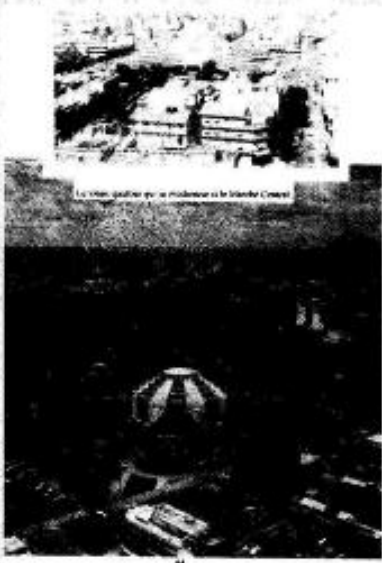
លោកជំទាវ គឹម ហៃ បាន
បាននាំមកជាមួយនឹង វិទ្យាស្ថានប្រាសាទ
UNIVERSITY OF CHANG MAING
Fabrication des produits en plastique et
de matériaux de plâtre en carrelage

ទស្សនៈរបស់ប្រព័ន្ធជ្មត្យជ្ជរាយ
នានាដែលសរសេរជាភាសាខ្មែរ
ទាក់ទងនឹងគុណសម្បត្តិរបស់
សម្តេចព្រះរាជបិតា
ព្រះបាទ ព្រះនរោត្តម សីហនុ

-រោងចក្រត្រីខប្រអប់ ខេត្តកោះកុង
 -រោងចក្រផលិតដំកៅស៊ូធំបំផុត
 ខេត្តកំពង់ចាម
 -រោងចក្រវ៉ារីអេត្រូនិករីម្យ
 ខេត្តកំពង់ស្ពឺ។
 និងសមិទ្ធផលនានាជាច្រើន
 ទៀតនៅតាមបណ្តាស្រុក ខេត្ត ក្រុង
 ដូចជាសាលារៀន មន្ទីរពេទ្យ
 ទំនប់ទឹក ស្រះទឹក ប្រឡាយ ផ្លូវ
 ថ្នល់ ស្ពាន ជាដើម។ល។

ព្រះមហាក្សត្រគឺជា
 ស្មេរមួយព្រះអង្គដែលផ្តល់
 នូវព្រះគំរូដ៏មានតម្លៃឥត
 គណនាសម្រាប់អ្នក
 សារព័ត៌មានកម្ពុជារៀនសូត្រតាម។

កម្រិត
ក្លឹបអ្នកកាសែតកម្ពុជា
 Club of Cambodian Journalists

លោក ប៊ែន សមិទ្ធិ ប្រធានក្លឹបអ្នកកាសែតកម្ពុជា

មេដឹកនាំខ្មែរ និងអ្នកនយោ
 បាយខ្មែរគ្រប់និន្នាការត្រូវយក
 គំរូតាមព្រះមហាក្សត្រក្នុងការ
 ដឹកនាំប្រទេសជាតិដើម្បីឲ្យប្រជា
 ពលរដ្ឋគោរពស្រឡាញ់ និងរំលឹកពីគុណបំណាច់ជារៀងរហូត។

មនសិការខ្មែរ

សម្រាប់ប្រជារាស្ត្រកម្ពុជាគ្រប់
 គណបក្ស និងនិន្នាការនយោបាយ
 តែងតែចាត់ទុកព្រះអង្គជា
 និមិត្តរូបនៃការបង្រួបបង្រួមជាតិ
 ផ្សះផ្សាជាតិ និងជាព្រះបិតា
 ឯករាជ្យជាតិខ្មែរជាប់ជាទីច្នៃ។ បើទោះបីជាព្រះអង្គយាងចូលទិវង្គត
 ក្តី ក៏ព្រះរាជបូជនីយកិច្ចដើម្បីជាតិដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមរបស់ព្រះអង្គ
 ដ៏តដាប់ជានិរន្តរ៍ក្នុងដួងចិត្តកូនចៅខ្មែរគ្រប់រូប។

ភ្នំពេញ
ប៉ុស្តិ៍

ស្នាព្រះហស្តរបស់ព្រះអង្គ
 មានដូចជាការដណ្តើមឯករាជ្យ
 ពីប្រទេសបារាំង និងការ
 ទាមទារយកប្រាសាទ ព្រះវិហារ
 និងខេត្តមួយចំនួនទៀតពីប្រទេស
 ថៃប្រគល់ឲ្យប្រជាជាតិខ្មែររបស់ព្រះអង្គវិញ។ ក្រៅពីស្នាព្រះហស្ត
 ដ៏សំខាន់ៗនេះ ព្រះអង្គបានបំពេញតួនាទីដ៏សំខាន់មួយទៀតក្នុង
 ការផ្សះផ្សាជាតិខ្មែរដែលបានបែកបាក់នោះឡើងវិញ។

ខ្មែរម្ចាស់ស្រុក
 www.kmsdailynews.com

ខ្មែរម្ចាស់ស្រុក

នយោបាយផ្សះផ្សាបង្រួប
បង្រួមជាតិ គឺជាមរតកដែល
គេបានលើកយកមកនិយាយ
ញឹកញាប់ជាងគេ ចាប់តាំងពី

ការសោយទិវង្គតរបស់សម្តេចព្រះនរោត្តម សីហនុ កាលពី
ថ្ងៃទី១៥តុលាមក។ មិនថាអ្នកនយោបាយ សង្គមស៊ីវិល ឬមហាជន
ទូទៅឡើយពួកគេបាននិយាយស្ទើរតែគ្រប់ម៉ាត់ថា គេគួរតែអនុវត្ត
នយោបាយផ្សះផ្សាបង្រួបបង្រួមជាតិ ប្រសិនណាបើគេពិត
ជាគោរពស្រឡាញ់ និងចង់ដើរតាមព្រះរាជតម្រិះសម្តេចឪមែន។
វិទ្យុបារាំងអន្តរជាតិ

ព្រះរាជកិច្ចដ៏ធំធេងទោះមេឃ
រលកំរលាយក៏ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ
មិនអាចបំភ្លេចបាននោះ គឺព្រះ
រាជបូជនីយកិច្ចទាមទារឯករាជ្យ

ជាតិពីអាណាព្យាបាលបារាំង ការទាមទារធ្វើជាម្ចាស់ស្របច្បាប់ពី
កណ្តាប់ដៃសៀមលើប្រាសាទព្រះវិហារ និងតំបន់ជុំវិញ ការទាមទារ
ខេត្តទាំង៤ពីកណ្តាប់ដៃសៀមទទួលបានជោគជ័យគឺខេត្តបាត់ដំបង
សៀមរាប កំពង់ធំ និងស្ទឹងត្រែង និងជាស្ថាបនិករួមជាមួយសម្តេច
តេជោ ហ៊ុន សែន បង្កើតឱ្យខ្មែរគ្រប់គ្រាន់ប្រមូលរដ្ឋ គឺកិច្ចពរពា
សន្តិភាពក្រុងប៉ារីស។ **កោះសន្តិភាព**

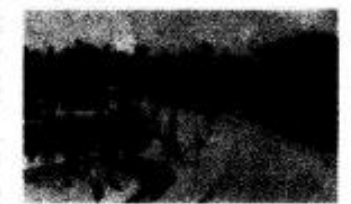

សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ
ភាគច្រើន សម្តេចនរោត្តម
សីហនុ មិនមែនគ្រាន់តែជាតួអង្គ
ក្សត្រមួយអង្គដូចក្សត្រដទៃ

នោះទេ។ នៅក្នុងបេះដូងរបស់ពួកគេ ព្រះអង្គគឺជាអង្គក្សត្រអច្ចរិយ
មួយអង្គ។ អច្ចរិយមានតាំងពីព្រះអង្គនៅមានព្រះវង្សក្មេងខ្ចីម៉្លោះ។
កាលពីសង្គមចាស់តែងតែគិតថា ព្រះអង្គជាមនុស្សមានបុណ្យ
មានបារមី អីចឹងហើយ ទើបពេលព្រះអង្គយាង ទៅខេត្តណា
ឬទីណា ពេលនោះ មេឃនឹងស្រទ ឬមេឃរកកលនឹងភ្លៀង។
មេឃស្រទឬរកកលនឹងភ្លៀង មានន័យថា ព្រះអង្គជា
មនុស្សត្រជាក់ត្រជុំ។ **គេហទំព័រថ្មី**

SOUVENIRS SRM. (suite).

Je me permets, dans le présent "ALBUM", de donner, avec des
images "discrettes" à l'appui, une vue CAMBODGE au temps de
SANKHUM BEASTH HUYIM (mort 1596), mais qui fut et "est
vraiment" au plus remarquable ce royaume de spirit, d'élégance, d'adieu
et... organisation d'une jeunesse sage, sage, adhérents, savants
parfois.

**ព្រះរាជសកម្មភាព
សម្តេចឪពៅក្នុង
វិស័យកាពយន្ត**

ក្រៅពីកិច្ចការនយោបាយ និងសង្គមកិច្ច ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ក៏ត្រូវបានកូនចៅរបស់ព្រះអង្គចាត់ទុកជាព្រះមគ្គុទ្ទេសក៍ផ្នែកសិល្បៈដ៏ធ្វើមធ្យម ពោលគឺព្រះរាជសកម្មភាពរបស់ព្រះអង្គក្នុងវិស័យមួយនេះ មានតាំងពីសម័យសង្គមរាស្ត្រនិយមរហូតដល់សម័យបច្ចុប្បន្ន ។

យោងតាមឯកសារនានា ជាពិសេសគេហទំព័រផ្ទាល់របស់ព្រះអង្គ (www.norodomsihanouk.info) ខ្សែកាពយន្ត ទាំងខ្នាតខ្លី ខ្នាតវែង និងកាពយន្តឯកសារដែលជាព្រះរាជនិពន្ធ និងដឹកនាំដោយព្រះអង្គផ្ទាល់ មានចំនួនជាង៨០រឿង ។ រឿងមួយចំនួនត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិ តាមរយៈការចូលរួមក្នុងមហោស្រពកាពយន្តនានា ។

ការបញ្ចប់យុគសម័យព្រះនរោត្តម សីហនុ ។ អតីតព្រះមហាក្សត្រ ព្រះបាទនរោត្តម សីហនុ ទ្រង់បានទាមទារឯករាជ្យពីប្រទេសបារាំង បានដោយជោគជ័យនៅឆ្នាំ១៩៥៣ និងបានតស៊ូដឹកនាំបញ្ចប់សង្គ្រាមត្រជាក់នៅឆ្នាំ១៩៧០ នៅប្រទេសកម្ពុជា ហើយរយៈពេល១០ឆ្នាំក្រោយមក ប្រជាជនកម្ពុជាទាំងអស់បានស្គាល់អំពីសុខសន្តិភាពនៅក្នុងប្រទេសទាំងមូល ។

ឌី ទេមបូឌា ដេលី

សង្គមរាស្ត្រនិយម ត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាយុគសម័យមាសរបស់កម្ពុជា ក្រោយពេលប្រទេសមួយនេះរួចផុតពីនិមអាណានិគមនិយមបារាំង និងការដួលរលំសម័យអង្គរ ។ ក្រោមព្រះរាជដឹកនាំប្រកបដោយប្រាជ្ញាញាណរបស់អតីតព្រះមហាក្សត្រខ្មែរ ព្រះករុណា សម្តេចព្រះបាទ ព្រះនរោត្តម សីហនុ ព្រះអង្គបានយកព្រះរាជហឫទ័យទុកដាក់លើការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធស្ទើរគ្រប់វិស័យ ដែលបម្រើឲ្យសង្គមនិងប្រទេសជាតិទាំងមូល ។ **គេហទំព័រសប្បាយ**

ព្រះវិភាគរបស់សម្តេចឪសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ក៏បានដឹកនាំប្រទេសកម្ពុជាស្គាល់ភាពរកចម្រើនខាងឧស្សាហកម្ម ក្នុងសម័យសង្គមរាស្ត្រនិយម (ចន្លោះពីឆ្នាំ១៩៥៣ ដល់ឆ្នាំ១៩៧០) ព្រមទាំងព្រះអង្គ ចូលរួមនឹងសម្តេច ហ៊ុន សែន ដើម្បីស្វែងរកសន្តិភាពដល់ប្រទេសកម្ពុជា ដែលនាំដល់ការចុះកិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិភាព ទីក្រុងប៉ារីស នៅថ្ងៃ២៣ តុលា ឆ្នាំ១៩៩១ និងការបោះឆ្នោតជាតិ ក្នុងសម័យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ១៩៩៣ ។

រស្មីកម្ពុជា

សមិទ្ធផលសម័យ សង្គម
រាស្ត្រនិយម ក្រោមស្នាព្រះហស្ត
ដឹកនាំរបស់សម្តេចឪ ព្រះបាទ
នរោត្តម សីហនុ ពុំមានពេល

ណាដែលប្រជារាស្ត្រកម្ពុជា អាចបំភ្លេចបានឡើយ ។ រាជរដ្ឋាភិបាល
កម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន ដែលមានសម្តេច អគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន
សែន ជា នាយករដ្ឋមន្ត្រី បានយកគំរូ តាមការដឹកនាំរបស់សម្តេចឪ
ធ្វើឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បច្ចុប្បន្នមានការរីកចម្រើនលឿន
គ្រប់វិស័យ ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជារាស្ត្រ កាន់តែល្អប្រសើរជា
លំដាប់ទាំង នៅក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ និងគ្រប់ខេត្ត-ក្រុងទូទាំង
ប្រទេស។ **គេហទំព័រដើមអង្គុល**

ព្រះបាទ នរោត្តម សីហនុ ជា
ព្រះមហាក្សត្រដែលបានដឹកនាំ
គ្រប់គ្រងប្រទេសកម្ពុជាឱ្យបាន
ទទួលឯករាជ្យពេញលេញ

ពីប្រទេសបារាំង ក្នុងឆ្នាំ១៩៥៣ និងបានធ្វើឱ្យប្រទេសកម្ពុជាមាន
ឈ្មោះល្បីល្បាញលើពិភពលោក ថាជាប្រទេសមានការរីកចម្រើន
លឿនគ្រប់វិស័យ ប្រជាពលរដ្ឋមានជីវភាពធូរធាររហូតដល់ប្រជាពល
រដ្ឋបានហៅព្រះអង្គថាជាសម្តេចឪ ទៀតផង។ **វិទ្យុអាស៊ីសេរី**

ក្រៅពីឆាកជីវិតដែលបែង
ចែករវាងនយោបាយ និងការ
គ្រងរាជ្យ អតីតព្រះមហាក្សត្រ
បានសាងស្នាព្រះហស្តដែលនឹង

ស្ថិតនៅជាអមតៈក្នុងប្រជាជាតិខ្មែរគឺការដណ្តើមឯករាជ្យពីអាណា
និគមនិយមបារាំងនៅថ្ងៃទី៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៥៣។ បារាំងត្រួតត្រា
កម្ពុជាអស់រយៈពេល៩០ឆ្នាំ។ **វិទ្យុសំឡេងសហរដ្ឋអាមេរិក**

ការតស៊ូរបស់ព្រះអង្គបានធ្វើ
ឱ្យប្រទេសឃៃត្រង់ជាដឹកនាំ និង
ប្រាសាទព្រះវិហារច្រកឱ្យខ្មែរវិញ
នៅឆ្នាំ១៩៦២ ក៏ជាព្រះអង្គក៏
ជាតួអង្គសំខាន់សម្រាប់ការផ្សះ

ផ្សារជាតិ ដែលឈានទៅរកការចុះកិច្ចព្រមព្រៀងឱ្យក្រុងភ្នំពេញនៅ
ឆ្នាំ ១៩៩១ រួមទាំងការបោះឆ្នោតជាតិនៅឆ្នាំ១៩៩៣ផងដែរ។
ទូរទស្សន៍ហង្សមាស

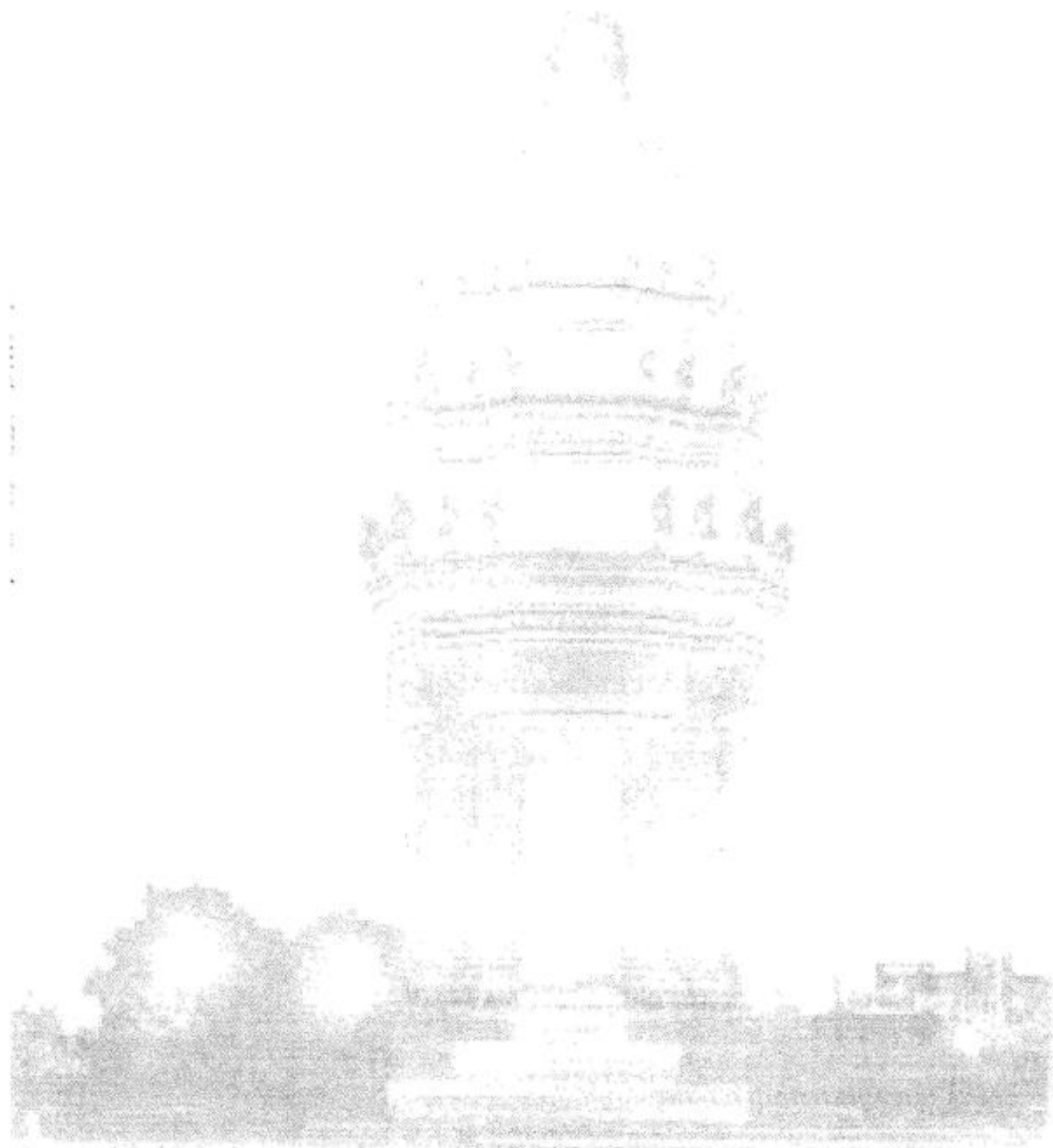
កាលពីឆ្នាំ២០០៧ ក្រុមអ្នករៀបចំ
ទិវាកាយន្តឯករាជ្យអន្តរជាតិនៅទីក្រុង
ប្រិចសៃល បានផ្តល់ពានរង្វាន់ដល់
ព្រះអង្គ «Lifetime Achievement
Award» ។

ព្រះវររាជបិតាធ្លាប់បានលើកឡើង
ថាស្នាព្រះហស្តកាយន្តរបស់ព្រះអង្គគឺ
បង្ហាញពីកិត្តិស្រឡាញ់ដ៏ជ្រាលជ្រៅរបស់
ព្រះអង្គចំពោះប្រទេសជាតិ និង
ប្រជារាស្ត្រ។ កាយន្តកាតច្រើន
និយាយប្រវត្តិ អតីតកាល ឬបច្ចុប្បន្ន
ទំនៀមទម្លាប់ ប្រពៃណី សីលធម៌
វិធីជីវិត ភាពសប្បាយ និងទុក្ខសោក
របស់ប្រជាជនកម្ពុជា។

សម្តេចព្រះវររាជបិតាបានបញ្ជាក់
ផងដែរ ក្នុងព្រះនាមជាព្រះប្រមុខរដ្ឋ
ប្រមុខរដ្ឋាភិបាល ឬក៏ព្រះមហាក្សត្រ
ព្រះអង្គមិនដែលប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយ
ឡើយ។ ថវិកាសម្រាប់ការផលិតខ្សែ
កាយន្តរបស់ព្រះអង្គគឺចន្លោះពី ២ម៉ឺន
ទៅ៧ម៉ឺនដុល្លារអាមេរិក តាមរយៈ
ការឧបត្ថម្ភរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ពីព្រោះ
កាយន្តរបស់ព្រះអង្គមិនមែនសំដៅ
លើការធ្វើពាណិជ្ជកម្មនោះឡើយ។

ខាងក្រោមនេះគឺជាចំណងជើង
នៃកាយន្តមួយចំនួនរបស់ព្រះអង្គ
អរិយរឿងមួយចំនួនត្រូវបានសម្តែង
ដោយព្រះអង្គផ្ទាល់ផងដែរ។

- អប្សក (១៩៦៦)
- ព្រៃប្រសិទ្ធិ (១៩៦៦)
- ប្រជាកុមារ (១៩៦៧)
- សន្តិប្រកាស (១៩៦៨)
- រស់ដោយសប្បាយ (១៩៦៨)

ទស្សនៈរបស់បណ្ឌិតសារព័ត៌មានអន្តរជាតិនានា
បន្ទាប់ពីការយាងចូលទិវង្គត
របស់សម្តេចព្រះវររាជបិតា
ព្រះបាទសម្តេច ព្រះនរោត្តម សីហនុ

- កុលាបបូកតោ (១៩៦៩)
- វាសនាអកុសល (១៩៦៩)
- MY VILLAGE OF DUSK (១៩៩២)
- UN CRESUS SAUVETEUR DE FEMMES PAUVERS (១៩៩៣)

សម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ជាព្រះមហាក្សត្រប្រកបដោយ ឥទ្ធិពល និងសមត្ថភាពដ៏អស្ចារ្យ ក្នុងការបត់បែនតាមនយោបាយ។

ក្រោមក្រសែចក្តរបស់មនុស្សទូទៅ ព្រះអង្គជាក្សត្រដែលបានធ្វើឲ្យ ពិភពលោកស្គាល់នូវព្រះរាជាណាចក្រដ៏តូចរបស់ព្រះអង្គដែល ព្រះអង្គបានដឹកនាំអស់រយៈពេល ៦០ ឆ្នាំក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រមួយ ដែលពោរពេញទៅដោយការផ្លាស់ប្តូរ។ **Courier International**

« Charismatique, [Norodom Sihanouk] était doué d'une remarquable capacité d'adaptation politique et, aux yeux du monde, finit par incarner le minuscule royaume qu'il domina de sa présence pendant soixante ans d'une histoire mouvementée» **Courier International**

ប្រសូត្រនៅថ្ងៃទី៣១ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩២២ សម្តេច សីហនុ បានក្លាយជាបុគ្គលដែល ទទួលបាននូវការគោរពស្រឡាញ់ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងព្រះនាមជាព្រះបិតាឯករាជ្យជាតិ បូណេភាព ទឹកដី និងឯកភាពជាតិខ្មែរ។ នាព្រះជន្ម១៩ព្រះវស្សា សម្តេច សីហនុ ត្រូវបានអាណានិគមនិយមបារាំងលើកឲ្យឡើងសោយរាជ្យ ជាព្រះមហាក្សត្រកម្ពុជា ដោយពួកគេគិតថាស្តេចវ័យក្មេងអង្គនេះ ជាបុគ្គលដែលងាយស្រួលបង្វែរ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ សម្តេច សីហនុ បានធ្វើឲ្យការរំពឹងទុកនេះ ខុសស្រឡះ និងបានជួយ ប្រទេសជាតិឲ្យបញ្ចប់របបអាណានិគមនិយមបារាំងក្នុងឆ្នាំ១៩៥៣។

ពីរឆ្នាំក្រោយមក ព្រះអង្គបានដាក់រាជ្យ និងបានផ្ទេរអំណាច ថ្វាយព្រះបិតា ព្រះបាទ ព្រះនរោត្តម សុរាម្រិត។ បន្ទាប់មក អតីតព្រះមហាក្សត្រអង្គនេះ បានបង្កើតរបបសង្គមរាស្ត្រនិយម ហើយក្នុងរយៈពេលត្រឹមតែប៉ុន្មានខែប៉ុណ្ណោះ ព្រះអង្គបានក្លាយជា នាយករដ្ឋមន្ត្រីរបស់កម្ពុជា។ **The China Daily**

Born on Oct 31, 1922, Sihanouk became revered in Cambodia as the Father of Independence, Territorial Integrity and Khmer Unification. At the age of 19, Sihanouk was installed as king by Cambodia's French colonial rulers, amid hopes that the mildmannered young man would be easily manipulated. However, Sihanouk proved less malleable than expected and helped to end French rule in 1953. Two years later, he abdicated and transferred power to his father, Norodom Suramarit. The former king then established the Sangkum Reasniyum regime, becoming Cambodia's prime minister just a few months later.

The China Daily

The New York Times

ក្នុងចំណោមអ្នកដែលបាន
រំលឹកព្រះវិញ្ញាណក្ខន្ធនៅក្នុងពេញ
សម្តេច សីហនុ ត្រូវបានចងចាំថា
ជាអ្នកដែលគិតគូរខ្ពស់ដល់

ប្រជារាស្ត្រទីទ័លក្រ និងគ្មានអំណាច។ អ្នកស្រី សោម ស្រីពៅ វ័យ
៤៩ឆ្នាំដែលបានធ្វើដំណើរទៅកាន់ព្រះបរមរាជវាំងជាមួយកូនបីនាក់
ដើម្បីប្រារព្ធពិធីកាន់ព្រះរាជមរណទុក្ខបាននិយាយថា «សម្តេចខ្ញុំ
បានគ្រប់បែបយ៉ាងសម្រាប់ប្រជារាស្ត្រ។ ព្រះអង្គបានបូជាព្រះកាយ
របស់ព្រះអង្គដើម្បីប្រជារាស្ត្រ»។ *The New York Times*

Among mourners in Phnom Penh, King Sihanouk was remem-
bered mostly as someone concerned with the plight of the poor and
powerless. "The king did everything for the people," said Som Srey
Pao, 49, who traveled to the Royal Palace with her three children. "He
sacrificed himself for the people." *The New York Times*

la Croix

ពេញមួយព្រះជន្មរបស់
ព្រះអង្គ ព្រះអង្គតែងតែធ្វើឲ្យគេ
ស្មានមិនត្រូវជានិច្ច។ នៅឆ្នាំ
១៩៤១ ឧត្តមនាវី Decoux បាន
សម្រេចជ្រើសរើស ព្រះអង្គម្ចាស់
ដ៏វ័យក្មេងអង្គនេះ ដែលចូលចិត្តធ្វើអ្វី តាមទំនើងចិត្ត ឲ្យឡើងត្រង់រាជ
សម្បត្តិជាជាងការលើកព្រះអង្គម្ចាស់ មុនរើត ដែលជាព្រះបិតុលា
របស់ព្រះអង្គ ដោយលោកយល់ថា ខ្លួនអាចងាយគ្រប់គ្រងព្រះអង្គ
ម្ចាស់ដ៏តូចនេះ ដែល សព្វព្រះទ័យនឹងឧបករណ៍តន្ត្រី Jazz
និងស្រីស្អាត។ ស្រាប់តែបួនឆ្នាំក្រោយមក ព្រះអង្គម្ចាស់ អង្គនេះ
ប្រកាសទាមទារឯករាជ្យជូនកម្ពុជា ហើយព្រះអង្គបានទទួលនៅ
ឆ្នាំ១៩៥៣។ សម្តេចសីហនុគឺជាមនុស្សដែលចូលចិត្តបោះជំហាន
ទៅមុខដោយកាច់ក្នុង បត់បែនយ៉ាងខ្លាំង ប៉ុន្តែឆ្ពោះទៅកាន់គោល
ដៅមួយជាក់លាក់ដដែល។

La Croix

Toute sa vie, l'homme a surpris, agacé, déjoué les prévisions.
Quand en 1941, l'amiral Decoux place ce jeune prince fantaisiste sur le
trône de préférence à son oncle, le sévère prince Monireth, il pense
pouvoir contrôler facilement cet adolescent amateur de jazz et de belles
femmes. Quatre ans après, le jeune roi proclame l'indépendance du
Cambodge. Il l'obtiendra en 1953. Sihanouk fait songer à ces organ-
ismes vivants qui avancent à coups de furieux zigzags, mais dont la
trajectoire générale reste parfaitement rectiligne. *La Croix*

PHOTOS DES PRINCIPAUX INTERPRETES
DU FILM "ADEL, MON AMOUR"

លោក Hu Jintao បានសម្តែង
នូវការចូលរួមរំលែកព្រះរាជ
មរណទុក្ខចំពោះសម្តេចម៉ែ
នរោត្តម មុនីរាថ សីហនុ

ព្រះមហាក្សត្រ នរោត្តម សីហមុនី និងលោកនាយករដ្ឋមន្ត្រីហ៊ុន
សែន។ លោកបានប្រសាសន៍ថា សម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ គឺជា
អ្នកដឹកនាំកម្ពុជាដ៏ឆ្នើមមួយព្រះអង្គ និងជាមហាមិត្តរបស់
ប្រទេសចិន។ លោកបានបន្តថា ព្រះអង្គបានពង្រឹងទំនាក់ទំនងចិន-
កម្ពុជាក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ ហើយព្រះរាជសកម្មភាពរបស់ព្រះអង្គនឹង
ស្ថិតក្នុងការចងចាំរបស់ប្រជាជនចិន។ **CCTV**

"Hu Jintao a présenté ses condoléances à la reine-mère Norodom Monineath Sihanouk, au roi Norodom Sihamoni et au Premier ministre Hun Sen. Hu Jintao s'est dit attristé par le décès de Norodom Sihanouk qu'il a qualifié de dirigeant cambodgien brillant et grand ami de la Chine. Il a ajouté que le défunt avait apporté des contributions historiques au développement des relations sino-cambodgiennes et que ses actions demeureraient dans la mémoire du peuple chinois. » **CCTV**

ជាតិស្សរជននយោបាយដ៏ឆ្នើម
មួយអង្គក្នុងសតវត្សរ៍ទី២០
សម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ
បានសោយទិវង្គត នៅទីក្រុង

ប៉េកាំង នៅប៉ុន្មានថ្ងៃមុនឈានចូលដល់ការចម្រើនព្រះជន្មគម្រប់
៩០ព្រះវស្សារបស់ព្រះអង្គ។ ព្រះអង្គបានលេចធ្លោយ៉ាងខ្លាំងក្នុង
ឆាកអន្តរជាតិ នាសន្និសីទក្រុង Bandoung ដែលបានបង្កើតចលនា
មិនចូលបក្សសម្ព័ន្ធក្នុងឆ្នាំ១៩៥៥ ជាមួយនឹងវត្តមានរបស់លោក
Nasser លោក Tito លោក Nehru និងលោក Zhou Enlai ជាដើម។
ជាតួអង្គសំខាន់ មួយអង្គក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រស្ថាប័នក្រោយសម័យ
អាណានិគម ព្រះអង្គតែងតែមានព្រះរាជវត្តមានទាំងក្នុងបណ្តាញ
សារព័ត៌មាន ទាំងក្នុងសមរក្សមិ មិនថាផ្នែកប្រដាប់អាវុធ
ឬការទូតនោះទេ។ **La Libre Belgique**

« Avec la mort de Norodom Sihanouk, lundi, à Pékin, c'est une
des dernières grandes figures politiques du XXe siècle qui a disparu,
quelques jours avant son 90e anniversaire. Sihanouk fit sa grande
entrée sur la scène internationale lors de la conférence de Bandoung,
qui fonda le mouvement des Non-Alignés en 1955, aux côtés des
Nasser, Tito, Nehru et autres Zhou Enlai. Personnage clé de l'histoire
de l'Indochine post-coloniale, il fut tout aussi présent sur le terrain
médiatique que sur les champs de bataille, qu'ils fussent militaires ou
diplomatiques. **La Libre Belgique**

www.news.cn

www.xinhuanet.com

សម្តេច ហ៊ុន សែន បាន
អរគុណដល់ប្រទេសចិនដែល
បានរៀបចំយ៉ាងល្អសម្រាប់
ព្រះបាទ សីហនុ។ សម្តេចបាន

និយាយថា «ការយកចិត្តទុកដាក់របស់ចិនលើសម្តេចខ្លីនា
រយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំកន្លងមក បានពង្រឹងចំណងមិត្តភាពកម្ពុជា-
ចិន នៅក្នុងរយៈពេលរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា។ លោក Dai Bingguo
ទីប្រឹក្សារដ្ឋចិន បានសម្តែងនូវការរំលែកទុក្ខ និងការសោកស្តាយ
ចំពោះការសោយទិវង្គតរបស់សម្តេចខ្លី សីហនុ ដោយលោកបាន
ចាត់ទុកព្រះអង្គជា «មហាមិត្តរបស់ប្រជាជនចិន»។ លោកបាន
និយាយថា ប្រជាជនចិននឹងឈរនៅកៀកជាដរាបជាមួយប្រជាជន
កម្ពុជា ហើយលោកជឿជាក់ថាប្រជាជនកម្ពុជាអាចកសាងប្រទេស
ជាតិកាន់តែរីកចម្រើន បន្តពីសម្តេចខ្លី សីហនុ»។ **Xinhua**

Hun Sen thanked China's meticulous arrangements for Sihanouk.
"China's care for King-Father Sihanouk during the past years has
erected a monument of Cambodia-China friendship in the hearts of the
Cambodian people," he said. Chinese State Councillor Dai Bingguo
expressed condolences and sympathy over the death of King-Father
Sihanouk, commending the late king as "a great friend of the Chinese
people." He said the Chinese people will firmly stand side by side with
the Cambodian people and believes that the Cambodian people can
build up a better country by inheriting King-Father Sihanouk's will.

Xinhua

Deutsche Welle

លោក Julio Jeldres អ្នក
សរសេរព្រះរាជវិប្បវត្តិផ្លូវការ
របស់សម្តេច សីហនុ បាន
និយាយប្រាប់ Deutsche Welle

តាមអ៊ីមែលថា អតីតព្រះមហាក្សត្រគឺជា «ពួកដឹកនាំដ៏វៃឆ្ងាត និង
មានចក្ខុវិស័យខ្ពស់» ដោយព្រះអង្គបានបង្កើតទំនាក់ទំនងជាមួយ
ប្រជាពលរដ្ឋនៅតាមជនបទ។ លោកបាននិយាយថា ការសោយ
ទិវង្គតរបស់ព្រះអង្គ គឺជា «ការបញ្ចប់នៃយុគសម័យមួយ»។

Deutsche Welle

"Julio Jeldres, Sihanouk's official biographer, told Deutsche Welle
via email that the former king was "an extremely clever and visionary
leader" who had established a rapport with Cambodia's rural popula-
tion. He said his death marked "the end of an era." **Deutsche Welle**

LA FILMOGRAPHIE DE NORODOM Sihanouk
DU CAMBODGE
LA FORET ENCHANTEE (1966)
(suite 2)

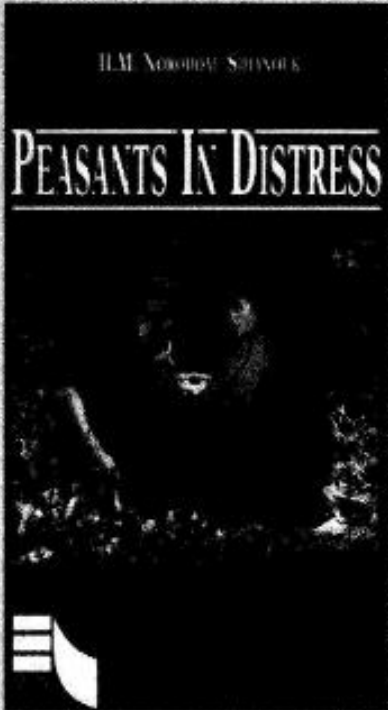
La Filmographie de Norodom Sihanouk
(suite 3)

H.M. NORODOM Sihanouk

AN AMBITION
REDUCED TO ASHES

ក្នុងរយៈពេលជាង៥០ឆ្នាំ
ព្រះអង្គដែលមានចរិតលក្ខណៈ
ចម្លែក សំឡេងខ្លាំង និងជាក្សត្រ
សព្វព្រះរាជហឫទ័យនឹងស្រា

សំប៉ាញ ម្ហូបថ្លើមក្លាន វិស័យភាពយន្ត តែងកំណាព្យ និងបទភ្លេង
តែងតែប្រឡូកក្នុងឆាកការទូតអន្តរជាតិ បើទោះបីជាឥទ្ធិពល
របស់ព្រះអង្គ ជូនខ្លាំងក្លា ជូនថមថយក៏ដោយ។ ជាក្សត្រដែល
និយមភាសាបារាំង ព្រះអង្គមានព្រះរាជមោទនភាព ដែលជាអ្នក
ស្និទ្ធស្នាលនឹងឥស្សរជនល្បីៗទាំងឡាយនៅសម័យក្រោយសង្គ្រាម
ដូចជាលោក Tito លោក Mao និងលោក De Gaulle។ ព្រះអង្គកោត
សរសើរយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះពួកលោកៗ សម្តេចព្រះ នរោត្តម
សីហនុ ធ្លាប់បានហែលឆ្នងនូវការប្រើប្រាស់ពិសំណាក់អាណា
ព្យាបាល បារាំង ហែលឆ្នងនូវភាពអាម៉ាស់ក្នុងអំពើរដ្ឋប្រហារ
ហែលឆ្នងនូវការចាប់បង្ខំទាំង គ្រោមរបបខ្មែរក្រហម និងការ
និរទេសព្រះកាយ។ ព្រះអង្គត្រូវបានប្រជាពលរដ្ឋថ្វាយ
ព្រះគោរមងារជា ជាអង្គី សម្តេចខ្ចី និងត្រូវបានគោរពដូចជាអាទិទេព។

TV5 Monde

Pendant plus de 50 ans, le petit homme au caractère souvent
déconcertant et à la voix haut perchée, grand amateur de champagne
et de foie gras, cinéaste, poète et compositeur s'est déployé inlassable-
ment sur la scène diplomatique internationale en dépit d'une carrière à
éclipses. Fier d'avoir côtoyé tous les grands de l'après-guerre, Tito, Mao
et de Gaulle, qu'en francophone passionné, il admirait profondément,
Sihanouk a survécu aux manipulations de ses protecteurs français, à
l'humiliation d'un coup d'Etat, à la captivité sous les Khmers rouges et à
l'exil. Pour le petit peuple cambodgien qui le vénérât comme un demi-
dieu, il était Samdech Euv, Monseigneur Papa. TV5 Monde

សម្តេច សីហនុ
នៅតែមានអ្នកការពារជាច្រើន
ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងអ្នកប្រវត្តិ
សាស្ត្រកម្ពុជាមួយចំនួនដែល
បាន និយាយថា អ្វីដែលព្រះអង្គចង់បានគឺការធ្វើឲ្យបានល្អប្រសើរ
បំផុតសម្រាប់ប្រទេសរបស់ព្រះអង្គ ដែលក្នុងនោះរួមមានសន្តិភាព
ឯករាជ្យ និងការទទួលស្គាល់នៅលើឆាកអន្តរជាតិ។ AP

Sihanouk still has many defenders, including some Cambodian
historians who argue he wanted what he thought was best for his
country, including peace, independence and recognition on the world
stage. AP

Europe 1

កែវភ្នែកសម្លឹងទៅទិញយ
ហាក់បង្កប់នូវភាពទុក្ខព្រួយ
បុរសវ័យក្មេងម្នាក់ចាកចេញទៅ
ដោយយំតាមមួយនឹងឈើច្រត់

រួចចោលស្នាមញញឹមទៅកាន់ការងារ នេះគឺជាបុរសភាពនៅក្នុង
ឆ្នាំ១៩៧០ ហើយតួអង្គតិចតួចមិនអ្នកណាក្រៅពីសម្តេចព្រះ
នរោត្តម សីហនុ ដែលជាអតីតព្រះមហាក្សត្រកម្ពុជា ហើយដែល
បានសោយទិវង្គតក្នុងព្រះជន្មាយុ ៨៩ ព្រះវស្សានៅទីក្រុងប៉េកាំង។
ខ្សែភាពយន្តដែលមានចំណងជើងថា «សន្និប្បកាស» ដែលត្រូវ
បានរក្សាទុកដោយវិទ្យាស្ថាន INA បានបង្ហាញនូវតួអង្គមួយដែល
មិនសូវល្បីល្បាញ ប៉ុន្តែការពិត គឺជាបុគ្គលដ៏ធ្មេញប្រវត្តិសាស្ត្រ
នៃសតវត្សរ៍ទី២០។ ព្រះអង្គបានដាក់រាជ្យចំនួនពីរដង ខណៈដែល
ការសោយរាជ្យរបស់ព្រះអង្គមានរយៈពេលសរុបជាង ៦០ ឆ្នាំ ហើយ
ព្រះអង្គក៏ជាអ្នកស្នេហាវិស័យសិល្បៈដ៏ធំធេងផងដែរ។ **Europe 1**

Le regard dans le vague, l'air contrit, un jeune homme s'éloigne
lentement, appuyé sur une canne, avant de lancer un grand sourire à la
caméra. Sur ces images datant de 1970, l'acteur n'est autre que Noro-
dom Sihanouk, ex-roi du Cambodge, décédé lundi à l'âge de 89 ans, à
Pékin. Des rushes du film Le Crépuscule, conservés par l'INA, montrent
une facette mal connue de ce grand personnage de l'histoire du XXe
siècle, monarque qui abdiqua deux fois, dont le règne a duré au total
plus de 60 ans et qui était aussi un grand amoureux des arts. **Europe 1**

THE INDEPENDENT

ការយាងត្រឡប់មកកាន់
អំណាចវិញនាអំឡុងទសវត្សរ៍
ឆ្នាំ១៩៩០ សម្តេច សីហនុ
បានបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថា

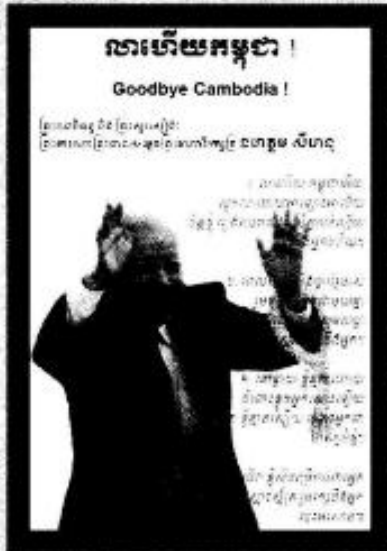
ទោះបីជាខ្មែរបានជួបនូវក្តីរន្ធត់ និងទុក្ខសោកអស់រយៈពេលពីរ
ទសវត្សរ៍ចុងក្រោយក៏ដោយ ក៏ពួកគេនៅតែអាចមើលទៅអតីតកាល
ជាមួយនឹងមោទនភាពខ្ពស់ចំពោះបុព្វបុរសអង្គរ។ (...)
ក្នុងចំណោមអ្នកនយោបាយ និងមេបញ្ជាការនៃប្រជាជាតិជាច្រើន
ដែលបានឆ្លងកាត់សង្គ្រាមឥណ្ឌូចិននាអំឡុងទសវត្សរ៍ចុងក្រោយ
មានតែសម្តេច នរោត្តម សីហនុ មួយអង្គតែប៉ុណ្ណោះដែលទទួល
បាននូវជោគជ័យដ៏គួរឲ្យកត់សម្គាល់មួយចំនួន។ **The Independent**

On his return to power in the 1990s, Sihanouk reminded the
Khmer that whatever the horror and suffering of the last two decades
they still could look back with pride to medieval Angkor. (...) Of all the
politicians and generals from many nations who strutted through
Indo-China during the last five decades, only Prince Norodom Siha-
nouk came away with a certain glory. **The Independent**

- UN PEASANT MAN AND
WOMAN IN DISTRESS (១៩៩៤)
- FATALITE (១៩៩៤)
- REVOIR ANGKOR ET
MOURIR (១៩៩៤)
- ទុក្ខក៏យកម និងនិត (១៩៩៤)
- AN AMBITION REDUCED
TO ASHES (១៩៩៥)
- BUDDHA DHAMMA SANG-
HA THE ONLY HEAVEN
(១៩៩៥)
- HEIR OF A DEFEATED
SECESSIONIST (១៩៩៥)
- THE LAST DAY OF COLO-
NEL SAVATH (១៩៩៦)
- AN APOSTLE OF NON
VIOLENCE (១៩៩៧)
- LE CID KHMER (មករា
២០០៥) និងខ្សែភាពយន្តជាច្រើន
ទៀត។

បទគ្រឿង និងបទក្លែង
 ច្រៀងដែលជា
 ព្រះរាជនិពន្ធរបស់
 សម្តេចទ័

បទចម្រៀង និងបទក្លែងដែលជា
 ព្រះរាជនិពន្ធរបស់សម្តេចទ័កាតច្រើន
 បង្ហាញពីអារម្មណ៍ដ៏ជ្រាលជ្រៅ
 ចំពោះសេចក្តីស្នេហា ការនឹករឭក
 ចំពោះទឹកនៃដី និងទេសភាពនានាទាំង
 នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង
 ទឹកនៃដីនានាដែលព្រះអង្គធ្លាប់
 គង់នៅ។

ខាងក្រោមនេះគ្រាន់តែជា
 ចំណងជើងនៃបទចម្រៀងដែល
 ក្រុមការងារយើងដកស្រង់ចេញពី
 គេហទំព័រ norodomsihanouk.info
 តែប៉ុណ្ណោះ ហើយបទចម្រៀងកាតច្រើន

ប្រសូតនៅឆ្នាំ១៩២២ នៅ
 រាជធានីភ្នំពេញ សម្តេចព្រះ
 នរោត្តម សីហនុ ទើបនឹងមាន
 ព្រះជន្ម១៩ព្រះវស្សាប៉ុណ្ណោះ
 នៅពេលដែលបារាំងលើកព្រះអង្គអោយសោយរាជ្យ ដោយបំពាក់
 មកដល់នៃព្រះមហាក្សត្រសម័យអង្គរ និងលហុកណ្តាល
 ព្រះហស្ត ប៉ុន្តែ នៅឆ្នាំ១៩៤៥ ដ៏វិនិច្ឆ័យយោបាយរបស់ព្រះអង្គក៏
 មានការប្រែប្រួលជាលើកដំបូង។ ប្រទេសជប៉ុនបានឈ្លានពាន
 ដែនដីអាណានិគម ហើយព្រះអង្គក៏បានប្រកាសទាមទារឯករាជ្យ
 ជូនប្រទេសកម្ពុជា។ នៅពេលដែលបារាំងត្រឡប់មកកម្ពុជាម្តងទៀត
 ក្សត្រដ៏វ័យក្មេងអង្គនេះដែលចូលចិត្តប្រើប្រាស់មុខងារជា
 ក្សត្រនោះក៏បានប្រក្រាយជាមនុស្សដែលពោរពេញដោយជំនឿចិត្តក្នុង
 រឿងនយោបាយ។ នៅឆ្នាំ១៩៥៣ ខណៈដែល ព្រះអង្គគង់ជាព្រះ
 មហាក្សត្រនៃប្រទេសកម្ពុជា និងជានាយករដ្ឋមន្ត្រី ផងនោះ
 ព្រះអង្គបានដឹកនាំធ្វើយុទ្ធនាការអន្តរជាតិមួយ ដើម្បីទាមទារ
 ឯករាជ្យ ដ៏ពិតប្រាកដ ជូនប្រទេសជាតិ។ ថ្ងៃទី ៩ វិច្ឆិកា
 នាឆ្នាំដដែល យុទ្ធនាការទាមទារឯករាជ្យនេះ ក៏សម្រេចជាផ្លូវការ
 ក្រោយការចុះហត្ថលេខានាគ្រូងឃ្មុំណែវ នៅថ្ងៃទី ២១ កក្កដា
 ១៩៥២ សម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ក៏បានក្លាយទៅជាបុគ្គលដ៏
 សំខាន់មួយរូបនៅលើឆាកកូមិសាស្ត្រនយោបាយពិភពលោក។

Paris Match

« Né en 1922 à Phnom Penh, Norodom Sihanouk n'a que dix-neuf
 ans quand la France le place sur le trône du Cambodge, la couronne
 d'or des souverains d'Angkor sur la tête et un pouvoir de pacotille
 entre les mains. Mais en 1945, sa vie politique bascule une première
 fois. Le Japon envahit la colonie et il proclame l'indépendance du
 Cambodge. Quand les Français reviennent, le jeune adolescent qui
 aimait user de son titre est devenu un homme sûr de ses convictions
 politiques. En 1953, alors qu'il est officiellement roi du Cambodge et
 Premier ministre, il mène une campagne internationale pour obtenir
 l'indépendance réelle de son pays. Le 9 novembre de la même année,
 elle devient effective. Après la signature des accords de Genève le 21
 juillet 1954, Norodom Sihanouk est incontournable sur la scène
 géopolitique mondiale. » Paris Match

នៅក្នុងព្រះរាជដំណើរ
ទស្សនកិច្ចរបស់ព្រះអង្គ
លើកដំបូងនៅក្នុងទីក្រុង
ញូវដែលីកាលពីខែឧសភា

ឆ្នាំ១៩៥៦ ព្រះអង្គបានមានបន្ទូលថា «ខ្ញុំរីករាយខ្លាំងណាស់ក្នុង
ការមកដល់ទីនេះ និងមានឱកាសម្តងទៀតក្នុងការជួប
ជាមួយលោក Nehru ដែលខ្ញុំគោតសរសើរយ៉ាងខ្លាំង
និងជាមិត្តដ៏អស្ចារ្យម្នាក់របស់ខ្ញុំ»។ ព្រះអង្គបានយាងមក
កាន់ប្រទេសឥណ្ឌាម្តងទៀតនាអំឡុងខែមករា-កុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៦៣
ពោលគឺមួយឆ្នាំបន្ទាប់ពីសង្គ្រាមចិន-ឥណ្ឌា។ ព្រះអង្គ
បានមានបន្ទូលនាពិធីជប់លៀងសម្រាប់ព្រះអង្គ
នៅ Rashtrapati Bhavan កាលពីថ្ងៃទី២៥ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៦៣
ថា «កម្ពុជាមានការដឹងគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះឥណ្ឌា
ហើយសម្រាប់ខ្ញុំផ្ទាល់ ខ្ញុំមានដឹងគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះ
លោក Jawaharlal Nehru អ្នកដឹកនាំដ៏អស្ចារ្យរបស់ឥណ្ឌា។
តាមរយៈការសិក្សាទ្រឹស្តី ការបង្រៀន និងតាមដំបូន្មានប្រកប
ដោយគតិបណ្ឌិត ខ្ញុំអាចសម្រេចបាននូវសកម្មភាពនានាដែល
បាននាំឱ្យឯករាជ្យរបស់យើង រួមទាំងឯកភាពជាតិ
ជាមួយនិងសន្តិភាពផ្ទៃក្នុង និងគោរពបូរណភាពទឹកដី
របស់យើង»។

India Today

In his first visit to New Delhi took place in May 1956 when he said:
"I am very glad to be here and to have another opportunity of meeting
Nehru whom I admire very much, and who is my greatest friend." He
again came to India in January-February 1963, a year after the Sino-
Indian war (...). "Cambodia is deeply indebted to India; and I will add
that I, for my part, am much indebted personally to India's great leader
Jawaharlal Nehru. "It was by studying his methods and teachings, and
by following his sage counsels that I was able to decide upon a course
of action which has assured our independence, and national unity,
together with peaceful internal conditions and the respect of our
sovereignty," he said Jan 25, 1963 at Rashtrapati Bhavan at a dinner
held in his honour.

India Today

CRÉPOSQUE

ROSE DE BOKOR
UN FILM DE NORODOM SIHANOUK
CAMBODGE, 1969

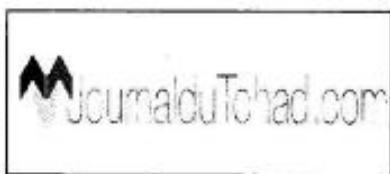

មានការបញ្ចេញព្រះសូរសៀង
ដោយសម្តេចព្រះវររាជបិតា
ផ្ទាល់តែម្តង។

- ម៉ូនីកា
- កុលាបភ្នំពេញ
- ព្រៃប្រសិទ្ធិ
- កែវស្នេហា
- សែនស្រឡាញ់
- ទីកែប
- បូងស្នងក្នុងពេលក្រី
- ចូលឆ្នាំថ្មី
- សែនស្តាយ
- គម្ពុញ
- ឡកឡឹយ
- ភ្នំពេញ
- ភ្នំគូលែន
- ស្នេហា
- ស្នេហាពុំមានសង្ឃឹម
- ជំនោរវិច្ឆិកា
- អប្សរា

បន្ទាប់ពីការដាក់រាជ្យជាលើក
ទីពីររបស់ព្រះអង្គកាលពីឆ្នាំ
២០០២ ថ្វាយដល់ព្រះរាជបុត្រា
របស់ព្រះអង្គ ព្រះបាទ នរោត្តម

សីហនុ ដែលជាមហាក្សត្រមួយព្រះអង្គដែលបានសោយរាជ្យយូរ
ជាងគេនៅក្នុងតំបន់អាស៊ី ត្រូវបានគេស្គាល់ថាជាព្រះវររាជបិតានៃ
ប្រទេស។ ព្រះអង្គបានរាប់នូវបន្ទុកជាច្រើននៅក្នុងរបបរាជានិយម
អាស្រ័យរដ្ឋធម្មនុញ្ញ។ ក្នុងព្រះនាមជាអ្នកការពារយ៉ាងមុតមាំលើ
វិស័យសង្គម និងព្រះពុទ្ធសាសនា ព្រះអង្គក៏បានហែលឆ្លងនូវ
សង្គ្រាមត្រជាក់ពេញមួយព្រះជន្មរបស់ព្រះអង្គផងដែរ។ ព្រះអង្គ
ជាស្ថាបនិកមួយព្រះអង្គនៃចលនាមិនចូលបក្សសម្ព័ន្ធជាមួយលោក
នេរុ លោក ណាស៊ី លោកស៊ូកាណូ និងលោក ជូ អេនឡាយ
ក្នុងគោលបំណងបញ្ចប់សង្គ្រាមនេះ។

Le Journal du Tchad

« Après sa 2ème abdication en 2004, en faveur de son fils, celui
dont le règne a été l'un des plus longs d'Asie a été reconnu comme roi
et père du pays, et a conservé un grand nombre des responsabilités qui
étaient les siennes durant la monarchie constitutionnelle. Apôtre du
«socialisme bouddhiste», il fut, en pleine Guerre Froide, l'un des fonda-
teurs du mouvement des non-alignés, qui a servi dans ce conflit aux
côtés de Nehru, Nasser, Sukarno et Zhou Enlai. »

Le Journal du Tchad

ប្រជារាស្ត្ររបស់ព្រះអង្គបន្ត
គោរពព្រះអង្គដូចជាស្តេចអាទិ
ទេពក្នុងប្រទេសជាង១០០០ឆ្នាំ
នៃអាណាចក្រអង្គរ។ ជារួម
រាជានិយមគឺស្ថាប័នតែមួយដែលពួកគេនៅមានជំនឿលើ (...)

The Los Angeles Times

His people continued to revere him as a god-king in the 1,000-
year tradition of the Angkor Empire—the monarchy was, after all, the
only institution they were still able to believe in (...)

The Los Angeles Times

Le Monde

នៅឆ្នាំ១៩៤១ ព្រះអង្គ
បានឡើងគ្រងរាជសម្បត្តិ។
ព្រះអង្គបានដាក់រាជ្យ នៅឆ្នាំ
១៩៥៥ ហើយក៏ត្រូវបាន

គេធ្វើរដ្ឋប្រហារដោយខុសច្បាប់ ទម្លាក់ព្រះអង្គក្នុងឆ្នាំ១៩៧០។
បន្ទាប់មក ព្រះអង្គបានក្លាយជាអ្នកទោសរបស់ខ្មែរក្រហម
នៅក្រុងភ្នំពេញ ពីឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ឆ្នាំ១៩៧៩។

ព្រះអង្គបានយាងមកកាន់ប្រទេសកម្ពុជានៅខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩១។
ពីរឆ្នាំក្រោយមក ព្រះអង្គបានឡើងគ្រងរាជសម្បត្តិជាលើកទីពីរ
ហើយនៅឆ្នាំ២០០២ ព្រះអង្គក៏បានដាក់រាជ្យថ្វាយបុត្ររបស់ព្រះអង្គ
គឺសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហមុនី ដោយសារបញ្ហាព្រះជន្ម
និងព្រះរាជសុខភាពរបស់ទ្រង់។ តើប្រមុខរដ្ឋប្រហារដែលលេច
ធ្លោលើឆាកនយោបាយយូរជាងគេ ក្នុងស្ថានភាពផ្សេងៗគ្នា
នៅសតវត្សរ៍ទី២០? គឺសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហមុនី។ អតីតអ្នក
ការទូតបារាំងមួយរូបដែលជាអ្នកជំនាញដ៏ឆ្លើមប្រចាំតំបន់បាន
ពិពណ៌នាយ៉ាងខ្លីថា ព្រះអង្គជាបុគ្គលដែល «មិនអាចលិចលង់»។
សម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហមុនី ផ្ទាល់ក៏បានថ្លែងអំពីព្រះអង្គ
កាលពីប៉ុន្មានឆ្នាំមុនថា ព្រះអង្គជាបុគ្គល
«ដែលមិនអាចលិចលង់» ដូចគ្នាដែរ។

Le Monde

En 1941, il est monté sur le trône. Il a abdicé en 1955, a été
illégalement destitué en 1970, a été prisonnier des Khmers rouges de
1975 à 1979 à Phnom Penh. Il est revenu au Cambodge en novembre
1991 et remonté sur son trône deux années plus tard avant d'abdiquer
en 2004 en faveur de son fils Sihanouki, invoquant son âge et sa
santé. Quel homme d'Etat, au XXe siècle, a occupé si longtemps, et
avec des fortunes si diverses, le devant de la scène ? Norodom
Sihanouk. "Insubmersible", a résumé d'un mot un ancien diplomate
français, grand expert de la région. "Incolable", avait jugé l'intéressé
lui-même quelques années auparavant.

Le Monde

- គោថាវី
- កម្មបងពុំបានដូចចិត្ត
- រាត្រីដែលបានជួបក្រូ
- Revoir java
- បុប្ផារៀងចន្ទន៍
- ផ្កាយស្នេហា
- សករាជ៍
- យប់ត្រជាក់
- ហ្វូងព្រះបាង
- បុប្ផារៀងចន្ទន៍
- ស្រណោះស្រុកចិន
- អរគុណផ្លូវហ្វូដ៍មិញ
- Ne vous moquez pas de mon amour
- លាហើយកម្ពុជា។

ក្រុមបុរាណវិទ្យា

et je pouvais l'aimer

ព្រះអង្គនៅតែមានឥទ្ធិពលដ៏
ធំនៅក្នុងប្រទេសរបស់ព្រះអង្គ
បើទោះបីជាព្រះអង្គបានដាក់
រាជ្យថ្វាយបុត្ររបស់ព្រះអង្គ

គឺព្រះមហាក្សត្រ នរោត្តម សីហមុនី ដែលបានចូលរួមជាមួយលោក
នាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន យាងព្រះបរមសពមក
កាន់មាតុប្រទេសវិញ។

BBC

He remained an influential figure in his country, despite his abdication in 2004 in favour of his son King Norodom Sihamoni who, along with Prime Minister Hun Sen, is accompanying his body home.

BBC

នៅពេលដែលព្រះអង្គឡើង
គ្រោងរាជបល្ល័ង្កនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៤១
ក្រោមការរៀបចំរបស់បាវ៉ាន់
ព្រះអង្គត្រូវបានគេគិតថាជា

អាយុវ័យរបស់អំណាចអាណានិគម។ នាពេលនេះ ពិភពលោកបាន
សម្តែងនូវការនឹករលឹកដល់ព្រះអង្គដែលអស់រយៈកន្លះសតវត្សរ៍
ព្រះអង្គបាននាំឲ្យការរួបរួមនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមួយ ដែល
ពោរពេញទៅដោយស្លាកស្នាមសោកនាដកម្ម។ ជាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី ឬប្រមុខរដ្ឋ ជននិរទេស ឬអ្នកជាប់ទោស
អ្នកផលិតភាពយន្ត និងតន្ត្រីករ ព្រះបាទព្រះនរោត្តម សីហមុនី
តែងតែ មានភាពបត់បែនជានិច្ចទាំងផ្លូវនយោបាយ និង
ការចង់សម្តែងមិត្ត ហើយអ្វីៗទាំងអស់គឺឈានដល់ការទទួលបាន

ឯករាជ្យជាតិ។
Jeune Afrique

Quand il monte sur le trône, en 1941, adoubé par la France vichyste, il passe pour une marionnette de la puissance coloniale. Aujourd'hui, le monde salue la mémoire de celui qui a maintenu pendant un demi-siècle l'unité d'un Cambodge déchiré par les drames. Roi ou prince, Premier ministre ou chef de l'État, exilé ou prisonnier, cinéaste et musicien, Norodom Sihanouk n'a cessé de changer de casquette, de trajectoire et d'alliés, tout en gardant le cap de l'indépendance nationale.

Jeune Afrique

នៅក្នុងជីវិតឯកជន អតីត
ព្រះមហាក្សត្រទទួលបាននូវការ
ស្រឡាញ់យ៉ាងខ្លាំងចំពោះព្រះ
រាជសកម្មភាពដ៏រស់រវើករបស់

ព្រះអង្គផ្នែកសិល្បៈ។ ព្រះអង្គមានសមត្ថភាពខ្ពស់ក្នុងការប្រគល់
ហ្វាកសូហ្វូនសម្រាប់ភ្ញៀវ និងចំណាប់អារម្មណ៍លើការផលិត
ភាពយន្តដែលបានដឹកនាំឲ្យព្រះអង្គផលិតបានខ្សែរឿងជាច្រើន
ដោយរឿងខ្លះព្រះអង្គបានដឹកនាំផ្ទាល់ ខ្លះព្រះអង្គជាតួអង្គឯក។

Asia Society

*In private life, the king was a charismatic bon vivant known for his
lavish entertaining. He delighted in performing on the saxophone for
his guests and a passion for filmmaking led him to produce numerous
movies, several of which he also directed, starred in, and scored. Asia*

Society

Compositions musicales Khélops de A. Sihanouk

(suite)
*
Marché A-

ព្រះអង្គបាន
ផ្តល់នូវ
ការគាំទ្រ
យ៉ាងខ្លាំង
ចំពោះ
សិល្បៈ
ខ្មែរ
ដោយ
ប្រគល់
នូវ
ឥទ្ធិពល
និង
ការគាំទ្រ
ផ្សេងៗ
ទៀត
ដល់
សិល្បៈ
ខ្មែរ
និង
ពិភពលោក

ជាមហាមិត្តរបស់ចិន ហើយ
ព្រះអង្គក៏ជាមិត្តរបស់បារាំងផង
ដែរ។ ព្រះអង្គមានកោតស្ងប់
ស្រែងយ៉ាងខ្លាំងក្លាចំពោះឧត្តម

សេនីយ៍ដ៏ល្បីល្បាញ ដែលព្រះអង្គបានរៀបចំទទួលស្វាគមន៍យ៉ាងកក់
ក្តៅនៅឆ្នាំ១៩៦៦ ក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ។ ព្រះអង្គជាបិតាស្ថាបនិក
មួយអង្គនៃសមាគម ហ្វ្រង់ស្វាហ្វី ជាមួយលោក Bourguiba លោក
Senghor លោក Diiori ហើយក៏ជាស្ថាបនិកនៃចលនាមិនចូល
បក្សសម្ព័ន្ធជាមួយលោក Nasser លោក Nehru លោក Tito
លោក Sukarno ផងដែរ។

InfoSud

*Ami des Chinois, il l'est aussi des Français. Il a surtout une admi-
ration sans mesure pour le général de Gaulle qu'il accueille avec faste
en 1966 à Phnom Penh. Il sera l'un des pères fondateurs de la Fran-
cophonie - avec, Bourguiba, Senghor, Diiori - et du Mouvement des
non-alignés - avec Nasser, Nehru, Tito, Sukarno.*

InfoSud

Compositions musicales Khélops de A. Sihanouk

(suite)

Marché A-

ព្រះអង្គ
បាន
ផ្តល់
នូវ
ការគាំទ្រ
យ៉ាងខ្លាំង
ចំពោះ
សិល្បៈ
ខ្មែរ
ដោយ
ប្រគល់
នូវ
ឥទ្ធិពល
និង
ការគាំទ្រ
ផ្សេងៗ
ទៀត
ដល់
សិល្បៈ
ខ្មែរ
និង
ពិភពលោក

ទស្សនៈនានារបស់
មហាជនក្នុង និងក្រៅ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

សម្តេច ជិន ស្នាព្រះហស្ត
ផ្នែកសំណេរ

គេហទំព័រ

www.norodomsihanouk.info

គឺជាឃ្លាំងផ្ទុកឯកសារដ៏ធំបំផុតមួយ
ទាក់ទងនឹងព្រះរាជសកម្មភាព
និងឯកសារប្រវត្តិសាស្ត្រនានា។ សម្តេច
ព្រះវររាជបិតាត្រូវបានមនុស្ស
ជាច្រើនក្នុងសកលលោកចាត់ទុក
ព្រះអង្គថា ជាស្នេហាដែលមិនចេះមាន
ការនឿយហត់ ដោយកាតព្វកិច្ច
ព្រះអង្គទ្រង់សរសេរ
និងចារជាភាសាបារាំង។

ព្រះរាជសំណេរដ៏ច្រើនលើសលប់
របស់ព្រះអង្គត្រូវបានចុះផ្សាយនៅ
ក្នុងគេហទំព័រមួយនេះ ហើយបន្ថែម
ពីលើនេះ ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំងក៏មាន
ការចេញផ្សាយព្រឹត្តិបត្រឯកសារប្រចាំខែ
ឈ្មោះ BMD (Bulletin Mensuel de
Documentation) ផងដែរ។

«ព្រះអង្គបានបន្ទូលទុកឲ្យប្រជានុរាស្ត្រខ្មែរគ្រប់ជំនាន់នូវស្នេហា
ព្រះហស្តដ៏ល្អពិសេសជាច្រើន មានជាអាទិ៍សៀវភៅឯកសារ
មួយចំនួនខ្សែភាពយន្ត ចម្រៀង ដែលជាព្រះរាជនិពន្ធ
និងព្រះសូរសៀងផ្ទាល់»។

លោកស្រី ប៊ុច សង្ហារ៉ាន អ្នកនិពន្ធខ្មែរនៅបារាំង

«ព្រះបាទនរោត្តម សីហនុ មិនត្រឹមតែជាស្រ្តីដែលគួរគោរព
នោះទេ ប៉ុន្តែព្រះអង្គថែមទាំងចេះនិពន្ធ សម្តែងភាពយន្ត
និងចម្រៀងទៀតផង។ ចំណុចទាំងអស់នេះហើយ ដែលធ្វើឱ្យ
ប្រជានុរាស្ត្រខ្មែរគោរព និងគោរពសរសើរជាពន់ពេកចំពោះ
ស្នាព្រះហស្តដ៏ច្រើនសន្ធិសន្ធាប់របស់ព្រះអង្គ»។

**លោក សុះ ម៉ាច ប្រធានសមាគមសិល្បករខ្មែរ
(គេហទំព័រសប្បាយ)**

ដោយឡែកចំពោះព្រះរាជនិពន្ធ
ជាសៀវភៅវិញ មានដូចជា
«អ្នកទោសខ្មែរក្រហម»
«សង្គ្រាមរបស់ខ្ញុំជាមួយពួកសេអ៊ីអា»
និងអនុស្សាវរីយ៍ផ្អែមល្វែម និងជូរចត់»
ជាដើម។

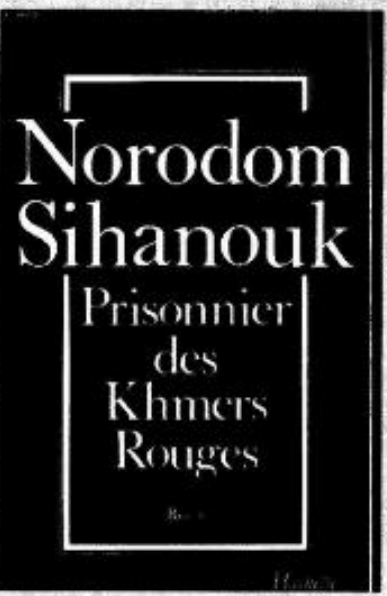
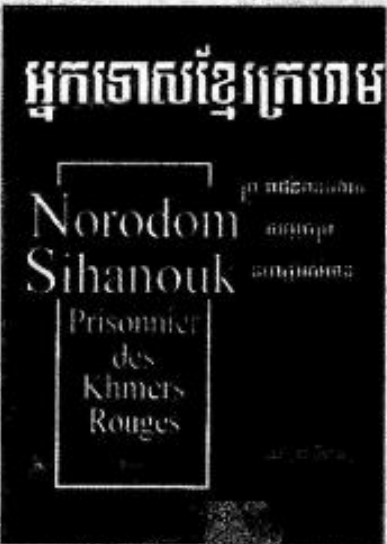
ក្រៅពីនេះ គេសង្កេតមានសៀវភៅ
មួយចំនួនត្រូវបានចងក្រងដោយ
អ្នកនិពន្ធបរទេស ក្រោមព្រះរាជតម្រិះ
របស់ព្រះអង្គ រួមទាំងសៀវភៅមួយ
ចំនួនដែលសរសេរពីព្រះអង្គផងដែរ។
សៀវភៅទាំងនោះមានដាក់លក់
នៅលើគេហទំព័រ amazon.com ។

«ក្នុងដំណើរដើរលើវិថីសិល្បៈភាពយន្តជាង២០ឆ្នាំមកនេះ ខ្ញុំធ្លា
ប់បានធ្វើដំណើរដង្ហែតាមព្រះបាទនរោត្តម សីហនុ អស់មួយរយៈធំ
ថែមទាំងធ្លាប់បានថតរឿងមួយចំនួនថ្វាយដល់ព្រះអង្គទៀតផង។
ព្រះអង្គទ្រង់ជាក្សត្រមានព្រះទ័យទូលាយជ្រះថ្លាចំពោះកូនចៅ។
រហូតមានពេលខ្លះព្រះអង្គសួរខ្ញុំថា កូនងារ៉ូ ហត់នឿយទេ
បើកូនហត់នឿយសម្រាកសិនទៅ សុខភាពកូនល្អ
ទើបបិតាសប្បាយចិត្ត»។

លោក ទេព រិន្ទារ៉ូ តារាភាពយន្ត (ភ្នំពេញ ប៉ុស្ដិ៍)

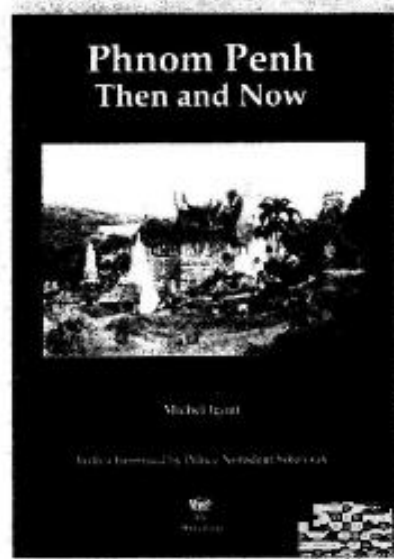
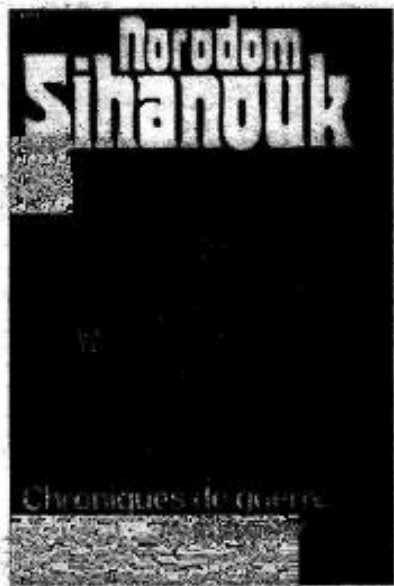
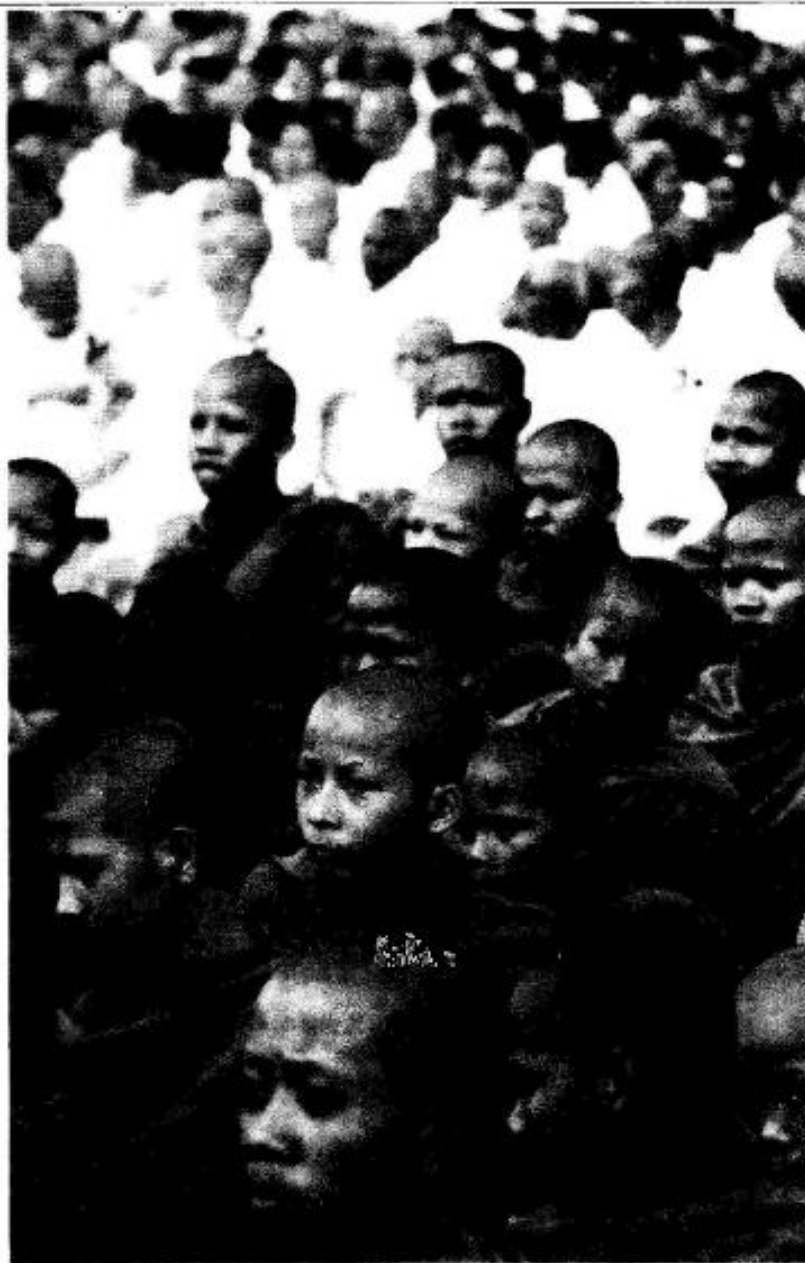
«ការយាងចូលទិវង្គតរបស់ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះបាទនរោត្តម
សីហនុ នៅពេលនេះ ដូចអ្វីដែលខ្ញុំបានបាត់បង់ឪពុកកាលពី១២ឆ្នាំ
មុនអីចឹង។ គឺខ្ញុំមានការអាឡោះអាលីយជាខ្លាំង
ព្រះអង្គប្រៀបដូចជាឪពុករបស់ខ្ញុំដែរ»។
កញ្ញា ឌួង ហ្សូរីជា សិល្បកាវិនី (គេហទំព័រសប្បាយ)

«ខណៈដែលខ្ញុំថតរឿងថ្វាយព្រះអង្គនោះ ដ្បិតតែព្រះអង្គទ្រង់
 ជាក្សត្រដ៏មានអំណាចស្មើមេឃ និងមានបុណ្យបារមីខ្ពស់ ហើយ
 តារាភាពយន្តដូចខ្ញុំគ្រាន់តែជាការស្រួលសាមញ្ញ ប៉ុន្តែរាល់ពេល
 ដែលសម្តែង ព្រះអង្គតែងមានព្រះទ័យគិតគូរយកចិត្តទុកដាក់ខ្លាំង
 មែនទែន ចំពោះតារាដូចជារូបខ្ញុំ។
លោក ពេជ្រ ភិរុណ អតីតតារាភាពយន្ត (ភ្នំពេញ ប៉ុស្តិ៍)

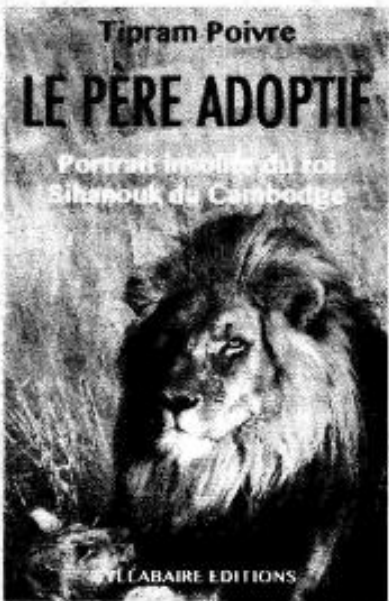
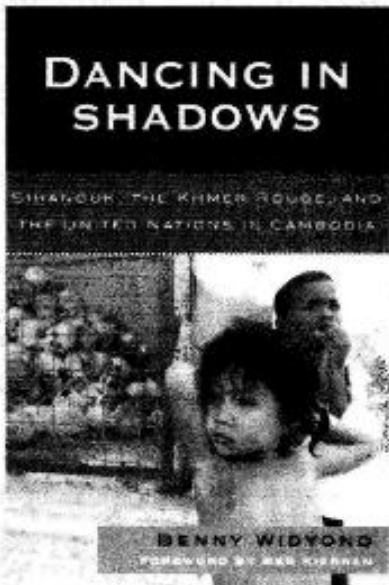
«ការបាត់បង់របស់ព្រះមហាក្សត្រខ្មែរព្រះនរោត្តម សីហនុ
 នាពេលនេះ គឺមិនត្រឹមតែបាត់បង់មហាក្សត្រដ៏ឆ្នើមទេ ពោលគឺ
 យើងបាត់បង់ធនធានមនុស្សដ៏ថ្លៃថ្លាបំផុតក្នុងវិស័យសិល្បៈ
 ភាពយន្ត និងសិល្បៈចម្រៀងផងដែរ។
នាង កែវ ពេជ្រពិសី តារាភាពយន្ត (កោះសន្តិភាព)

«ទោះបីយើងបាត់បង់វិស្សត្រង់ធ្វើមួយអង្គនាពេលនេះក៏ពិតមែន តែយើងនៅតែមានភាពអង់អាចក្លាហាន ដោយប្រែក្លាយពីទុក្ខសោកមិនអាចបំភ្លេចបាននេះឲ្យទៅជាភាពមោះមុតមួយបម្រើទៅតាមមុខជំនាញរបស់ខ្លួនឲ្យបានខ្លាំងក្លា ដោយយើងមិនត្រូវតែនិយាយតែមាត់នោះទេ គឺត្រូវសម្រេចឲ្យបានសម្រាប់ទឹកដីមហាអង្គរដ៏បរវៃនៃយើង ក្នុងនាមយើងធ្លាប់មានវិស្សត្រង់ធ្វើម្នាក់ដែលបានបូជាកម្លាំងកាយក្នុងការត្រួសត្រាយផ្លូវឲ្យយើងបានឃើញពន្លឺរហូតដល់សព្វថ្ងៃ» ។

លោកអៀង សុផល សិល្បៈករ (កោះសន្តិភាព)

«ព្រះអង្គជាព្រះវិរក្សត្រង់អស្ចារ្យបំផុតរបស់កម្ពុជា។ ខ្ញុំនៅចាំថា ពេលខ្ញុំនៅរៀន ព្រះអង្គបានចុះផ្ទាល់ទៅពិនិត្យនៅតាមសាលារៀន ហើយអ្វីដែលអស្ចារ្យនោះ គឺខ្ញុំបានកើតទាន់ព្រះអង្គទាមទារបាន ឯករាជ្យពីបារាំង និងធ្លាប់រស់នៅក្នុងរបបសង្គមកម្រិតយម របស់ព្រះអង្គ»។ **តារាកំប្លែងលោក ជួង ជី ហៅ កុយ (ដើមអម្ពិល)**

«ព្រះករុណា លោកមានលក្ខណសម្បត្តិដឹកនាំប្រទេសជាតិ លោកជាអ្នកឯករាជ្យមិនយកបរទេសជាសអាង។ លោកស្រឡាញ់ ប្រទេសជាតិរបស់លោកយ៉ាងមុតមាំ ហើយសេចក្តីស្រឡាញ់នោះ បានឲ្យព្រះអង្គការពារប្រទេសយ៉ាងប្រផ្នូក»។ **លោក សុន វ៉ែយ អ្នកតំណាងរាស្ត្រ (វិទ្យុអាស៊ីសេរី)**

PHOTO-GOUVERNEMENT DU
ROYAUME DU CAMBODGE

កម្ពុជា
CAMBODGE

LANGKUM REACTIF REFUM
សិទ្ធិមហាស្រុកយម

EDUCATION - សុខុមាធិការ

DÉCLARATION
en date de 20 Décembre 1970
de **NARODEN SIRANOUK**
DU CAMBODGE
Empire, 27 de Chine

I/ Depuis plusieurs années déjà, j'ai dit et écrit (plusieurs fois) que "Le dandaok Sihanouk NUN SEN, ou de lui-même qu'après la fin du GRE (gouvernement royal du Cambodge), était mort, à 100%, pas moi, et cela jusqu'à la fin de ma vie."

II/ A cet égard, ma position restera invariable.

III/ Je me suis mis à la retraite. Je ne reprendrai plus de participation.

(Signature)
Beijing, 27 de Chine,
le 20 Décembre 1970

«ខ្ញុំបម្រើព្រះអង្គតាំងពីហាត់កាំភ្លើងឈើ រហូតដល់នៅទល់ដែន ដង្ហែព្រះអង្គរហូតមក គឺបានរៀនសូត្រពីព្រះអង្គច្រើនណាស់។ ខ្ញុំមានការសោកស្តាយណាស់។ យើងបាត់បង់ព្រះមហាក្សត្រ យើងហើយ ដូច្នោះ យើងគួរតែរូបរួមគ្នា ឈប់ឈ្លោះគ្នា អត់ឱនឲ្យគ្នា ដើម្បីជាក់លាក់បង្កើនចំពោះព្រះវិញ្ញាណក្ខន្ធព្រះអង្គឲ្យបាន ទៅកាន់សុគតភព បានសុខ»។ **លោក លី ឡាយស្រួង អតីតរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងព័ត៌មាន (វិទ្យាស៊ីសេវ)**

«ការបាត់បង់អតីតព្រះមហាក្សត្រសម្តេច ព្រះនរោត្តម សីហនុ គឺជាការបាត់បង់នៃដុំពេជ្រ អ្នកដឹកនាំដែលមានថ្វីដៃ នៃ នយោបាយកម្ពុជា ពីព្រោះព្រះអង្គមានស្នាព្រះហស្តសំខាន់ៗនៅ ក្នុងវិធីនៃព្រះអង្គ ក្នុងនាមព្រះអង្គជាអ្នកដឹកនាំ ក្នុងនាម ព្រះអង្គជាស្តេចមួយអង្គ»។
បណ្ឌិត សុខ ខួប អ្នកវិភាគនយោបាយឯករាជ្យនៅកម្ពុជា

«ខ្ញុំនៅស្រុកណោះដែលគាត់ចិត្តបាន។ គាត់ដើរផ្តល់ដល់កូនចៅ។
ទៅវត្តណាក៏ខ្ញុំមក វត្តណាក៏ខ្ញុំទៅជួប។ ពួកសម្តេចយាងមក
ហើយខ្ញុំទៅចាំទុកម៉េច។ ទៅចោលកូនចោលចៅ ដាំបាយ
ទៅចាំមើល។ គាត់ទម្លាក់ខោអាវមកទើរលើគុម្ពបុស្សីក៏មានដែរ»។

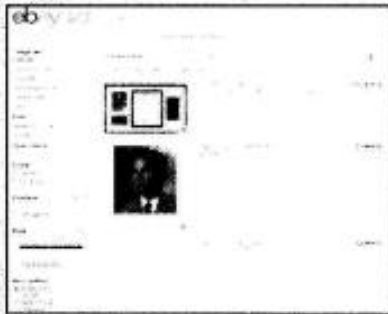
អ្នកស្រីហិយ សៀង អាយុ៨៣ឆ្នាំ (វិទ្យាស៊ីសេរី)

«គ្រាន់តែបានទទួលដំណឹងនេះភ្លាម ខ្ញុំមានការតត់ស្លុតខ្លាំងណាស់ ស្រាប់
តែទឹកភ្នែកខ្ញុំស្រក់មកឯងៗតែម្តង។ ទឹកភ្នែកដែលស្រក់មកភ្លាមៗនេះ
វាជាអារម្មណ៍ពិតៗរបស់ខ្ញុំ ដោយខ្ញុំធ្លាប់មានមនោសញ្ចេតនាជ្រាលជ្រៅ
តាមរយៈការងារដែលកាលនោះ ខ្ញុំជាប្រធានសាខាកាកបាទក្រហមកម្ពុជា
ប្រចាំសាខាភ្នំពេញ ខេត្តស្ទឹងត្រែង និងស្វាយរៀង
ហើយរូបខ្ញុំធ្លាប់បានទទួលមេដាយពុទ្ធិស្រីសោភ័ណ្ឌ
ពិសេស១ និងពិសេស២ម៉ែៗ ខ្ញុំចាំមិនភ្លេចទេ»។

លោកស្រី ជឹម វ៉ាន អាយុ ៧៦ឆ្នាំ

អាណិកជនខ្មែររស់នៅរដ្ឋ Portland, Origen សហរដ្ឋអាមេរិក

ព្រះធាយាលកូណ៍
 ព្រះរាជសារ
 និងរូបថតអនុស្សាវរីយ៍
 ផ្សេងៗរបស់សម្តេចឪ
 ត្រូវបានដាក់លក់
 នៅក្នុងគេហទំព័រ
www.ebay.com

ខាងក្រោមនេះគឺផ្ទាំងរូប
 និងតារាងតម្លៃមួយចំនួន
 (ដោយគិតត្រឹមថ្ងៃទី១៥ ខែមករា
 ឆ្នាំ២០១៣)

ផ្ទាំងព្រះធាយាលកូណ៍
 និងព្រះរាជសារ
 ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែកុម្ភៈ
 ឆ្នាំ១៩៦៩
 តម្លៃ ១៧ ៥០០ដុល្លារអាមេរិក។

«ព្រះអង្គបានទាមទារឯករាជ្យជូនជាតិ រៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធក្នុង
 ប្រទេសឱ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ ព្រមទាំងទាមទារបណ្តាខេត្តខ្មែរដែល
 បានបាត់បង់ទៅពីប្រទេសថៃទៀតផង។ រហូតមកដល់ពេលនេះគឺ
 ខ្ញុំនៅតែមានអារម្មណ៍ថា ស្ទើរតែមិនជឿថារឿងបែបនេះកើតឡើង
 នោះឡើយ»។ **កញ្ញា ប៊ែង សុគន្ធលោកវិទ្យា អាយុ៦៦ឆ្នាំ**
និស្សិតនៅវិទ្យាស្ថានភាសាបរទេស (dmcpost.com)

«ព្រះអង្គគឺជាក្សត្រដ៏ឆ្នើមដែលបានបង្កើតនូវស្នាព្រះហស្តដ៏ល្អ
 ឯកជាច្រើននៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជា។ ប្រសិនបើគ្មានព្រះបាទ
 នរោត្តម សីហនុនោះទេ ប្រទេសកម្ពុជាយើងក៏គ្មានថ្ងៃឯករាជ្យ ០៩
 វិច្ឆិកា ១៩៥៣នោះដែរ ហើយប្រសិនបើគ្មានថ្ងៃដ៏មហាជោគជ័យ
 នោះទេ ក៏គ្មានព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានាសព្វថ្ងៃនេះដូចគ្នា»។
លោក លឹម សេងលាង អាយុ៦១ឆ្នាំ
និស្សិតនៅសាកលវិទ្យាល័យ បញ្ញាសាស្ត្រ (dmcpost.com)

ព្រះនាយករដ្ឋមន្ត្រីដែលមាន
ព្រះហស្តលេខានៅពីក្រោម
តម្លៃ ៣ ៩៩៩ដុល្លារអាមេរិក ។

Library of History, Inc.
Library of History, Inc.
For Mr. Chank Measom
Phnom Penh
Cameroon

ព្រះរាជសារអបអរសូត្រសម្រាប់
មួយសន្លឹកចុះថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៦៨
ធ្វើទៅកាន់លោក Danny Franklin
តម្លៃ២ ៩៩៩ ដុល្លារអាមេរិក ។

និងរូបថតអនុស្សាវរីយ៍
ជាច្រើនទៀត
ដែលមានតម្លៃចាប់ពី
១,៧៥ដុល្លារអាមេរិក
ដល់២០០ដុល្លារអាមេរិក ។

«ព្រះបាទសម្តេចនរោត្តម សីហនុ គឺជាក្សត្រមួយអង្គដ៏អស្ចារ្យ
បំផុតក្នុងចិត្តរបស់ខ្ញុំ។ ការបាត់បង់រូបព្រះអង្គ គឺជាការបាត់បង់មួយ
យ៉ាងធំធេងចំពោះជនជាតិកម្ពុជាទាំងមូល ជាពិសេសគឺរូបខ្ញុំផ្ទាល់។

ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យគម្លាតនៃប្រជាជន និងព្រះមហាក្សត្រ
កាត់បន្ថយ។ ខ្ញុំពិតជាមានអារម្មណ៍ថាគ្រឿងក្រំ និងសោកស្តាយ
ជាពន់ពេកនៅក្នុងចិត្តដែលបាត់បង់មហាវិរក្សត្រដូចព្រះអង្គ។»

**កញ្ញា ឌី ទេវីន អាយុ២០ឆ្នាំ និស្សិតនៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទ
និតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច (dmcpost.com)**

«ព្រះអង្គបានសាងសង់នូវផ្លូវគមនាគមន៍ជាច្រើនខ្សែ
រួមជាមួយនឹងកំពង់ផែ អាកាសយានដ្ឋាន មន្ទីរពេទ្យ សាលារៀន
សាកលវិទ្យាល័យនានា។ ក្នុងនាមខ្ញុំជាកូនខ្មែរមួយរូប ខ្ញុំពិតជា
មានមោទនភាពយ៉ាងក្រៃលែងចំពោះស្នាព្រះហស្តដ៏អស្ចារ្យរបស់
ព្រះបិតានរោត្តម សីហនុ។»

**លោក ម៉ៅ ទេវីន អាយុ២០ឆ្នាំ និស្សិត
នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម (dmcpost.com)**

«ការសោកស្តាយវាត្រូវតែមានហើយចំពោះប្រជារាស្ត្រខ្មែរ ប៉ុន្តែ យើងជាកូនខ្មែរក៏មានអារម្មណ៍រំភើបមួយដែរ ដែលមានព្រះអង្គ មានព្រះជន្មរហូតដល់៩០ឆ្នាំបែបនេះ ព្រោះប្រវត្តិសាស្ត្រខ្មែរយើង ដូចជាមិនមានស្តេចអង្គណាមានព្រះជន្មវែងបែបនេះទេ។ ជាងនេះទៅទៀត ស្តេចយើងសោយទិវង្គត ចម្រើនបុណ្យ ភ្នំបិណ្ឌ(ថ្ងៃសីល) មានជោគជ័យសិល្បៈខ្លាំងណាស់»។

លោក សាន គឹមសាន អ្នកអភិរក្សក្បាច់គុន ល្បីល្បាញយប់៦៧ឆ្នាំ (ភ្នំពេញ ប៉ុស្តិ៍)

«ខ្ញុំគោរពព្រះអង្គតាំងពីក្មេងៗ ព្រះអង្គតែងតែមានព្រះបន្ទូល ថាកីឡាគឺជាផ្លូវមួយដែលនាំឲ្យយើងស្គាល់ច្បាស់ពីប្រទេសនានា ដូច្នេះយើងនឹងបន្តការតស៊ូទៅមុខទៀតដើម្បីបង្ហាញឲ្យឃើញថា ព្រះអង្គគឺជាកម្លាំងចិត្តដ៏សំខាន់មួយរបស់យើងទាំងអស់គ្នា»។

លោក ទេព វិទ្ធីវិត អគ្គលេខាធិការសហព័ន្ធ កីឡាវាយកូនបាល់កម្ពុជា (ភ្នំពេញ ប៉ុស្តិ៍)

«ខ្ញុំនៅចាំពីរីភាពរបស់ព្រះករុណានាជំនាន់សង្គមរាស្ត្រនិយម
ដោយ នៅពេលនោះខ្ញុំបានជាប់ឈ្មោះក្នុងក្រុមកីឡាបាល់ទាត់
ជម្រើសជាតិផ្នែកយុវជន។ ខ្ញុំបានឃើញសម្តេចឪពុកយាយ
ពេលវេលាច្រើនណាស់ក្នុងវិស័យកីឡាដូចជា ការចុះទៅទស្សនា
ផ្ទាល់នាជំនួបវគ្គផ្តាច់ព្រ័ត្រម្តងៗ»។ **លោកឈួន ឡេង
មន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា (ភ្នំពេញ ប៉ុស្តិ៍)**

«ព្រះអង្គជាវិប្បសនៅក្នុងស្រុកខ្មែរ ហើយទេវតាបានប្រទាន
ព្រះអង្គមកដើម្បីជួយសង្គ្រោះជាតិ។ ព្រះអង្គមានគោល
ជំហរខ្សោសលាស់ ក្នុងការជួយសង្គ្រោះប្រទេសជាតិឲ្យគេចផុតពី
អាណានិគមនិយមបារាំង ស្វែងរកឯកភាពជាតិពិតប្រាកដ
ដល់កូនចៅ និងចៅទូតជំនាន់ក្រោយៗ»។
លោក ហែម ប៊ុនទីង កីឡាករម៉ាក្រាត (ភ្នំពេញ ប៉ុស្តិ៍)

«ព្រះអង្គចូលចិត្តអ្នកកាសែតណាស់ ហើយលោកឲ្យតម្លៃលើ
សិល្បៈនានា។ លោកចូលចិត្តរក្សានូវទំព័រសារព័ត៌មាន
អត្ថបទដ៏ឡាយ គឺលោកបានរក្សាយ៉ាងត្រឹមត្រូវបំផុត។
នេះជាអំណរពិសេសរបស់លោក ហើយរហូតដល់លោកបាន
ចងក្រងសៀវភៅប្រចាំខែរបស់លោកថែមទៀត ដើម្បីលោកចុះ
ផ្សាយពីប្រទេសនានាទាំងឡាយដែលបានចុះផ្សាយពីលោក ហេតុ
នេះទើបលោកសារព័ត៌មានស្រឡាញ់ចូលចិត្តលោក»។
**លោក ពុយ តា អ្នកឆ្លើយឆ្លងព័ត៌មាននៃទីភ្នាក់ងារ
សារព័ត៌មាន កម្ពុជា (វិទ្យាស្ថានស៊ីសេវ៉ា)**

**ព្រះរាជសកម្មភាព
របស់សម្តេចឪ
ជាមួយឥស្សរជន
អន្តរជាតិជាតា**

«ព្រះអង្គជាក្សត្រដែលមានស្នាព្រះហស្តឆ្នើមអស្ចារ្យ បានលះបង់
ព្រះកាយពលរដោះជាតិខ្មែរពីរបបអាណានិគមនិយមបារាំង ដូច
អង្គវិក្សត្រខ្មែរដ៏ឆ្នើមនៅក្នុងសម័យអង្គរដែរ ។ អង្គសម្តេចឪ
សម្តេចតា សម្តេចតាទូតនៃយើង បានបូជាព្រះរាជហឫទ័យ
ចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា ដែលនាំឲ្យរីកចម្រើនដរាបមក។
ព្រះអង្គផ្ទាល់ ទ្រង់ជាពុទ្ធសាសនូបត្ថម្ភ ដ៏សំខាន់ និងបានប្រកាន់
ខ្ជាប់នូវព្រះឧបោសថសីល ដែលជាសីលដ៏បរិសុទ្ធខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត
សម្រាប់ពុទ្ធសាសនិកជន»។

មហាឧបាសិកា ពុទ្ធសាសនូបត្ថម្ភ សុខ អ៊ឹម

«ព្រះបាទ សម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ
ដែលស្នេហាជាតិមាតុភូមិ ប្រជារាស្ត្រ រួមទាំង
ខ្មែរកាន់សាសនាអ៊ីស្លាមផង ត្រូវបានយើងខ្ញុំចង់ចាំទុកក្នុងក្រអៅ
បេះដូង នូវស្នាព្រះហស្តនិងព្រះរាជបូជនីយកិច្ចរបស់ព្រះអង្គដ៏ស្ងប់
ស្ងួន ជាពិសេស គុណបុណ្យគុណព្រះអង្គដែលបានព្រះរាជទាន
ប្រសិទ្ធិនាមជាភិក្ខុយសដល់ជនកាន់សាសនាអ៊ីស្លាមនៅប្រទេស
កម្ពុជា ថាជា « ខ្មែរអ៊ីស្លាម » គឺជាខ្មែរ ដែលកាន់សាសនាអ៊ីស្លាម»។

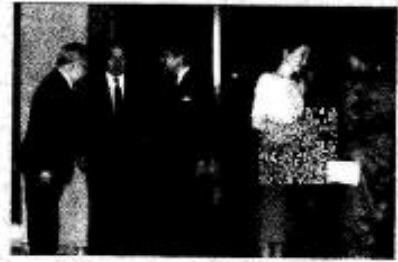
លោក ម៉ាត់ ហ៊ឹម ខ្មែរអ៊ីស្លាមនៅទេត្តបន្ទាយមានជ័យ

«ខ្ញុំមិនបានដឹងអ្វីច្រើនឡើយពីសម្តេចតា ប៉ុន្តែនៅពេលខ្ញុំមើល
ឃើញព្រះរាជសកម្មភាពរបស់ព្រះអង្គនៅតាមកញ្ចក់ទូរទស្សន៍
ខ្ញុំសង្កេតឃើញថា ព្រះអង្គធ្លាប់មានស្នាព្រះហស្តយ៉ាងច្រើន។
ព្រះអង្គមានភាពជិតជិតជាមួយប្រជារាស្ត្រខ្មែរណាស់»។

លោក គិន សុភា អាយុ២១ឆ្នាំ

និស្សិតគ្រប់គ្រងទូទៅនៃសាកលវិទ្យាល័យវៀលប្រាយ

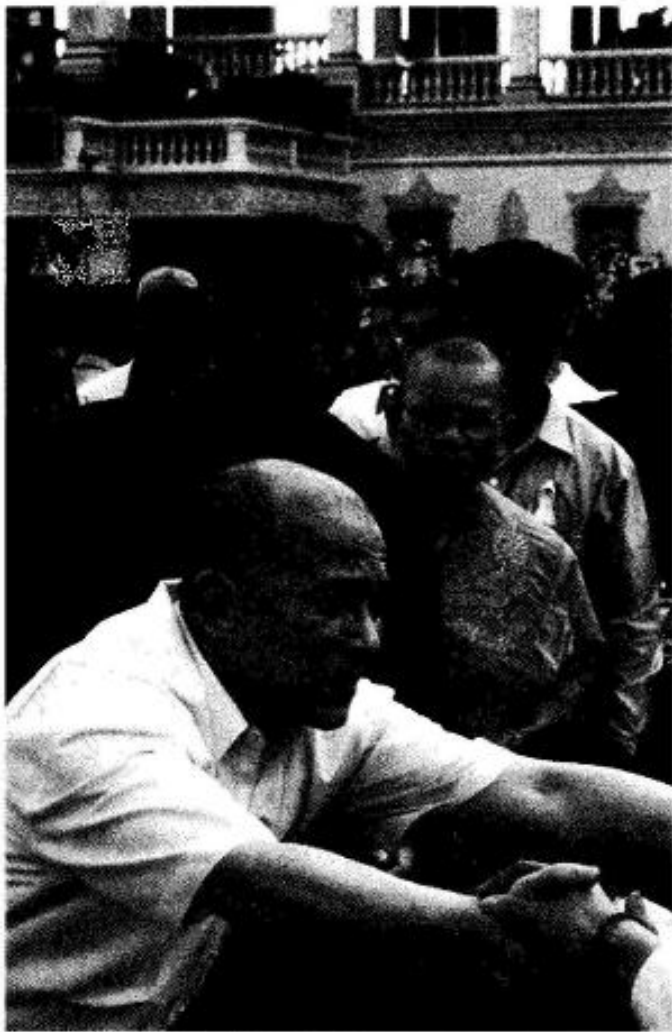

«មនុស្ស១០នាក់គឺសរសើរព្រះអង្គទាំង១០នាក់ និយាយរួម
 ព្រះអង្គមិនដែលបានធ្វើអ្វីដែលល្អកំរើកដល់ប្រទេសជាតិទោះ
 ឡើយ។ អ្នកស្តាប់ព្រះអង្គគឺមានតែអ្នកនយោបាយមួយចំនួនដែល
 ចង់កាត់ក្នុងព្រះអង្គតែប៉ុណ្ណោះ។ សម្តេចឪគឺជាអ្នកដឹកនាំដ៏ល្អម្នាក់
 អ្នកណាៗ ក៏ស្តាយព្រះអង្គដែរ»។
លោកស្រី ឈឹម ច័ន្ទស៊ីណាល់ អាយុ៥៥ឆ្នាំ
ប្រជាពលរដ្ឋរាជធានីភ្នំពេញ

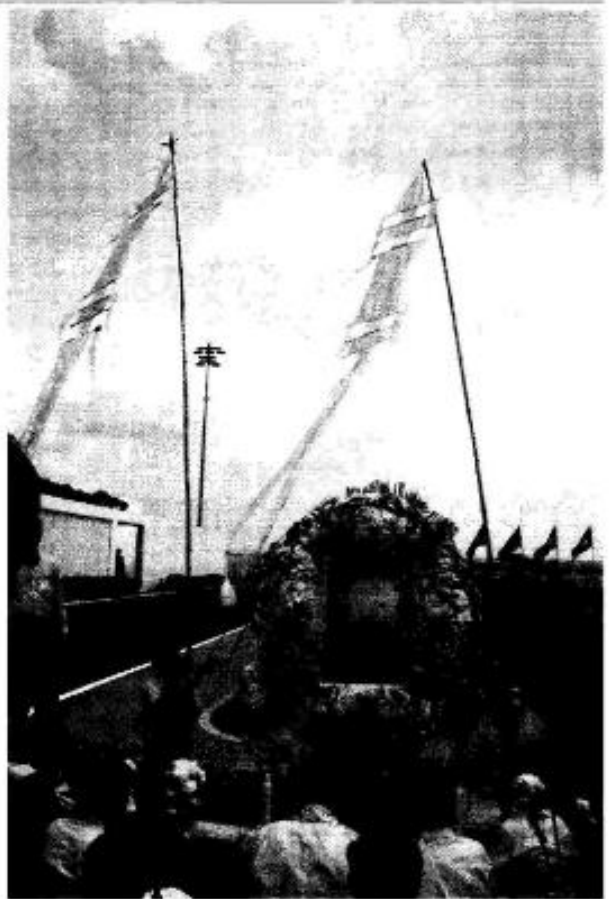
«សម្រាប់ខ្ញុំ ព្រះអង្គគឺជាស្តេចដែលញញឹមស្រស់ជាងគេបំផុត។
 បើយើងពិនិត្យមើលព្រះតាយាលក្ខណ៍ គឺភាគច្រើនបំផុតរបស់
 ព្រះអង្គមានភ្ជាប់ជាមួយស្នាមព្រះក្រញញឹម។ ខ្ញុំយល់ស្របនូវអ្វី
 ដែលចាស់បាននិយាយថា សម័យសង្គមរាស្ត្រនិយមក្រោមការដឹក
 នាំរបស់ព្រះអង្គ ពិតជាបានធ្វើឲ្យប្រទេសកម្ពុជា
 មានការរីកចម្រើន»។
កញ្ញា អ៊ុន ចាន់ណារី អាយុ២៧ឆ្នាំ
បុគ្គលិកអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនៅទេតសៀមរាប

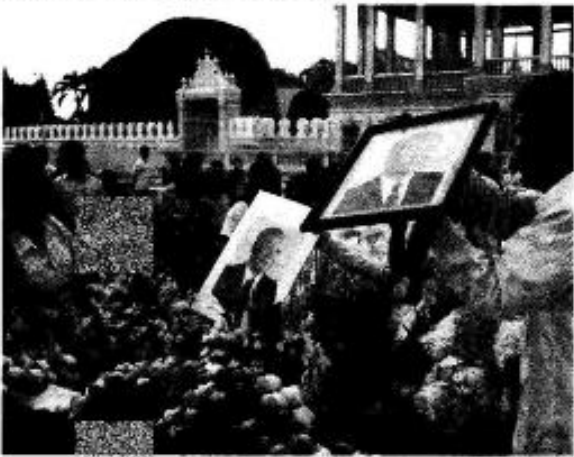
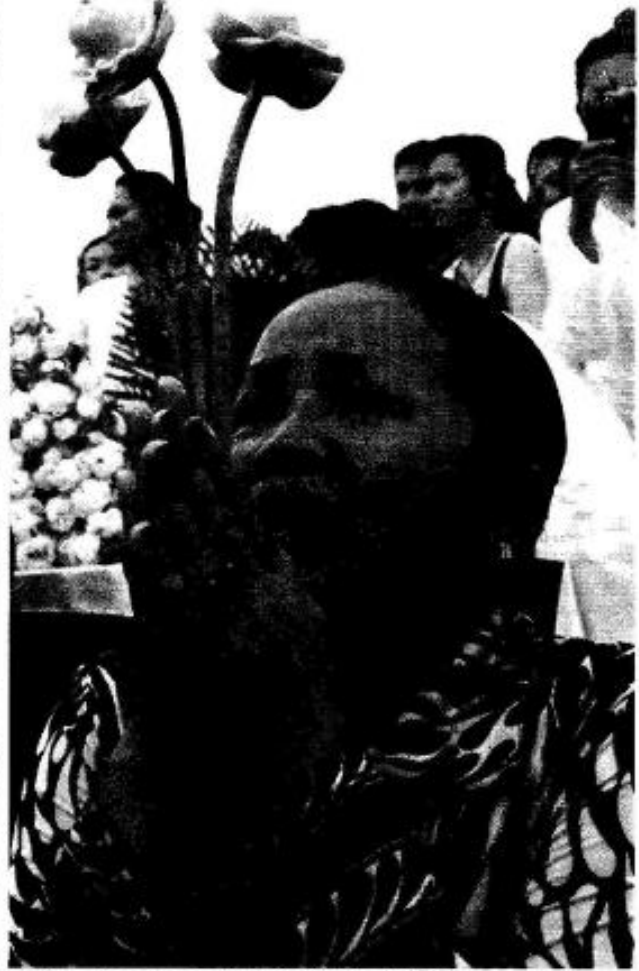
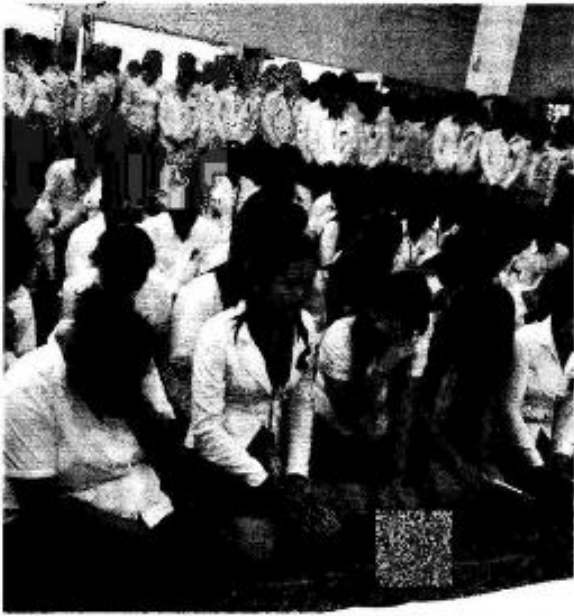

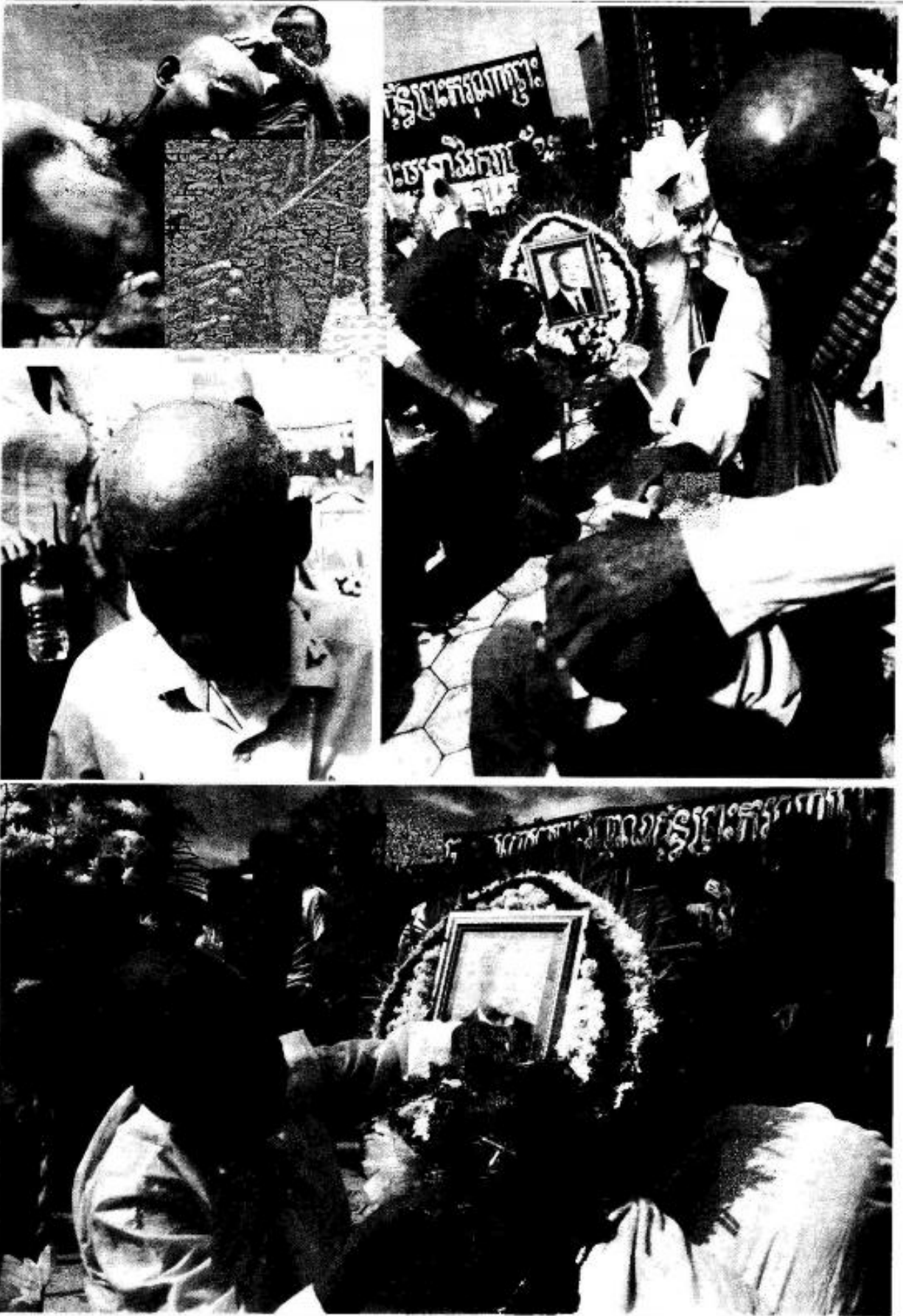

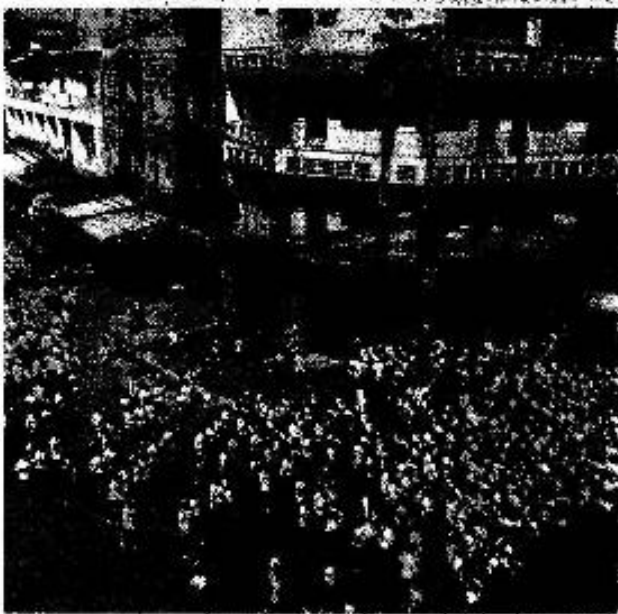

**បទសម្ភាសជាមួយ
ព្រះអង្គម្ចាស់ ស៊ីសុវត្ថិ ធម្មិកោ
អតីតលេខាធិការរបស់សម្តេចព្រះរាជបិតា
ដោយ
លោក គី សុខលីម**

ស៊ីសុវត្ថិ ធម្មិកោ ៖

«អ្វីដែលអស្ចារ្យសម្រាប់ខ្ញុំគឺកេរដំណែលនយោបាយរបស់សម្តេចឪ

ព្រះអង្គម្ចាស់ ស៊ីសុវត្ថិ ធម្មិកោ ដែលត្រូវជាក្មួយ និងជាអតីតលេខាផ្ទាល់របស់ព្រះមហាក្សត្រ សម្តេចឪ នរោត្តម សីហនុ បានផ្តល់បទសម្ភាសផ្ទាល់មុខជាមួយក្រុមការងារពង្រឹងសៀវភៅដែលមាន ចំណងជើងថា «ព្រះបាទ សម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ជាឥស្សរជនអមតៈ»។ ព្រះអង្គម្ចាស់ ស៊ីសុវត្ថិ ធម្មិកោ បានចាត់ទុកសម្តេចឪជាកូនស្រីស្រីស្រី និងអស្ចារ្យផងក្នុងនាមជាក្សត្រមួយអង្គរបស់នគរខ្មែរ ហើយអ្វីដែលព្រះអង្គស្ងប់ស្ងែងបំផុតគឺកេរដំណែលនយោបាយរបស់សម្តេចឪ។

សំណួរ៖ ព្រះអង្គបានចំណាយពេលច្រើនឆ្នាំជាមួយ សម្តេចឪក្នុងនាមជាលេខាផ្ទាល់។ បើតាមព្រះតម្រិះរបស់ ព្រះអង្គ តើអ្វីខ្លះជាស្នាព្រះហស្តជំរុំមិនអាចកាត់ថ្លៃបានរបស់ ព្រះមហាក្សត្រក្នុងរជ្ជកាលរបស់ព្រះអង្គ?

ចម្លើយ៖ (គិតបន្តិច) សម្រាប់ខ្ញុំជាបញ្ជីនីមួយៗ កេរដំណែលជាអតារាបពានរបស់សង្គមស្រ្តីនិយមជារៀង មួយ។ ប៉ុន្តែអ្វីដែលអស្ចារ្យសម្រាប់ខ្ញុំគឺកេរដំណែលនយោបាយ របស់ព្រះករុណា។ កេរមរតកនយោបាយរបស់ព្រះអង្គមាន ច្រើនណាស់ ដូចជាការទាមទារឯករាជ្យពីបារាំងនៅឆ្នាំ១៩៥៣ ដោយមិនបង្ខូរឈាម ខ្មែរក៏មិនបង្ខូរឈាម បារាំងក៏មិនបង្ខូរ ឈាម។ នេះជាសមិទ្ធផលសំខាន់បំផុតពីព្រោះសព្វថ្ងៃនេះ យើងមានសេរីភាព មានឯករាជភាព មានអធិបតេយ្យភាពគឺ បានមកពីស្នាព្រះហស្តរបស់ព្រះរាជបិតា។ សមិទ្ធផលទីពីរ គឺសន្តិភាព។ ព្រះអង្គធ្វើអោយយើងដើម្បីសុខសន្តិភាពជូន មាតុប្រទេស និងប្រជារាស្ត្ររបស់ព្រះអង្គ។

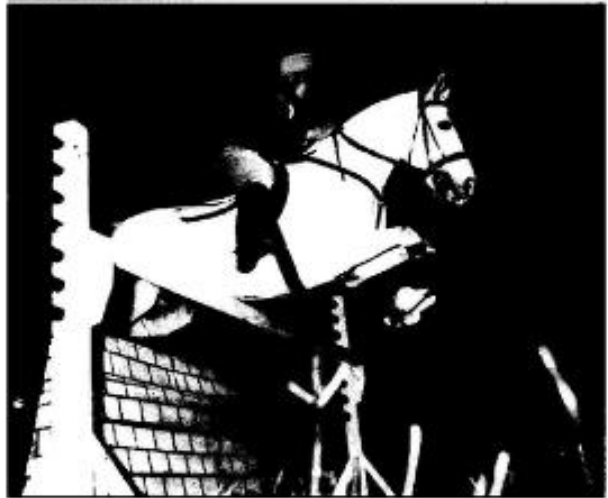
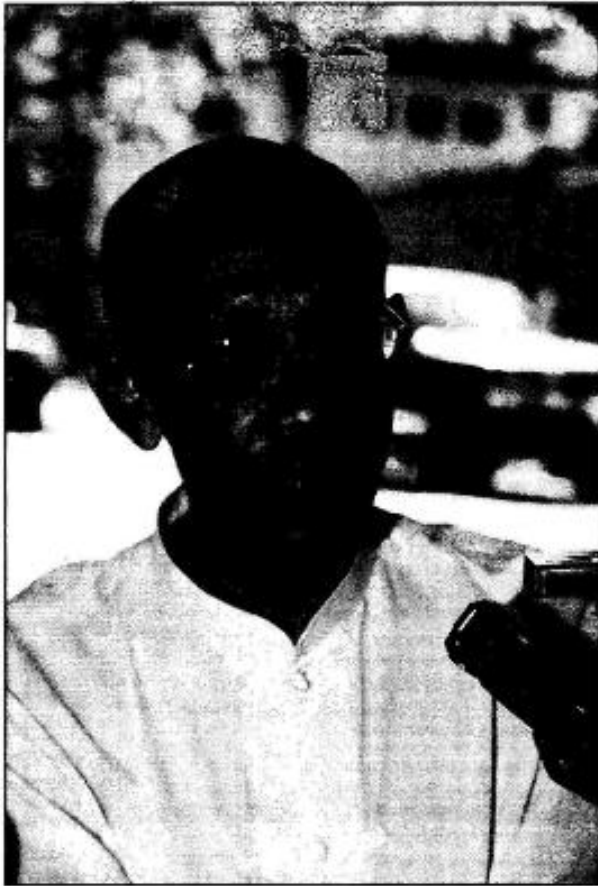
ប៉ុន្តែតាមរយៈការអានឯកសារនានា ដូចជាសៀវភៅជាដើម មេដឹកនាំជាច្រើនដែលស្គាល់ព្រះអង្គបានកោតសរសើរ អង្គសម្តេចឪថាជាក្សត្រឆ្លាត ស្មាតស្មំ ស្មោះត្រង់ និងស្នេហា ជាតិជាពិសេស មេដឹកនាំបារាំងតែម្តងដែលបានសរសើរ ព្រះអង្គយ៉ាងដូច្នោះ។

សំណួរ៖ មានការលើកឡើងជាច្រើនថា សម្តេចឪ នរោត្តម សីហនុ ជាក្សត្រដែលគ្មានព្រះរាជទ្រព្យអ្វីទេ។ តើបច្ចុប្បន្ននេះ ព្រះអង្គមានព្រះរាជទ្រព្យជាក់ស្តែងអ្វីខ្លះដែរ?

ចម្លើយ៖ បើតាមអ្វីដែលខ្ញុំដឹង ព្រះរាជបិតាសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ មានព្រះរាជទ្រព្យបី។ ព្រះរាជទ្រព្យទី១គឺជា ប្រាក់អ៊ុយច័ន្ទ ២ ម៉ឺនអ៊ុយ ក្នុងធនាគារបារាំង។ ព្រះរាជទ្រព្យ ទី២ គឺព្រះរាជដំណាក់នៅក្បែរគេហដ្ឋានសម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន ដែលសព្វថ្ងៃនេះជាស្ថានទូតសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិត

សំណួរ៖ អតីតព្រះមហាក្សត្រខ្មែរ សម្តេចឪ នរោត្តម សីហនុ មិនមែនល្បីល្បាញក្នុងប្រទេសទេ តែព្រះអង្គក៏ល្បី ល្បាញនៅលើឆាកអន្តរជាតិដែរ។ តើអ្នកដឹកនាំប្រទេស ផ្សេងៗទៀតបានវាយតម្លៃព្រះអង្គយ៉ាងដូចម្តេចដែរ ចំពោះនយោបាយរបស់ព្រះអង្គ?

ចម្លើយ៖ និយាយដោយស្មោះ ខ្ញុំមិនដែលបានឮដោយ ផ្ទាល់នឹងត្រចៀកខ្លួនឯងទេ ពីព្រោះខ្ញុំនៅក្មេងពេក។

ប្រជាធិបតេយ្យកូរ៉េ (កូរ៉េខាងជើង) ។ ព្រះអង្គធ្លាប់បានមាន ព្រះរាជបន្ទូលនៅក្នុងគេហទំព័ររបស់ព្រះអង្គថា ពេលចប់ អាណត្តិ២០ឆ្នាំជាមួយស្ថានទូតកូរ៉េខាងជើងនៅឆ្នាំ២០១៣ ខាងមុខនេះ ព្រះអង្គនឹងត្រូវប្រគល់ដំណាក់នេះជូនរាជរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជានិយម ។ ប៉ុន្តែព្រះអង្គមានលក្ខខណ្ឌមួយ គឺព្រះអង្គសូមឲ្យ រដ្ឋាភិបាលរក្សាព្រះដំណាក់នេះជាសារមន្ទីរជាតិ ។ ចំណែកព្រះ រាជទ្រព្យទឹកដីព្រះរាជដំណាក់នៅទីក្រុងភ្នំពេញ ។ ព្រះរាជដំណាក់ ទីបីនេះគឺស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ព្រះបរមរាជវាំង ។

សំណួរ ៖ ដូច្នេះតើសម្តេចឪ នរោត្តម សីហនុ ជាក្សត្រ ដែលក្រជាងគេនៅក្នុងលោកមែនដែរឬទេ ?

ចម្លើយ ៖ តាមការប៉ាន់ស្មាន និងការយល់ដឹងរបស់ខ្ញុំគឺវា ច្បាស់ណាស់ហើយដែលព្រះអង្គគឺជាក្សត្រក្រីក្រជាងគេនៅ លើលោកនេះ ។ គ្មានក្សត្រសោយរាជ្យណានៅលើពិភពលោក ក្រដូចព្រះអង្គទេ ។ ក្សត្រដទៃទៀតសុទ្ធតែមានទ្រព្យសម្បត្តិ ច្រើនជាងព្រះអង្គឆ្ងាយណាស់ ។

សំណួរ ៖ តើហេតុអ្វីបានជាសម្តេចឪគ្មានព្រះរាជទ្រព្យ ច្រើនដូចគេ ?

ចម្លើយ ៖ មានមូលហេតុពីរ ៖ ទី១ គឺដោយសារព្រះអង្គជា ពុទ្ធសាសនិកជនជ្រាលជ្រៅមួយព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គថ្វាយបង្គំ ព្រះជារៀងរាល់ថ្ងៃ ។ ព្រះអង្គសោយព្រះស្លោយបូសនៅថ្ងៃសីល និងទី២ គឺដោយសារព្រះអង្គមានកំណើតនៅក្នុងវង្សត្រកូលក្សត្រ ដូច្នេះ ព្រះអង្គមានព្រះរាជទ្រព្យខ្លះដែលទទួលបានពីព្រះមាតា និងបិតា ។ ព្រះអង្គមិនដែលមានព្រះរាជបន្ទូលថា ទ្រង់មានព្រះ រាជបំណងចង់បាននេះឬនោះទេ ។

សំណួរ ៖ តើអតីតព្រះមហាក្សត្រសម្តេចឪ នរោត្តម សីហនុ ចេះភាសាបារាំងសំបូរណ៍ដែរ ?

ចម្លើយ ៖ ព្រះអង្គរៀនភាសាក្រិក ភាសាឡាតាំង ។ ភាសាពីរនេះជាច្រើនសំបូរនៃភាសាបារាំង ។ និយាយជាមួយ ព្រះអង្គចេះនិយាយភាសាបារាំង អង់គ្លេស ចិន

និងភាសាសុខ្មែរដែរ។

សំណួរ ៖ ព្រះអង្គចេះភាសាចិន ចុះហេតុអ្វីបានជា ព្រះអង្គចូលចិត្តប្រើភាសាបារាំងច្រើនជាងគេ?

ចម្លើយ ៖ ព្រះករុណាសព្វព្រះរាជហឫទ័យភាសាបារាំង ច្រើនជាងភាសាបរទេសផ្សេងទៀត ពីព្រោះលោកប្រសូត និង រៀនសូត្រក្នុងខណៈពេលដែលប្រទេសខ្មែរស្ថិតនៅក្រោម អាណានិគមនិយមបារាំង។ កាលណោះ ប្រទេសខ្មែរមាន ភាសាផ្លូវការពីរគឺភាសាខ្មែរដែលត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ក្នុង ចំណោមប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទូទៅ និងភាសាបារាំង។ ភាសាបារាំង ត្រូវបានគេប្រើប្រាស់នៅក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលនានាសម័យនោះ។

សំណួរ ៖ ក្នុងចំណោមក្សត្រខ្មែរទាំងអស់ តើសម្តេចឪ នព្វាតម សីហនុ ចេះភាសាបារាំងច្បាស់ជាងគេមែនឬទេ?

ចម្លើយ ៖ ភាសាបារាំងរបស់ព្រះអង្គពូកែខ្លាំងណាស់។ ពូកែទាំងរបៀបសរសេរ និងទាំងរបៀបប្រើប្រាស់អត្ថន័យ អត្ថបទប្រែប្រួល (ន័យផ្សេង)។ ទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាភាសានេះ ខ្ញុំ

សូមរំលឹករឿងមួយដើម្បីឲ្យប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរយើងស្គាល់សម្តេចឪ ឲ្យកាន់តែច្បាស់បន្ថែមទៀត។ ព្រះករុណាឧស្សាហ៍មាន ព្រះរាជបន្ទូលថា ព្រះអង្គមិនដែលសព្វព្រះរាជហឫទ័យចង់ សោយរាជ្យទេ។ ព្រះអង្គសព្វព្រះរាជហឫទ័យចង់ក្លាយទៅជា គ្រូបង្រៀនផ្នែកអក្សរសាស្ត្រ។ មុនពេលដែលព្រះអង្គយាង សោយទិវង្គត ព្រះអង្គធ្លាប់មានបន្ទូលម្តងទៀតថា ជាតិក្រោយ ព្រះអង្គសព្វព្រះរាជហឫទ័យក្លាយទៅជាគ្រូអក្សរសាស្ត្រ ជំងឺល។

សំណួរ ៖ សម្តេចឪ សម្តេចតា សព្វព្រះរាជហឫទ័យច្រើន វិស័យមានអ្វីជា អក្សរសាស្ត្រ សិល្បៈ កីឡា ភាពយន្ត។ល។ តើវិស័យមួយណាដែលព្រះអង្គសព្វព្រះរាជហឫទ័យខ្លាំង ជាងគេ?

ចម្លើយ ៖ ខ្ញុំគិតថា វាអាស្រ័យទៅតាមពេលវេលាទេ។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើខ្ញុំត្រូវជ្រើសរើសមួយ ខ្ញុំគិតថា ព្រះករុណា សម្តេចតាសព្វព្រះរាជហឫទ័យលើការសរសេរខ្លាំងជាងគេ។ សរសេរគ្រប់រឿងរ៉ាវទាំងអស់។ បន្ទាប់មកវិស័យភ្លេង និង បន្ទាប់មកទៀត គឺវិស័យភាពយន្ត។

ឃើញព្រះអង្គធ្វើម្ហូបខ្មែរទេ ?

សំណួរ : តើព្រះករុណាសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ សព្វព្រះរាជហឫទ័យធ្វើការនៅពេលណាដែរ ពេលព្រឹក ពេលយប់ ឬពេលថ្ងៃ ?

ចម្លើយ : កាលពីជំនាន់សង្គមរាស្ត្រនិយម ព្រះករុណា ចូលចិត្តទ្រង់ការ(ធ្វើការ) ពេលព្រឹកព្រលឹម និងពេលយប់ ជ្រៅ។ ពេលខ្លះទៀត ព្រះករុណាទ្រង់ទតភាពយន្តផង និង ធ្វើការផង។ ប៉ុន្តែចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១១មក ព្រះករុណា ទ្រង់ការតិចជាងមុនដោយសារព្រះអង្គមានព្រះជន្មច្រើនហើយ។

សំណួរ : ចុះក្នុងវិស័យកីឡាវិញ តើសម្តេចតាចូលចិត្តកីឡា អ្វីខ្លះដែរ ?

ចម្លើយ : សម្តេចតាសព្វព្រះរាជហឫទ័យខ្លាំងលើកីឡា ជិះសេះ បន្ទាប់មកកីឡាបាល់ទាត់។ ព្រះអង្គស្គាល់ក្រុមកីឡា បារាំង អង់គ្លេសនិងអាជីវម៉ង់ច្បាស់តែម្តង។ ក្រៅពីកីឡា ជិះសេះ និងកីឡាបាល់ទាត់ ព្រះអង្គសព្វព្រះរាជហឫទ័យលើ កីឡាវាយសី។

សំណួរ : ចំពោះម្ហូបអាហារវិញ តើសម្តេចតាសព្វ ព្រះរាជហឫទ័យម្ហូបអ្វីដែរ ?

ចម្លើយ : (និយាយជាភាសាបារាំងបន្តិចមុននឹងឆ្លើយ)។ បើនិយាយតាមពាក្យបារាំងមានន័យថា លោកសព្វព្រះរាជ ហឫទ័យខ្លាំងតែម្ហូបណាដែលធ្លាញ់ មិនមែនជាម្ហូបខ្មែរឬម្ហូប បារាំងទេ។ នៅទីក្រុងប៉េកាំង ព្រះករុណាសោយម្ហូបចម្រុះ។ ម្ហូបខ្មែរ ចិន និងម្ហូបបារាំង។ ម្ហូបខ្មែរធ្វើដោយចុងកៅខ្មែរ។ ម្ហូបបារាំង និងម្ហូបចិនរៀបចំចម្អិនដោយចុងកៅជនជាតិចិន។ លើសពីនេះទៅទៀត នៅមានរឿងពិសេសមួយដែលមិនសូវ ត្រូវបានគេផ្សព្វផ្សាយគឺព្រះករុណាចេះធ្វើម្ហូបអាហារផ្ទាល់ ព្រះអង្គតែម្តង។ ពេលខ្លះក្នុងឆ្នាំ១៩៧០ ព្រះអង្គថែមទាំង បង្រៀនចុងកៅជនជាតិចិនពីរបៀបធ្វើម្ហូបបារាំងថែមទៀតផង។

សំណួរ : តើសម្តេចតាចេះធ្វើម្ហូបខ្មែរឬទេ ?

ចម្លើយ : (សើចញឹមៗ) និយាយឲ្យត្រង់ទៅ ខ្ញុំមិនដែល

សំណួរ : តើព្រះករុណាសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ជា ក្សត្រដែលមានបុគ្គលិកលក្ខណៈយ៉ាងដូចម្តេចដែរ ស្តេច កាច តឹងរឹង ?

ចម្លើយ : ខ្ញុំគិតថា ព្រះករុណាជាអង្គក្សត្រទន់ភ្លន់ ប៉ុន្តែមិនមែនមានន័យថាស្តេចទេ។ ក្នុងការងារ ព្រះអង្គតឹងរឹង និងហ្មត់ចត់ខ្លាំងណាស់។ រឿងមួយទៀតដែលព្រះករុណា តឹងរឹងបំផុតគឺការគោរពពេលវេលា។ ព្រះអង្គតែងតែមកចាំគេ ១ម៉ោងមុន ប្រសិនបើមានភ្ញៀវចង់ចូលមកគាល់ព្រះអង្គ។ ព្រះករុណាគោរពឃ្លាជាភាសាបារាំងមួយដែលនិយាយថា ភាព ទៀងពេលវេលាឬការគោរពពេលវេលាគឺជាការគួរសមរបស់ព្រះ មហាក្សត្រ (La ponctualité est la politesse du Roi)។ ព្រះករុណាតែងតែយកឃ្លានេះមកធ្វើជាច្បាប់របស់ព្រះអង្គ។

សំណួរ : តើព្រះអង្គផ្ទាល់មានមោទនភាពដែរឬទេ ដែលបានធ្វើការជាមួយសម្តេចឪអស់រយៈពេលជាង៣០ឆ្នាំ មកនេះ ?

ចម្លើយ : ដូចលោកបានដឹងហើយថា ព្រះករុណាជាអង្គ ក្សត្រមួយអង្គដែលមានភាពល្បីល្បាញមិនត្រឹមតែក្នុងប្រទេស ទេ តែជាលក្ខណៈអន្តរជាតិថែមទៀតផង។ ដូច្នេះ ក្នុងនាមខ្ញុំ ដែលបានបម្រើក្សត្រល្បីល្បាញមួយអង្គ ស្ថិតនៅកៀក និង យូរយ៉ាងដូច្នេះ ខ្ញុំគិតថាគឺជាកិត្តិយសដ៏ធំរបស់ខ្ញុំមិនអាចបំភ្លេច បាន។ ខ្ញុំគិតថា គ្មានអ្វីអាចប្រៀបធៀបនឹងកិត្តិយសនេះបាន ឡើយ។

**វិភាគ ៖
ព្រះមហាវិក្សត្រៃ
និងការងារសង្គម
ដោយ
លោក ម៉ែន ឫណារ**

**ព្រះមហាក្សត្រ នរោត្តម សីហនុ
ចាប់យកការងារសង្គមកិច្ចជាស្នូល**

ប្រជាប្រិយភាពគ្មានគួរប្រៀបរបស់អង្គការសម្តេចព្រះនរោត្តម ដែលបានស្តែងឡើងយ៉ាងច្បាស់ខណៈដែលព្រះអង្គសោយទិវង្គតនៅពេលនេះមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធនឹងការងារសង្គមកិច្ចដែលព្រះអង្គបានបំពេញយ៉ាងសកម្មបំផុត។ តាំងពីវ័យក្មេងរហូតដល់វ័យចាស់ជរា ក្នុងនាមជាមហាក្សត្រ និងក្នុងនាមជាអ្នកនយោបាយ សម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ បានចាត់ទុកការងារសង្គមកិច្ចជាជីវិតប្រចាំថ្ងៃរបស់ទ្រង់។ តើហេតុអ្វីបានជាសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ឲ្យតម្លៃខ្លាំងទៅលើការងារសង្គមកិច្ច ?

ក្នុងចំណោមសកម្មភាពរបស់សម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ក្នុងនាមជាមេដឹកនាំប្រទេសក៏ដូចជាក្នុងនាមព្រះមហាក្សត្រដែរ សកម្មភាពមួយដែលព្រះអង្គតែងបំពេញជាប្រចាំគឺការងារសង្គមកិច្ច។ ការដឹកស្រះអណ្តូងទឹក សង់សាលារៀន មណ្ឌលសុខភាពរហូតដល់សង់ផ្ទះជូនជនក្រីក្រ... ជាអ្វីដែលគេបានឃើញ ចាប់តាំងពីព្រះអង្គលេចមុខមាត់ក្នុងសង្គម និងឆាកនយោបាយប្រទេសកម្ពុជារយៈពេល៧០ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។

អង្គការសម្តេច ឌីមិនត្រឹមតែឲ្យតម្លៃទៅលើគោលនយោបាយសង្គមកិច្ចប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែព្រះអង្គថែមទាំងបានចុះធ្វើកិច្ចការនេះដោយផ្ទាល់ព្រះអង្គទៀតផង។ អ្នកដែលបានឃើញផ្ទាល់ឬឯកសារនានាដែលនៅសេសសល់ គឺជាតិកតាងបញ្ជាក់ពីបញ្ហានេះបាន។ ចុងក្រោយនេះ បើទោះបីជាព្រះអង្គមានវ័យកាន់តែចាស់ជរាមិនអាចយាងចុះធ្វើសកម្មភាពបាន តែសម្តេច ឌីក៏នៅតែមិនបោះបង់ការងារសង្គមកិច្ចនេះដែរ។ ព្រះអង្គសុខចិត្តបើកសម្តែងសមិទ្ធផលនានាដូចជាស្រះទឹក ប្រឡាយទឹក ឬមណ្ឌលសុខភាពជាដើម ជានិមិត្តរូបនៅក្នុងព្រះបរមរាជវាំងតាមរយៈពិពណ៌នារបស់អនុញ្ញាតឲ្យតំណាងប្រជាពលរដ្ឋ និងអាជ្ញាធរដែនដីចូលរួម។

ជួនកាលទៀត ទោះជាពេលដែលព្រះអង្គគង់ប្រថាប់ព្យាបាលព្រះកាយនៅឯទីក្រុងប៉េកាំងប្រទេសចិនក៏ដោយ ក៏ព្រះអង្គត្រឡប់មកសម្តែងសមិទ្ធផលជានិមិត្តរូបដូចនៅក្នុងព្រះបរមរាជវាំងទីក្រុងភ្នំពេញដែរ។ នេះសបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថាការងារសង្គមកិច្ចត្រូវបានព្រះមហាក្សត្រចាត់ទុកជាការងារចម្បងនិងកិច្ចការប្រចាំថ្ងៃរបស់ព្រះអង្គមិនអាចខកខានបាន។

ជាការពិត ប្រសិនបើគេសិក្សាអំពីចិត្តលក្ខណៈរបស់សម្តេចព្រះនរោត្តម សីហនុ កាលពីទ្រង់នៅក្មេងគេពិបាកនឹងជឿ

ណាស់ថាព្រះអង្គអាចក្លាយជាមហាក្សត្រ និងជាអ្នកដឹកនាំដែលយកការងារសង្គមកិច្ច និងភាពស្និទ្ធស្នាលជាមួយប្រជាពលរដ្ឋជាកិច្ចការសំខាន់របស់ព្រះអង្គយ៉ាងផ្ទុះផ្ទុះសោះ។ វិបាកជឿដោយហេតុថា ព្រះអង្គជាសមាជិករាជវង្ស ដែលចូលចិត្តការសប្បាយជាមួយបទភ្លេង ចម្រៀង សិល្បៈ ភាពយន្តជាដើម។ លក្ខណៈនេះហើយដែលត្រូវគេមើលឃើញថាពាក់ព័ន្ធបានជ្រើសរើសព្រះអង្គឲ្យសោយរាជ្យដោយសង្ឃឹមថា ពួកគេអាចងាយនឹងបង្វិលព្រះអង្គតាមអ្វីដែលពួកគេចង់បាន។

ប៉ុន្តែផ្ទុយស្រឡះចាប់តាំងពីពេលដែលព្រះអង្គបានឡើងគ្រងរាជ្យតាំងពីឆ្នាំ១៩៥១ត្រឹមព្រះជន្ម១៩៧២ព្រះវស្សាសោះ អតីតព្រះមហាក្សត្របានចាប់យកការងារសង្គមកិច្ចជាសំខាន់និងបានបំពេញព្រះវេជ្ជបូជនីយកិច្ចសំខាន់ៗជាច្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ប្រទេសជាតិ ក្នុងនោះក៏មានការទាមទារឯករាជ្យពីពាក់ព័ន្ធដែរ។

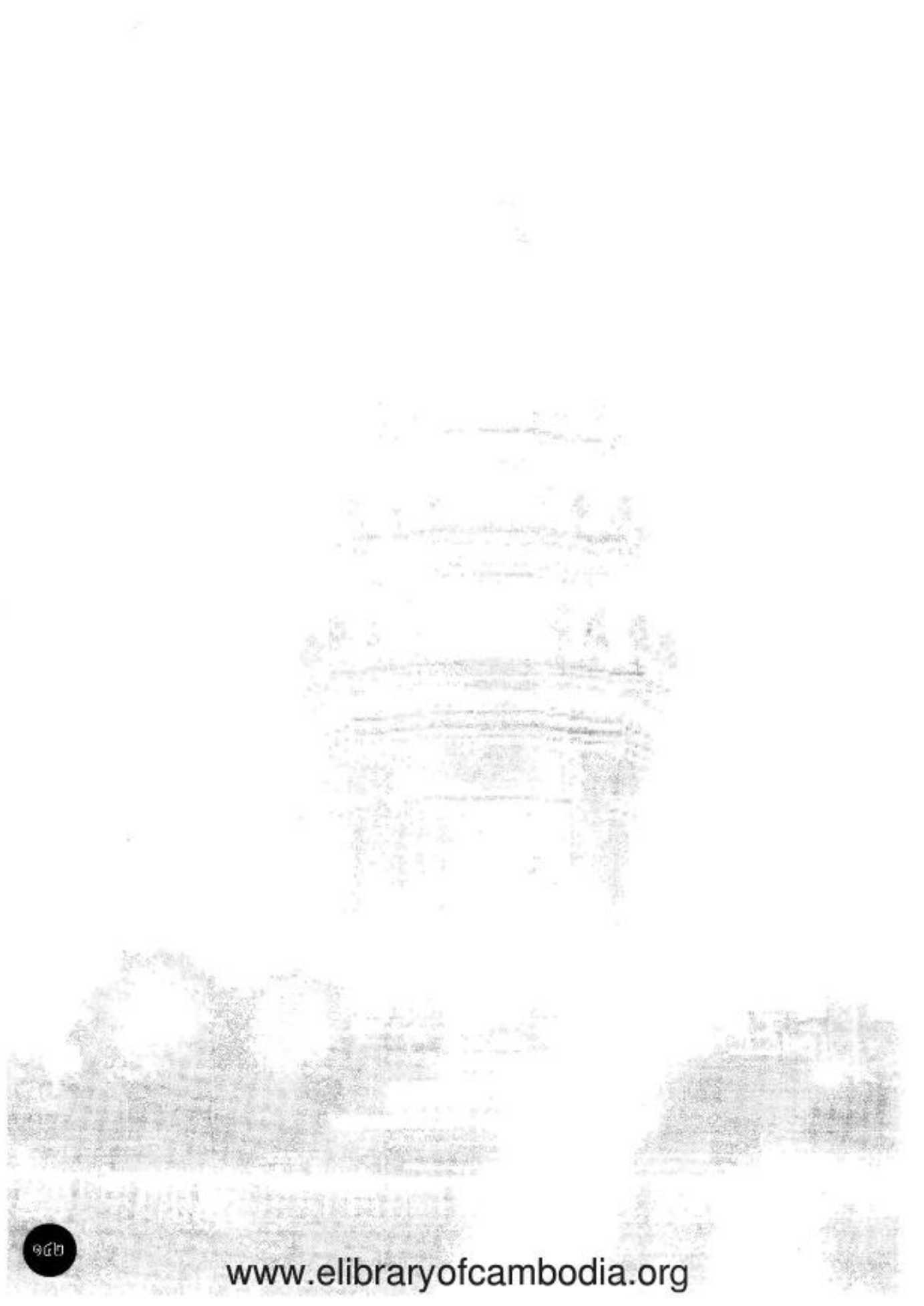
ជាការពិតណាស់ ការងារសង្គមកិច្ចគឺជាកិច្ចការសំខាន់ ខ្លាំងណាស់សម្រាប់អ្នកនយោបាយ និងអ្នកដឹកនាំប្រទេស។ សំខាន់នៅត្រង់ថា ការងារនេះផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់សាធារណជន ផង និងផ្តល់ប្រជាប្រិយភាពដល់ខ្លួនឯងផង។ នៅក្នុងសង្គម មួយដែលក្រីក្រដូចកម្ពុជា សេចក្តីត្រូវការចម្បងរបស់ពលរដ្ឋ ជាពិសេសអ្នកក្រីក្របំផុត គឺគ្មានអ្វីក្រៅពីស្រះទឹក ប្រឡាយទឹក សម្រាប់ប្រើប្រាស់ និងបង្កបង្កើនផលមណ្ឌលសុខភាពសម្រាប់ ព្យាបាលជំងឺ និងសាលារៀនសម្រាប់ឲ្យកូនចៅបានរៀនសូត្រ នោះឡើយ។ ការឆ្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីត្រូវការរបស់ពួកគេគឺ ជាគន្លឹះក្នុងការកសាងប្រជាប្រិយភាពដ៏វិងមាំ។

ក្រៅពីការចាប់យកការងារសង្គមកិច្ចនៅក្នុងដៃព្រះមហា វិក្រត្រសម្តេចព្រះនរោត្តម សីហនុនៅមានចំណុចពិសេសមួយ ទៀតដែលពិបាកនឹងមានអ្នកធ្វើដូចនោះ គឺការបង្ហាញភាព ស្ម័គ្រចិត្តលាក់ទាក់ប្រកបដោយកាយវិការទន់ភ្លន់យ៉ាងពិសេស ទៅកាន់ប្រជារាស្ត្ររបស់ព្រះអង្គ។ កាយវិការនេះបានធ្វើឲ្យអ្នក ដែលបានជួបជាមួយព្រះអង្គមិនថាប្រជារាស្ត្រសាមញ្ញឬភ្ញៀវ ជាតិអន្តរជាតិឡើយពិតជាដក់ជាប់អនុស្សាវរីយ៍មិនអាចបំភ្លេចបាន។ សរុបមក ទាំងការងារនយោបាយ សង្គមកិច្ច និងទាំងចរិត

លក្ខណៈផ្ទៃក្នុងរបស់ព្រះអង្គសុទ្ធតែបានឆ្លើយតបយ៉ាងល្អ និង យ៉ាងស៊ីចម្រុះទៅនឹងសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ។ ដោយឡែកការងារសង្គមកិច្ចដែលត្រូវបានព្រះអង្គចាត់ទុកជា ស្នូលនៃជីវិតរបស់ព្រះអង្គតាំងពីក្មេងរហូតដល់ចាស់នោះ គឺជា ទស្សនវិជ្ជាដែលផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ធំធេងដល់ប្រទេសជាតិ និងប្រជាពលរដ្ឋ។ ទស្សនវិជ្ជានេះគឺជាកេរដំណែលដ៏មានតម្លៃ សម្រាប់កូនចៅជំនាន់ក្រោយ ជាពិសេសសម្រាប់អ្នកនយោបាយ និងអ្នកដឹកនាំប្រទេសតែម្តង។

**អតីតព្រះមហាវីរក្សត្រ
និង ភាពអច្ឆ័យៈ
ដោយ
លោក ម៉ែន បូណា**

ជំនឿលើ «បុណ្យបារមី»

របស់ព្រះអង្គនៅតែពេញនិយម

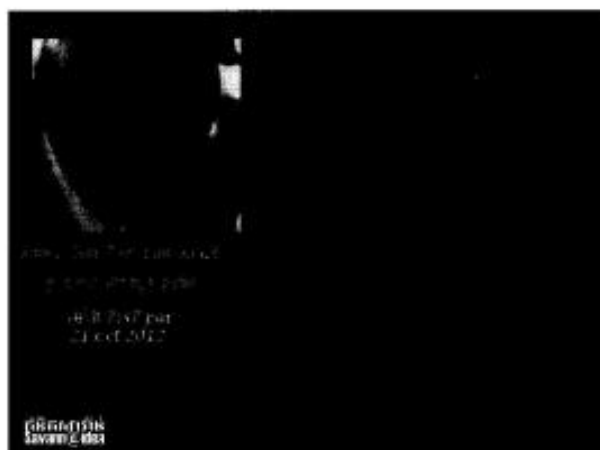
រយៈពេល៧ថ្ងៃនៃការកាន់ទុក្ខសម្រាប់ការសោយទិវង្គតរបស់អតីតព្រះមហាក្សត្រ នរោត្តម សីហនុ បានដល់ទីបញ្ចប់ហើយកាលពណ្ណាចថ្ងៃទី២៣តុលា។ ពិធីជួបជុំសូត្រធម៌ដ៏ធំមួយត្រូវបានរៀបចំធ្វើឡើងនៅមុខព្រះបរមរាជវាំង ដោយមានព្រះសង្ឃ១ម៉ឺនអង្គ និងពលរដ្ឋមកពីគ្រប់ទិសទីចំនួនជាង ១០ ម៉ឺននាក់។ នេះសបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថា ប្រជាប្រិយភាពរបស់សម្តេចព្រះមានសភាពធំធេងខ្លាំងណាស់នៅក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ។ ប្រជាប្រិយភាពដ៏ខ្លាំងក្លានេះត្រូវគេមើលឃើញថា បានមកពីអានុភាពពីយ៉ាងគឺភាពប៉ិនប្រសប់ក្នុងការដឹកនាំ និងជំនឿលើបុណ្យបារមីរបស់ព្រះអង្គ។

មានព្រឹត្តិការណ៍ច្រើនយ៉ាងណាស់ដែលបានកើតឡើងចាប់តាំងពីការសោយទិវង្គតរបស់ព្រះមហាក្សត្រសម្តេចព្រះនរោត្តម សីហនុ ហើយដែលគេអាចលើកយកពន្យល់បានអំពីប្រជាប្រិយភាពដ៏អស្ចារ្យរបស់ព្រះអង្គ។

សម្រាប់ក្រុមអ្នកវិភាគព្រឹត្តិការណ៍សង្គម និងនយោបាយប្រទេសកម្ពុជា ប្រជាប្រិយភាពដល់កម្រិតកំពូលរបស់អ្នកដឹកនាំ (និយាយជាទូទៅ) និងរបស់សម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ (និយាយដោយឡែក) កើតឡើងដោយសារអានុភាពពីរគឺទី១ជា «អានុភាពក្នុងខ្លួន» គឺទេពកោសល្យក្នុងការដឹកនាំដែលអាចធ្វើយឺតយ៉ាវនឹងសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ ទី២គឺជា «អានុភាពក្រៅខ្លួន» គឺជំនឿរបស់ប្រជារាស្ត្រខ្មែរដែលថាព្រះអង្គជាព្រះដែលមាន «បុណ្យបារមី»។

ជាការពិតណាស់ សម្តេចឪពុកអង្គព្រះមហាក្សត្រ និងជាអ្នកដឹកនាំដ៏មានទេពកោសល្យម្នាក់ ដែលពិបាកនឹងមានអ្នកណាធ្វើដូច។ ទេពកោសល្យពិសេសរបស់ព្រះអង្គគឺការចេះដាក់ខ្លួននៅកៀកកិតជាមួយប្រជារាស្ត្រសាមញ្ញ។ ក្នុងនាមជាមហាក្សត្រ និងជាអ្នកដឹកនាំ ព្រះអង្គបានបង្ហាញឲ្យប្រជារាស្ត្របានឃើញថា ទ្រង់មិនប្រកាន់ខ្លួនថាជាព្រះដែលត្រូវនៅពីលើខ្ពស់ផុតពីប្រជារាស្ត្រឡើយ ប៉ុន្តែ ព្រះអង្គបានដាក់ខ្លួនឲ្យនៅជាប់នឹងប្រជារាស្ត្រជានិច្ច។ ម្យ៉ាងទៀត សមិទ្ធផលធំៗដែលព្រះអង្គសម្រេចបានសម្រាប់ប្រទេសជាតិ និងប្រជារាស្ត្រគឺជាតឹកតាងមិនអាចប្រកែកបាន។ នេះជាសមត្ថភាពដែលកើតចេញពីការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ព្រះអង្គក្នុងនាមជាអ្នកដឹកនាំ។

ប៉ុន្តែ ទន្ទឹមនឹងនោះដែរ សម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ

រូបដែលតែងតែងាយអ្នកប្រើប្រាស់បណ្តាញហ្វេសប៊ុក ខណៈមហាជនបាននិយាយប្រកបដោយភាពជឿជាក់ និងស្ងប់ស្ងួតថាពួកគាត់បានឃើញព្រះក្រូរបស់សម្តេចឪពុកអង្គព្រះខ្មែរ។

ត្រូវបានពលរដ្ឋខ្មែរជាទូទៅជឿថា ជាអ្នកមាន «បុណ្យបារមី» លើសពីមនុស្សធម្មតា។ ជំនឿនេះហើយដែលបានបន្ថែមប្រជាប្រិយភាពដល់ព្រះអង្គកាន់តែខ្លាំងឡើងថែមទៀត។ មានហេតុការណ៍ច្រើនយ៉ាងណាស់ដែលគេអាចលើកជាឧទាហរណ៍បញ្ជាក់ពីបញ្ហានេះបាន។ ជាក់ស្តែង តាំងពីព្រះអង្គស្ថិតនៅជាអ្នកដឹកនាំសង្គមរាស្ត្រនិយម ពលរដ្ឋខ្មែរជាទូទៅជឿថាពេលដែលព្រះអង្គយាងចេញទៅទីណាមួយ មេឃក៏ចាប់ផ្តើមស្រទំគ្មានពន្លឺថ្ងៃដែលអនុញ្ញាតឲ្យព្រះអង្គបានបំពេញព្រះរាជបេសកកម្មសួរសុខទុក្ខប្រជារាស្ត្រ ដោយគ្មានការរំខានពីអាកាសធាតុ។ ហេតុការណ៍នេះត្រូវបានគេជឿថា បណ្តាលមកពីបុណ្យបារមីរបស់ព្រះអង្គ។

ជំនឿបែបនេះនៅតែជិតជាប់យ៉ាងរឹងមាំក្នុងផ្នត់គំនិត

ពលរដ្ឋខ្មែរជាទូទៅហូតមកទល់បច្ចុប្បន្នដោយឥតប្រែប្រួល បើទោះបីជាសង្គមមានការវិវឌ្ឍយ៉ាងណាក៏ដោយ។ ជាក់ស្តែង ពេលដែលបានទទួលព័ត៌មានស្តីពីការសោយទិវង្គតរបស់ព្រះអង្គ កាលពីថ្ងៃទី១៥តុលា ពលរដ្ឋខ្មែរជាទូទៅបាននាំគ្នាសម្តែងក្តី រន្ធតតក់ស្លុតយ៉ាងខ្លាំង។ មហាជនរាប់លាននាក់ដែលចេញមក ដង្ហែព្រះបរមសពរបស់សម្តេចឪកាលពីថ្ងៃទី១៧តុលា គឺជា ឧទាហរណ៍មិនអាចប្រកែកបានអំពីទឹកចិត្តគោរពស្រឡាញ់ ជំរុញជ្រៅរបស់ពួកគេចំពោះអង្គសម្តេចឪ។

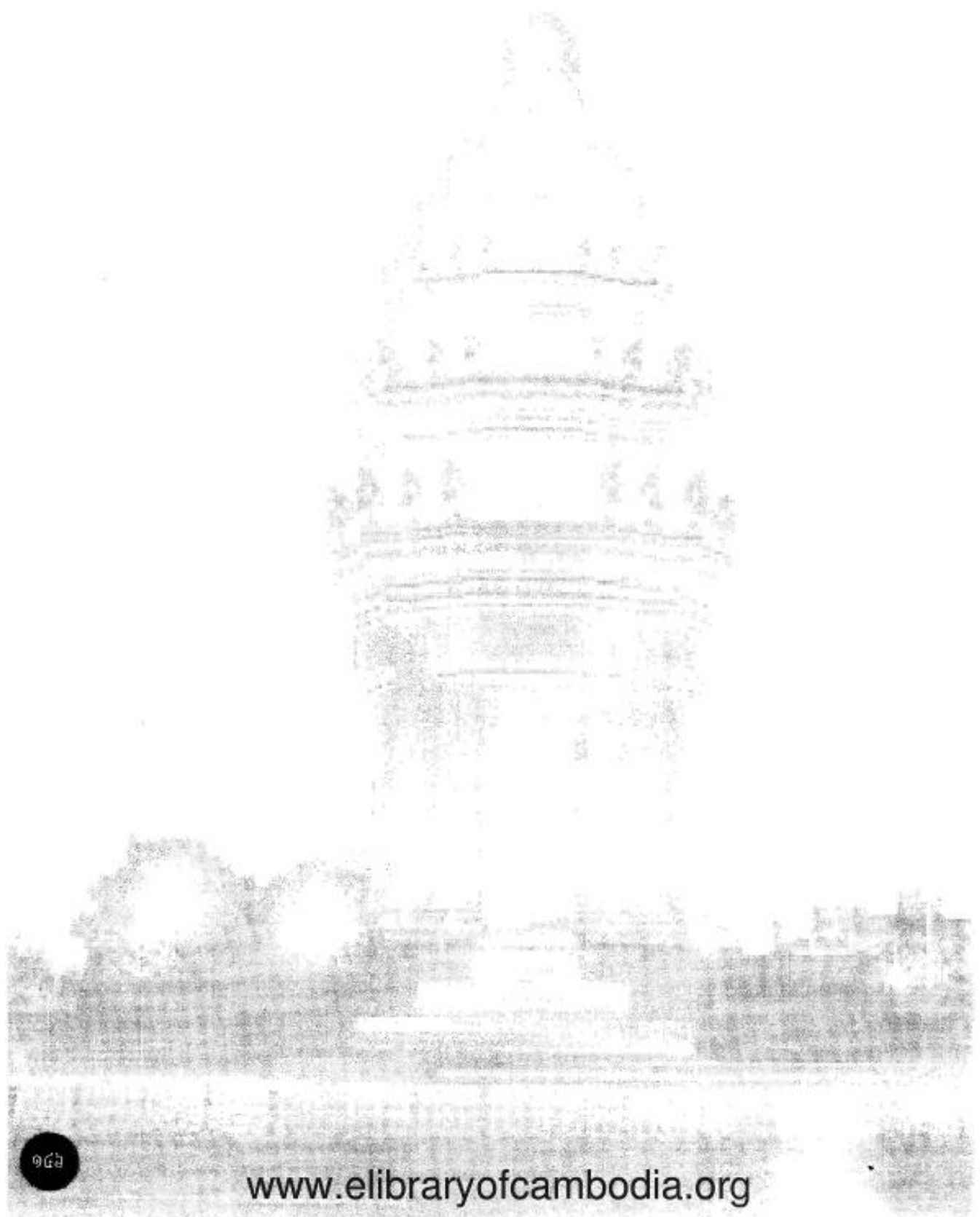
លើសពីនេះ មានហេតុការណ៍មួយចំនួនដែលមហាជនខ្មែរ នៅតែចាត់ទុកជា «អព្ពតហេតុ» ដ៏អស្ចារ្យដែលភ្ជាប់ទៅនឹង បុណ្យបារមីរបស់ព្រះអង្គ។ ឧទាហរណ៍ មហាជនបាននាំគ្នា ឆ្លើយនិយាយថា មេឃបានប្រែក្លាយជាស្រទំ នៅពេលដែល ព្រះបរមសពរបស់ទ្រង់បានមកដល់ព្រលានយន្តហោះ។ បន្ទាប់មកទៀត មហាជនទូទាំងប្រទេសបាននាំគ្នាឆ្លើយមើល ព្រះចន្ទកាលពីយប់ថ្ងៃទី២១តុលា ដោយពួកគេអះអាងថា បាន ឃើញព្រះភក្ត្រសម្តេចឪនៅក្នុងផ្ទៃព្រះចន្ទ។

ទោះជាគ្មានអ្វីមកបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់លាស់ ទោះជារឿង ពិត ឬមិនពិត ? ទោះជាសមហេតុផល ឬមិនសម ? និងទោះ ជាអ្នកខ្លះចាត់ទុកជានិរ្យាយសម័យ ប៉ុន្តែ នេះជាអ្វីដែល មហាជនខ្មែរជាទូទៅនៅតែជឿយ៉ាងមុតមាំ ហើយជានិរ្យាយ

ចេញពីបេះដូង។ ដូច្នេះ គេប្រាកដជាអាចនិយាយបានថា ប្រជាប្រិយភាពគ្មានគូប្រៀបរបស់អង្គសម្តេចឪពិតជាបានមក ពីអានុភាពក្នុងខ្លួនផង និងក្រៅខ្លួនផងរបស់ព្រះអង្គ។ ជំនឿនេះនៅតែមានឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំង និងបានចាក់ឫសយ៉ាង ជ្រៅទៅក្នុងសង្គមតាំងពីយូរយារណាស់មកហើយ។

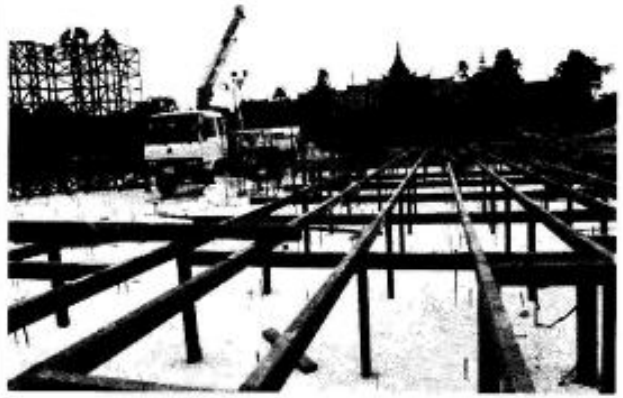
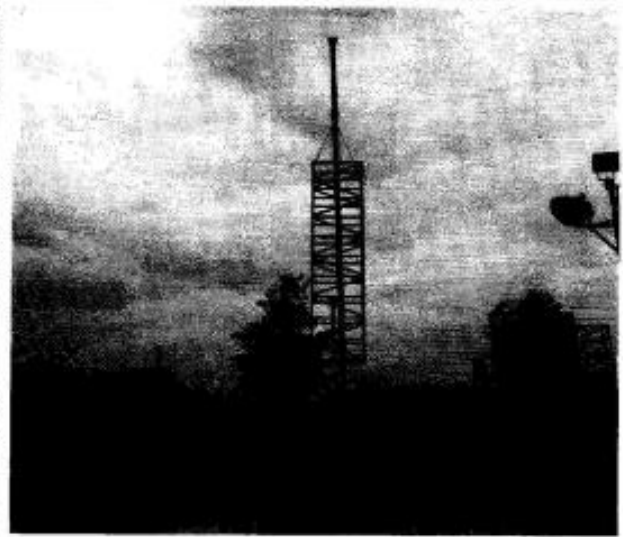
ទោះជាពិត ឬមិនពិត ប៉ុន្តែ មេដឹកនាំណាដែលអាចទាញ យកអានុភាពទាំងពីរយ៉ាងនេះបាន គឺជាអ្នកដែលមាន ប្រជាប្រិយភាពគ្មានគូប្រៀប។ នេះមានន័យថា សង្គមកម្ពុជា ក្នុងសតវត្សរ៍ទី ២១ នេះ នៅតែផ្តល់តម្លៃដល់ជំនឿលើ បុណ្យបារមីយ៉ាងខ្លាំងដដែល។

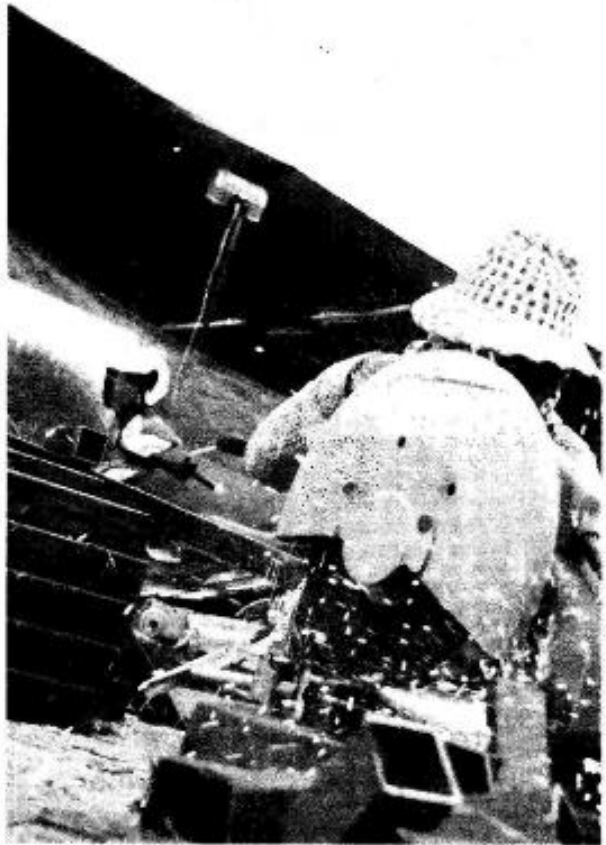

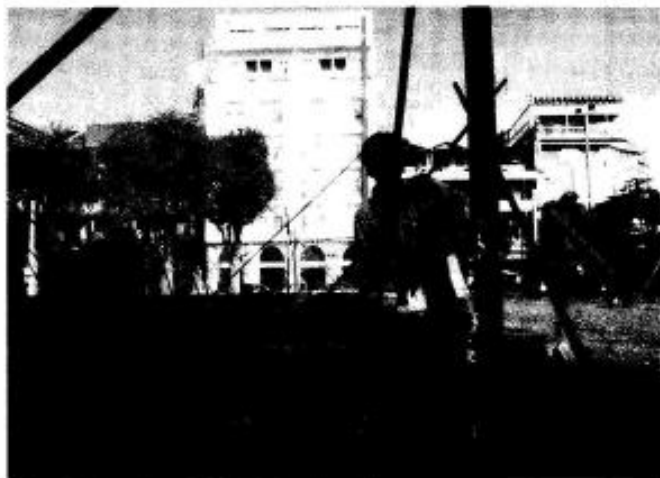
សំណង់
ព្រះបរមមេរុ
តម្លៃប្រហែល ១,២លានដុល្លារអាមេរិក
(ប្រភព ៖ សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន)
និង
កម្រងរូបភាពផ្សេងៗ
នៃព្រះរាជពិធីដង្ហែសាកល្បង

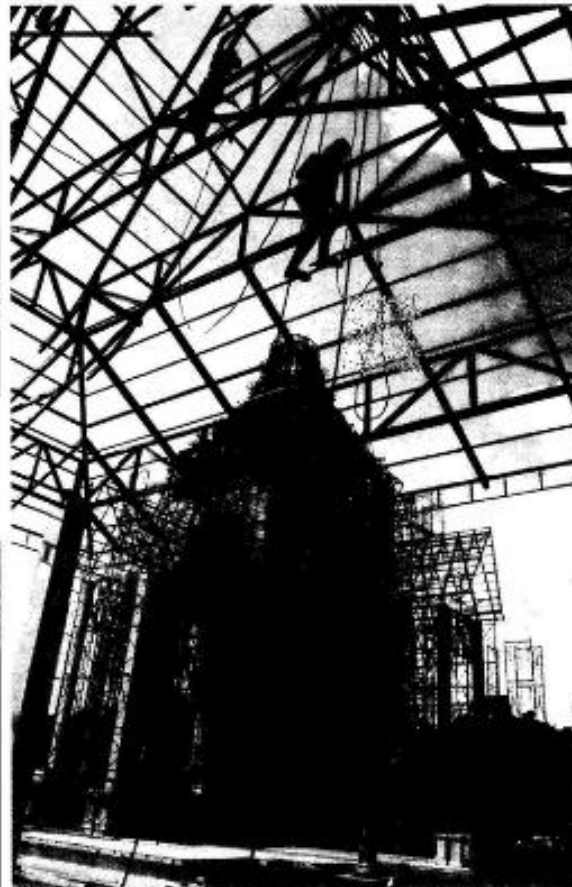
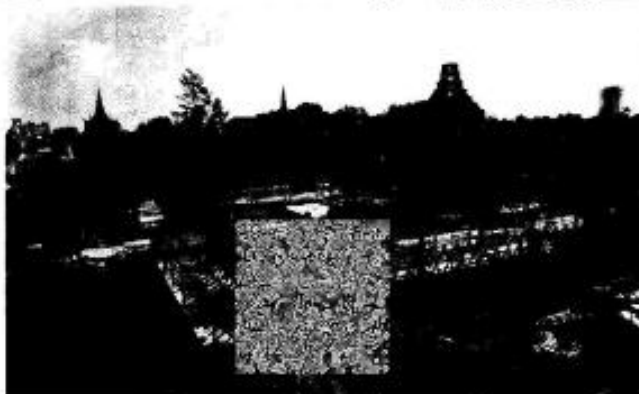
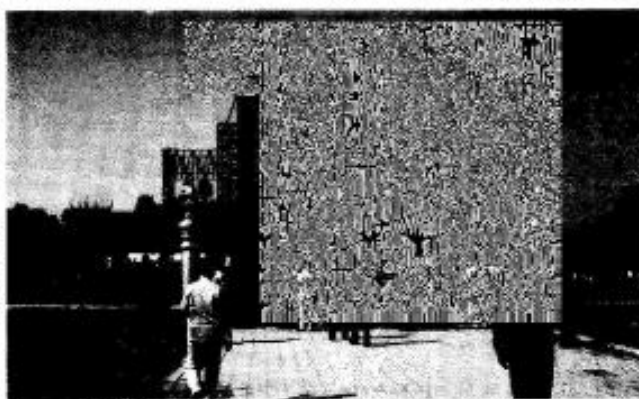
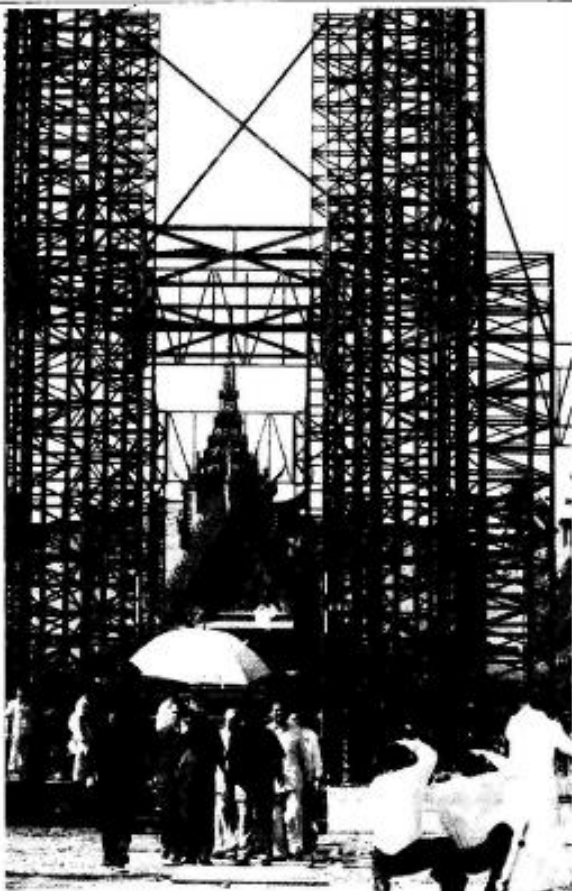

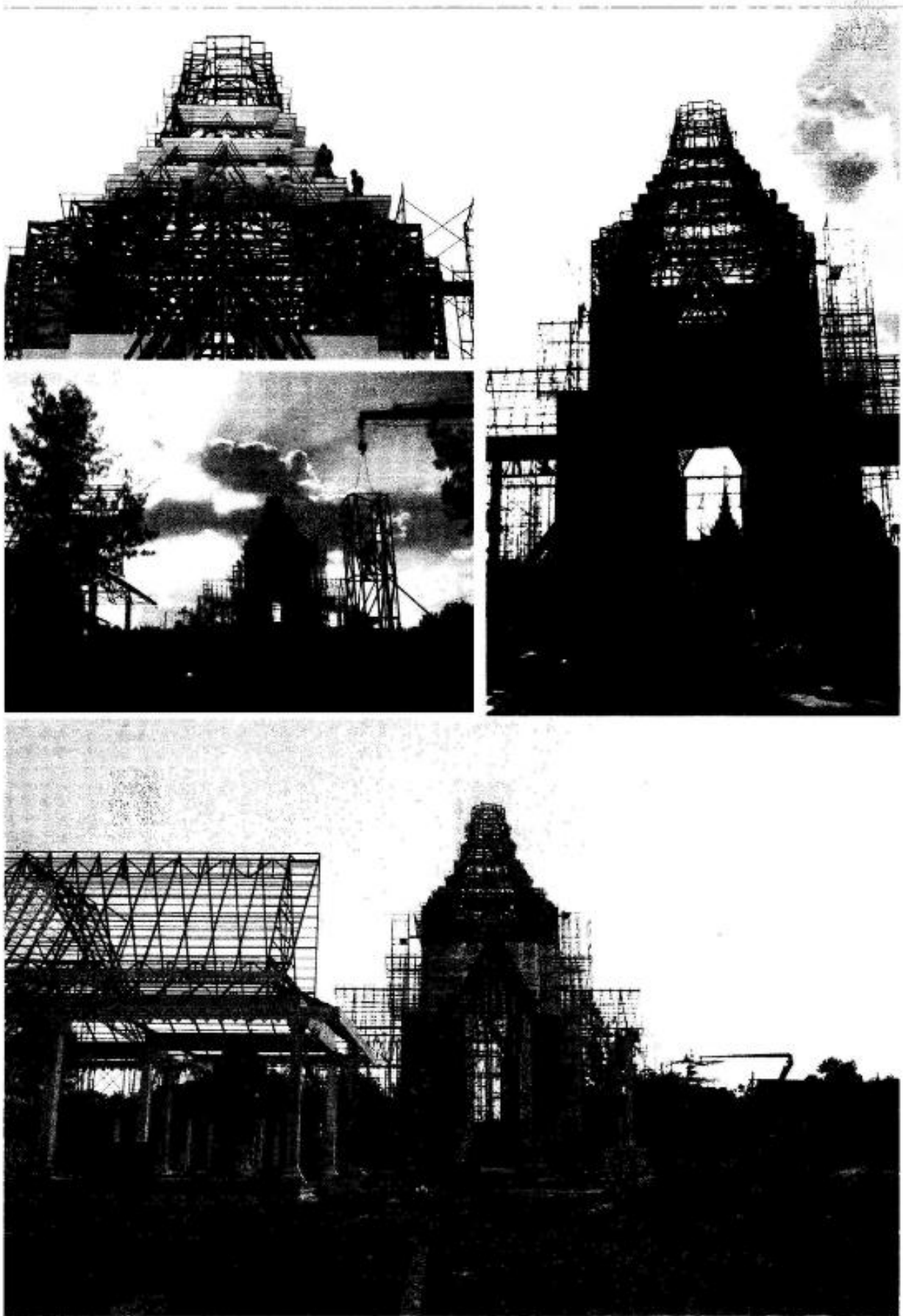

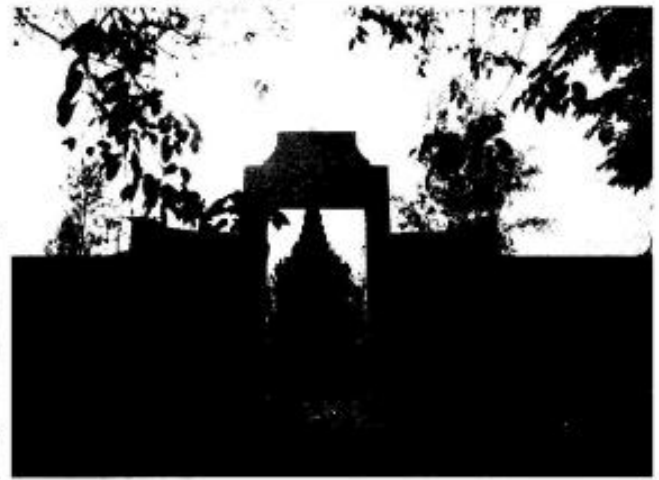
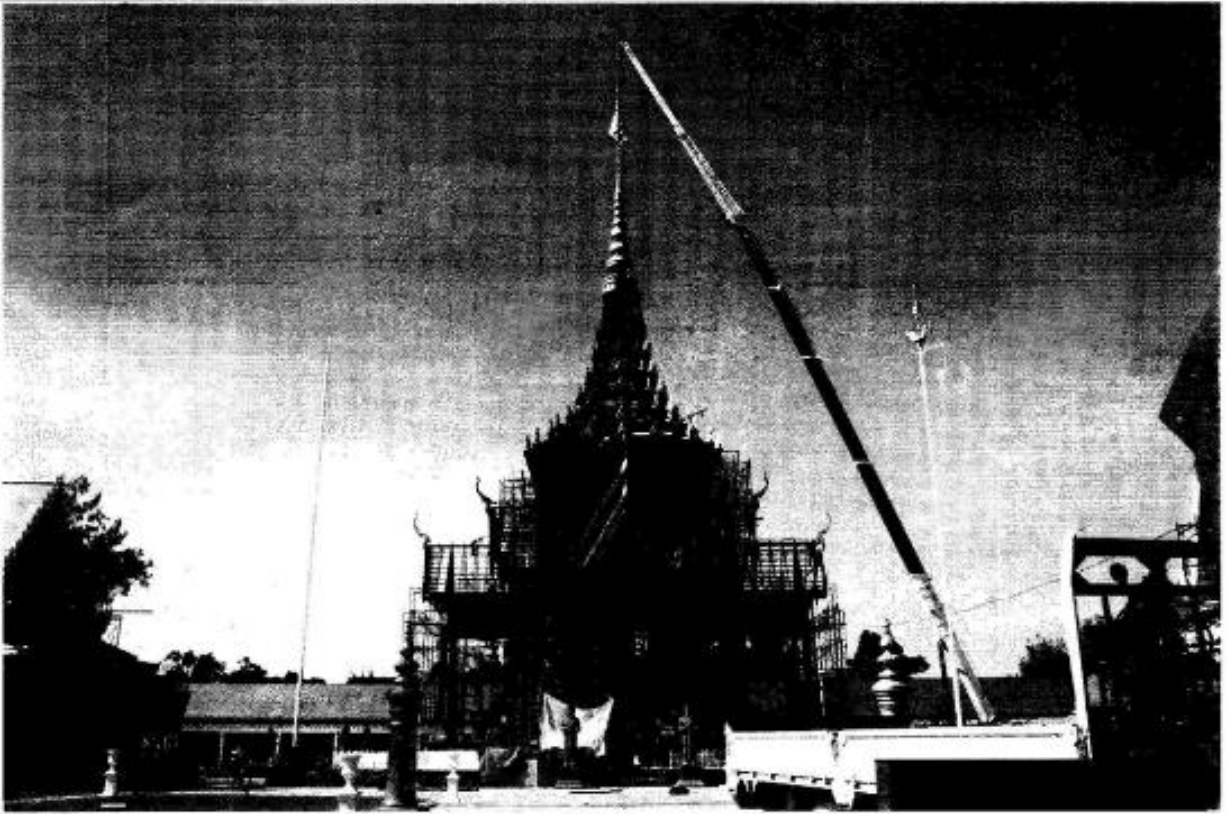

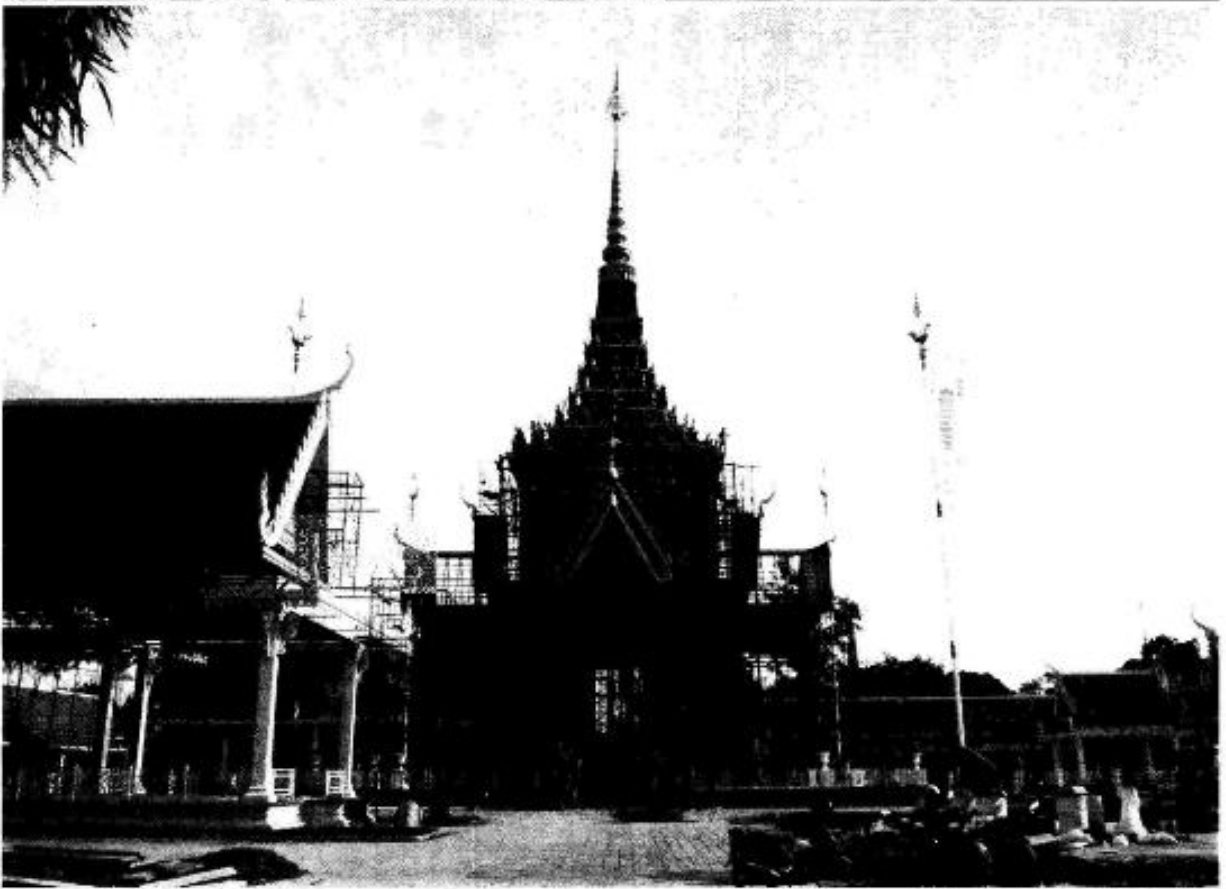
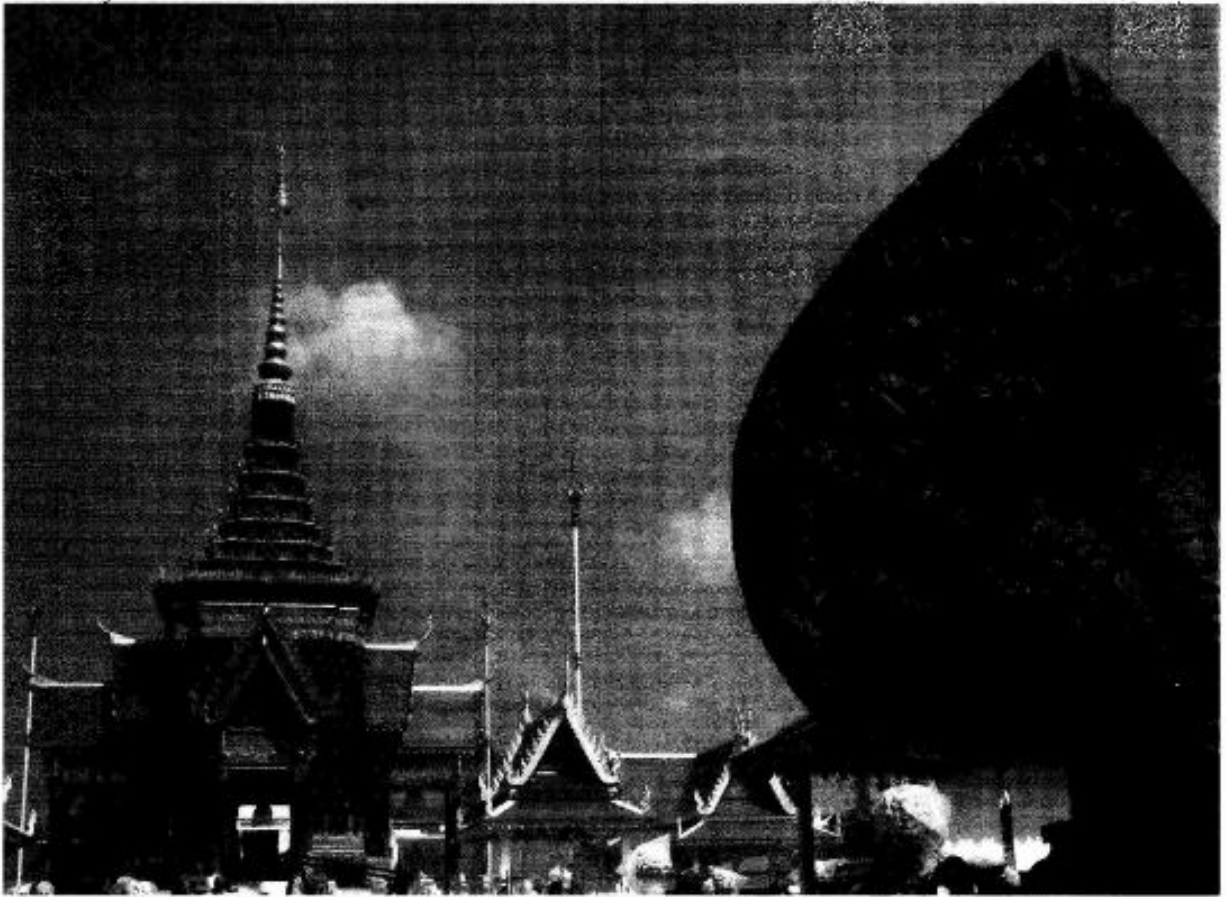

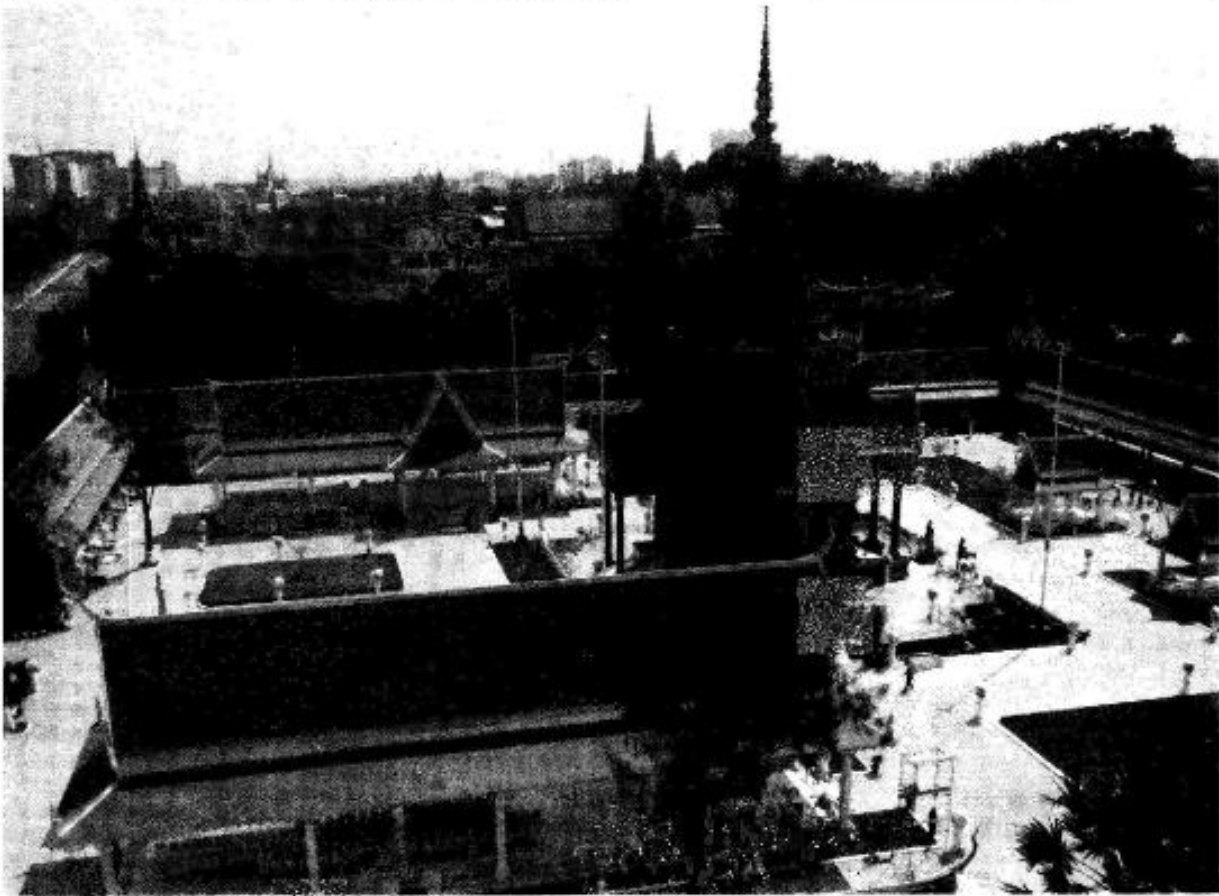

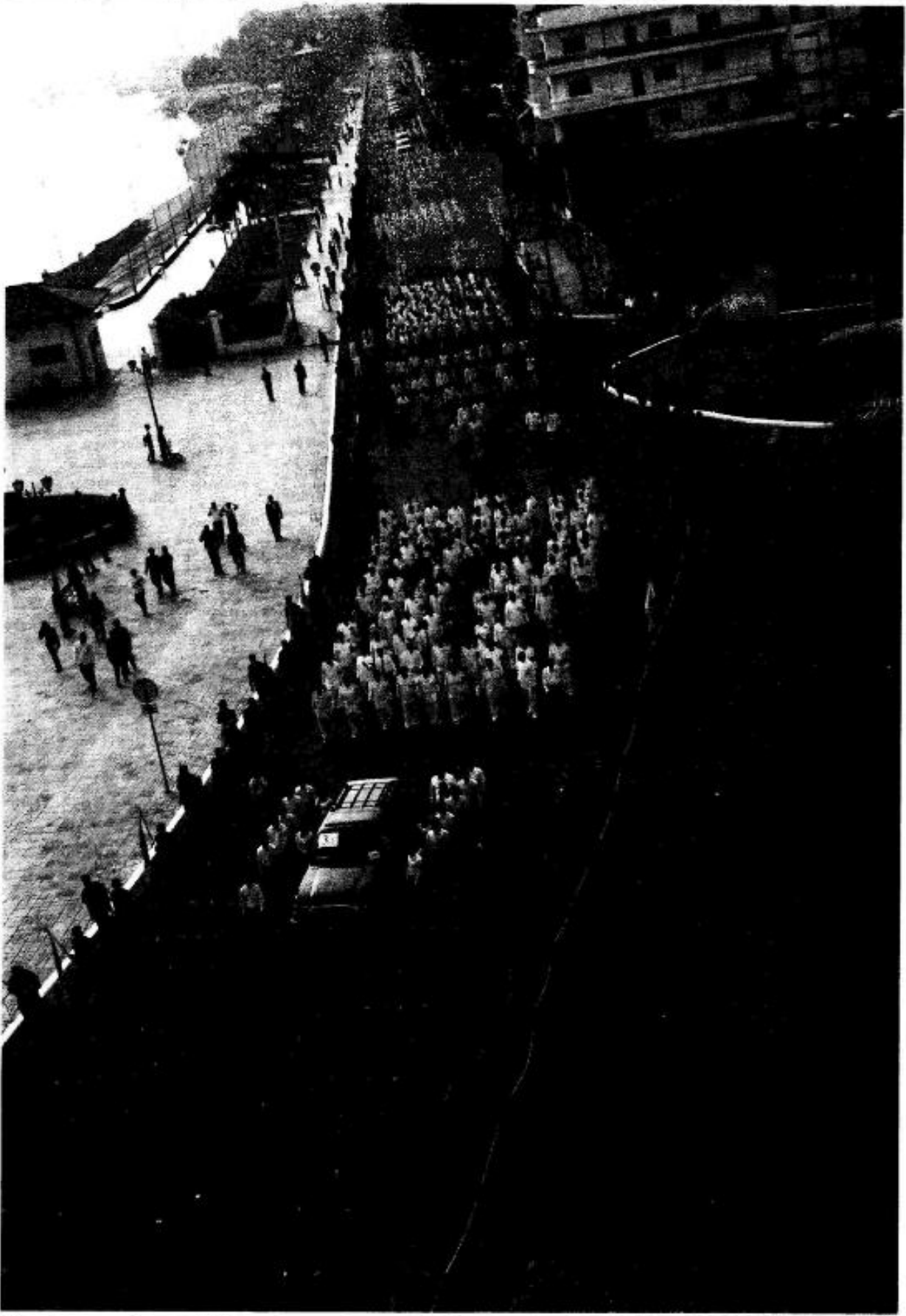

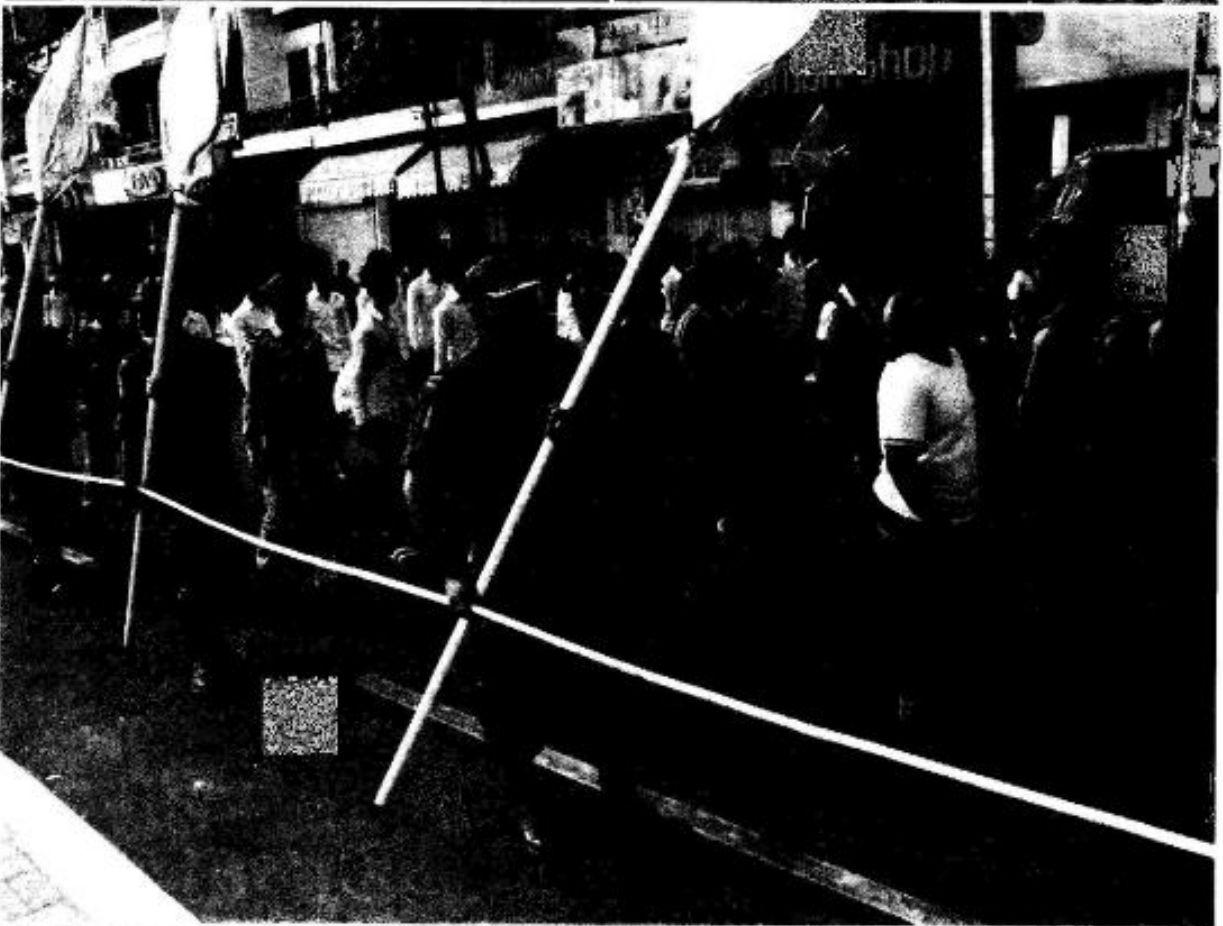
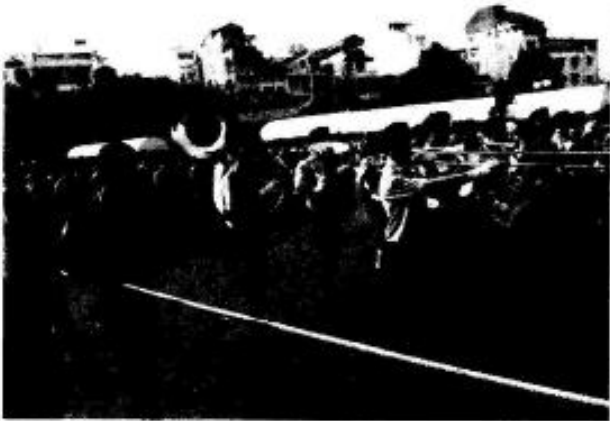

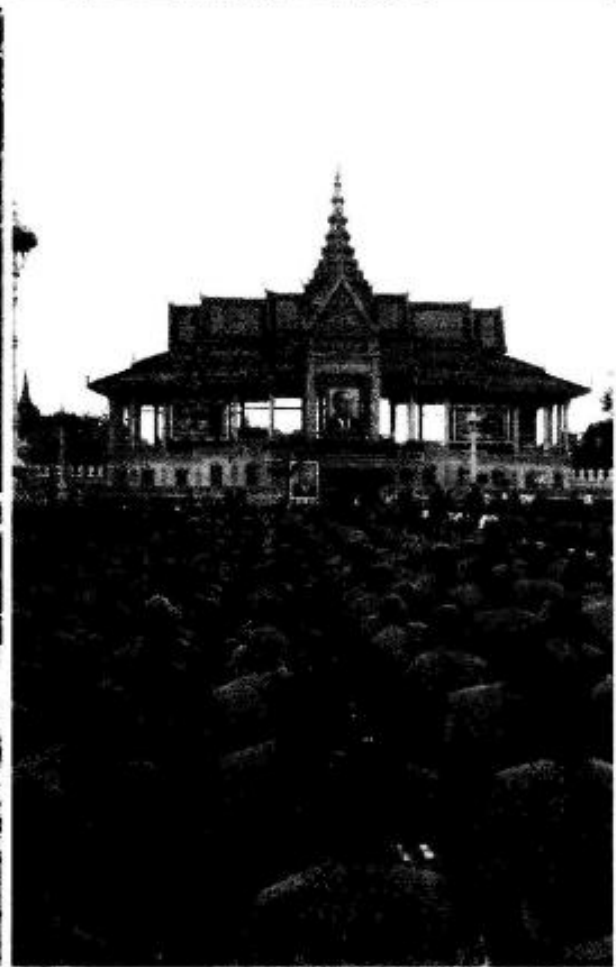

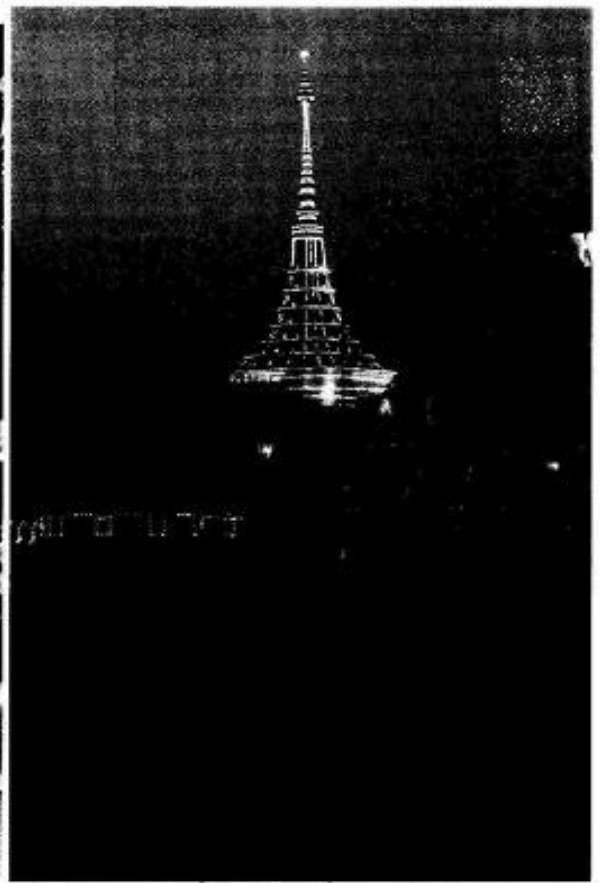

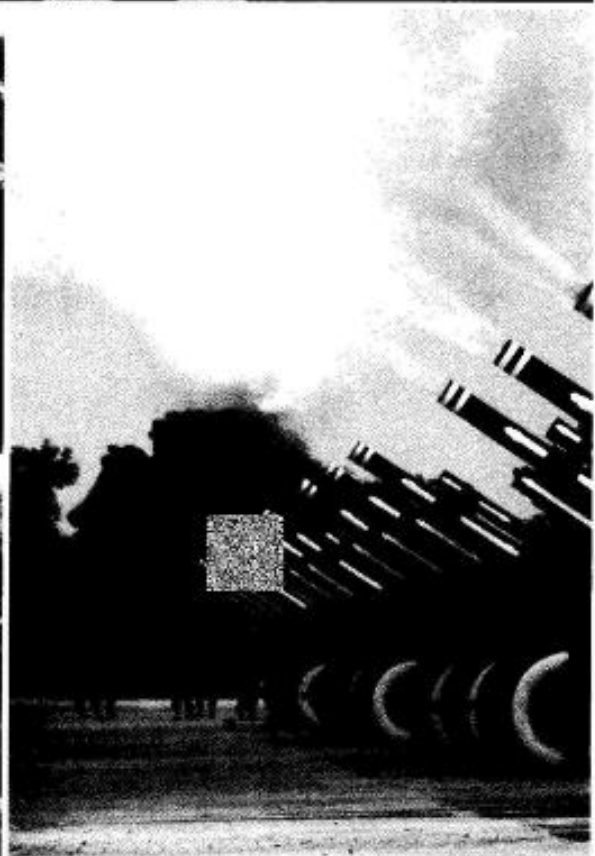

ការបាញ់សាកល្បងបច្ចេកទេសកាំភ្លើងធំ១០៥មិល្លីម៉ែត្រ ១០១ណាត់នៅកងពលតូចទ័ពពិសេស
ត្រេយោង៩១១ ក្នុងខណ្ឌពោធិ៍សែនជ័យ កាលពីថ្ងៃទី២៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣។

សេចក្តីជូនដំណឹង
សារាចរណែនាំ
និងព្រះរាជក្រឹត្យផ្សេងៗ
ក្រោយការយាងចូលទិវង្គត
របស់
ព្រះមហាវីរក្សត្រ
ព្រះវររាជបិតាឯករាជ្យ
បូណ៌ភាពទឹកដី និងឯកភាពជាតិខ្មែរ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
លេខ: ៧៧៧

សេចក្តីថ្វាយ និងជូនដំណឹង

រាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សូមក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជទាំងពីរគណៈ សម្តេចព្រះសង្ឃនាយក សម្តេចព្រះសង្ឃ ព្រះថេរនុត្តោ គ្រប់ព្រះអង្គ និងសូមជម្រាបជូន បងប្អូនជនរួមជាតិ និងប្រិយមិត្តបរទេសទាំងអស់ សូមព្រះមេត្តាជ្រាប និងសូមមេត្តាជ្រាបថា៖

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ព្រះមហាវីរក្សត្រ ព្រះវររាជមហាវង្ស មូរលាភាពធីកដ៏ និងឯកភាពជាតិខ្មែរ ជាទីសក្តានុពល ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ព្រះអង្គបានយាងចូលព្រះទីវង្គត់ នៅថ្ងៃ ១៥ រោជ ខែកទ្របទឆ្នាំរោងចត្វាស័ក ព.ស. ២៥៥៦ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ១៥ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២ វេលាម៉ោង ០១:២០ នាទីវេលាអន្តរជាតិ (ម៉ោងនៅរាជធានីភ្នំពេញ) ក្នុងព្រះជន្មាយុ ៩០ ព្រះវស្សា ដោយព្រះជរាពាព នៅមន្ទីរពេទ្យ ទីក្រុងប៉េកាំង នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន។

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នឹងដង្ហែព្រះសពពីសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន មកកាន់រាជធានីភ្នំពេញ ដើម្បីតម្កល់ និងប្រារព្ធព្រះរាជពិធីបុណ្យតាមប្រពៃណីជាតិនៅព្រះបរមរាជវាំង។

សេចក្តីដូចបានក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ និងជម្រាបជូនខាងលើនេះ សូមសម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជទាំងពីរគណៈ សម្តេចព្រះសង្ឃនាយក សម្តេចព្រះសង្ឃ ព្រះថេរនុត្តោ គ្រប់ព្រះអង្គ និងជូនបងប្អូនជនរួមជាតិនិងប្រិយមិត្តបរទេសទាំងអស់សូមព្រះមេត្តាជ្រាបនិងសូមមេត្តាជ្រាប។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃ ទី ១៥ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

លេខ: ១១ ស.រ.ស.ជ

សេចក្តីណែនាំ

ស្តីពី

ការចូលរួមគោរពព្រះវិញ្ញាណក្ខន្ធព្រះបរមសព
ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ព្រះមហាវីរក្សត្រ
ព្រះចក្រវិហារ ៦កក្កដា បុរណភាពទឹកដី និងឯកភាពជាតិខ្មែរ

ដើម្បីចូលរួមគោរពព្រះវិញ្ញាណក្ខន្ធព្រះបរមសព ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ
នរោត្តម សីហនុ ព្រះមហាវីរក្សត្រ ព្រះរាជបិតា ឯករាជ្យ បុរណភាពទឹកដី និងឯកភាពជាតិខ្មែរ
និងជាព្រះស្វាមី សម្តេចព្រះមហាក្សត្រី នរោត្តម មុនីនាថ សីហនុ ព្រះរាជមាតាជាតិខ្មែរ
ក្នុងសេរីភាព សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងសុភមង្គល ដែលព្រះអង្គបានសោយទិវង្គត នៅថ្ងៃទី ១៥ រោច ខែ
ភទ្របទ ឆ្នាំ រោង ចក្រស័ក ព.ស.២៥៥៦ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ១៥ ខែ កុលា ឆ្នាំ ២០១២ វេលាម៉ោង ០១:២០
នាទី រំលងរាត្រា (ម៉ោងនៅព្រះរាជវាំង) ក្នុងព្រះជន្មាយុ ៩០ ព្រះវស្សា ដោយព្រះជរាពាធ
រាជរដ្ឋាភិបាលសូមធ្វើការណែនាំដូចតទៅ ៖

១. ប្រកាសថ្ងៃកាន់ទុក្ខគោរពព្រះវិញ្ញាណក្ខន្ធជាផ្លូវការរយៈពេល ០៧ ថ្ងៃ ចាប់ពីថ្ងៃទី ១៧ ខែ
កុលា ឆ្នាំ ២០១២ រហូតដល់ ថ្ងៃទី ២៣ ខែ កុលា ឆ្នាំ ២០១២ ។
២. ក្នុងរយៈពេលកាន់ទុក្ខនេះ គ្រប់ស្ថាប័នរដ្ឋ និងឯកជន ព្រមទាំងប្រជាពលរដ្ឋទូទាំងប្រទេស
ត្រូវបង្អួតទង់ជាតិ ត្រឹម ១/៣ (មួយភាគបី) នៃដងទង់ជាតិ ចាប់ពីលើ ។
៣. គ្រប់ស្ថានីយវិទ្យុនិងទូរទស្សន៍ជាតិ និងឯកជន ព្រមទាំងកន្លែង កំសាន្តសប្បាយ ត្រូវផ្អាក
ការផ្សាយនូវទស្សនីយភាព ការសម្តែង និងការប្រគុំតន្ត្រីផ្សេងៗ ដែលមានលក្ខណៈ
សប្បាយត្រីកតត្រេង ក្នុងរយៈពេល៧ថ្ងៃនេះ។
៤. គ្រប់ស្ថានទូក និងស្ថានកុងស៊ុលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានៅបរទេស ត្រូវត្រៀមរៀបចំ
ទឹកឆ្នែង ព្រះនាយាលក្ខណ៍ នៃ ព្រះមហាវីរក្សត្រ ព្រះចក្រវិហារ ៦កក្កដា បុរណភាពទឹកដី និងឯកភាពជាតិខ្មែរ និងស្លៀកពាក់សម្រាប់ចុះមណ្ឌលទុក។

- កាលបរិច្ឆេទជាក់ស្តែង ដែលអនុញ្ញាតឱ្យរៀនទាំងអស់អញ្ជើញចូលរួមមណ្ឌលកម្ម ក្រសួង ការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនិងជូនព័ត៌មាននៅពេលក្រោយ ។
៥. ប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់ៗរូប ពាក់សញ្ញាកាន់មណ្ឌលកម្ម និងតុបតែងសញ្ញាកាន់មណ្ឌលកម្មនៅលើ ព្រះនាយាលត្យណ៍ក្នុងរយៈពេលកាន់ទុកនេះ។
  ៦. ខាងលើនេះគឺជាការកាន់មណ្ឌលកម្មលើកទី១។ ព្រះបរមសពនឹងត្រូវតម្កល់ទុកក្នុងរយៈពេល មិនតិចជាង៣ខែនៅព្រះបរមរាជវាំង មុនពេលប្រារព្ធព្រះរាជពិធីបូជាព្រះបរមសព ហើយ កាលបរិច្ឆេទជាក់ស្តែងនៃព្រះរាជពិធីបូជាព្រះបរមសព នឹងជម្រាបជូននៅពេលក្រោយ។ ក្នុងរយៈពេល៣ខែនេះ មន្ត្រីរាជការ ប្រជាពលរដ្ឋ និងមិត្តភក្តិបរទេសទាំងអស់អាចចូល មកគោរពព្រះវិញ្ញាណក្ខន្ធបាន។

ទទួលបានសាកលវិទ្យាល័យនេះ គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន គ្រប់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច អាជ្ញាធរជំនន់ដី គ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ គ្រប់មន្ត្រីរាជការ កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ ព្រមទាំងជនរួមជាតិ ប្រជាជន ទូទាំងប្រទេសត្រូវចូលរួមអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ដើម្បីជាកិច្ចចូលរួមមណ្ឌលកម្មដ៏គ្រប់គ្រាន់ ទីបំផុតគ្មាននេះ។

នៃ កុលា ស្តាំ ២០១២

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

- ចម្លងជូន៖
- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
  - អគ្គលេខាធិការដ្ឋានអគ្គនាយកដ្ឋានប្រតិបត្តិការ
  - រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអគ្គនាយកដ្ឋាន
  - រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
  - ក្រសួងស្ថាប័នសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
  - កណ្តាលកម្មវិធីប្រតិបត្តិការស្រុក
  - រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋាននាយកដ្ឋានស្ថាប័ន
  - ទទួលបានលិខិតបញ្ជូនតាមរដ្ឋមន្ត្រី
  - គ្រប់សាលារាជធានី ខេត្ត
  - ឯកសារ ការប្រតិបត្តិ

**ព្រះរាជក្រឹត្យ
លើ**

នស/រកត/០០២២/ក៤៦

**ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខ្ព័យ ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី**

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់លទ្ធផលបោះឆ្នោតជ្រើសរើសប្រធាន អនុប្រធានទី១ និងអនុប្រធានទី២ នៃក្រឹទ្ធសភា នីតិកាលទី៣ នាសម័យប្រជុំដំបូងនៅថ្ងៃទី២៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១២
- បានទ្រង់យល់លទ្ធផលបោះឆ្នោតជាកញ្ចប់របស់រដ្ឋសភាកាលពីថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ស្តីពីការ តែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៨០៤/១៦៥ ចុះថ្ងៃទី២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៤ ស្តីពីការ តែងតាំងសម្តេចចៅហ្វាវ៉ាង រៀងជ័យ អធិបតីស្រីឆ្មារ គង់ សំអុល ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងជា រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើ ច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ត្រាស់បញ្ជាក់

មាត្រា ១.-

ត្រូវបានបង្កើតគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំព្រះរាជពិធីបុណ្យព្រះបរមសព ព្រះករុណាព្រះបាទ សម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហមុនី ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះវររាជវិញ្ញាណករ បូរណភាពទីកន្លី និងឯកភាពជាតិខ្មែរ ដូចមាន សមាសភាពខាងក្រោម៖

១. សម្តេចអគ្គមហាធម្មរោជសាល ជា ស៊ឹម	ជា ស៊ឹម	ប្រធានក្រឹទ្ធសភា	ប្រធាន
២. សម្តេចអគ្គមហាពញាចក្រី ហេង សំរិន	ហេង សំរិន	ប្រធានរដ្ឋសភា	អនុប្រធាន
៣. សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន	ហ៊ុន សែន	នាយករដ្ឋមន្ត្រី	អនុប្រធានប្រចាំការ
៤. សម្តេចចៅហ្វាវ៉ាង គង់ សំអុល	គង់ សំអុល	ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី	អនុប្រធានអចិន្ត្រៃយ៍
៥. ឯកឧត្តម	ស ខេង	ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី	អនុប្រធាន
៦. ឯកឧត្តម	សុខ អាន	ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី	អនុប្រធាន

៧. ឯកឧត្តម	ទៀ បាញ់	ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី	អនុប្រធាន
៨. ឯកឧត្តម	ហោ ណាំហុង	ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី	អនុប្រធាន
៩. លោកជំទាវ	ម៉ែន សំអន	ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីប្រចាំការ	អនុប្រធាន
១០. ឯកឧត្តម	ប៊ិន ឈិន	ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី	អនុប្រធាន
១១. ឯកឧត្តម	ញឹក ប៊ុនឆៃ	ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី	អនុប្រធាន
១២. ឯកឧត្តម	គាត ឈន់	ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី	អនុប្រធាន
១៣. ឯកឧត្តម	យឹម ឆៃលី	ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី	អនុប្រធាន
១៤. ឯកឧត្តម	កែ គឹមយ៉ាន	ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី	អនុប្រធាន
១៥. ឯកឧត្តម	អ៊ឹម ឈុនលីម	ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់	សមាជិក
១៦. ឯកឧត្តម	ឌឹម យ៉ែនទៀង	ទេសរដ្ឋមន្ត្រី	សមាជិក
១៧. ឯកឧត្តម	ខៀវ កាញារីទូ	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងព័ត៌មាន	សមាជិក
១៨. ឯកឧត្តម	ហ៊ឹម ឆែម	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ	សមាជិក
១៩. ឯកឧត្តម	មិន យ៉ិន	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងធម្មការ និងសាសនា	សមាជិក
២០. ឯកឧត្តម	ម៉ម ប៊ុនហេង	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសុខាភិបាល	សមាជិក
២១. ឯកឧត្តម	អ៊ឹម សិទ្ធិ	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា	សមាជិក
២២. ឯកឧត្តម	នេត សារឿន	អគ្គនាយកដ្ឋាននគរបាលជាតិ	សមាជិក
២៣. ឯកឧត្តម	សៅ សុខា	មេបញ្ជាការកងរាជអាវុធហត្ថលើផ្ទៃប្រទេស	សមាជិក
២៤. ឯកឧត្តម	ម៉ៅ ហារណ្ណាល័យ	រដ្ឋលេខាធិការនៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល	សមាជិក
២៥. ឯកឧត្តម	ស្វាយ ស៊ីថា	ប្រធានអង្គភាពព័ត៌មាន និងប្រតិកម្មអ៊ីនធឺណិត	សមាជិក
២៦. ឯកឧត្តម	កែប ជុតិមា	អភិបាលរាជធានីភ្នំពេញ	សមាជិក
២៧. ឯកឧត្តម	ស្សោង សារ៉ាត	អភិបាលខេត្តព្រះសីហនុ	សមាជិក
២៨. ឯកឧត្តម	កែន សត្តា	អភិបាលខេត្តកែប	សមាជិក
២៩. ឯកឧត្តម	អ៊ី ឈាន	អភិបាលខេត្តប៉ៃលិន	សមាជិក
៣០. ឯកឧត្តម	ឈុន ស៊ីរុន	អភិបាលខេត្តកណ្តាល	សមាជិក
៣១. ឯកឧត្តម	ហាស់ សាវណ៌	អភិបាលខេត្តព្រៃវែង	សមាជិក
៣២. ឯកឧត្តម	ជឿង អ័	អភិបាលខេត្តស្វាយរៀង	សមាជិក
៣៣. ឯកឧត្តម	ហ៊ុន ឈេង	អភិបាលខេត្តកំពង់ចាម	សមាជិក
៣៤. ឯកឧត្តម	ស្រី លេន	អភិបាលខេត្តតាកែវ	សមាជិក
៣៥. ឯកឧត្តម	ខុយ យួនហ៊ុរ	អភិបាលខេត្តកំពត	សមាជិក
៣៦. ឯកឧត្តម	ប៊ុន លឿត	អភិបាលខេត្តកោះកុង	សមាជិក
៣៧. ឯកឧត្តម	កង ប៊ិកង	អភិបាលខេត្តកំពង់ស្ពឺ	សមាជិក
៣៨. ឯកឧត្តម	ឈុន ឈន់	អភិបាលខេត្តកំពង់ធំ	សមាជិក
៣៩. ឯកឧត្តម	ទូច ម៉ារឹម	អភិបាលខេត្តកំពង់ឆ្នាំង	សមាជិក
៤០. ឯកឧត្តម	ខុយ សុខា	អភិបាលខេត្តពោធិ៍សាត់	សមាជិក
៤១. ឯកឧត្តម	ប្រាជ ចន្ទ	អភិបាលខេត្តបាត់ដំបង	សមាជិក
៤២. ឯកឧត្តម	អ៊ុង អឿន	អភិបាលខេត្តបន្ទាយមានជ័យ	សមាជិក

៤៣.ឯកឧត្តម	ប៊ុច សុខិន	អភិបាលខេត្តឧត្តរមានជ័យ	សមាជិក
៤៤.ឯកឧត្តម	ស៊ី កីវិន្ទ	អភិបាលខេត្តកោះកុង	សមាជិក
៤៥.ឯកឧត្តម	អ៊ុំ ម៉ារ៉ា	អភិបាលខេត្តព្រះវិហារ	សមាជិក
៤៦.ឯកឧត្តម	ឡុយ សុផាត	អភិបាលខេត្តស្ទឹងត្រែង	សមាជិក
៤៧.ឯកឧត្តម	ប៉ារ ហមផាន	អភិបាលខេត្តរតនគិរី	សមាជិក
៤៨.ឯកឧត្តម	ចាន់ ឃឿន	អភិបាលខេត្តមណ្ឌលគិរី	សមាជិក
៤៩.ឯកឧត្តម	សា ច័រុង	អភិបាលខេត្តក្រចេះ	សមាជិក

មាត្រា ២.-

គណៈកម្មាធិការនេះមានភារកិច្ច ដូចខាងក្រោម៖

- រៀបចំព្រះរាជកិច្ចបុណ្យព្រះបរមសពឱ្យមានដំណើរការល្អ ឧត្តុង្គឧត្តមសក្តិសមនឹងព្រះគោរមងាររបស់ព្រះអង្គជាព្រះមហាក្សត្រ ព្រះវររាជបិតាឯករាជ្យ បូណ៌ភាពទឹកដី និងឯកភាពជាតិខ្មែរ
- សម្របសម្រួលការងាររៀបចំព្រះរាជកិច្ចបុណ្យព្រះបរមសពនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- រៀបចំព្រះរាជកិច្ចទទួល និងជំរុញព្រះបរមសព
- រៀបចំកម្មវិធីព្រះបរមសព គោរពព្រះវិញ្ញាណក្ខន្ធ និងកិច្ចការពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ
- រៀបចំព្រះរាជកិច្ចបុណ្យព្រះបរមសពឱ្យមានដំណើរការល្អ និងឧត្តុង្គឧត្តម

មាត្រា ៣.-

គណៈកម្មាធិការនេះអាចបង្កើតអនុគណៈកម្មការដើម្បីបំពេញការងារ តាមការចាំបាច់។

មាត្រា ៤.-

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ជា ស៊ីម ប្រធានព្រឹទ្ធសភា សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន ប្រធានរដ្ឋសភា និងសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវទទួលបន្ទុកអនុវត្តតាមសម្រេចនូវព្រះរាជក្រឹត្យនេះ ចាប់ពីថ្ងៃច្បាយព្រះហស្តលេខនេះតទៅ។

**ព្រះហស្តលេខ និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នៃព្រះរាជក្រឹត្យ**

ការល.០៤១០-៩៥៦

លេខៈ ៤៩១០.ល

ធ្វើនៅថ្ងៃទី១៦ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២

ព្រះហស្តលេខ និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នៃព្រះរាជក្រឹត្យ
 លេខៈ ៤៩១០.ល
 ធ្វើនៅថ្ងៃទី១៦ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២
 ព្រះហស្តលេខ និងព្រះរាជលញ្ឆករ
 ៧៧ សុខា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
លេខ: ០២៧៧

សារថវ
ស្តីពី
ការតាំងព្រះធាយាលក្នុងឈ្មោះ
ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ
និងព្រះធាយាលក្នុងឈ្មោះសម្តេចព្រះមហាក្សត្រី នរោត្តម មុនីនាថ សីហនុ

យោងតាមច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំព្រះបរមងារ និងព្រះរាជបុព្វសិទ្ធិ ថ្វាយអតីតព្រះមហាក្សត្រ និងព្រះរាជមហេសីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខនស/រកម/១០០៤/០០១ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៤ ក្រសួង ស្ថាប័នរដ្ឋ និងគ្រឹះស្ថានឯកជន បានតាំងព្រះធាយាលក្នុងឈ្មោះ ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ **នរោត្តម សីហនុ** ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះវររាជបិតា ឯករាជ្យ បូរណភាពទឹកដី និងឯកភាពជាតិខ្មែរ និងព្រះធាយាលក្នុងឈ្មោះ សម្តេចព្រះមហាក្សត្រី **នរោត្តម មុនីនាថ សីហនុ** ព្រះវររាជមាតាជាតិខ្មែរ ក្នុងសេរីភាព សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងសុភមង្គល អមជាមួយនឹងព្រះធាយាលក្នុងឈ្មោះ ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ **នរោត្តម សីហមុនី** ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា រហូតមកទល់បច្ចុប្បន្ន ។

នៅថ្ងៃទី១៥រោជ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំរោង ចត្វាស័ក ព.ស. ២៥៥៦ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី១៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២ អតីតព្រះមហាក្សត្រ ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ **នរោត្តម សីហនុ** ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះវររាជបិតា ឯករាជ្យ បូរណភាពទឹកដី និងឯកភាពជាតិខ្មែរ ព្រះអង្គបានយាងចូលទិវង្គត រាជរដ្ឋាភិបាលសូមធ្វើការណែនាំឱ្យរក្សាការតាំងព្រះធាយាលក្នុងឈ្មោះ ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ **នរោត្តម សីហនុ** ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះវររាជបិតា ឯករាជ្យ បូរណភាពទឹកដី និងឯកភាពជាតិខ្មែរ និងព្រះធាយាលក្នុងឈ្មោះ សម្តេចព្រះមហាក្សត្រី **នរោត្តម មុនីនាថ សីហនុ** ព្រះវររាជមាតាជាតិខ្មែរ ក្នុងសេរីភាព សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងសុភមង្គល អមជាមួយនឹងព្រះធាយាលក្នុងឈ្មោះ ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ **នរោត្តម សីហមុនី** ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅតាមក្រសួង ស្ថាប័នរដ្ឋ និងគ្រឹះស្ថានឯកជន ដូចដែលធ្លាប់បានអនុវត្តកន្លងមក ។

ទទួលបានសារព័ត៌មាននេះ គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំបុណ្យជាតិ អន្តរជាតិ និងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ត្រូវចាត់ចែងផ្សព្វផ្សាយនិងអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

កម្រិតទទួលបាន:

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានគ្រឹះស្ថាន
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
- ព្រះបរមរាជវាំង
- ក្រសួងស្ថាប័ន
- គ្រប់សាលារាជធានី ខេត្ត
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ-ការប្រែប្រួល

២. គ្រប់ស្ថានអន្តរាជទូត និងស្ថានកុងស៊ុលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាប្រចាំនៅបរទេសត្រូវ រៀបចំប្រារព្ធពិធីគោរពព្រះវិញ្ញាណច្បន្ទនេះ ឱ្យបានសក្តិសមនឹងកិត្យានុភាពនិងមរតកវប្បធម៌នៅក្នុង ឆាកអន្តរជាតិ។

៣. រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ រួមមាន រាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ឃុំ សង្កាត់ ត្រូវរៀបចំប្រារព្ធពិធីនេះ ឱ្យបានទូលំទូលាយ និងសមស្របតាមប្រទេសនីមួយៗនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៤. គ្រប់វត្តអារាម បុរេនិយមដ្ឋានសាសនា អាស្រមប័ស្សនា និងប្រជាពលរដ្ឋអាមចូលរួម ត្រូវរៀបចំប្រារព្ធពិធីគោរពព្រះវិញ្ញាណច្បន្ទ ឱ្យបានវិសេសវិសាលផ្ទៃក្នុងសក្តិសមនឹងសេចក្តីគោរព ស្រឡាញ់ ដែលផុសចេញពីចិត្តចម្រើនរបស់ប្រជាករស្រុកខ្មែរគ្រប់រូប ទៅតាមលទ្ធភាព។

៥. ក្រសួងព័ត៌មាន ត្រូវចាត់តាំងរៀបចំកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយតាមវិទ្យុ ទូរទស្សន៍ជាតិ-ឯកជន អំពីព្រះរាជវិប្បត្តិ ព្រះរាជសកម្មភាព និងស្នាព្រះហស្តរបស់សម្តេច ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះរាជវិបត ឯករាជ្យ បូណ៌ភាពទឹកដី និងឯកភាពជាតិខ្មែរ ជាទីសក្តានុពល ចំពោះប្រទេសជាតិ និងចំពោះ ប្រជាករស្រុក ឱ្យបានទូលំទូលាយ។

ទទួលបានសារាចរនេះ គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំបុណ្យជាតិ អន្តរជាតិ និងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ត្រូវចាត់ចែងផ្សព្វផ្សាយនិងអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ដោយ ស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

- កន្លែងទទួល៖**
- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
  - អគ្គនាយកដ្ឋានការព្រឹទ្ធសភា
  - អគ្គនាយកដ្ឋានការព្រឹទ្ធសភា
  - អគ្គនាយកដ្ឋានការព្រឹទ្ធសភា
  - ទទួលបានសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
  - ទទួលបាននាយករដ្ឋមន្ត្រី
  - គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន
  - គ្រប់សាលារាជធានី ខេត្ត
  - រាជកិច្ច
  - ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
លេខ: ០១ ស.រ.ជ

សភាចារ

ស្តីពី

ការផ្តាច់ការប្រារព្ធពិធីបុណ្យអុំទូក
បណ្តែតប្រទីប សំពះព្រះខែ និងអកអំបុក ឆ្នាំ ២០១២ នៅរាជធានីភ្នំពេញ

អនុវត្តតាមសភាពចរណៃនាំលេខ០៩ សរណន ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៣ របស់ រាជរដ្ឋាភិបាល ស្តីពីការរៀបចំចាត់តាំងព្រះរាជពិធីបុណ្យទ្វាទសមាស បុណ្យប្រពៃណីជាតិ ប្រពៃណីសាសនា បុណ្យជាតិ បុណ្យអន្តរជាតិ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ រាជរដ្ឋាភិបាលតែងតែប្រារព្ធពិធី បុណ្យអុំទូក បណ្តែតប្រទីប សំពះព្រះខែ និងអកអំបុកចំនួន៣ថ្ងៃ ដើម្បីអបអរសាទរព្រះរាជ ពិធីបុណ្យប្រពៃណីជាតិ និងបន្តរក្សាទំនៀមទម្លាប់ដ៏ប្រពៃរបស់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាដែលមាន តាំងពីយូរលង់មកហើយ។ ក្នុងឱកាសដ៏មហោឡារិកនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំពិធីប្រណាំង ទូកឯ បណ្តែតប្រទីប សំពះព្រះខែ និងអកអំបុក នៅតាមដងទន្លេសាប មុខព្រះបរមរាជវាំង រាជធានីភ្នំពេញ និងដោយឡែកនៅតាមបណ្តាខេត្ត និងស្រុកមួយចំនួនក៏បានរៀបចំពិធីនេះ ផងដែរ។

នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃការប្រារព្ធពិធីបុណ្យនាឆ្នាំនេះ រាជរដ្ឋាភិបាល និងប្រជាពលរដ្ឋ ទូទាំងប្រទេសកំពុងមានមហាទុក្ខសោកដ៏សែនក្រៀមក្រំរកទីបំផុតគ្មាន ដោយ **ព្រះករុណា ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ព្រះមហាវីរក្សត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជា មូលរតនាធិបតី និងឯកភាពជាតិខ្មែរ** ព្រះអង្គបានយាងចូលទិវង្គត នាថ្ងៃទី១៥រោច ខែ កទ្របទ ឆ្នាំរោង ចត្វាស័ក ព.ស២៥៥៦ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី១៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២ វេលាម៉ោង ១:២០នាទី លែងអស្រាគ (ម៉ោងនៅរាជធានីភ្នំពេញ) ក្នុងព្រះជន្មាយុ ៩០ព្រះវស្សា ដោយព្រះជនពាធ ហើយ ព្រះបរមសពនឹងត្រូវតម្កល់នៅក្នុងព្រះបរមរាជវាំងក្នុងរយៈពេលមិនតិចជាង៣ខែ ដើម្បីប្រារព្ធ ព្រះរាជពិធីបុណ្យឱ្យបានឧត្តុង្គឧត្តមតាមប្រពៃណីជាតិ។

ដើម្បីចូលរួមកាន់ទុក្ខ និងគោរពព្រះវិញ្ញាណក្ខន្ធ **ព្រះអភិកម្ពុព្រះមហាក្សត្រខ្មែរ** រាជរដ្ឋាភិបាលសូមធ្វើការណែនាំដូចតទៅ ៖

១. ផ្អាកការរៀបចំព្រះរាជពិធីបុណ្យអុំទូក បណ្តែតប្រទីប សំពះព្រះខែ និងអកអំបុក នៅតាមដងទន្លេសាប មុខព្រះបរមរាជវាំង រាជធានីភ្នំពេញ ដែលគ្រោងនឹងប្រព្រឹត្តទៅ នៅថ្ងៃទី២៧ ទី២៨ និងទី២៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២។
២. ការរៀបចំព្រះរាជពិធីបុណ្យអុំទូក បណ្តែតប្រទីប សំពះព្រះខែ និងអកអំបុក នៅតាម ទឹកឆ្នែងដំទៃទៀតអាចប្រព្រឹត្តទៅជាធម្មតា តាមទំនៀមទម្លាប់ប្រពៃណី និងតាម លទ្ធភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។
៣. ការឈប់សម្រាករបស់មន្ត្រីរាជការ និយោជិត កម្មករ ចំនួន ៣ថ្ងៃ ក្នុងព្រះរាជពិធីនេះ នៅរក្សាដដែល ដូចខ្លឹមសារដែលមានចែងក្នុងមនុស្សធម៌២០១១ អនក្រ.បក ចុះ ថ្ងៃទី១៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីប្រតិទិនឈប់សម្រាកការងាររបស់មន្ត្រីរាជការ និយោជិត កម្មករ ប្រចាំឆ្នាំ២០១២។

ទទួលបានសារព្រះនេះ គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំបុណ្យជាតិ អន្តរជាតិ និងរាជធានីខេត្ត ត្រូវចាត់ចែងផ្សព្វផ្សាយ និងអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ដោយស្មារតី ទទួលខុសត្រូវខ្ពស់។

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

- កន្លែងចុះ:**
- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
  - អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
  - អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
  - អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
  - ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
  - ខុទ្ទកាល័យនាយករដ្ឋមន្ត្រី
  - គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន
  - គ្រប់សាលារាជធានី ខេត្ត
  - រាជធានី
  - ឯកសារ-ការបញ្ជូន

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
លេខ: ០១ . ស ៧ .

សារាមរ
អ្នកតំណាង

ព្រះរាជកិច្ចការព្រះករុណាព្រះបរមសព
ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ព្រះមហាក្សត្រ
ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី ព្រះបាទហ៊ុន សែន
ព្រះបរមរតនកោដ្ឋ

ដើម្បីឱ្យព្រះរាជកិច្ចការព្រះករុណាព្រះបរមសព ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ **នរោត្តម សីហនុ** ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះរាជបិតាឯករាជ្យ បូណ៌ភាពទឹកដី និងឯកភាពជាតិខ្មែរ **ព្រះបរមរតនកោដ្ឋ** ប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយភាពវិសេសវិសាល និងឧត្តុង្គឧត្តម រាជរដ្ឋាភិបាលសូម ធ្វើការណែនាំដូចតទៅ៖

១. ប្រកាសថ្ងៃកាន់មរណៈទុក្ខ គោរពព្រះវិញ្ញាណក្ខន្ធជាផ្លូវការលើកទី២ រយៈពេល៧ថ្ងៃ ចាប់ពី ថ្ងៃសុក្រ ៦រោច ខែបុស្ស ឆ្នាំរោង ចត្វាស័ក ព.ស ២៥៥៦ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៣ ដល់ថ្ងៃ ព្រហស្បតិ៍ ១២រោច ខែបុស្ស ឆ្នាំរោង ចត្វាស័ក ព.ស ២៥៥៦ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៣។

២. គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ និងឯកជន ព្រមទាំងប្រជាពលរដ្ឋទូទាំងប្រទេស ត្រូវបង្អួតទង់ជាតិត្រឹមមួយភាគបីនៃដងចាប់ពីលើ និងត្រូវតុបតែងសញ្ញាកាន់មរណៈទុក្ខលើព្រះឆាយាលក្ខណ៍ ហើយប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូបត្រូវពាក់សញ្ញាកាន់មរណៈទុក្ខក្នុងរយៈពេលកាន់មរណៈទុក្ខនេះ។

៣. គ្រប់ស្ថានីយវិទ្យុ ទូរទស្សន៍ជាតិ និងឯកជន ព្រមទាំងកន្លែងកំសាន្តសប្បាយ ត្រូវផ្អាក ការផ្សាយនូវទស្សនីយភាព ការសម្តែង និងការប្រគុំតន្ត្រីផ្សេងៗ ដែលមានលក្ខណៈសប្បាយគគ្រឹក គគ្រេង ក្នុងរយៈពេល៧ថ្ងៃនេះ។

៤. មន្ត្រីរាជការទាំងអស់ត្រូវបានឈប់សម្រាកពីការងារនៅថ្ងៃទី១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៣ ដែល ជាថ្ងៃព្រះរាជកិច្ចការព្រះករុណាព្រះបរមសព និងនៅថ្ងៃទី៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៣ ដែលជាថ្ងៃថ្វាយព្រះភ្លើងព្រះ បរមសព។

៥. គ្រប់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ និងឯកជន អគារពាណិជ្ជកម្ម និងអាជីវកម្មគ្រប់ប្រភេទស្ថិតនៅ តាមដងវិថី និងមហាវិថី ដែលត្រូវដង្ហែក្បួនព្រះបរមសព ត្រូវផ្អាកសកម្មភាពការងារ និងអាជីវកម្មរបស់ ខ្លួននៅថ្ងៃទី១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៣។

៦. គ្រប់វត្តអារាម បូជនីយដ្ឋានសាសនា និងអាស្រមវិបស្សនា ត្រូវរៀបចំពិធីគោរពព្រះវិញ្ញាណក្ខន្ធ ឱ្យបានវិសេសវិសាល សក្តិសម និងសេចក្តីគោរពស្រឡាញ់ ដែលផុសចេញពីក្រខំបេះដូង ដោយរៀបចំ និមន្តព្រះសង្ឃ សូត្រមន្ត បង្សកូល និងទូងសួរ វាយតង-ឃ្លោះ នៅពេលចាប់ផ្តើមព្រះរាជកិច្ចការព្រះ បរមសព ចេញពីព្រះបរមរាជវាំង ពេលព្រះបរមសពយាងដល់ទីលានវាលព្រះមេរុ និងពេលថ្វាយព្រះភ្លើង ព្រះបរមសព ទៅតាមព្រះរាជកម្មវិធី។

៧. ក្នុងព្រះរាជពិធីដង្ហែងនិងថ្វាយព្រះភ្លើងព្រះបរមសព ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ
នរោត្តម សីហនុ ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះអរាជបិតាឯករាជ្យ បូរណភាពទឹកដី និងឯកភាពជាតិខ្មែរ
ព្រះបរមរតនកោដ្ឋ និងមានការចាញ់កាំភ្លើងធំ១១ណាត់ ចំនួនពលើកគឺ លើកទីមួយនិងប្រព្រឹត្ត
 ទៅនៅថ្ងៃទី១ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៣ នៅពេលដែលព្រះបរមសពត្រូវបានដង្ហែងចេញពីព្រះបរមរាជវាំង និង
 លើកទីពីរប្រព្រឹត្តទៅនៅពេលដែលព្រះបរមសពដង្ហែងដល់ទីតាំងដង្ហែងព្រះបរមសព។ ការចាញ់លើកទី០១ និង
 ប្រព្រឹត្តទៅនៅថ្ងៃទី៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៣ នៅពេលប្រារព្ធព្រះរាជពិធីថ្វាយព្រះភ្លើង។

៨. ក្នុងព្រះរាជពិធីដង្ហែងនិងថ្វាយព្រះភ្លើងព្រះបរមសព ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ
នរោត្តម សីហនុ ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះអរាជបិតាឯករាជ្យ បូរណភាពទឹកដី និងឯកភាពជាតិខ្មែរ
ព្រះបរមរតនកោដ្ឋ និងមានការរៀបចំចាញ់កាំភ្លើងធំ ទៅតាមព្រះរាជកម្មវិធីបុណ្យ។

៩. ក្នុងដង្ហែងព្រះបរមសពអាចនឹងមានប្រវែងប្រមាណ ១.៥គីឡូម៉ែត្រ ទៅ២គីឡូម៉ែត្រ ដែលត្រូវ
 ដង្ហែងតាមវិធី និងមហាវិថីចំងាយ៦គីឡូម៉ែត្រ។ ក្នុងព្រះរាជពិធីដង្ហែងព្រះបរមសព នឹងមានបំពាក់ឧបករណ៍
 ឧបករណ៍សុវត្ថិភាព នៅតាមបណ្តោយវិថី និងមហាវិថី ដែលត្រូវដង្ហែងព្រះបរមសព ដើម្បីងាយស្រួលផ្តល់ការ
 ណែនាំ និងជូនព័ត៌មានដល់មហាជនទូទៅ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ប្រជាពលរដ្ឋ ដែលចូលរួមក្នុងព្រះរាជ
 ពិធីដង្ហែងព្រះបរមសព ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ស្តាប់ គោរពតាមការណែនាំ របស់អ្នកចាត់ចែងព្រះរាជពិធី
 បុណ្យឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់។ ជាងនេះទៅទៀត ព្រះរាជពិធីដង្ហែងនិងថ្វាយព្រះភ្លើងព្រះបរមសព នឹងត្រូវ បាន
 ផ្សាយបន្តផ្ទាល់នៅលើកញ្ចក់ទូរទស្សន៍ LED ខ្នាតធំ ទំហំ 2m x 3m នៅតាមទីតាំងសំខាន់ៗ ដូចជា៖

- ចំណតរថយន្តពហុកីឡាដ្ឋានជាតិអូឡាំពិក
- ចំណតឡានចោមចៅ មុខផ្សារចោមចៅ
- សួនក្នុងបរិវេណមហាស្រពចេនឡា
- លំហែរទល់មុខផ្សារស៊ិនផ្លូវផ្លាសាពោធិបិនតុង
- ចំណតឡានផ្ទេរទំនិញក្បាលជួល
- ចំណតឡានវាលស្បូវរបស់ក្រុមហ៊ុនផានអ៊ីម៉ិច
- អតីតចំណតឡានព្រែកលាភរបស់ក្រុមហ៊ុនផានអ៊ីម៉ិច
- បរិវេណខាងក្នុងរមណីយដ្ឋានចំការព្រីងជិតវត្តសំរោងអណ្តែត
- ទីវាលទីក្រុងកោះពេជ្រ
- ទីលានប្រជាធិបតេយ្យ
- សួនច្បារផ្សារថាស់
- លើសួនច្បារស្ថិតិម៉ិចផ្លូវជាតិលេខ៥
- សួនច្បារក្រុងតាខ្មៅ
- មុខសាលាមហាស្រពចេនឡា

១០. ក្រសួងការពារជាតិ ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងសាលារាជធានីភ្នំពេញ ត្រូវបង្កើនការការពារសន្តិសុខ
 សណ្តាប់ធ្នាប់ និងសុវត្ថិភាព ជូនប្រជាពលរដ្ឋចូលរួមក្នុងព្រះរាជពិធីបុណ្យនេះ ឱ្យបានល្អប្រសើរ។

១១. អង្គការព័ត៌មាន និងប្រតិកម្មហ៊ុន សែន ក្រសួងព័ត៌មាន គ្រប់ស្ថានីយវិទ្យុ ទូរទស្សន៍ជាតិ
 និងឯកជន ត្រូវផ្សព្វផ្សាយអំពីព្រះរាជកម្មវិធីបុណ្យ ពិធីដង្ហែងនិងថ្វាយព្រះភ្លើងព្រះបរមសព ព្រះករុណា
 ព្រះបាទសម្តេចព្រះ **នរោត្តម សីហនុ** ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះអរាជបិតាឯករាជ្យ បូរណភាពទឹកដី និង
 ឯកភាពជាតិខ្មែរ **ព្រះបរមរតនកោដ្ឋ** ឱ្យបានទូលំទូលាយ។

ទទួលបានសាកចរនេះ គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន រដ្ឋបាលរាជធានីខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈ
 និងឯកជន ត្រូវចាត់ចែងផ្សព្វផ្សាយសាកចរនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៧ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៣

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

- nigeeqee:**
- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
  - អគ្គនាយកដ្ឋានថ្វាយព្រះបរមសព
  - អគ្គនាយកដ្ឋានសុវត្ថិភាព
  - អគ្គនាយកដ្ឋានព័ត៌មាន
  - ទទួលបានសាកចរនេះ
  - ទទួលបានសាកចរនេះ
  - ក្រសួងសុខាភិបាល
  - ក្រសួងសុខាភិបាល
  - រាជវាំង
  - ឯកសារ-ការប្រជុំ

សមាគមទីភ្នាក់ងារទេសចរណ៍កម្ពុជា (សណនក)
CAMBODIA ASSOCIATION OF TRAVEL AGENTS (CATA)

លេខ ៖ ៧-០២០/១២

សូមក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សម្តេចព្រះមហាក្សត្រ នរោត្តម មុនីរ័ត្ន សីហនុ
ព្រះចៅរាជមហាក្សត្រីខ្មែរ ក្នុងសេរីភាព សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងសុភមង្គល
និង
ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
ព្រះមហាក្សត្រ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

បរិក្រ **អង្គសម្តេចម៉ែ** ជាអម្ចាស់ជីវិតលើក្បួង ជាទីគោរពសក្ការៈដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត!
 បរិក្រ **ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ** ជាអម្ចាស់ជីវិតលើក្បួង ជាទីគោរពសក្ការៈដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត!

ក្នុងនាមសមាគមទីភ្នាក់ងារទេសចរណ៍កម្ពុជា(CATA) និងក្នុងនាមទូលព្រះបង្គំខ្ញុំបាទ មានសេចក្តីគិតស្មគក្កក្កលរន្ធត់ចិត្តរកអ្វីមកប្រៀបធៀបមុំបានឡើយចាប់តាំងពីពេលដែលបានទទួលដំណឹងដ៏សែនក្រៀមក្រំបំផុតថា **ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ព្រះមហាវីរក្សត្រ ព្រះចៅរាជមហាក្សត្រ មូលនាគរាជ ទីក្រី និងរាជមហាក្សត្រីខ្មែរ** ព្រះអង្គទ្រង់បានយាងចូលទីវង្គត នាថ្ងៃទី១៥រោច ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំរោង ចតុរាសី ពុទ្ធសករាជ ២៥៥៦ ត្រូវនិងថ្ងៃទី១៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២ វេលាម៉ោង០១និង២០នាទី រំលងអាធ្រាត្រ (ម៉ោងនៅកម្ពុជា) ក្នុងព្រះជន្មាយុ ៩០ព្រះវស្សា ដោយព្រះជរាពាធ នៅសាលារដ្ឋប្បវេណីពិភពនិរទេស។

នាទីកាលដ៏សែនព្រះវិយោគនេះ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមបរមេកជាទុញ្ញាតសម្តែងនូវក្តីកតញ្ញកតវេទិតា និងសមោទន៍គ្រប់មហាសែនក្នុងក្បួងចូលចិត្ត ចូលរួមរំលែកនូវព្រះរាជមរណទុក្ខដ៏មហាក្រៀមក្រំរកទីបំផុតគ្មានចំពោះការដាក់ព្រះជន្មលាចាកប្រជាជាតិខ្មែរ ទៅកាន់បរលោកនៃ **អង្គព្រះមហាវីរក្សត្រ ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ** ជាទីគោរពសក្ការៈនៃយើង ។ ទ្រង់ពិតជាអង្គក្សត្រប្រកបដោយទសពិធរាជធម៌ មិនមានអង្គក្សត្រក្រោយសម័យអង្គរអង្គណាមានព្រះទេពកោសល្យ និងស្មារតីស្រស់ប្រៀបស្មើបានឡើយ ។ មហាសមិទ្ធផលជាស្មារតីហោស្ថ និងព្រះគំរូវិភាគដ៏ដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមរបស់ **អង្គសម្តេចព្រះចៅរាជមហាក្សត្រីខ្មែរ** នឹងចរិតជាប់ជាដិតក្នុងក្រអៅយេះដូងរបស់កុលបុត្រកុលធីតាខ្មែរគ្រប់រូប និងបានក្លាយជាគោលមាគ៌ាស្នេហាជាតិដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់សម្រាប់នេមរជនទុកប្រតិបត្តិតាមគ្រប់ៗគ្នាអស់កាលជាមេតៈតទៅ ។

ជាទីអសាន្តនេះ ទូលព្រះបង្គំខ្ញុំ សូមលំនឹងកាយរាចាចិត្តខ្ញុំសប្បងស្វែងដល់វត្តសិក្តិសិទ្ធិក្នុងលោកសូមជួយទ្រទ្រង់ដូងព្រះវិញ្ញាណច្នូរ **ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ ព្រះមហាវីរក្សត្រ ព្រះចៅរាជមហាក្សត្រីខ្មែរ** ទ្រង់យាងចាប់បដិសន្ធិក្នុងព្រះបរមសុតតិភពជាដរាបរៀងទៅកុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ ។

សូម **អង្គសម្តេចម៉ែ** និង **ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី** ជាអម្ចាស់ជីវិតលើក្បួង ជាទីគោរពសក្ការៈ សូមទ្រង់ព្រះបេត្តាប្រោសទទួលនូវសេចក្តីកតញ្ញកាធម៌ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតពីទូលព្រះបង្គំខ្ញុំ ។

ក្រាបបង្គំទូលថ្វាយបូករាជធានី ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី២០ ខែ តុលា ឆ្នាំ២០១២
 ប្រធាន

លេង គីមអៀង

**ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ
នរោត្តម សីហមុនី
ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

ជូន លោក អាន ឆឹមស្រី
ប្រធានសមាគមទីភ្នាក់ងារទេសចរណ៍កម្ពុជា
(សមមក)

លោក ជាទីរាប់អាន

ខ្ញុំ បានទទួលរួចហើយ នូវលិខិតរបស់លោក ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២ ដែលមានអត្ថន័យ ដ៏ជ្រាលជ្រៅ ត្រូវបានបញ្ជូនមកក្នុងក្រៀមក្រង ចំពោះ ព្រះករុណាព្រះមហាក្សត្រ នរោត្តម សីហមុនី ព្រះបរមនាថ ជាមិត្តភ្នាក់ងារដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត ព្រះអង្គ បានយោងចូលព្រះទិវង្គត កាលពីថ្ងៃទី ១៥ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២ នេះ ។

ខ្ញុំ សូមអរគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅ ចំពោះ លោក ដែលបានរំលឹកព្រះរាជកុណបក្សាដ៏ធំធេង របស់ ព្រះករុណាព្រះមហាក្សត្រ ព្រះបរមនាថ ជាមិត្តភ្នាក់ងារដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត ព្រះអង្គ បានបំពេញ ព្រះរាជកិច្ចដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម ជាគុណប្រយោជន៍ដ៏ថ្លៃថ្លា ជូនជាតិ មាតុភូមិកម្ពុជាយើង ។

ខ្ញុំ សូមជូនពរ លោក និងបុគ្គលិកសមាគមទីភ្នាក់ងារទេសចរណ៍កម្ពុជា (កមមក) បានប្រកបតែនឹង ព្រះពុទ្ធពរ ពី អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ និងពរៈ កុំបីឃ្មុំឃ្មាតឡើយ ។

សូម លោក ទទួលនូវសេចក្តីរាប់អាន អំពីខ្ញុំ ។

ន សីហមុនី

នរោត្តម សីហមុនី

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២៩ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១២

រៀបរៀង និងចងក្រងដោយ :

លោក អាង គឹមអៀង
ប្រធានទីភ្នាក់ងារទេសចរណ៍ Great Angkor Tours
និង
លោក គី សុខលីម
នាយកគ្រប់គ្រងសេវាកម្មផលិតឯកសារគ្រប់ប្រភេទ HDS
និងជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការនាយកនៃភ្នាក់ងារកាសែតកម្ពុជា

ជំនួយការរៀបរៀង និងចងក្រងដោយ :

លោក អ៊ឹង ចំរើន
វិទន្ធនាយកគេហទំព័រព័ត៌មាន www.thmeythmey.com

លោក ប៉ែន បូណា
សាស្ត្រាចារ្យសារព័ត៌មាន

លោក លាង ដីលុច
អ្នកឆ្លងឆ្លើយព័ត៌មាននៃវិទ្យុបារាំងអន្តរជាតិ

រចនាទំព័រដោយ : លោក គង់ សំបូរ

រូបថត : លោក ស៊ីវ ចាន់ណា

រូបភាពមួយចំនួនផ្សេងទៀតបានដកស្រង់ពី៖
www.norodomsihanouk.info
www.norodomsihamoni.org
www.pressocm.gov.kh
និងគេហទំព័រផ្សេងៗទៀត។

អ្នកកែសម្រួលអក្ខរាវិរុទ្ធ : លោក ម៉ឺ សុមុនី និង លោក អាង គឹមអៀង

អ្នកផ្តល់ប្រឹក្សា : លោក Pierre Gillette (ព្យែរ ហ្សឺល្លែត)
អតីតវិទន្ធនាយកកាសែតបារាំង Cambodge Sair

លោក អាង គឹមអៀង និង លោក គី សុខលីម ជាសហកម្មសិទ្ធិនៃសៀវភៅនេះ
ទូរស័ព្ទ : (+៨៥៥) ១៧ ៣២៨ ៣៣៣ | (+៨៥៥) ១២ ៨៦២ ៥០៩
អ៊ីម៉ែល : angkimeang@gmail.com | soklimky@yahoo.com

បោះពុម្ពលើកទី១ ចំនួន៥០០០ក្បាល

រក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាង
ឆ្នាំ ២០១៣

បោះពុម្ពដោយ : រោងពុម្ព ពន្លឺខ្មែរ

ការផ្សាយសៀវភៅនេះជា eBook បានបង្កើតឡើងដោយ
មូលនិធិខ្មែរសម្រាប់ការសិក្សា និង ករុណាខ្មែរ
ដើម្បីបម្រើប្រយោជន៍ជាសាធារណៈ ដោយមិនគិតកម្រៃ

ស្តេនដា eBook ដោយ **សៀង ស៊ីវ៉ាន់**

ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧

បើលោក លោកស្រី ចង់បានសៀវភៅនេះ ឬអានបន្តទៀត
សូមទិញ ឬជារពីអ្នកនិពន្ធ

ឬបណ្ណាគារដោយផ្ទាល់ដើម្បីគោរព "រក្សារសិទ្ធ" របស់អ្នកនិពន្ធ។
យើងខ្ញុំ ពុំមានការប្រស្រ័យទាក់ទង ដោយប្រភេទណាមួយជាមួយ
អ្នកនិពន្ធ ឬបណ្ណាគារទេ។

សូមអរគុណ

ខ្មៅ យុនសំរឹង

ប្រធានមូលនិធិខ្មែរសម្រាប់ការសិក្សា និង ករុណាខ្មែរ

www.elibraryofcambodia.org

លាហើយកម្ពុជា !

Goodbye Cambodia !

ព្រះរាជនិពន្ធ និង ព្រះសូរសៀង៖

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះមហាក្សត្រ នរោត្តម សីហមុនី

I. លាហើយ កម្ពុជាអើយ
សូមលាដោយអាឡោះអាត់យ
ចិត្តខ្ញុំ រៀងរាបរាល់ថ្ងៃ សុំភ្ជាប់និស្ស័យ
នឹងអ្នកហើយ។

II. ពេលមុន យើងធ្លាប់រួមរស់
រួមទុក្ខរួមសុខជាមួយគ្នា
ឥឡូវ ទោះបីយ៉ាងណា ខ្ញុំសូមសច្ចា
ស្មោះត្រង់នឹងអ្នក។

R- នៅឆ្ងាយ ខ្ញុំគ្មានណាយ
ចំពោះខ្លួនអ្នកសោះឡើយ
ស្នេហា ខ្ញុំគ្មានស្បើយ ព្រោះអ្នកជា
មាតុភូមិខ្ញុំ។

III. លុះត្រា ខ្ញុំក្ស័យជីវា ខ្ញុំសុំបម្រើការពារអ្នក
បម្រើ ដោយសែនស្មោះស្ម័គ្រ រួមរក្សនឹងអ្នក
លុះអវសាន។